

Gemeente Utrecht

2 0 1 6

NOTULEN VERGADERING GEMEENTERAAD UTRECHT

23^e vergadering – 10 november 2016, middag en avond

Openbare vergadering van de gemeenteraad, gehouden op donderdag 10 november 2016 te 13.00 uur.

Voorzitter: de heer mr. J.H.C. van Zanen, burgemeester; mevrouw J. Ferket, plaatsvervangend voorzitter, gedurende enkele momenten in de vergadering.

Aanwezig zijn de leden: Baş, De Boer, Bollen, Bos, Bouazani, Brussaard, Van Corler, Dibi, Eggermont, Van Eijndhoven, Ferket, Freytag, Van Esch, Van Gemert, Gilissen, Haage, Işık, Kleuver, Knip, Koelmans, Koning, Meijer, Metaal-Froon, Van Ooijen, Oost, Paardekooper, Podt, Post, Rajkowski, De Regt, Te Ronde, Roodenburg, Scally, Van Schie, Schilderman, Schipper, Scholten, Sienot, Tielen, De Vries, Uringa, Verschuure, Van Waveren, Weistra en Zwanenberg.

Tevens zijn aanwezig de wethouders: Diepeveen, Everhardt, Geldof, Van Hooijdonk, Jansen en Kreijkamp.

Griffier: mevrouw mr. M. van Hall, griffier.

Opening van de vergadering door de voorzitter.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik hoop vanavond de vergadering ergens te kunnen sluiten, maar dan moeten wij ook ergens beginnen. Ik open de vergadering. Het is donderdag 10 november 2016. Het is fijn dat u er allemaal bent, ook de mensen thuis, de mensen die ons volgen via beeld en geluid en op de publieke tribune, de leden van het college en de medewerkers. Vandaag zijn aan de orde het slotdebat over de programmabegroting voor volgend jaar en de Cultuurnota. U hebt gezien dat er spreektijden zijn. Daaraan houdt u zich vanzelfsprekend. U hoeft de spreektijd niet helemaal te gebruiken. Hetzelfde geldt voor de leden van het college.

De D66-fractie zal vandaag trakteren, omdat de partij vijftig jaar jong is. Van harte gefeliciteerd! Er zijn geen berichten van verhindering ingekomen. Iedereen is er, of komt nog.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik vraag mij af of D66 Sara of Abraham ziet. Misschien kan de heer Verschuure daarover iets zeggen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! In het stadhuis zijn genderneutrale toiletten. Wat mij betreft, mag de heer Gilissen kiezen.

De **VOORZITTER**: Deze vergelijking is geheel aan u. Mijnheer Gilissen, is het antwoord van de heer

Middag- en avondvergadering van 10 november 2016

2

Verschuure bevredigend? Prima!

Agenda vaststellen en inventarisatie.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel voor om alle agendapunten in één keer aan de orde te stellen. Vanavond komen de voorstellen apart in de besluitvorming langs. Ik constateer dat de raad hiermee instemt.

De sprekersvolgorde is: om-en-om oppositie en coalitie, van grote naar kleine fracties.

De agenda wordt daarop z.h.o. ongewijzigd vastgesteld.

Ingekomen stukken.

1. Een ingekomen Burgerinitiatief d.d. 27 oktober 2016 2016, van Milieu Centrum Utrecht, alhier, over Elke dag verdient een Nacht van de Nacht! (16.000821).

Met betrekking tot dit stuk is meegedeeld: Dit burgerinitiatief is aangeboden aan de voorzitter van de gemeenteraad en wordt momenteel getoetst of deze voldoet aan de Verordening. Daarna volgt verdere behandeling.

2. Een ingekomen brief d.d. 28 oktober 2016, van de Provincie Utrecht, alhier, over het Voorontwerp inpassingsplan Kantoren (81 9F1 D3A).

Besloten wordt deze brief in handen te stellen van burgemeester en wethouders, om advies.

Notulen van de openbare vergadering van 27 oktober 2016.

Deze notulen worden z.h.o. ongewijzigd vastgesteld.

Notulen Vragenuur 27 oktober 2016.

Deze notulen worden z.h.o. ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter stelt hierna gelijktijdig aan de orde:

Slotdebat programmabegroting 2015 c.a.

1. Voorstel tot vaststelling van de Programmabegroting 2017 (Jaargang 2016, nr. 101).
2. Voorstel tot vaststelling van de tweede Bestuursrapportage 2016 (Jaargang 2016, nr. 100).
3. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2017, inclusief de daarbij behorende tarieventabel 2017 (Jaargang 2016, nr. 89).
4. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van precariobelasting 2017, inclusief de daarbij behorende tarieventabel 2017 (Jaargang 2016, nr. 90).

5. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing 2017 (Jaargang 2016, nr. 91).
6. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van de brug-, schut- en havengelden 2017, inclusief de daarbij behorende tarieventabellen 2017 (Jaargang 2016, nr. 92).
7. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van hondenbelasting 2017 (Jaargang 2016, nr. 93).
8. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van marktgelden 2017 (Jaargang 2016, nr. 95).
9. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2017 (Jaargang 2016, nr. 96).
10. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van rechten begraafplaatsen 2017, inclusief de daarbij behorende tarieventabel 2017 (Jaargang 2016, nr. 98).
11. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de Toeristenbelasting 2017 (Jaargang 2016, nr. 98).
12. Voorstel tot vaststelling van de Nota subsidievoorstellen Cultuurnota 2017-2020 (Jaargang 2016, nr. 99).
13. Begrotingswijziging BBV (Jaargang 2016, nr. 102).

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Het is een rare week. De nieuwe leider van de vrije wereld zal een muur bouwen om vreemdelingen te weren van het grondgebied van de VS, Koerdische vrouwen vallen Raqqa binnen om IS de genadeslag te geven en Utrecht stelt vanavond haar begroting vast. Laten wij er een onvergetelijke dag van maken, waar wij samen echt verschil maken voor de stad. Wij moeten niet bang zijn en er wat moois van maken.

Voordat ik vertel wat de PvdA-fractie wil, begin ik met drie citaten over hoe het nu gaat in onze stad. De eerste is van Micha de Winter, pedagoog, die door het college in de taskforce anti-radicalisering is gevraagd: "In de stad zijn grote scheidslijnen aanwezig: kijk bijvoorbeeld naar de spoorlijn tussen Tuindorp en Overvecht. Aan de ene kant zijn jongens en meisjes die na school thuis huiswerk maken, gamen en worden overhoord door hun ouders. Aan de andere kant zijn jongens en meisjes die veel meer op straat hangen, zich vervelen en waar thuis niet wordt gevraagd naar de schoolprestaties. Contact is het belangrijkste middel tegen haat. De stad is meer en meer aan het segregeren. Aparte scholen, aparte wijken, apart sporten. Contact wordt daarbij steeds minder vanzelfsprekend."

De tweede is van AD-columniste Marieke Dubbelman: "Wie goed verdient, kan goed en goedkoop wonen in deze stad. Wie modaal of minder binnenharkt, mag voor schandalig veel geld in een stapel veredelde zeecontainers naast de skaeve huse wonen. Het zou voor de tweeverdieners in de stad straks toch wel reuze handig zijn als er voor hun kind een kinderdagverblijf mét gekwalificeerde leidsters is. Het verpleeghuis in de buurt kan nu al amper aan personeel komen, omdat de salarissen wonen in deze stad niet mogelijk maken. Blij doen over de stijgende huizenprijzen geeft geen enkele pas als je ziet voor welk enorm probleem Utrecht staat."

En u mag raden van wie de derde afkomstig is: "We maken ons grote zorgen over een toenemende tweedeling in Nederland. Een tweedeling in kansen, in belevingswerelden, in optimisme en pessimisme. De tweedeling tussen groepen in een samenleving die meer en meer langs elkaar heen leven, zonder elkaar te ontmoeten of zich rekenschap van elkaar te geven." Pechtold.

Het is niet alleen de PvdA die keer op keer deze tweedeling aan de kaak stelt. Het zijn de denkers van onze universiteit, de opiniemakers in de krant en dus ook de grootste coalitiepartij in deze stad, zij het dat die laatste ons tot voor kort voor gek uitmaakte, maar sinds Pechtold en de zijnen een verkiezingsprogramma schreven om échte tweedeling tegen te gaan, moet ook D66 Utrecht haar mening bijstellen.

Waar vroeger de klassieke tegenstellingen van arbeid en kapitaal de politieke strijd bepaalden, gaat het nu om de vraag of men wel of niet is aangesloten op de moderne samenleving. Daarmee ontstaat een samenleving waarin groepen tegenover elkaar komen te staan, zoals jong tegenover oud, kansrijk tegenover kansarm en zwarte pietten tegenover witte pietten. Soms keren mensen zich tegen de samenleving. Aan ons de opdracht om aan saamhorigheid te werken.

De PvdA-fractie wil de weg naar een verbonden stad inslaan. Een stad waarin wij niet accepteren dat er wordt gediscrimineerd, waarin wij niet aanvaarden dat mensen geen werk of betaalbare woning hebben, waarin wij niet accepteren dat zorg of onderwijs ontoegankelijk zijn. Mijn vraag aan u allen is: doet u mee? Wij doen hierbij graag een aantal voorstellen dat de stad haar sociale gezicht weer terug kan geven, dat de vorming van parallelle werelden tegengaat en dat Utrechters samen aan een toekomst laat werken. Wij hebben een tegenbegroting opgesteld. Ik dien die hierbij graag in.

"Amendement 44

Tegengaan van tweedeling, op naar een onverdeelde stad

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 10 november 2016, ter bespreking van de Programmabegroting 2017,

Overwegende dat:

- In de begroting van het college de boekhouding op orde is, maar dat hierin veel te weinig wordt ingezet op het bestrijden van de tweedeling en het realiseren van een ongedeelde stad waarin iedereen mee kan doen;
- Dat daarvoor andere keuzes en gerichte investeringen nodig het gebied van werken, zorgen, wonen, samenleven en een sociale stad;

Besluit:

- De ontwerp-Programmabegroting te wijzigingen conform de Tegenbegroting 2017 van de PvdA (zie bijlage)."

Amendement 44 is ondertekend door mijzelf.

Zonder dat geld alleen een oorzaak is, zien wij een verschraving van de voorzieningen in de stad, op het gebied van cultuur, zorg en werk voor mensen met een arbeidshandicap. Wij staan bol van de plannen.

Goed werk voor iedereen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Wat ziet mevrouw Haage anders? Wat moeten wij volgens haar anders doen? Ik kom daarop waarschijnlijk dadelijk nog terug. Ik zal eerst op de tegenbegroting van de PvdA-fractie reageren. Voor deze tegenbegroting heb ik waardering, vooral omdat wij die in tegenstelling tot andere jaren vooraf hebben gekregen, zodat wij die hebben kunnen lezen. Wij hebben dat met interesse gedaan.

Wij schrokken echter een beetje van de inhoud. Het zijn kennelijk de Gratis Geldweken bij de PvdA-fractie. De PvdA-fractie maakt in haar tegenbegroting gebruik van allerlei middelen die in de septembercirculaire staan. Ze boekt die in als meevallers, maar houdt geen rekening met mogelijk potentiële risico's die op ons afkomen, zoals de Klijnsma kortingen. Ik ben benieuwd hoe het met het lobbywerk van de PvdA-fractie richting Den Haag is gesteld. De vorige keer dat wij hier waren, zou zij naar Den Haag gaan om met mevrouw Klijnsma te spreken om de kortingen ongedaan te krijgen. Helaas lukt dat nog niet. Het college is nog steeds in een rechtszaak verwikkeld.

De PvdA-fractie boekt wel meevallers in, maar geen tegenvallers. Ik ben benieuwd wat de PvdA-minister in Den Haag, Dijsselbloem, van deze tegenbegroting vindt. Hij vindt die niet erg solide, denk ik.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik kan iets positiefs melden. Dit jaar hebben wij van mevrouw Klijnsma 6% erbij gekregen om de uitkeringen te kunnen betalen. De D66-fractie maakt deel uit van een college waarin financiële afspraken zijn gemaakt. De heer Verschuure zegt dat die niet in een tegenbegroting mogen staan. De handtekening van de PvdA-fractie staat niet onder het collegeakkoord, dus ook niet onder de financiële afspraken van de coalitie. Wij maken andere keuzen. De heer Verschuure kan doen alsof ik de wet schend, maar dat is feitelijk onjuist.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik spreek niet over het schenden van de wet, maar misschien wel over de financiële spelregels die wij in de raad hanteren, ook toen de PvdA-fractie nog deel van de coalitie uitmaakte. Ik spreek over de Gratis Geldweken van de PvdA. Dat is het inboeken van de financiële meevallers, maar daarbij niet de potentiële risico's betrekken. De PvdA-fractie overschrijdt het weerstandsvermogen verre. Ze roomt daar geld af. Op die manier legt ze de rekening voor het ontwikkelen van de stad bij komende generaties neer. Dat vinden wij financieel onverantwoordelijk. Daarom noem ik dat de Gratis Geldweken van de PvdA-fractie.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik dank de PvdA-fractie voor het aanleveren van de tegenbegroting. Wij konden die inderdaad vóór de vergadering lezen. De heer Verschuure noemt de Gratis Geldweken. Het zijn ook de Onbekend Geldweken. In de tegenbegroting van de PvdA-fractie staat bij nieuwe projecten van de ruimtelijke strategie een post "Hogere ambitie sociale woningbouw", maar zonder bedrag. Ik zie dat als een gat van onbekende grootte. Misschien kan de PvdA-fractie aangeven aan hoeveel geld wij daarbij moeten denken.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik reageer eerst op de heer Verschuure. Wat hij zegt, is feitelijk onjuist. Wij zetten het weerstandsvermogen op 1. Zo staat het in de wet. Daarin staat dat men precies moet anticiperen op de risico's die men loopt. Het college gaat daar wat bovenuit. Het is aan de raad om te bepalen waaraan het geld dat overblijft wordt besteed. Daarom hebben wij daarvoor een voorstel gedaan.

De heer Schipper stelt een vraag over nieuwe projecten van de ruimtelijke strategie. Ik zal daarop reageren als ik bij het hoofdstuk Wonen ben. Het is echter de wethouder van de SP geweest die daarover geen informatie heeft verstrekt. Ik meen dat zowel de SP-fractie als de PvdA-fractie ervan voorstanders zijn dat de stad op de grondpolitiek wat verdient en om het aldus verdiende geld in te zetten voor goede doelen, zoals sociale woningbouw. Ik vind het fijn als de SP-fractie daarbij aan onze zijde staat. Ik zal dadelijk uit de doeken doen welke plannen wij daarvoor in petto hebben.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Mevrouw Haage snapt de financiële spelregels niet goed,

denk ik. Die is de raad overeengekomen. Volgens mij staat daar ook de handtekening van de PvdA-fractie onder. Afsproken is dat jaarlijks alleen een bepaald percentage kan worden afgeroomd. Voor de mensen thuis wordt het debat niet interessant, maar wat de PvdA-fractie daarmee doet, is dat ze de risico's – die wij willen afdekken – overboord zet. Daarmee schuift ze de risico's naar komende perioden. Dat vinden wij financieel onverantwoordelijk. Niet solide.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Dit wordt een beetje een welles-nietes-spelletje, een beetje flauw. Ik voldoe aan de Gemeentewet en aan de normen van Binnenlandse Zaken. Daar zegt men dat men de risicopot, het weerstandsvermogen, op de eerste plaats moet zetten. De gemeenteraad gaat over het afkomen ervan, niet het college. De coalitie mag daarover andere afspraken hebben gemaakt, maar de heer Verschuure kan mij niet verwijten dat ik mij niet aan de wet hou en ook niet dat ik geen voorstander ben van het afdekken van risico's. Eén is één, niet minder dan dat. Hetzelfde staat in de tegenbegroting van de PvdA-fractie.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Het gaat ons in de eerste plaats om het weerstandsvermogen. Waar mevrouw Haage echter niet op ingaat, is het feit dat zij de volledige septembercirculaire inboekt. De zogenaamde meevaller neemt zij wel in haar begroting op, maar de potentiële tegenvallers, zoals de Klijsma-korting, niet. Gebruikelijk is om dat bij de Voorjaarsnota te doen. Dan maken wij een integrale afweging. Dan weten wij wat wij aan mee- en tegenvallers hebben. Mevrouw Haage is echter in de financiële middelen selectief aan het shoppen. Dat is onverantwoordelijk.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Nee, dat is zeker niet zo.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik vind wat de heer Verschuure doet een beetje raar. Met de Klijsma-korting doet ook de gemeente helemaal niets. De heer Verschuure verwijt de pot dat hij zwart ziet, maar zelf is hij de ketel.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Dat is precies wat ik zeg. Dat de pot de ketel iets verwijt, is absoluut niet aan de hand. Wij moeten in de Voorjaarsnota de integrale afweging maken. Dan beschikken wij zowel over meevallers als over tegenvallers. Die strepen wij tegen elkaar weg om vervolgens nieuwe overwegingen te maken. Alleen de meevallers meetellen, is financieel onverantwoordelijk.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! De heer Verschuure ziet goed dat de PvdA-fractie zeer consistent is. Wij hebben inderdaad bij de behandeling van de Voorjaarsnota aangekondigd dat wij het extra geld van het weerstandsvermogen graag willen uitgeven aan dingen die de stad nodig heeft. Dat wij daarin volgens D66 consistent zijn, zie ik als een compliment.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Er is geen sprake van een afspraak als degene met wie de afspraak is gemaakt die niet onderschrijft. Ik moet mevrouw Haage nageven dat de PvdA-fractie de enige raadsfractie is die tegen de nota Weerstandsvermogen heeft gestemd. Iedereen vond het een goed idee, behalve de vijf raadsleden van de PvdA-fractie. Dat is misschien maatgevend.

De PvdA-fractie roomt af en neemt risico's. Het beleid dat ze voorstaat, komt overeen met het geblinddoekt nemen van een scherpe bocht naar links. Dat is gevaarlijk. Wat wil de PvdA-fractie doen als de risico's wél uitkomen, dus wanneer het weerstandsvermogen te laag is en de parkeerreserve en het geld voor economie wél nodig blijken te zijn? Waar komt het geld dan vandaan?

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Dat zegt de heer Gilissen heel juist. Wij willen het weerstandsvermogen niet onder de 1 hebben, dus niet onder het niveau waarop het risico te hoog wordt. Daarover zijn landelijk afspraken gemaakt. De PvdA-fractie wil daaraan voldoen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Volgens mij hebben de collega's juist aangegeven dat de PvdA-fractie ook andere risicovolle keuzes maakt door reserves uit te kleden en door geld weg te halen dat is bedoeld voor de versterking van de economie. Ik vraag mevrouw Haage of als de risico's waarvoor het geld nu is bedoeld zich blijven voordoen – dat geld hoort bij zorgvuldig financieel beleid – waar moet het geld dan vandaan komen? Of moeten daarvoor anderen opdraaien?

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Sorry, maar dit blijft een herhaling van zetten. Wij willen het weerstandsvermogen niet onder de 1 hebben. Wij hebben daar altijd voor gestaan, ook in eerdere collegeperiodes. Wij hebben in de crisistijd ervoor gezorgd dat het weer op 1 kwam. Daarop kan men de PvdA-fractie afrekenen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik heb nog geen antwoord op mijn vraag gekregen. Waarom boekt de PvdA-fractie wél de meevallers in, maar schuift ze de tegenvallers voor zich uit?

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik begrijp niet waar de heer Verschuure op doelt. Wij hebben een prima weerstandsvermogen. Wij hebben een risicoparagraaf. Het is aan de raad om de overige gelden te besteden. Dat is elders zo en ook hier, hoewel het college en de collegepartijen daarover een andere afspraak hebben gemaakt. Ik blijf daarbij.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik constateer dat mevrouw Haage het verschil niet kent tussen meevallers en tegenvallers. Ik heb dat haar al drie keer gevraagd, maar krijg geen antwoord.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! De heer Verschuure krijgt niet het antwoord dat hij wil horen, maar dat is iets anders.

Wij zien dat er behoefte is aan het vervullen van belangrijke publieke functies: conciërges en assistenten op scholen, toezicht in bus en tram, ondersteuning van sport en cultuurverenigingen en het extra schoonhouden van de openbare ruimte. Tegelijkertijd zien wij dat teveel mensen tegen hun zin langdurig aan de kant staan. Daarom willen wij geleidelijk 200 nieuwe banen zien. Enerzijds krijgen wij hiermee mensen uit de bijstand of uit andere uitkeringen en anderzijds investeren wij in schone en veilige buurten.

Wij dienen daarvoor de volgende motie in.

"Motie 179

Meer banen en leefbaardere wijken

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 10 november ter bespreking van de Programmabegroting 2017

Constaterende dat:

- Er Utrechters zijn die tegen hun zin niet aan het werk komen
- De financiële impulsen als Lokaal Economisch Fonds en Ondernemersfonds tot nu toe onvoldoende banen opleveren voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt;
- Utrecht wijken / buurten kent waar voor een leefbaarder woon en ondernemingsklimaat extra

investering in het schoonhouden van de openbare ruimte wenselijk is;

- Het college voorstelt extra te investeren in de openbare ruimte in Kanaleneiland en Overvecht in 2017, 2018 en 2019 (totaal € 3 min.)

Overwegende dat

- Het werkloosheidspercentage in Utrecht 7,3 % bedraagt;
- Volgens de arbeidsmarktmonitor 2016 de netto baankans voor laagopgeleiden door verdringing vanuit hoger opgeleiden daalt;
- Er banen gecreëerd kunnen worden voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en tegelijkertijd extra geïnvesteerd wordt in de publieke sector als het schoonhouden van de openbare ruimte;
- Er geen sprake mag zijn van het verdringen van mensen op bestaande banen of mensen die werkzaam zijn in de sociale werkvoorziening;
- Het om banen moet gaan waarvoor tenminste minimumloon wordt betaald;

Verzoekt het college:

- Te verkennen wat de mogelijkheden zijn om bij de beoogde investering in de openbare ruimte in Kanaleneiland en Overvecht extra banen te realiseren en daarbij de mogelijkheden voor additionele banen in de Utrechtse publieke sector.
- De gemeenteraad voor de Voorjaarsnotabehandeling 2017 over de uitkomsten van deze verkenning te berichten."

Motie 179 is ondertekend door mevrouw Bouazani, mevrouw De Boer en mevrouw Van Gemert.

Laten wij, om die werkloosheid terug te dringen, ook investeren in de jeugd. Fijn dat wij daarvoor van de EU geld krijgen. De PvdA-fractie vindt dat wij ook met gemeentelijk geld ervoor moeten zorgen dat geen jongeren aan de kant staan. Het geld moet vooral worden ingezet voor meer stages en leerwerkplekken in het MBO en voor het aanpakken van discriminatie.

"Amendement 45

Gemeentelijke bijdrage actieplan jeugdwerkloosheid

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 10 november 2016, ter bespreking van de ontwerp-programmabegroting 2017,

Constaterende dat:

- In de jaren 2013–2016 met financiële steun van EU, Rijk en (regio)gemeente(n) het actieplan jeugdwerkloosheid is uitgevoerd;
- Met dit actieprogramma een flink aantal jongeren is geholpen naar baan, stage, leerwerkplek of scholing;
- Ook het college blijkens een subsidieaanvraag bij de EU vindt dat ook de komende jaren een extra opgave nodig is op het gebied van het voorkómen en bestrijden van jeugdwerkloosheid, met name bij kwetsbare jongeren;
- Het college echter niet van plan is zelf extra middelen in te zetten voor een voortzetting van het actieplan jeugdwerkloosheid;

Overwegende dat:

- De bestrijding van jeugdwerkloosheid zo belangrijk is dat de gemeente, ongeacht de uitkomst van de EU-subsidieaanvraag, hiervoor de komende jaren ook eigen middelen moet inzetten;
- Deze inzet onder andere gericht moet zijn op het beter ondersteunen van kwetsbare jongeren, het realiseren van meer stage- en (BBL-)leerwerkplekken voor MBO-leerlingen en het

aanpakken van discriminatie van niet-westerse jongeren;

- De gemeente de overige gemeenten in de arbeidsmarktregio kan stimuleren eveneens eigen middelen in te zetten;

Besluit:

- Voor een voortzetting van het actieplan jeugdwerkloosheid structureel € 500.000,- vrij te maken op de gemeentelijke begroting;
- Dit te dekken uit de versterking van de afdeling economische zaken van de gemeente (€ 1 miljoen per jaar).
- Het college op te dragen op korte termijn een voorstel te doen voor de invulling van de voortzetting van het actieplan jeugdwerkloosheid."

Amendement 45 is ondertekend door de heer Post.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik maak uit de bijdrage van mevrouw Haage op dat zij voorstander is van het creëren van meer werkgelegenheid, meer banen in Utrecht. Dat treft, want dat wil de VVD-fractie ook. Ik vraag mij echter af hoe het kan dat de PvdA-fractie voorstelt om de inzet voor meer banen die nu al plaatsvindt terug te brengen door te bezuinigen op het programma Economie. Waarom doet zij dat?

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Omdat over de gelden voor het programma Economie een aantal ambtenaren op Economische Zaken gaat. Wij willen juist dat in de markt banen worden gecreëerd en niet alleen bij de gemeente Utrecht.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Dat wil mevrouw Haage niet. Zij dient namelijk een motie in die een voorstel is voor Melkert-banen, namelijk dat de gemeente ervoor moet zorgen dat de mensen de openbare ruimte schoonhouden. De ambtenaren die mevrouw Haage noemt – volgens mij zal zij dadelijk leuke dingen over ambtenaren zeggen – zorgen er namelijk wél voor dat in Utrecht nieuwe bedrijvigheid komt, dat wij in staat zijn om samen met universiteit en hogeschool nieuwe werkgelegenheid te creëren en dat wij toppers naar Utrecht halen om in banen te voorzien. Dat is totaal tegenstrijdig.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik ben dat niet met de heer Gilissen eens. Ik kom dadelijk terug op het Lokaal Economisch Fonds (LEF). Ook daarin willen wij extra banen scheppen. De VVD-fractie heeft daarover een andere mening dan de PvdA-fractie. Wij zien uit het programma Economische Zaken niet zulke banen voortkomen. Wij zullen een motie van de SP-fractie daarover steunen.

Ook mensen met een arbeidshandicap heeft het college aan de kant laten staan. Wij willen dat het participatiebudget voor het creëren van beschutte werkplekken wordt ingezet. Wij dienen daarover het volgende amendement in.

"Amendement 46

Participatiebudget reserveren voor echt beschut werk

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 10 november 2016, ter bespreking van de ontwerp-programmabegroting 2017,

Constateerend dat:

- Het college vanaf de start van de Participatiewet op 1 januari 2015, behoudens 5 plekken voor 60-plussers, weigert beschutte werkplekken te realiseren voor mensen met een arbeidsbeperking die alleen in een beschutte werkomgeving kunnen werken;

- Het Rijk voldoende financiering beschikbaar stelt voor het realiseren van deze beschutte werkplekken via het Participatiebudget (een structureel basisbedrag én een extra bonus gedurende de jaren 2016–2020);
- Het college een eigen invulling heeft willen geven aan het begrip 'beschut werk' via het project OpMaat, waarin (arbeidsmatige) activering wordt aangeboden met behoud van uitkering en het college dit project wil voortzetten en uitbreiden;
- Het college de financiering voor deze uitbreiding haalt uit zowel het Wmo–budget (€ 220.000,--) als het Participatiebudget (€ 120.000,--);
- Het kabinet onlangs een wetsvoorstel naar de Kamer heeft gestuurd waarin gemeenten worden verplicht beschutte werkplekken te realiseren;

Overwegende dat:

- Het bij beschut werk om loonvormende arbeid gaat die moet worden beloond met ten minste het minimumloon;
- Het project OpMaat geen beschut werk behelst, maar arbeidsmatige activering, zoals bedoeld in de Wmo;
- Het daarom niet wenselijk is het Participatiebudget te belasten met de beoogde uitbreiding van dit project;
- Het college er goed aan doet zich voor te bereiden op de verplichting tot het realiseren van beschut werk, zoals omschreven in het wetsvoorstel dat thans in behandeling bij de Tweede Kamer is;"

Het amendement is ondertekend door de heer Post.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ook de GroenLinks–fractie is voorstander van het betalen van echt beschut werk uit het participatiebudget. Mevrouw Haage stelt voor om OpMaat volledig te betalen uit het Wmo–budget, terwijl dat volgens ons echt een opstap is naar werk, dus meer thuishoort in de participatie- en reïntegratiebudgetten. Hoe ziet de PvdA–fractie dat?

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Volgens ons gaat OpMaat over mensen die zeer ver van de arbeidsmarkt af staan en voor wie er geen echte beschutte werkplekken zijn. Daarom past OpMaat beter bij de Wmo.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! OpMaat behelst toch geen arbeidsmatige dagbesteding? Dan is het geen Wmo–budget.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Naar ons idee is dat wél zo. Ik zal daarover met mijn woordvoerder overleggen. Anders kom ik hierop in de tweede termijn terug.

Wij willen in het Lokaal Economisch Fonds graag ruimte zien om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te bedienen. Wij dienen daarvoor de volgende motie in.

"Motie 180

Meer banen voor Utrechtse met afstand tot de arbeidsmarkt

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 10 november 2016 ter bespreking van de Begroting 2017

Constaterende dat:

- In het raadsvoorstel Lokaal Economisch Fonds (LEF) het volgende vermeld staat: 'Een

aanmerkelijk deel van de beoogde banen, stage- en leerwerkplekken dient geschikt te zijn voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt';

- Van de beoogde banen in het jaar 2015 350 nieuwe banen zijn gerealiseerd, waarvan 5,1% geschikt voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- Het college in de recente voortgangsbrief over het LEF heeft aangekondigd zich in de communicatie de komende tijd te richten op sectoren waar men groei verwacht van banen die geschikt zijn voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Overwegende dat:

- In tegenstelling tot het totale aantal banen (minimaal 1750) en stage- en leerwerkplekken (minimaal 500) wordt het aantal banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt niet geconcretiseerd;
- Het aantal banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt achterblijft.
- Utrechters met een afstand tot de arbeidsmarkt niet van de middelen (1,9 mln) uit het Lokaal Economisch Fonds profiteren.
- Het effectiever kan zijn te focussen op de kansrijke sectoren dan op alle sectoren

Verzoekt het college:

- Inzicht te geven in welke sectoren er kansen liggen voor mensen met een kleine dan wel grote afstand tot de arbeidsmarkt, met als doel vanuit het Lokaal Economisch Fonds banen te creëren, en te komen tot concrete acties.
 - De raad hierover begin 2017 te informeren
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Bouazani, mevrouw Uringa en mevrouw Van Gemert.

De reorganisatie van de gemeente is na vijf jaar afgerond. Utrechtse ambtenaren hebben daar hard voor gewerkt en verdienen waardering.

Draai de bezuinigingen op hun secundaire arbeidsvoorwaarden daarom terug, is ons voorstel, om de bezuiniging van € 1,5 miljoen terug te draaien en die structureel te dekken uit de vermindering van externe inhuur.

"Amendement 47

Geef Utrechtse ambtenaren hun secundaire arbeidsvoorwaarden terug

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 10 november 2016, ter bespreking van de ontwerp-programmabegroting 2017,

Constaterende dat:

- De bezuiniging op de secundaire arbeidsvoorwaarden ambtenaren financieel hard en onevenredig treft;
- De bezuiniging een achteruitgang betekent van gemiddeld 300-400 euro per medewerker;
- Sommige ambtenaren er 1800-2400 euro op achteruit gaan per jaar;
- De bezuiniging ook een grote groep jongeren (jongerenpool, generatiepact) treft die in de lagere schalen zitten en hier ook fors op achteruit gaan;
- Dit tot onrust, demotivatie en frustratie leidt bij de medewerkers.

Overwegende dat:

- Het college aangeeft dat 5 jaar organisatievernieuwing zijn vruchten heeft afgeworpen;
- Dit een verdienste van heel veel medewerkers is in de gemeentelijke organisatie;
- Het aparte programma organisatievernieuwing in 2016 eindigt en dat de grote stappen zijn

genomen, denk aan het stadskantoor, de reorganisatie en de overplaatsbaren;

- De economie en de arbeidsmarkt weer aantrekt;
- Het financieel veel beter gaat met de gemeente.

Besluit:

- Om de bezuiniging van 1,5 miljoen euro op de secundaire arbeidsvoorwaarden van de Utrechtse ambtenaren terug te draaien;
- Deze structureel te dekken uit vermindering van externe inhuur."

Amendement 47 is ondertekend door mevrouw Dibi.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik vraag mij af wanneer de PvdA-fractie tot de conclusie is gekomen dat dit toch wel een erg draconische bezuiniging was. In bij de Voorjaarsnota 2012 is hiertoe besloten. Noch in het verkiezingsprogramma, noch in de twee eerdere tegenbegrotingen van de PvdA-fractie komt het woord "arbeidsvoorwaarden" voor, maar nu aanschouwt dit amendement ineens het levenslicht. Hoe komt dat?

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Goed hè? Dat komt omdat de wereld een beetje is veranderd. Het gaat wat beter. Wij zitten wat ruimer in onze jas. Als eerdere bezuinigingen wringen en mensen denken niet te worden gewaardeerd, moet daaraan iets worden gedaan. Als de heer Schipper meedoet, is dat hartstikke fijn.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Als ik de dekking die wordt voorgesteld bekijk, kan ik niet anders dan constateren dat om deze reorganisatie te kunnen betalen – die grotendeels terechtkomt bij de hogere schalen – 13 ambtenaren van de afdeling Economische Zaken moeten worden ontslagen. Dat zegt de PvdA-fractie. De heer Gilissen zei zojuist hetzelfde. Ik interpreteer de post op deze wijze. Enerzijds wordt iets gerepareerd, maar anderzijds gaan de mensen op de keien.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik heb volgens mij zojuist gezegd dat wij dekken uit externe inhuur. Dat is iets anders.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De heer Schipper heeft helemaal gelijk met zijn uitspraak dat het bijzonder is dat de PvdA-fractie het licht heeft gezien. Ik gun mevrouw Haage dat. Toen dit besluit in 2012 werd genomen, maakte de PvdA-fractie deel uit van het college. Waarom was op dat moment het verminderen van de externe inhuur geen optie? Waarom is deze dekking nu opeens wél een goed idee? Waarom is die nu wél haalbaar?

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Waarom was de dekking vorig jaar of het jaar daarvoor niet in beeld?

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik hoor mevrouw Dibi roepen: "Dat hebben wij gedaan!"

Deze dekking was de vorige keer ook haalbaar. Ik kan mij herinneren dat wij in die periode van ongeveer € 100 miljoen naar ongeveer € 50 miljoen externe inhuur gingen. Men haalt daar telkens wat van af. Dat moet een beetje door de organisatie worden geabsorbeerd. Wij zien dat dit al heel lang op gelijk niveau blijft. Ik ken een aantal externen die voor de gemeente wel eens klussen doen waarvan ik denk dat die ruim bemeten zijn en dat die wel een beetje kunnen worden verminderd. Ik wil liever investeren in ambtenaren die al bij de gemeente werken.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Omdat mocht blijken dat het college vindt dat de dekking niet haalbaar is omdat de gemeente Utrecht de hoeveelheid externe inhuur al heeft teruggebracht, stelt mevrouw Haage een andere voor.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik zal niet vooruitlopen op de beantwoording van het college. Wat het college zal antwoorden, weet de heer Gilissen waarschijnlijk beter dan ik.

Het succes. Het vroeg signaleren van schulden door buurtteams. De mensen die daarop zijn ingezet, willen wij niet laten bungelen. Wij willen tijdig besluiten dat zij hun goede werk kunnen voortzetten. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 181

Behoud extra capaciteit buurtteams sociaal en project vroegsignalering bij schulden

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 10 november 2016, ter bespreking van de ontwerp-programmabegroting 2017,

Constateernde dat:

- Het college in 2016 incidenteel extra capaciteit beschikbaar heeft gesteld (circa 14 fte) voor de buurtteams sociaal;
- Deze extra capaciteit onder andere te maken heeft met de vaak complexe schuldenproblematiek en onder andere wordt gebruikt voor de pilot van de aanpak 'vroegsignalering bij schulden';
- Het college aanvankelijk bij de Voorjaarsnota 2017 zou besluiten over structurele uitbreiding van de capaciteit van de buurtteams;
- Het college het amendement van de PvdA om de extra capaciteit in de eerste helft van 2017 in ieder geval te handhaven (2016 / A23) ontraadde, omdat het daar bij de begroting 2017 op zou terugkomen;
- Het college in de 4^e voortgangsrapportage Meedoen naar Vermogen (okt. 2016) meldt de capaciteit niet structureel te willen uitbreiden, maar alleen een 'flexibel budget' van maximaal € 800.000,— beschikbaar te stellen voor 2017 en 2018 uit het Wmo-budget;
- Wethouder Everhardt tijdens de commissiebespreking van de Begroting 2017 niet kon bevestigen dat het project vroegsignalering bij schulden in 2017 zou worden uitgebreid naar de hele stad, zoals aanvankelijk de bedoeling was;

Overwegende dat:

- Niet zeker is of de in 2016 ingezette extra capaciteit voor de buurtteams sociaal tenminste beschikbaar blijft de komende jaren en of het project vroegsignalering bij schulden kan worden uitgebreid naar de hele stad;
- De aanpak 'vroegsignalering bij schulden' een goede methode is om schulden bij de bron te bestrijden;
- Financiering van de extra capaciteit uit de Wmo alleen acceptabel is als dit niet ten koste gaat van de benodigde zorg en ondersteuning;

Draagt het college op:

- In de jaren 2017 en 2018 (en indien nodig ook in de jaren daarna) tenminste de in 2016 beschikbaar gestelde extra capaciteit van de buurtteams sociaal te handhaven;
- Hiermee in ieder geval te zorgen voor een uitbreiding van het project 'vroegsignalering bij schulden' naar de hele stad met ingang van 2017;
- Indien het Wmo-budget niet toereikend is voor de financiering van de extra capaciteit, hiervoor

- een beroep te doen op het Decentralisatiefonds;
- De raad uiterlijk bij Voorjaarsnota 2017 te informeren over de inzet van de extra capaciteit en de stand van zaken van het project 'vroegsignalering bij schulden' en gaat over tot derde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Post.

Op andere initiatieven om armoede in de stad aan te pakken, komen wij graag bij de evaluatie van het collegebeleid terug. Reken er maar alvast op dat wij daarvan wat vinden. In de tegenbegroting nemen wij € 1 miljoen op om armoede en schulden te bestrijden.

Ook in het onderwijs zien wij tweedeling, zoals pedagoog De Winter al zei. De dominante visie op onderwijs is onder aanvoering van de liberale fracties VVD en D66 verschoven van "gelijke kansen" naar keuzevrijheid. Het college doet niets tegen tweedeling in het onderwijs. Wij konden wel tien dingen bedenken om dat onderwerp op te pakken. Ik noem er drie: de afspraken voor vaste aanmeldmomenten op basisscholen nakomen, schooladviezen beter met elkaar vergelijken en verbeteren zodat die niet te laag zijn en huiswerkbegeleiding voor kinderen uit arme gezinnen. Mede namens ons dient de GroenLinks-fractie hierover dadelijk een motie in. Wethouder, duik daar niet voor weg.

Toegankelijke zorg. Wat kostte dat veel kopzorgen. Nadat ouderen en mensen met een beperking hun recht haalden, lijkt het erop dat het college meebeweegt bij het aanpassen van de thuiszorg en de verstrekkingen Wmo. Het geld dat is bestemd voor zorg voor ouderen, gehandicapten en mantelzorgers moet echt op die plekken terechtkomen. De mantelzorgers hebben het zwaar. Eén op de zeven mantelzorgers is overbelast. Dat hoorden wij vandaag op de dag van de mantelzorg. In Leeuwarden hebben wij een initiatief gezien dat de mantelzorgers steunt. Wij dienen daarover de volgende motie in.

"Motie 182

Steun voor Mantelzorgers

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november voor de bespreking van de begroting 2017, Constatende dat,

- Volgens het CBS een op de zeven mantelzorgers aangeeft de zorg voor familie of bekenden zwaar of zeer zwaar belastend te vinden, of zelfs overbelastend;
- Deze groep geeft op gemiddeld 28 uur per week aan mantelzorg te doen, tegenover de 8 uur van de overige mantelzorgers;
- In 2015 bijna 15 procent van de Nederlanders van 16 jaar of ouder mantelzorg gaf;

Overwegende dat,

- Ondersteuning van mantelzorgers, zogenaamde 'respijtzorg' in de wijk succesvol is in andere steden. Waarbij de mantelzorger de gelegenheid krijgt om op adem te komen en meer aan het maatschappelijk leven deel te nemen, sociale contacten aan te gaan en lotgenoten te ontmoeten;
- Gedacht zou kunnen worden aan de (uiteindelijke) beschikbaarheid van 1 respijtappartement per buurtteam-gebied, dus 18 in de hele gemeente, uiteraard afhankelijk van de aanwezigheid van een geschikte locatie (woonzorgcentrum);

Verzoekt het college:

- Komende maanden te onderzoeken waar in Utrecht deze respijtappartementen een plek kunnen krijgen en
- Hierop bij de voorjaarsnota 2017 terug te komen,

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw De Regt en mijzelf.

Een klein punt heeft soms irritante gevolgen. Utrechters met een lichamelijke beperking kunnen hun Kliko of vuilniszak niet altijd naar de afleverlocatie brengen. Wij dienen daarover de volgende motie in.

"Motie 183

Bij het nieuwe inzamelen maatwerk voor mensen met beperkingen

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 10 november 2016, ter behandeling van de programmabegroting 2017.

Constateernde dat:

- de uitrol van het nieuwe inzamelen in de stad gaande is
- er veel klachten zijn over de uitvoering van het nieuwe inzamelen; ook in Vogelenbuurt
- het college grote waarde hecht aan het gescheiden inzamelen van huishoudelijke afval en ervan uitgaat dat iedereen eraan mee doet
- er agenda 22 in Utrecht is

Overwegende dat:

- er in de stad veel (oudere) bewoners zijn die door hun lichamelijke beperkingen kliko's of hun huishoudelijk afval niet naar afleverlocaties kunnen brengen.
- er in het beleid geen rekening is gehouden met oudere mensen en met mensen die beperkingen hebben
- deze bewoners niet van de burens of andere personen afhankelijk willen en hoeven zijn

Draagt het college op:

- om in de gebieden waar het nieuwe inzamelen uitgerold is of wordt, een goede inventarisatie te maken van de klachten van mensen met lichamelijke beperkingen
- om op basis hiervan na te gaan of en wat nodig is om de werkwijze aan te passen
- om de raad over de voortgang hieromtrent te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Işik, mevrouw Van Esch, de heer Van Waveren, de heer Oost, mevrouw Uringa en mevrouw Bollen.

De Jeugdzorg is door de decentralisaties onder de verantwoordelijkheid van de gemeente komen te vallen. Er blijft behoefte aan de kinderombudsman. Daarover dienen wij het volgende amendement in.

"Amendement 48

Kinderombudsman hard nodig in Utrecht!

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 10 november 2016, ter bespreking van de ontwerp-programmabegroting 2017,

Constateernde dat:

- Utrecht vanaf 2015 de verantwoordelijkheid over onder meer jeugdzorg heeft en deze decentralisatie veel veranderingen met zich meebrengt;
- Het college vindt dat Utrecht zich meer moet profileren als kinderrechtenstad;
- Utrecht al het predikaat mensenrechtenstad heeft en inmiddels ook de jongste stad van Nederland is, aangezien steeds meer gezinnen in de stad wonen.
- De landelijke kinderombudsman onlangs (na eigen onderzoek) geconcludeerd heeft dat kinderen in de jeugdzorg te vaak geen passende zorg krijgen of niet op tijd de zorg krijgen die zij nodig hebben.

Overwegende dat:

- Een kinderombudsman die handelt vanuit het perspectief van het kind en in de gaten houdt of de belangen van het Utrechtse kind goed genoeg behartigd worden zeer wenselijk is;
- Nog de kindertelefoon, nog de landelijke Ombudsman in deze behoefte voorziet;
- Een kinderombudsman een belangrijke rol kan spelen in het in kaart brengen van de problemen in de jeugdhulp om zo tot een beter aanbod te komen voor kinderen en hun ouders.

Besluit:

- Een kinderombudsman of -functie in te stellen per januari 2017 in Utrecht die de belangen en klachten van Utrechtse kinderen en hun ouders behartigt en behandelt;
- De kosten (100.000 euro per jaar) structureel te dekken uit het budget voor Utrecht Marketing; het college op te dragen de raad over de uitvoering hiervan te informeren."

Het amendement is ondertekend door mevrouw Dibi.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik begrijp de dekking van het amendement niet goed. Zojuist heeft mevrouw Haage een pleidooi gehouden voor meer banen in Utrecht, ook meer banen aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Dat is een ambitie die wij erg delen. Eén van de taakstellingen waar Utrecht marketing goed in is, is het ervoor zorgen dat toerisme in Utrecht verbetert. Waar zijn de banen aan de onderkant van de arbeidsmarkt? Juist in de horeca en het toerisme. Mevrouw Haage heeft zojuist een heel verhaal gehouden over het vermeende feit dat alles in Utrecht slecht gaat, zelfs aan de onderkant van de arbeidsmarkt. Hiermee schrappt zij sowieso een heleboel toeristische doelstellingen en banen. Dat is erg jammer.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! De twee organisaties voor Utrechtse marketing gaan samen. Wij zijn daarover enthousiast. Daardoor kunnen ze goedkoper werken. Wij zien echter dat het college daar tonnen bij stopt. Wij denken niet dat dit per se nodig is.

Goed wonen lijkt in Utrecht niet voor iedereen te zijn weggelegd. De volkshuisvesting is aan een verbouwing toe, met minder invloed van de markt en meer van bewoners. Met ingang van volgend jaar stopt het college met de krachtwijkenaanpak. De PvdA-fractie wil blijven investeren in buurten, net als in de versnelling in Overvecht, waarbij de buurten met de meeste problemen extra aandacht krijgen. De wijkaanpak vergt een lange adem en doorzettingsvermogen. Wij reserveren daarvoor structureel € 1 miljoen. Leegstand van winkels draagt niet bij aan de leefbaarheid van de buurt. Wij vragen om de toezegging dat bij een langdurige leegstand van boven de 10% met vastgoedeigenaren en winkeliers in overleg te treden om samen de leegstand actief te bestrijden. Eventueel dienen wij daarover samen met de CDA-fractie een motie in.

Er moet iets worden gedaan aan de toegenomen overlast van jongeren in wijken als Lombok Oost en Overkapel. Het college zet vooral in op repressie. De PvdA-fractie vindt dat ten behoeve van de veiligheid ook preventie nodig is. Met meer inzet op jongerenwerk kan de overlast worden teruggedrongen en toekomstige overlast worden voorkomen. Graag kregen wij dit toegezegd. Wij hebben hierover een motie achter de hand.

Dat wij een SP-wethouder Wonen hebben, zien wij in de stad maar matig terug. Is middeldure huur nog wel betaalbaar? Een tweekamerappartement voor € 1.200,00 in Transwijk en een studio voor ruim € 900,00 in Zijdebalen doen natuurlijk niks voor de betaalbaarheid van goede woonruimte in de stad. Wij steunen een motie van de CDA-fractie hierover.

Er wordt op een aantal plekken in de stad gebouwd en voor andere delen van de stad worden plannen ontwikkeld, onder andere voor de Merwedekanaalzone, het Nieuwe Centrum en Leidsche Rijn. Het aandeel sociale woningen is daarbij veel te laag, namelijk 0%, 0% en 24,6%. De PvdA-fractie wil met actief

grondbeleid meer sociale woningbouw mogelijk maken. De wethouder Jansen weigert ons informatie te geven over plekken die in de stad waar nog sociale woningbouw mogelijk is. Hij stuurt de raad het bos in met een rapport waarin niets staat. Ik vind dat jammer. Wij willen graag een plan presenteren over de hoeveelheid sociale woningbouw die nog mogelijk is. Nu hebben wij hiervoor meer tijd nodig en presenteren het genoemde plan bij de behandeling van de Voorjaarsnota.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Volgens mij is vorig jaar een motie aangenomen met de titel "Locaties voor sociale woningbouw". Sindsdien komen bij alle plannen die voorbij komen – behalve één, de Wilhelminawerf, maar daarover zullen wij binnenkort spreken – komt een aantal sociale woningen terug ook op het Smakkelaarsveld. Ik begrijp niet waar de PvdA-fractie haar bewering vandaan haalt. Ik constateer ook dat behalve de politieke wil die vorige keer werd gesuggereerd er geen plan is over de hoeveelheid geld die PvdA-fractie ervoor wil inzetten. Als wij dat weten, kunnen wij bekijken waar wij dat moeten halen.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Als de politieke wil er bij de wethouder is, kunnen wij samen tot een plan komen. Ik ben het niet met de SP-fractie eens. Het is jammer dat die zich niet laat vastpinnen op echte aantallen. Boter bij de vis. Wij willen weten hoeveel sociale woningen er komen en hoeveel procent van de plannen sociale woningbouw betreft. Ik vind het jammer dat de SP-fractie en wij niet méér samen kunnen optrekken. Wij zijn enthousiast over het feit dat vorige week voor het eerst in drie jaar een motie is aangenomen voor meer sociale woningbouw. Wij moeten echter zeer omzichtige formuleringen kiezen. Er mag absoluut geen percentage worden genoemd, want dan slaan de stoppen door.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Het is mooi. Wij kunnen uit exacte aantallen constateren hoeveel sociale huur de afgelopen 10 jaar er is afgegaan. Wij kunnen constateren wat de oorzaak ervan is dat er veel afbraak is en veel dure sociale huur. Daaraan hebben mevrouw Haage en ik geen schuld, maar wél de minister van dezelfde bloedgroep die de plannen voor de verhuurderheffing en dergelijke heeft gesteund.

Ik wil graag samen een plan maken. Er is een groot tekort aan sociale huurwoningen. Wij kunnen echter geen ijzer met handen breken. Ik hoopte dat de PvdA-fractie kon leveren wat daarvoor nodig is.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Wij maken het komende halfjaar de plannen graag af. Ik nodig de heer Schipper van harte uit om samen met ons op te trekken.

Cultuur hoort niet alleen thuis in grote paleizen, maar ook in buurthuizen en op straat. Met de voorstellen van het college dreigt het cultuuraanbod te vreschralen. Een van de redenen hiervoor is dat het cultuurbudget niet meegroeit met de groei van de stad.

De wethouder zegt dat hij bij de behandeling van de Voorjaarsnota hierop terugkomt. Dat geldt trouwens niet alleen voor cultuur. Het college schuift wel meer voor zich uit.

De PvdA heeft inzake cultuur een vijftal wensen:

1. Veranker diversiteit in de Utrechtse cultuur. Wij zijn benieuwd naar de brief van het college hierover.
2. Wij willen ervoor zorgen dat het mooie podium aan de Pauwstraat, voorheen RASA, openblijft. Wij zijn blij met de toezegging van het college en zien uit naar de plannen.
3. Zet het budget voor de culturele voorziening in Leidsche Rijn volledig in voor cultuur in Leidsche Rijn totdat de beloofde nieuwe voorziening er is. Graag kregen wij hierop een reactie.
4. Daarnaast wil de PvdA-fractie nu een oplossing zien voor de instellingen met een positief advies van de commissie die uiteindelijk toch geen geld krijgen (de 'club van 7'). Wij moeten dit niet doorschuiven naar de Voorjaarsnota. Daarom dienen wij samen met de fracties van ChristenUnie en PvdD hierover een amendement in.
5. Ga snel met de betrokkenen in gesprek over een oplossing voor Museum Oud Amelisweerd.

"Amendement 49

Regel nu meerjarige subsidie voor 'de club van 7'

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 10 november 2016, ter bespreking van het raadsvoorstel Nota Subsidievoorstellen Cultuurnota 2017–2020 (agendapunt 15),

Constateernde dat:

- De adviescommissie Cultuurnota 2017–2020 zeven aanvragen subsidiabel heeft geacht die vanwege de uitputting van het beschikbare budget niet gehonoreerd konden worden;
- Stichting Cultuurpromotie Utrecht ons heeft laten weten geen nieuwe aanvraag voor Utrecht in
- Residenties in te dienen gelet op het door de commissie geadviseerde bedrag;
- Het college voor stelt New Dutch Connections wel meerjarige subsidie te vertrekken, maar niet voor het gehele bedrag;
- Het college voor stelt de overige instellingen slechts incidenteel te ondersteunen in 2017;
- Met deze incidentele ondersteuning vrijwel het gehele incidentele budget in 2017 wordt opgemaakt;

Overwegende dat:

- De betreffende culturele instellingen in hun diversiteit een mooie dwarsdoorsnede vormen van het culturele leven in Utrecht;
- Deze instellingen bij het ontbreken van meerjarige subsidie ofwel zullen verdwijnen ofwel hun activiteiten aanzienlijk zullen moeten terugschroeven;
- Niet valt in te zien waarom deze subsidiabele aanvragen anders moeten worden behandeld dan de overige subsidiabele aanvragen;
- Het ondersteunen van deze aanvragen uit het incidenteel budget niet in lijn is met de doelstellingen van dat budget;

Besluit:

- Aan het eerste beslispunt een passage toe te voegen die luidt:
- met dien verstande dat aan de volgende subsidieaanvragers, in plaats van incidentele ondersteuning uit het flexibel budget voor 2017, een meerjarige subsidie voor 2017–2020 wordt toegekend:

1. Cie Wordt Vervolgd / Metaalkathedraal € 100.000,--
2. Nederlands Volksbuurtmuseum € 120.000,--
3. De Coöperatie € 151.500,--
4. Stuim (Schweigman&) € 80.800,--
5. Insomnio € 101.000,--
6. New Dutch Connections € 9.000,--

Totaal € 572.300,--

- Het verstrekken van deze meerjarige subsidies als volgt te dekken:

1. Budget culturele voorziening Leidsche Rijn Centrum: € 100.000,-- (Metaalkathedraal)
2. Extra budget programmering TivoliVredenburg € 200.000,--
3. Budget Utrecht Marketing € 272.300,--

Totaal € 572.300,--."

Het amendement is ondertekend door de heer Post, de heer Van Ooijen en mevrouw Van Esch.

Wij steunen de motie van de D66-fractie over Oud Amelisweerd om snel met de betrokkenen te spreken over een oplossing.

In 2016 moeten nog ruim nog 400 statushouders worden gehuisvest. In het huidige tempo haalt

Utrecht dat niet. Hoe sneller huisvesting wordt gerealiseerd, hoe sneller wij de extra middelen van het Rijk krijgen. Dat geld willen wij inzetten voor de integratie en participatie van statushouders. Hoe eerder wij daar werk van maken, hoe groter de kans is dat het succesvol zal zijn. Graag kregen wij hierop een reactie van het college.

"Utrecht maken we samen" is de slogan die het college al jaren voert. Ook de PvdA-fractie maakt zich hard voor samenleven. Nog te veel zien wij dat burgers en andere initiatiefnemers in de stad geen medewerking krijgen. Men komt op een stadsgesprek, maar wordt niet gehoord. Men adviseert de wijkraad, maar krijgt daarop van het college geen reactie. Wij hebben daarvan meer dan twintig voorbeelden die wij voegen bij motie 184.

"Motie 184

Participeren doen we samen

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 10 november 2016, ter bespreking van de ontwerp-programmabegroting 2017,
Constateernde dat:

- Een van de speerpunten van het college is om Utrecht samen te maken;
- Het college in samenspraak met inwoners, ondernemers en instellingen plannen wil maken;
- Bewoners (groepen), organisaties en ondernemers wel gehoord worden maar er geen opvolging gegeven wordt aan hun inbreng;
- Bij 25 projecten de participatie niet goed is gegaan en bewoners (groepen) e.a. middels brieven dit ook kenbaar hebben gemaakt aan het college;
- Deze gang van zaken tot teleurstelling en boosheid leidt bij bewoners, organisaties en ondernemers.

Overwegende dat:

- Dat goede participatie belangrijk is om draagvlak te creëren vóór plannen;
- Mensen heel graag meedenken, maar wel resultaat willen zien van hun inbreng.

Draagt het college op:

- Om bij een project waarbij het college bewoners (groepen), organisaties of ondernemers e.a. wil betrekken, voorafgaand, het participatietraject duidelijk te zijn over waar zij wel en geen invloed op kunnen uitoefenen;
 - Om bij projecten waarbij participatie volgens bewoners (groepen) e.a. niet goed is gegaan hier alsnog actie op te ondernemen met als doel te leren van de situatie;
 - De gemeenteraad hierover te informeren.
- en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Dibi.

Bij motie 184 hoort de volgende lijst.

"Lijst van projecten waarbij participatie mislukt is.

'Utrecht maken we samen', een mooie ambitie van dit college van D66, VVD, GroenLinks en SP. Uit het collegeprogramma: 'Wij maken plannen in samenspraak met inwoners, ondernemers en instellingen. Voordat plannen worden gemaakt, verkennen we eerst of ze nodig zijn, of er draagvlak voor is en wat de ideeën erover zijn in de stad.'

Maar helaas hebben we teveel voorbeelden waar dit misloopt. Bewoners en ondernemers worden wel gehoord, maar er wordt geen opvolging gegeven aan hun inbreng. Het blijft bij praten. Veel bewoners zijn hierover boos en hebben hier ook brieven over gestuurd.

- Klinkers Leidseweg

- Ontwikkelgroep Lombok Centraal (2de fase stationsgebied)
- Visie 'a Healthy Urban boost' (2de fase stationsgebied)
- Verkeers(veiligheids)projecten in m.n. Leidsche Rijn en Vleuten De Meern, o.a. busbaan Vleuterweide
- Knijp Monicabrug
- Parkeren/blauwe zone Woonboulevard
- Aansluiting Dorpsstraat/Verlengde Parkweg (Vleuten)
- Gevaarlijke verkeerssituaties in Leidsche Rijn
- Rotonde Parkwijk
- Busbanen Parkwijk, De Meern, Vleuterwijde
- Kruispunt Rijnkennemerlaan
- Bushalte Musicallaan
- Muziekplein in Leidsche Rijn (ivm tijdelijke AH)
- Geluidsoverlast/evenementen in Castellum Hoge Woerd
- Herontwikkeling Tweede Daalsedijk
- Cultuur in Leidsche Rijn
- Van Zijstweg
- Stadsgesprek Ruimtelijke strategie Utrecht
- Queekhovenplein
- Toppelzone De Baan
- Bomen Cremerstraat en Europaweg
- Dagopvang Catharijnehuis
- Noodopvang asielzoekers Overvecht (ea)."

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik ben erg blij, want ik lees tussen de regels door dat participatie ook bij de PvdA-fractie hoog in het vaandel staat. Dat is na twee jaar oppositie iets dat wij erg fijn vinden. Helaas gaat het niet altijd goed. Daar heeft mevrouw Haage gelijk in. Dat vinden ook wij erg vervelend. Het liefst willen wij dat elk proces van participatie leidt tot een uitkomst waarmee iedereen blij is. Helaas is dat in praktijk niet hetzelfde. Niet iedereen krijgt zijn of haar zin. Het is een beetje flauw om een lijstje te maken van participatieprojecten waar niet iedereen blij van is geworden. Ik kan er een lijst naast leggen waarvan iedereen wél blij is geworden, maar als participatie is geslaagd, hoort men daarover nooit iemand.

Wij zijn erg blij dat ook de PvdA-fractie "Utrecht maken we samen" omarmt. Wij zien uit naar een verdere samenwerking op het gebied van participatie.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! "Nee" is inderdaad ook een antwoord. De frustratie van veel participanten is dat zij helemaal niets terughoren. Ik ben het helemaal met de heer Verschuure eens dat participeren niet betekent het iedereen naar de zin maken. Dan wordt men of populistisch of kloppen er dingen niet. Waar ik soms van baal, is dat de D66-fractie telkens zegt dat wij moeten doorpraten. Soms moet men namelijk doorpakken. Wat wij met deze lijst beogen, is inderdaad de coalitie een beetje prikkelen – dat is gelukt – en om te bekijken waar dingen misgaan en wat kan worden verbeterd. Wij moeten niet alleen blijven doorpraten, maar wij moeten ook antwoorden geven en actie ondernemen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik kan mevrouw Haage hierin erg ver volgen. Ook wij zijn een groot voorstander van doorpakken. Men is echter het meest effectief als men aan de voorkant van het beleid met iedereen in gesprek gaat om

het draagvlak zo groot mogelijk te maken. Soms moeten wij voor een beter resultaat meer tijd nemen. Dan is iedereen ermee geholpen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik kan mij voorstellen dat op het lijstje van mevrouw Haage ook de ontwikkelgroep Lombok Centraal staat. Dat is interessant, want daar is de participatie om de inrichting van het Westplein te bewerkstelligen door het vorige college de nek omgedraaid toen het geld voor de Westpleintunnel is wegbezuinigd. De PvdA-fractie zei in de verkiezingstijd nog steeds voorstander van de tunnel te zijn en dacht dat die er wel zou komen. Ik zie die in de Tegenbegroting echter nergens staan. Kan mevrouw Haage reflecteren op rol van de PvdA-fractie in dit participatieproces en haar standpunt nu?

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! De heer Van Waveren noemt een typerend voorbeeld van een project waarover vooraf niet is afgesproken welk budget beschikbaar was. Dat is een gemiste kans. Een tunnel van € 280 miljoen was te hoog gegrepen. Voor zulke tunnels moeten vooraf kaders worden vastgesteld. Ik kan mij goed voorstellen dat burgers bezig zijn met het beschrijven van allerlei mooie ontwikkelingen, maar er pas achteraf achterkomen dat er geen geld meer is.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Of het geld er is of niet is een zaak van keuzes maken. Men kan gerust instemmen met de tegenbegroting van de CDA-fractie. Dan krijgt men de tunnel alsnog. Daarover zullen wij straks misschien nog spreken. Het is belangrijk om de keuzes te durven uitleggen. Ook de PvdA-fractie heeft in verkiezingstijd hard geroepen dat ze de tunnel wilde. Toen kon die volgens de PvdA-fractie blijkbaar wel. Wat is er voor mevrouw Haage veranderd?

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! De CDA-fractie is auto voor en auto na. Verder zie ik niet veel van die fractie. "Nee" is ook een antwoord. Ik heb dat zojuist al gezegd. Als men geen tunnel van € 280 miljoen wil zien, is "nee" ook een antwoord. Wij moeten mensen niet boos maken door het antwoord pas laat te geven. Mensen worden pas echt boos door helemaal geen antwoord te geven.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Mensen worden boos van partijen die vóór de verkiezingen één antwoord geven en na de verkiezingen een ander. Die wijsheid mag mevrouw Haage zich aantrekken.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik trek mij van alles aan. Ook "nee" is een antwoord.

Democratie is misschien de minst slechte vorm om de stad mee te besturen. Democratie is ook iets om te koesteren en uit te bouwen. Laat 2017 een jaar zijn waarin Utrechters zich echt gehoord voelen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Het gaat goed met Utrecht en de Utrechters. Daarom willen veel mensen in Utrecht wonen en werken. Daarom willen veel bedrijven zich in Utrecht vestigen of zich uitbreiden. Tot 2030 groeit de stad naar 400.000 inwoners.

Het jaar 2000 is nog niet zo lang geleden. Toen telde Utrecht 230.000 inwoners. In 30 jaar verdubbelt de stad dus bijna in omvang. Deze groei brengt enorme kansen met zich mee.

Waar krimpregio's kampen met minder banen, leegstaande woningen, verdwijnende scholen en vertrekkende bedrijven, groeit bij ons de werkgelegenheid, worden nieuwe wijken gebouwd, zoeken scholen naar grotere locaties en breiden bedrijven uit.

Dus ja, het is gelukkig druk in de stad. Het wordt nog drukker. Daarom moeten wij een antwoord vinden op de vraag hoe wij omgaan met de groei van de stad. Hoe zorgen wij ervoor dat al deze mensen

hier allemaal kunnen wonen en een baan vinden? Hoe zorgen wij ervoor dat wij in beweging blijven? De D66-fractie kiest voor gezond stedelijk leven en binnenstedelijk bouwen.

Omgaan met groei is niet de enige vraag. Hoe geven wij iedere Utrechter dezelfde kans op een goede toekomst, een baan, een huis, een opleiding en kunnen meedoen in de maatschappij?

De D66-fractie wil dat wij daarvoor blijven investeren in de stad en in alle Utrechters. Dat zullen wij met deze begroting doen. Er is meer werk voor de inwoners, wij bouwen volop huizen, scholen worden opgeknapt en de singel wordt in haar oude glorie hersteld.

Dat doen wij met een financieel solide begroting. Het huishoudboekje is op orde. De lasten blijven gelijk of dalen. Onze complimenten.

De vraag naar huizen, huur én koop, stijgt enorm. De prijzen stijgen ook. Dat is fijn voor wie al een koophuis in Utrecht heeft, maar niet voor wie er een zoekt. Huurders hebben het al even lastig. Voor sociale woningbouw zijn de wachtlijsten enorm lang. De vrije sector is nauwelijks te betalen. Wie in Utrecht niet al een huis of een grote zak geld heeft, komt er niet tussen. Ook de buschauffeur, de politieagent en de leraar zoeken een betaalbaar huis. Wij moeten meer aandacht besteden aan kansengelijkheid op de woningmarkt.

Daarbij zijn er meer betaalbare huur- en koophuizen nodig, net als meer kamers en meer appartementen voor studenten en starters en meer doorstroming in en uit de sociale woningbouw.

Met de groei van de stad groeit ook het verkeer. Het college heeft grote ambities om dit in goede banen te leiden, maar de uitvoering gaat soms met problemen gepaard. De doorstroming op de 't Goylaan is het ene moment uitstekend, maar even later staat het muurvast. De D66-fractie heeft niet de illusie dat files compleet te voorkomen of simpel op te lossen zijn, maar heeft wel veel begrip voor de zorgen van de inwoners. Wij zijn dan ook blij dat de uitvoegstroken op de Waterlinieweg worden verlengd. Wij kijken uit naar de evaluatie van Slimme Routes Slim Bestemmen en de mogelijke extra verbeteringen die dat oplevert.

Als al die nieuwe Utrechters een eigen auto meebrengen, valt er weinig slim te regelen aan al die slimme routes. Dan staan wij gewoon stil. De langetermijnvisie van het college blijft daarop onduidelijk. Hoe houden wij Utrecht bereikbaar? Het antwoord ligt voor de hand: meer openbaar vervoer met grote capaciteit door de stad, een beter en fijnmaziger fietsnetwerk en een tweede OV-knooppunt aan de oostkant van Utrecht, Station Utrecht Science park. Wij moeten groot inzetten en samen met de provincie een stevige gemeenschappelijke ambitie formuleren. Bij de komende kabinetsformatie moet de inzet voor Utrecht kristalhelder zijn, de urgentie is groot. Alleen dan kunnen wij Utrecht bereikbaar houden. Graag kregen wij hierop een reactie van de wethouder.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik maak uit de laatst uitgesproken opmerking van de heer Verschuure op dat de D66-fractie voorstander is van de verbreding van de A27. Dat zal ook bij de komende kabinetsformatie een belangrijk punt zijn.

De heer Verschuure maakt gewag van wat er gebeurt als alle Utrechters hun auto meenemen. Ik hoop eerlijk gezegd dat de D66-fractie daarmee niet bedoelt dat ze voorstelt dat wij dat onmogelijk zullen maken en dat mensen in de toekomst nog steeds ervoor kunnen kiezen om lekker met de auto naar hun werk te gaan.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! De D66-fractie is geen partij die de auto wil verbieden, helemaal niet. Wij moeten er echter voor zorgen dat er alternatieven zijn die gelijkwaardig of beter zijn zodat men verscheidene modaliteiten kan gebruiken, maar Utrecht bereikbaar blijft. De binnenstad is middeleeuws, ooit gebouwd voor 30.000 inwoners. Tegenwoordig maken er een half miljoen mensen gebruik van. Als iedereen daar met de auto naartoe gaat, staat men helemaal vast. De VVD-fractie wil

alleen investeren in autobereikbaarheid. De D66-fractie zegt dat ook die moet worden bekeken, maar ze wil zeker ook dat in het OV wordt geïnvesteerd. Daarom pleiten wij voor een tweede station aan de oostkant van de stad.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ook de VVD-fractie vindt het belangrijk dat wordt geïnvesteerd in het openbaar vervoer en de fiets. Ik merk op dat tussen de verhalen van de heer Verschuure en die van mij geen tegenstelling bestaat. Wij vinden echter dat men ook moet investeren in autobereikbaarheid zodat men goed op de plaats van bestemming kan komen en de auto kan parkeren als men de mooie middeleeuwse binnenstad wil bezoeken.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Ja, maar als wij moeten kiezen tussen het een en het ander, kiezen wij voor een combinatie van beide. Op dit moment zien wij dat een langetermijnvisie leert – de stad groeit naar 430.000 inwoners – dat als wij geen andere dingen aanpakken de stad komt stil te staan. De heer Gilissen kiest alleen voor het verbreden van snelwegen. Daarvan zijn wij niet zo'n voorstander.

Als wij onze duurzame ambities willen waarmaken, moeten wij met grootschalige energieopwekking aan de slag. Kansen hiervoor ziet de D66-fractie in Rijnenburg.

Wij zijn tevreden met het stadsgesprek dat hierover wordt georganiseerd, maar eigenlijk willen wij een stadsgesprek XL over een energieplatform. Via het Energieplatform Rijnenburg kunnen de belanghebbenden in het gebied intensief samenwerken aan de energiekansen die het gebied biedt. Dat betekent dat wij snel in gesprek moeten gaan voor een plan waar iedereen de schouders onder zet. Wij zien uit naar de brief die de wethouder hierover in de commissievergadering heeft toegezegd.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wie bedoelt de heer Verschuure met "iedereen"? Over het energieplan is afgesproken dat wij wachten op initiatieven, dus weten wij nu niet door wie die worden genomen. Wie moeten worden betrokken bij het platform dat de D66-fractie voorstelt?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Het is goed dat mevrouw De Boer dat vraagt. Ik constateer dat de raad heeft uitgesproken dat Rijnenburg een pauzeland is. Op dit moment gebeurt daar niets. Er worden weinig initiatieven genomen omdat blijkbaar niemand een initiatief neemt. Wij vragen het college om ervoor te zorgen dat een platform wordt opgericht waar grondeigenaren, belanghebbenden en buurgemeenten worden samengebracht om ervoor te zorgen dat de kansen die het gebied biedt – dat zijn er nogal wat – worden benut. Het is nu het moment om door te pakken en om dat te bekijken. Dat doen wij graag met draagvlak, maar daarvoor is wél een gesprek nodig.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik kan het doorpakverhaal van de D66-fractie volgen, maar het is alsof wij al lang wachten. Heeft de heer Verschuure een moment in gedachten waarop hij wil dat de gemeente zelf doorpakt?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! De wethouder heeft een brief toegezegd toen de heer Sienot daar in de commissievergadering om heeft gevraagd. Wij wachten die af. Wij gaan ervan uit dat die geen weken op zich laat wachten. Vóór het einde van het jaar lijkt mij daarvoor goed. Dan kunnen wij bespreken hoe wij een en ander in het leven kunnen roepen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik sluit aan bij de vraag van mevrouw De Boer. De heer Verschuure doet het voorkomen alsof er geen plannen voor wind- en zonne-energie worden gemaakt,

maar die zijn er wel degelijk. Als het aan de VVD-fractie ligt, zal de gemeente niet zelf een platform starten. Er zijn al veel clubs bezig. Die staan te trappelen van ongeduld om hun plannen te presenteren. Begrijp ik het goed dat de heer Verschuure wil dat de gemeente de regie in handen neemt?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Wij gaan er niet vanuit dat de gemeente in Rijnenburg duurzame energie realiseert, maar de gemeente kan een proces soms een kontje geven. Soms kan de gemeente het mogelijk maken dat iets van de grond komt. Dat hebben wij het college gevraagd.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Is het nu het een of het ander? Ik hoor de heer Verschuure eerst zeggen dat er een platform moet komen en dat de gemeente daarbij een rol moet nemen, maar nu spreekt hij over het geven van een kontje. Is het een kontje of zelf een platform starten?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Soms moet de gemeente een proces in gang zetten. Soms moet ze daarvoor zelf het initiatief nemen, zodat het plan zich daarna kan uitrollen. Wij zien op dit moment weinig beweging. Wij willen graag dat die op gang komt. Afgesproken is dat Rijnenburg een pauzeland is. Wij zien dat weinig initiatieven worden genomen. De gemeente kan de initiatieven die er zijn een zetje geven. Dat kan geen kwaad. Ook daar is de raad voor.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik herinner mij een debat met de GroenLinks-fractie over Rijnenburg en over wat daarvoor allemaal is ingediend. Ik heb een oude motie gevonden die beoogt inzake wind- en zonne-energie een wat meer actieve rol van de gemeente uit te lokken. Deze motie is breed ondertekend – door de fracties van CDA, Stadsbelang Utrecht en anderen – maar bij de D66-fractie was het kontje nog niet aanwezig. Hoe verklaart de heer Verschuure dat? Als het erop aankomt, is de D66-fractie tegen, maar nu dient ze iets in om dat toch van de grond te krijgen. Hoe verklaart de D66-fractie haar tegenstem van destijds?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Er is een wezenlijk verschil tussen toen en nu. De gemeente moet geen windmolens bouwen of zonneweiden aanleggen. Dat moeten initiatiefnemers doen. Wij vinden het echter belangrijk dat de gemeente het initiatief neemt om daarover het gesprek te kunnen voeren, zodat projectontwikkelaars, grondeigenaren en burens met elkaar spreken om het initiatief te kunnen uitrollen. Dat kunnen wij faciliteren als een initiatief uitblijft. Dat is het enige dat wij vragen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik zal de motie letterlijk voorlezen. "Draagt het college op uiterlijk in het najaar van 2016 actief te verkennen of er projectontwikkelaars zijn die zonne- of windenergie kunnen gaan realiseren in de polder Rijnenburg."

Zal ik deze motie nog een keer indienen, mijnheer Verschuure?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! U mag dat doen. Wat de heer Van Ooijen mist in wat ik zeg, is dat men met een platform probeert de partijen tot elkaar te brengen. Meer dan dat doet de gemeente niet. Met een platform kan men draagvlak verwerven en initiatiefnemers in contact brengen met grondeigenaren. Dan kan men de bezwaren van burens aanhoren. Laat het gesprek daarover plaatsvinden. De heer Van Ooijen wil dat de gemeente windmolens en zonneweiden realiseert.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Dat wil ik helemaal niet. Dat staat niet in de motie. De heer Verschuure moet moties beter lezen. Ik hoop dat als ik straks moties indien hij die wél goed leest. Ik vraag mij af waarom hij niet heeft gevraagd of wij aan de motie kunnen toevoegen dat er ook een

platform moet komen zodat hij ermee had kunnen instemmen. Nu heeft de motie het niet gehaald. Een halfjaar geleden had de heer Verschuure kunnen zeggen ermee aan de slag te gaan, maar een halfjaar later stelt hij de vorming van een platform voor waarvan niemand weet wat dat moet doen. Of bedoelt de heer Verschuure een atelier?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Misschien is het leuk om het in een atelier te doen. Dat lijkt ons prima. De vorm is vrij, maar er moet worden doorgepakt. Voor ons is het niet alleen van belang om met de initiatiefnemers te spreken, maar ook met de mensen in de omgeving om ervoor te zorgen dat er draagvlak is. Afgesproken is dat het een pauzeland is. Dat biedt kansen. Misschien krijgen wij niets van de grond. Er gebeurt nu heel weinig. Wij vinden dat er een platform moet komen zodat iedereen over de plannen kan meepraten.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik probeer vóór mij te zien wat de D66-fractie precies wil. Volgens mij is het lastig om te zien welke initiatiefnemers er zijn. Ik vraag mij af wat het kader is waarbinnen het gesprek plaatsvindt. Vragen wij mensen om eindeloos te komen kletsen? Moet er al een initiatief zijn genomen waarover kan worden gesproken?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Er hoeft nog geen initiatief te zijn genomen. Dat is de ouderwetse manier. Zo is het ook op Lage Weide gegaan. Dat is mislukt. Wij moeten eerst met de betrokkenen spreken. Wij moeten vanaf het begin de inwoners van het gebied, de projectontwikkelaars, de grondeigenaren en de initiatiefnemers, samenbrengen om te spreken over de kansen die er de komende 20 jaar voor het gebied zijn. Wij hebben bepaald dat er al die tijd niets zal gebeuren en dat het een pauzeland is. Er komen vanzelf initiatieven ter tafel. Als dat niet gebeurt, houdt het op. Nu gebeurt er niets. Daarom stellen wij voor om een platform te creëren. Als er een initiatiefnemer komt die twintig windmolens wil neerzetten, dan weten wij dat de weerstand direct is geregeld. Daarom vinden wij dat wij eerst met iedereen in gesprek moeten gaan. Dat gesprek moet de gemeente blijkbaar faciliteren, want dat komt niet vanzelf.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Volgens mij kost dat veel tijd. Dat is niet zo erg, maar de heer Verschuure wil doorpakken en dingen realiseren. Dat zie ik niet duidelijk voor mij. Als men mensen vraagt wat zij ter plekke willen zien, ontstaat een oeverloos gesprek. Misschien moeten wij afwachten wat het college ervan zegt. Ik zie nog geen initiatieven snel van de grond komen zodat wij tot 2030 wat met het gebied kunnen doen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Dat is precies de reden waarom zo'n gesprek nodig is. De wethouder heeft in de commissievergadering toegezegd om de raad hierover een brief te sturen. Er zal over worden gesproken. Wij zijn daar blij mee. Wij vinden dat het gesprek een extra impuls moet krijgen. Het probleem is echter dat wij voor het realiseren van grootschalige duurzame energie afhankelijk zijn van grondeigenaren. Die moeten meewerken. Men zal vooraf met deze mensen en met projectontwikkelaars moeten praten om te weten of er bereidheid is om dit te doen. Ook moet worden bekeken wat de voor- en nadelen zijn. Als wij wachten tot initiatiefnemers zelf aankloppen, zijn wij echt te laat. Wij denken het proces te kunnen versnellen met het inrichten van een platform.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De PvdD-fractie is het er juist niet mee eens dat wij nog kunnen wachten en praten. Volgens mij is afgesproken dat als Rijnenburg een pauzeland is. Anders hadden wij misschien al tweeëneenhalf jaar geleden kunnen beginnen met het spreken met burgers.

Waarom heeft de D66-fractie nu de ingeving om te willen praten? Waarom is dat twee jaar geleden niet gebeurd? Dan zouden wij twee jaar winst hebben gehad.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik ben het helemaal eens met mevrouw Van Esch. Aan de slag! Daarom doen wij deze oproep.

In de commissievergadering vroegen wij ook naar aanvalsplannen ten behoeve van overvolle containers en een verbeterde aanpak van het Nieuwe Inzamelen, maar wat krijgen wij van de wethouder? Een brief. Nu gaat het ons in dit geval niet om een precieze vorm, maar wel om een snelle en daadkrachtige aanpak van problemen. De wethouder belofde in de commissievergadering meer maatwerk per buurt en bij de introductie van het nieuwe inzamelen een betere communicatie met de buurtbewoners. In Hoograven lijkt intussen alles mis te gaan wat mis kan gaan. Tuinwijk en de Vogelenbuurt gaan dezelfde kant op. Op de recente buurtbewonersavond liepen de emoties hoog op. Het succes van het nieuwe inzamelen staat of valt met draagvlak. Draagvlak is net als vertrouwen: het komt te voet en gaat te paard. Wij willen van de wethouder weten wat hij concreet doet om ervoor te zorgen dat het proces echt verbetert.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! De heer Verschuure vraagt om draagvlak. Is de D66-fractie het met de GroenLinks-fractie eens dat per buurt echte maatwerkoplossingen moeten komen? Het probleem is dat er drie grote containers zijn, maar als het afval daar niet in kan, is er geen oplossing. Is dat de reden dat het inzamelen van afval in die buurten niet goed gaat?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Dat is precies wat wij in de commissievergadering hebben gevraagd, maatwerk per buurt. De ene buurt biedt meer ruimte dan de andere. Sommige burgers hebben meer ruimte voor containers zodat zij het afval gemakkelijk kunnen scheiden. Ik ben dat met mevrouw De Boer eens.

Wij hebben om maatwerk gevraagd, net als om betere communicatie. Wij constateren dat het inzamelen van afval ter plekke absoluut niet goed loopt.

In de commissievergadering hebben wij ook gevraagd om een aanvalsplan voor de openbare ruimte in Lunetten. Rondslingerend afval is niet alleen vervelend, maar lokt ook verloederende uit. Bovendien geeft een verloederde straat een onveilig gevoel, waarna de VVD-fractie opnieuw zal vragen om camera's op te hangen. Echter, een onveilig gevoel los je niet op met camera's.

(De heer Van Zanen draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan mevrouw Ferket.)

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Waar staat de D66-fractie precies? Anderhalve week geleden voerden wij een debat over de nieuwe ruimtelijke strategie. De VVD-fractie heeft samen met een aantal andere fracties gepleit voor een investeringsimpuls voor de kwaliteit van de openbare ruimte en het groen in de stad, juist in de wijken die niet langer tot onze specifieke aandachtspunten behoren, waaronder Lunetten. Ik heb die wijk juist als voorbeeld genoemd. Van de D66-fractie kwam alleen onbegrip. Men vond dat wij alleen in de uitbreiding van de stad moeten investeren. Wat is het, D66-fractie? Consequent, het investeren in de openbare ruimte in de gehele stad, of is Lunetten dermate bijzonder dat alleen daar moet worden geïnvesteerd? Als dat zo is, wat is daarvan de reden?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Dit voorbeeld ging over de dekking die de heer Gilissen aandroeg tijdens de behandeling van de ruimtelijke strategie. Hij wilde geld weghalen om woningbouw te faciliteren. Wij hebben eerder geconstateerd dat er een enorme behoefte is aan extra bouw. Dat is geld

dat is bestemd voor de ruimtelijke strategie. Daarover zullen wij vandaag geen besluit nemen, want dat voorstel is na een raadsbehandeling doorgeschoven. Dat is het verschil. Ook voor D66-fractie is de openbare ruimte een heel belangrijk onderwerp. Wij zien dat daaraan in Lunetten behoefte is. Vandaar dat ik de motie nog niet heb kunnen indienen. Ik zal dat dadelijk doen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik zie dat ook behoefte is aan het verbeteren van de openbare ruimte in Vleuten-De Meern, Overvecht, Kanaleneiland, de binnenstad, Lombok en Oog in Al. Wat maakt Lunetten zo bijzonder dat de D66-fractie het nodig vindt om tijdens het slotdebat van de programmabegroting daarover een motie in te dienen?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! De reden waarom wij deze motie indienen, is tweeledig. Wij zien een wijk die veertig jaar oud is en waar de openbare ruimte echt aan opknappen toe is. In Lunetten zijn wij bezig met een buurtbudget. Dat loopt daar goed. De motie die ik probeerde in te dienen, koppelt beide zaken aan elkaar, namelijk ook met de buurt in gesprek gaan over hoe de openbare ruimte daar het beste kan worden opgeknapt.

Een onveilig gevoel los je op met een goed onderhouden openbare ruimte en door bewoners bij hun buurt te betrekken. De wethouder wil dit aanvalsplan echter niet toezeggen. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 185

Voorkom verloederen in Lunetten

De raad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 10 november,
Constateernde dat:

- in de Ruimtelijke Strategie Utrecht veel aandacht is voor openbare ruimte en groen om de stad leefbaar en gezond te houden;
- de openbare ruimte in Lunetten sinds de bouw van de wijk in de jaren '70 van de vorige eeuw niet meer is aangepakt en het inmiddels hoog tijd is voor een opknapbeurt;
- bewonersoverleg BOL steeds vaker kritische geluiden ontvangt dat de openbare ruimte in Lunetten een verloederde indruk maakt: veel straten ogen stenig en eentonig, er ligt veel hondenpoep in speeltuintjes, straten worden slecht geveegd en op veel plaatsen liggen verwilderde stukjes niemandsland.

Overwegende dat:

- een openbare ruimte die schoon, heel en veilig is bijdraagt aan een groter gevoel van veiligheid van inwoners;
- de groei van de stad extra aandacht vraagt voor de kwaliteit van openbare ruimte en groen in nieuwe en bestaande wijken;
- bewoners zelf het beste weten welke plekken het eerst moeten worden aangepakt in hun wijk.

Roept het college op:

- het proces van buurtbudgetten en monitoring voort te zetten;
- daarbij signalen over de openbare ruimte van Lunetten te betrekken;
- en de raad te informeren over de voortgang."

De motie is ondertekend door de heer Sienot.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Een buurtbudget is bedoeld om wijkbewoners meer invloed te geven op het uiterlijk van de wijk.

Is het niet tegenstrijdig als de raad zegt dat er meer aandacht moet komen voor de openbare ruimte, terwijl het idee van de buurtbudgetten juist is dat men dat de mensen zelf laat bepalen?

Wat is het antwoord op de vraag als andere Utrechters bij de heer Verschuure aankloppen en zeggen dat de openbare ruimte bij hen in de buurt – hij of zij woont toevallig niet in Lunetten – ook is verloederd? Wat zal de D66-fractie doen om daarbij te helpen?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Als een voorstel is gedaan voor allerlei andere gebieden zullen wij het op zijn merites beoordelen. Wij investeren extra in Overvecht en Kanaleneiland. Wij vragen of de wens leeft om over Lunetten mee te denken of te spreken. Er is in Lunetten een budget voor de openbare ruimte. De gemeente kan bepalen hoe dat wordt ingezet. Wij doen dat graag in overleg met de wijk. De mensen in Lunetten zijn goed georganiseerd. Wij denken dat dit een begaanbare weg is.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De heer Verschuure zegt dat als men goed is georganiseerd men bereid is om in de openbare ruimte te investeren.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Nee, want er wordt geen extra geld toegevoegd. Door de burgers zelf wordt de komende jaren een aanvalsplan uitgerold.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Het antwoord van de heer Verschuure op alle problemen is om er nog een keer met de buurt over te praten.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Nee, wij gaan met de buurt in gesprek over de manier waarop wij de plannen uitrollen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik probeer het debat te volgen. Ik hoop dat de mensen thuis het nog kunnen volgen. In Lunetten is een buurtbudget. De wijkbewoners bepalen wat daarmee gebeurt. Daarna gaat de raad in gesprek met de wijkbewoners over wat ermee moet gebeuren. Dan is de heer Verschuure mij echt kwijt.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! In Lunetten hebben wij de aanpak van de buurtbudgetten gedaan. Wij hebben daar monitoring op gezet om te zien hoe het geld wordt besteed. Wij krijgen signalen binnen over de openbare ruimte in Lunetten. Wij willen dat de mensen die er wonen, worden betrokken bij de manier waarop wij het geld besteden. Wij willen dat faciliteren. Daarom dienen wij deze motie in. Wij willen graag worden geïnformeerd over de manier waarop dat wordt uitgevoerd.

Met alleen preventie zijn wij er niet. Handhaving blijft nodig. Er vloeit nog steeds veel capaciteit van het OM en de politie weg naar de bestrijding van de wietteelt. Daarom blijven wij op alle niveaus pleiten voor de legalisering van wietteelt en het reguleren van de achterdeur. Steeds meer partijen sluiten zich bij deze oproep aan. Zelfs de VVD-fractie lijkt bij te draaien. Wij wensen hun leden volgend weekend veel wijsheid toe.

Terug naar de groei van de stad. Al die extra inwoners moeten natuurlijk wel aan het werk kunnen gaan. Het hebben van een baan is nog altijd de beste kans op meedoen in de maatschappij. Het aantal banen, vacatures en nieuwe bedrijven stijgt en de werkloosheid daalt. Het afgelopen jaar zijn er meer dan 4.000 banen bijgekomen. Banen op alle niveaus verdienen onze continue aandacht. Kansen zijn er onder meer in Lage Weide, het Utrecht Science Park en de binnenstad. Uitdagingen zijn er ook, bijvoorbeeld in Overvecht. Daar werken wij aan meer werk, bijvoorbeeld met woningrenovaties. Jobcoaches worden

ingezet om jongeren aan een baan te helpen.

Eén van de sectoren waar meer banen voor lager en middelbaar opgeleiden mogelijk zijn, is de vrijetijdseconomie. De D66-fractie ziet uit naar de totstandkoming van Utrecht Marketing. Wij willen daarop niet bezuinigen.

Kansen zijn er ook voor de horeca. In het nieuwe ontwikkelkader voor de horeca en het terrassenbeleid willen wij graag meer maatwerk zien. De D66-fractie wil dat de gemeente bekijkt wat mogelijk is en wat mogelijk kan worden gemaakt. Regels zijn er om ons te helpen, maar zijn geen doel op zichzelf. Hetzelfde geldt voor het mogelijk maken van vernieuwende winkelconcepten in retail en horeca.

Graag horen wij van de wethouder wanneer wij het nieuwe horecakader en een nieuw terrassenbeleid toegestuurd krijgen.

Zoals bekend, is de D66-fractie dé onderwijspartij. Voor de verdere groei van de stad en voor het vergroten van de kansen op werk hebben wij meer werkgelegenheid nodig. Het Science Park is een fantastische combinatie van onderwijs, onderzoek en ondernemerschap. Dat trekt internationale bedrijven aan en daarmee ook allerlei expats.

Om Utrecht voor internationale bedrijven en hun werknemers aantrekkelijk te houden, hebben wij een grotere internationale school nodig. Graag ontvangen wij van het college vóór het einde van het jaar een overzicht van alle mogelijke locaties en hun voor- en nadelen. Want het is tijd voor helderheid en besluitvorming. De D66-fractie wil dat de internationale school snel binnen de gemeentegrenzen kan uitbreiden.

Goed onderwijs is ook de sleutel tot kansengelijkheid. Het biedt iedereen de kans om zijn of haar talenten te ontwikkelen. Hoewel het PvdA/VVD-kabinet dit schoorvoetend erkent, probeerde het bij de rijksbegroting 2017 toch weer 200 miljoen te bezuinigen. Dankzij een motie van de D66-fractie is het grootste deel van de bezuiniging van tafel gegaan.

Laaggeletterden zijn bij dit kabinet niet goed af. Den Haag bezuinigt maar liefst 20% op het budget voor alfabetisering. Wij betreuren het enorm als de Utrechtse aanpak van laaggeletterdheid hierdoor gevaar loopt. Juist laaggeletterden hebben ongelooflijk veel moeite om in een digitaliserende maatschappij mee te komen. De D66-fractie vraagt het college daarom het budget voor alfabetisering aan te vullen. Het moet de rekening eigenlijk naar minister Bussemaker sturen, maar met een dekking uit de onderbesteding van de aanvullende zorg is de kans op betaling groter. Wij dienen daarom de volgende motie in.

"Motie 186

Laat laaggeletterden niet links liggen

De gemeenteraad van Utrecht in vergadering bijeen op 10 november 2016 om de Programmabegroting 2017 te bespreken,

Constaterende dat:

- De gemeente Utrecht de komende jaren 20% minder geld van het kabinet krijgt voor de bestrijding van laaggeletterdheid;
- Het college streeft naar 1.000 taalvrijwilligers en 3.000 deelnemers aan taalactiviteiten;
- Het college – ondanks deze korting – van plan is om 'samen met de Utrechtse organisaties de uitdaging aan te gaan deze streefgetallen te blijven bereiken';

Overwegende dat:

- Het spreken, lezen en schrijven van de Nederlandse taal een belangrijke voorwaarde is om mee te kunnen doen in de samenleving;
- De gemeente in de laatste plannen 1.000 taalvrijwilligers en 3.000 deelnemers met

taalactiviteiten wilde bereiken, maar hierover geen tussenstand geeft in de begroting;

- Er meer opvanglocaties in Utrecht zijn bij gekomen, waar veel mensen wonen die laaggeletterd zijn, waardoor het een uitdaging wordt zoveel mensen te blijven bereiken;
- 20% minder geld vanuit het kabinet voor de bestrijding van laaggeletterdheid maakt dat het een groot tekort oplevert op het bestaand budget;
- Er de afgelopen jaren geld over is op de aanvullende ondersteuning op de begroting van het programma maatschappelijke ondersteuning;

Draagt het college op:

- De gemeenteraad bij de voorjaarnota 2017 een voorstel te sturen voor een (structurele) aanvulling van het budget voor laaggeletterdheid, zodat het op hetzelfde niveau blijft als voor de korting van h. et kabinet,
- en deze aanvulling te dekken uit het programmaonderdeel Maatschappelijke Ondersteuning; En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Baş, mevrouw Tielen, mevrouw Freytag, mevrouw Dibi en de heer Oost.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! De heer Verschuure geeft feitelijk aan dat dit een bezuiniging van het Rijk is die wij volledig willen compenseren door dit te dekken vanuit de gemeentebegroting. De keuze maakt de D66-fractie bij andere bezuinigingen niet. Kan de heer Verschuure aangeven waarom in dit geval daarvoor wél wordt gekozen?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Wij komen tot deze keuze omdat deze doelgroep zo ongelofelijk belangrijk is. Als wij vinden dat de mensen in Utrecht kansen moeten krijgen, dan is dit de groep van laaggeletterden die anders niet kan meekomen en aan de zijkant blijft staan. Daarom willen wij dat deze korting van tafel gaat zodat wij kunnen blijven investeren in mensen die moeite hebben met alfabetisering.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Mochten er in de toekomst bezuinigingen zijn waardoor andere groepen worden getroffen, dan is de D66-fractie ervoor te vinden om die te repareren.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Wij zullen elk voorstel beoordelen om te kunnen bekijken of wij het steunen of niet. Ik geef geen carte blanche.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De heer Verschuure zal elk voorstel op zijn merites beoordelen. In hoeverre is dat afhankelijk van het in de toekomst meedoen van D66 aan een kabinet? Is er bereidheid van de Utrechtse D66-fractie om daaraan mee te werken?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik vind het fijn om te kunnen melden dat de heer Gilissen niet naar Den Haag gaat, maar gewoon in de raad blijft. Dat stond vandaag in de krant, maar misschien ziet hij iets in een glazen bol dat ik nog niet heb gezien. Ik weet niet of D66 zitting neemt in een kabinet. Dat zou best leuk zijn. Ik hoop dat ze dat doet. De voorstellen die uit dat kabinet komen, zullen wij op hun merites beoordelen. Dat is niet afhankelijk van de vraag of D66 deelneemt aan een kabinet.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Het valt altijd weer op dat coalitiefracties naar Den Haag

wijzen, terwijl ze hier zelf aan de knoppen draaien. Ik lees voor uit "Onze resultaten", een boekje van de PvdA. Daarin staat dat wij € 1,2 miljard hebben uitgetrokken om de kwaliteit van leraren te vergroten. Wat zal de D66-fractie doen om de tweedeling, een thema dat haar na aan het hart ligt, van het onderwijs in Utrecht aan te pakken?

(Mevrouw Ferket draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Zanen.)

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Volgens mij doen wij dat volop. Wij investeren veel in het onderwijs in Utrecht: er zijn talentontwikkeling en voorscholen. Daar gaat veel geld naartoe. Bij de coalitieonderhandelingen hebben wij daarvoor miljoenen vrijgemaakt. Het is raar dat mevrouw Haage dit zegt. Als zij doelt op de motie die de GroenLinks-fractie over kansengelijkheid wil indienen, dan kan ik vast verklappen dat die precies in onze lijn ligt. Mevrouw Haage gaf in haar eigen inbreng aan dat wij daarvan geen voorstander zijn. Ik begrijp dat niet. Dat is juist een onderwerp waarvoor ik mij telkens hard maak.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Dan zal ik het de heer Verschuure vertellen. De wethouder zegt dat het allemaal prima gaat, terwijl het duidelijk is dat de tweedeling in het onderwijs in Utrecht sterker wordt. Wij moeten daar een tandje bijzetten. De wethouder heeft negatief geantwoord op vragen die in de commissievergadering zijn gesteld. Ik zie de D66-fractie niet voor het aanmeldmoment warmlopen. De heer Verschuure zegt altijd dat de D66-fractie voorstander van onderwijs is en dat andere fracties dat niet zijn. De feiten liggen anders.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! De feiten liggen inderdaad anders. De PvdA-fractie heeft ingestemd met een landelijke bezuiniging van € 200 miljoen. Kom op, zeg. Wij hebben die bezuiniging in de Tweede Kamer via een motie kunnen terugdraaien. Wij hebben lokaal voor onderwijs veel geld vrijgemaakt. Ik weet niet waar mevrouw Haage op doelt.

Zoals het platform onderwijs 2032 concludeert, is digitaal burgerschap een essentieel onderdeel van het onderwijs van de toekomst. Digitale vaardigheden voor leerlingen en leerkrachten zijn van cruciaal belang. De D66-fractie ziet graag dat wij Utrechtse leerlingen en leraren hierin zo veel mogelijk ondersteunen. Wil de wethouder de mogelijkheden en de financiële behoeften hiervoor in kaart brengen? Wij hebben hiervoor een motie achter de hand.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Inhoudelijk is dat een motie waar ik graag mijn handtekening onder wil zetten, maar ik heb een vraag over de dekking. Zulke vragen heeft de heer Verschuure ook altijd met betrekking tot moties van andere fracties. Hij wijst categorisch moties af vanwege hun dekking. Ik kan mij daarbij iets voorstellen. Daarom vraag ik de heer Verschuure of de dekking voor deze motie in lijn is met de spelregels. Hij gaat ervan uit dat er in 2017 opnieuw budget is voor maatschappelijke steun. Wij weten echter niet of dat zo is. Dat zegt de wethouder Financiën ook altijd. Daarom zal hij de dekking van de motie ontraden. Ik denk dat ook de woordvoerder Financiën van de D66-fractie hierover een paar noten heeft gekraakt. De heer Meijer keurt deze dekking nooit goed.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Bedoelt de heer Van Ooijen de motie over de laaggeletterden? Anders snap ik niet wat hij zegt.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Mijn excuses, maar het duurt altijd even voordat ik de moties op mijn desk heb liggen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! De dekking die wordt aangegeven, komt uit het programma Maatschappelijke Ondersteuning. Daar kan het uit. Wij zullen bij de Voorjaarsnota hiertoe voorstellen doen. Wij zijn vanzelfsprekend benieuwd hoeveel het uitvoeren van de motie kost.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik vroeg of de dekking degelijk is en hoe de discussie daarover in de D66-fractie is gegaan. Ik heb daarover nog niets gehoord.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Volgens de financiële spelregels mag de dekking van de motie worden aangegeven in het programma, mits die daarin blijft. Maatschappelijke Ondersteuning kent een onderbenutting. Daarom denken wij dat het daaruit kan.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik heb van de woordvoerder in de commissievergadering gehoord dat het ging over de onderbenutting van de middelen voor individuele voorzieningen. Dat begrijp ik, maar daarmee gaat men ervan uit dat ook volgend jaar sprake is van onderbenutting. Anders kan de dekking niet worden verklaard. De heer Verschuure loopt vooruit op mogelijke onderbenutting.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Deze onderbenutting is er jaarlijks. Daarom denken wij dat het kan. Daarom komen wij er bij de Voorjaarsnota op terug. Het wordt niet vastgekleit. Het is een grote wens van ons allemaal.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De VVD-fractie vindt de discussie over geld heel belangrijk. Is dit een soort erkenning van de heer Verschuure van de opvatting van de VVD-fractie dat de onderbesteding van de Wmo structureel is terwijl anderen zeggen dat die incidenteel is? Geeft de heer Verschuure toe dat wij vier jaar geleden al gelijk hadden?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik weet dat de heer Gilissen graag gelijk wil krijgen, maar het niet altijd heeft.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik begrijp dat de dekking meer een zoekrichting is dan dat de motie daaruit daadwerkelijk zal worden gedekt.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ja, maar als wij in het geval van een motie geld willen verschuiven, moet daarbij een dekking worden aangegeven, op z'n minst een zoekrichting. Daarom is dit op deze manier in de motie aangegeven.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Waarom beperkt de heer Verschuure dan de zoekrichting tot het programma Maatschappelijke Ondersteuning? Als laaggeletterdheid het onderwerp van de motie is, lijkt het mij dat de dekking afkomstig moet zijn uit een combinatie van Maatschappelijke Ondersteuning en Onderwijs.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Volgens ons loopt deze financieringslijn via Maatschappelijke Ondersteuning, niet via Onderwijs. Het is zuiverder om de financiering via die lijn te doen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik kan mij het dilemma van de heer Verschuure voorstellen. Er is sprake van een structurele onderbesteding. Door het college wordt in feite slecht begroot. Dan ontstaat ruimte. Wij merken dat ook op andere onderdelen van de begroting. Ik kom daarop dadelijk terug. Ik ben blij dat de heer Verschuure dat volgend jaar wil bekijken. Ik weet mij verzekerd van de steun van de heer Verschuure voor een voorstel voor ruimte die er dit jaar is. Die moet helemaal uit te geven zijn.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Dan wacht ik eerst het voorstel daarover van de heer Van Waveren af.

Digitale vaardigheden zijn een essentieel onderdeel van het onderwijs in de toekomst. Digitale vaardigheden zijn voor leerlingen en leraren cruciaal. Wij willen van de wethouder horen wat de mogelijkheden zijn, ook de financiële. Wij hebben hiervoor een motie achter de hand.

Wie zorg wil inkopen bij een partij die geen contract heeft met de gemeente, kan een Persoons Gebonden Budget (PGB) aanvragen. Dat klinkt heel gemakkelijk, maar valt in de praktijk soms vies tegen. Wij krijgen veel signalen binnen dat inwoners niet op deze mogelijkheid worden gewezen. Daarom dienen wij hierover een motie in.

"Motie 187

Meer keuzevrijheid door inzet PGB

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016 bij de bespreking van de programmabegroting 2017,

Constateernde dat:

- nieuwe zorgaanbieders momenteel geen contract met de gemeente kunnen krijgen, vanwege de zorgvuldige voorbereiding op een hiervoor noodzakelijk aanbestedingstraject;
- hun (potentiële) cliënten daardoor afhankelijk zijn van een PGB om voor hen te kiezen;

Overwegende dat:

- de indienende partijen regelmatig het signaal krijgen dat de gemeente terughoudend optreedt als mensen gebruik willen maken van een PGB;
- ondanks dat er meer dan 90 zorgaanbieders gecontracteerd zijn door de gemeente, er toch sprake van kan zijn dat het bestaande aanbod van zorg 'in natura' door onze inwoners niet als passend wordt ervaren, en daarmee de keuzevrijheid niet optimaal is;
- de inzet van een PGB een volwaardig alternatief kan zijn voor zorg 'in natura';
- de keuzevrijheid van de cliënt doorslaggevend zou moeten zijn in het beschikbaar stellen van zorg 'in natura' of middels een PGB;

Draagt het college op:

- zelf proactief inwoners over het aanvragen van een PGB te (laten) informeren als ze gebruik willen maken van een aanbieder waar de gemeente geen contract mee heeft;
- geen terughoudende benadering te kiezen richting mensen die een PGB (willen) aanvragen; en gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Meijer, de heer Van Ooijen, mevrouw Metaal-Froon, mevrouw De Regt en mevrouw Dibi.

Wij innoveren binnen het sociale domein. Gelukkig kan het experiment met regelarme bijstand straks eindelijk van start gaan. Wij zijn heel benieuwd naar de resultaten. Ook met ons initiatief voor

onconventionele maatwerkoplossingen bekijken wij hoe het beter kan. Voor de D66-fractie is het erg belangrijk dat de mensen die langs de kant staan toch de kans krijgen om mee te doen.

Wij stellen vanavond ook de Cultuurnota vast. Volgens de Gemeenteatlas is Utrecht de op één na aantrekkelijkste gemeente om in te wonen. Dat is mede dankzij het rijke en gevarieerde cultuuraanbod in Utrecht. Wij zijn blij met de toezegging dat de wethouder samen met de stad, culturele instellingen, makers en ondernemers zal werken aan een nieuwe agenda voor de toekomst.

Museum Oud Amelisweerd krijgt veel waardering, een positief advies en wint internationale prijzen. Maar het museum kan zichzelf niet bedruipen. Dat zag iedereen aankomen. Het is nu zaak om samen met de betrokken partijen tot een duurzame oplossing te komen. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 188

Onderzoek scenario's voor Landhuis Oud Amelisweerd

De Gemeenteraad van Utrecht bijeen in de vergadering van 10 november 2016, ter bespreking van de Programmabegroting 2017,

Constateernde dat:

- Het Rijk, de Provincie Utrecht en de gemeenten Amersfoort en Bunnik, de gemeente Utrecht en de Stichting Oud Amelisweerd (MOA) sinds 2012 hebben geïnvesteerd in de restauratie, toegankelijkheid en de openstelling van het monumentale pand Oud Amelisweerd;
- De Gemeenteraad van Utrecht de uitspraak heeft gedaan dat MOA de eerste 10 jaar geen aanspraak kan maken op cultuursubsidie;
- MOA het advies 'subsidiabel met prioriteit' heeft ontvangen van de Cultuurnotacommissie voor de periode 2017-2020;
- De gemeente Utrecht zorgt draagt voor het beheer van het monument en de publiekelijke toegankelijkheid van het pand hier een voorwaarde voor is;
- Het Museum Oud Amelisweerd (MOA) pas op 21 maart 2014 is geopend voor publiek en nu sluiting dreigt per 1 januari 2017 i.v.m. de wankelende financiële positie van de stichting;

Overwegende dat:

- Het landgoed en buitenplaats rijksmonument zijn, gelegen in de gemeente Bunnik, maar sinds de jaren vijftig in het bezit van de gemeente Utrecht;
- Landgoed Amelisweerd is uitgegroeid tot het best bezochte groengebied van de stad Utrecht;
- De gemeente Utrecht uitvoering geeft aan de Toekomstvisie 2011-2031 Landgoederen Amelisweerd en Rhijnauwen (2011);

Spreekt als haar mening uit dat:

- Landgoed Amelisweerd en het landhuis Oud Amelisweerd van grote waarde zijn voor Utrecht, de omliggende gemeenten en haar inwoners;

Draagt het college op:

- Om samen met alle relevante betrokkenen bij het landgoed de mogelijkheden te onderzoeken naar een toekomstbestendige en realistische openstelling van het landhuis Oud Amelisweerd;
- Op basis hiervan verschillende scenario's uit te werken en deze voor te leggen aan de Gemeenteraad voor de behandeling van de Voorjaarsnota 2017;

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Knip, de heer De Vries, mevrouw Freytag, de heer Van Ooijen, de heer Van Schie, de heer Post, mevrouw Metaal-Froon en de heer Oost.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Hoor ik de heer Verschuure zeggen dat iedereen dit zag

aankomen?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ja, daarover hebben wij een aantal jaren geleden in de raad gesproken. Iedereen heeft bij de exploitatie grote vraagtekens gezet. Wij hebben toen besloten om de vinger echt goed aan de pols te houden.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ja, maar niet iedereen die het zag aankomen, heeft gezegd dat wij er niet aan hadden moeten beginnen. Dat waren volgens mij alleen de fracties Groep Kuijper – God hebbe hun ziel – en SP. Ik vind het allemaal fantastisch, maar wij moeten wél de vinger op de zere plek leggen. Wij hebben indertijd gezegd dat het nooit uitkon. Dat blijkt telkens opnieuw zo te zijn.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De heer Schipper zegt dat de SP-fractie een van de weinige fracties is die niet met het museum instemden. Ik vraag mij af of de D66-fractie voor Oud Amelisweerd een toekomst ziet zonder museum.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Volgens mij roept motie 188 op om daarvoor allerlei scenario's in kaart te brengen. Als het museum niet werkt, moeten wij andere scenario's bedenken. Het museum heeft een toegevoegde waarde, maar is niet heilig. Wij moeten bekijken hoe wij een en ander moeten combineren. Dat is wat motie 188 beoogt, het liefst met het museum samen. De exploitatie is voor ons belangrijk.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik haal dit dossier wel eens aan als een van de mooiste voorbeelden van hoe een gemeenteraad zichzelf in de voeten kan schieten. Ook de partijen zelf. De veldkeuken wilde niet aan het museum worden gekoppeld. Die zag dat het met de exploitatie niet goed kwam. Ze heeft gelijk gekregen, maar wil opeens toch meedoen.

Ik vind het prima dat scenario's worden bekeken. Er is sprake van een enorme kapitaalvernietiging. De bottomline voor ons blijft: geen gemeentelijke subsidie die in 2012 is afgesproken, mede op verzoek van de D66-fractie.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Dat is de keuze die de SP-fractie maakt. Die keuze maakt de D66-fractie zeker nog niet. Wij vragen daarom de scenario's in kaart te brengen. Wij zullen erover bij de Voorjaarsnota spreken. Wij vinden het een hartstikke mooie toevoeging aan het gebied en de stad. Het pand is voor miljoenen opgeknapt. Het is zonde als de deuren niet opengaan.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Dat ben ik weer wél met de heer Verschuure eens, maar laten wij er nu eens van leren. Muziekpaleis, MOA en ik kan er nog een paar noemen. Luister naar de doemprofeten van de SP-fractie als het over deze materie gaat.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Deze wil ik de heer Schipper graag geven. Wij zullen, als het om deze zaak gaat, luisteren naar de SP-fractie en onze lessen trekken.

De afgelopen maanden ging het in de culturele sector veel over culturele instellingen die wél een positief advies hebben gekregen, maar geen subsidie. Wij lijken soms te vergeten dat de betrokkenen ondernemers en werkgevers zijn. Zij nemen personeel aan en programmeren maanden, soms jaren, vooruit. Daarvoor hebben zij zekerheid nodig. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 189

Perspectief voor de Zeven

De Gemeenteraad van Utrecht bijeen in de vergadering van 10 november 2016, ter bespreking van de Programmabegroting 2017,

Constaterende dat:

- De adviescommissie Cultuurnota 2017–2020 zeven instellingen beoordeelde met een positief advies en als 'subsidiabel' kwalificeerde, maar dat deze instellingen buiten het beschikbare cultuurbudget vielen;
- Het college heeft aangegeven het maximale in het werk te zullen stellen om voor het volgend jaar een incidentele oplossing te vinden en dit te willen dekken uit het flexibele budget voor 2017;

Overwegende dat:

- Het belang en de toegevoegde waarde van deze instellingen, die op verschillende manieren een bijdrage leveren aan het culturele leven in de stad, breed erkend wordt;
- Het voor de bedrijfsvoering, de verkrijging van externe financiering en het opzetten van de programmering van deze instellingen van groot belang is dat zij voldoende perspectief en zekerheid hebben in hun financiën voor de komende vier jaar;
- De raad het belang van deze instellingen voor de culturele infrastructuur onderschrijft;
- De huidige begrotingssystematiek het niet toelaat om nu een integrale afweging te maken en daarbij altijd rekening gehouden dient te worden met tegenvallers.

Draagt het college op:

- Om samen met de zeven instellingen en in lijn met het advies van de adviescommissie te onderzoeken welke financiële middelen er nodig zijn voor de jaren 2018, 2019 en 2020;
- De raad vóór de Voorjaarsnota 2017 hierover te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Knip, de heer De Vries, mevrouw Freytag, de heer Van Schie, mevrouw Koelmans en mevrouw Metaal-Froon.

Zoals men van de D66-fractie is gewend: de stad overal bij betrekken en zoeken naar verbetering. Dat brengt mij op de financiële systematiek van de culturele sector. Die kan veel beter zijn. Met een basisinfrastructuur volgen wij een landelijke tendens. Die versoepelt de afstemming met het Rijk, de cultuurfondsen en de provincie. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 190

Route naar een nieuwe Cultuurnota – onderzoek een Utrechtse BIS

De Gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op donderdag 10 november 2016 ter bespreking van de Programmabegroting 2017,

Constaterende dat:

- De gemeente Utrecht met de Cultuurvisie 2012–2022 Open Ruimte en met de nota Open Ruimte Benut uitvoering geeft aan de belangrijkste uitgangspunten van de Cultuurbeleid voor de periode 2012–2022;
- De gemeente Utrecht werkt met een vierjarige kunstenplanperiode binnen een vastgesteld financieel kader waarbij een adviescommissie het college adviseert over de meerjarige subsidies;
- Dit proces parallel loopt met het landelijke cultuurbeleid en systematiek, waarbij vierjaarlijks de culturele Basis Infrastructuur (BIS) wordt vastgesteld, inclusief middelen van de landelijke cultuurfondsen (Cultuurconvenant);

- De Raad voor Cultuur in Agenda Cultuur 2017–2020 en verder adviseert om de stedelijke regio's meer centraal te zetten in het cultuurbeleid;

Overwegende dat:

- Een dynamische, flexibele kunst- en cultuursector vraagt om een dynamische, flexibele subsidiesystematiek;
- Utrecht een voortrekkersrol kan spelen binnen de G9, het samenwerkingsverband van de negen grootste steden van Nederland, en bij de verankering van de positie van stedelijke regio's binnen het landelijke kunst- en cultuurbeleid;

Spreekt als haar wens uit dat:

- Het Utrechtse cultuurnotabeleid beter moet aansluiten bij de vernieuwingen en de dynamiek in het landelijk cultuurbeleid;
- Hierbij een verantwoordings- en sturingssysteem hoort waarbinnen ruimte is voor o.a. de Maatschappelijke Kosten Baten Analyse (MKBA), de visitaties, de sectoranalyses en eventuele nieuwe instrumenten;
- De balans tussen meerjarige subsidies, projectsubsidies en het flexibel budget verbeterd wordt;
- Er bovendien meer ruimte voor innovatie komt in de Cultuurnota;

Draagt het college op om:

- De aanvraagprocedure, het proces en besluitvorming van de Cultuurnota 2017–2020 te evalueren;
- Voor de Cultuurnota 2021–2024 onderzoek te doen naar mogelijke verbeteringen en de wenselijkheid van een stedelijke BIS-variant voor Utrecht;
- De resultaten en vervolgstappen voor het zomerreces van 2017 aan de raad voor te leggen;

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Knip, de heer De Vries, mevrouw Freytag, de heer Van Schie, mevrouw Koelmans, mevrouw Van Esch, de heer Oost en mevrouw Metaal-Froon.

Ik wil het college graag een compliment maken voor de Utrechtse aanpak van de radicalisering. Het programma "Utrecht zijn we samen" is in Nederland toonaangevend. Dat is opgezet als programma tegen radicalisering, maar eigenlijk gaat dat over veel meer, bijvoorbeeld over praktische zaken als het kunnen meedoen omdat men de taal spreekt. Het gaat over de vraag hoe wij samen Utrecht vormen. Deze aanpak werkt vooral zo goed omdat ze niet is gericht op polarisering, maar op verbinding, niet op uitsluiting, maar op meedoen en niet op wegzetten van groepen, maar op het betrekken van individuen. Utrecht zijn we samen.

Laten wij hieraan een voorbeeld nemen en deze manier van denken vaker toepassen. Met de verkiezing van Donald Trump en in Nederland de opkomst van de PVV en Denk laten de kiezers zien dat zij zich door de gevestigde politiek niet gehoord voelen. Veel mensen zijn teleurgesteld. Hun vertrouwen in de politiek is geschaad. Zij kunnen niet meekomen en hebben het gevoel geen kansen te krijgen.

Het is aan de raad om het vertrouwen van de inwoners te blijven verdienen. Dat betekent dat wij naar hun zorgen moeten luisteren en laten zien dat wij die delen, zonder te vervallen in holle retoriek of loze beloften.

Ik wil, in en met deze raad, blijven zoeken naar het verbinden van al onze inwoners. Laten wij tolerantie en begrip weer tot norm verheffen. Laten wij identiteit vooral niet reduceren tot een paspoort. Daarmee doen wij onszelf tekort. Niet elk kinderfeestje of ieder handelsverdrag stelt onze identiteit ter discussie, wat die ook moge zijn.

Niet elk meningsverschil hoeft te escaleren in een debat over wie wij zijn en waar wij vandaan

komen. Pas dan creëren wij echte kansengelijkheid. Laten wij de verscheidenheid van alle Utrechters koesteren. Want dé Utrechter bestaat niet.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA-fractie): Voorzitter! Bij de behandeling van de Voorjaarsnota eerder dit jaar heb ik het college een compliment gemaakt. Wij hebben toen een aantal besluiten kunnen nemen waarmee de CDA-fractie blij was, bijvoorbeeld over het sluiten van de Hardebollenstraat, de koerswijziging op de huishoudelijke hulp en de terugkeer van groene golven in het verkeersbeleid. Bij de behandeling van de Voorjaarsnota heeft mijn fractie het college ook een opdracht meegegeven voor het vervolg. Die opdracht was: 'laat het hier niet bij zitten, pak door!'. Twee voor ons belangrijke moties zijn raadsbreed aangenomen, de motie over stageplaatsen voor MBO'ers en de motie 'Noem het buurtje bij de naam'. Die moties staan voor belangrijke onderdelen van onze visie op de stad: één waarbij de samenleving voorop staat en de overheid aansluit waar dat past en nodig is. Helaas heeft het college met die twee moties nog veel te weinig gedaan, net als met de bredere opdracht om de samenleving voorop te zetten. Wie mee wil doen in onze samenleving moeten wij ondersteunen. Wie niet mee wil doen, maar alleen wil profiteren van de samenleving, moeten wij hard aanpakken.

Waar het college ervoor kiest om krakers korting te geven op hun schulden en om huisjesmelkers dwangsommen te laten ontlopen, wil de CDA-fractie inzetten op extra toezicht en handhaving.

Waar het college schoorvoetend de korting op de huishoudelijke hulp teruggedraait, kiest de CDA-fractie ervoor om extra te investeren zodat ouderen en gehandicapten kunnen blijven meedoen in de samenleving.

Waar het college bezuinigt op sportverenigingen, waar het college wachtlijsten voor kinderen die willen sporten laat voortduren, kiest de CDA-fractie er juist voor om te investeren in de kracht van verenigingen en in hun accommodaties.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! De heer Van Waveren zegt dit allemaal gemakkelijk, maar in de tegenbegroting staat dat de CDA-fractie flink wil korten op dit soort instellingen: € 2 miljoen op subsidies, cultuur, onderwijs, sport, sportverenigingen, verenigingsleven, € 23 miljoen op Utrechters die een tijdelijke steun nodig hebben, de CDA-fractie wil korten op steun bij reïntegratie, op consultatiebureaus, op het steunpunt Mantelzorg, buurtzorg, corporaties en huisuitzetting. Dat is een beetje contrair aan het verhaal dat de heer Van Waveren nu vertelt.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Geenszins, voorzitter. Ik begrijp dat de heer Verschuure stond te popelen, net als toen de PvdA-fractie aan het woord was en hij een briefje over de tegenbegroting had klaarliggen, om dat punt meteen te maken. Ik ben daarmee blij, want dat geeft mij de kans om meteen goed neer te zetten hoe onze aanpak verschilt van die van het college. Waar het college kiest voor een enorm geprofessionaliseerde inzet van de gemeente, via al die organisaties waar de heer Verschuure het geld naartoe wil laten lopen, kiezen wij juist voor de verenigingen en organisaties van mensen zelf, de stichtingen waar vrijwilligers werken, om die voor een veel belangrijker deel de uitvoerder van het beleid te laten zijn. Waar men ervoor kan kiezen om het buitenspelen van kinderen door sociaal makelaars te laten begeleiden, kan men ook kiezen voor een veilige omgeving en investeren in verenigingen. Daarmee kan men ook begeleiding organiseren. Dat is het verschil tussen het voorstel van de CDA-fractie en dat van het college.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik ben benieuwd. De heer Van Waveren zegt dat hij veel van dit soort dingen wil versterken. Ik zal die niet allemaal herhalen. In de tegenbegroting schrapt de CDA-fractie veel van dit soort dingen. De heer Van Waveren geeft een dubbel signaal af. Hoe kan hij

€ 23 miljoen schrappen op Utrechters die tijdelijk hulp nodig hebben; hoe kan hij € 2 miljoen schrappen op subsidies voor cultuur en € 2 miljoen op subsidies in het algemeen? Dat zijn toch juist de verenigingen die de heer Van Waveren bedoelt? Ik ben benieuwd hoe de heer Van Waveren dat zal doen. Kan hij een paar instellingen noemen?

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik wil daar altijd voor waken. Ook de heer Verschuure weet dat wij altijd oppassen om individuele subsidiebesluiten aan de orde te stellen. Laten wij cultuur als voorbeeld nemen. De CDA-fractie heeft de afgelopen jaren gezegd dat wij daarop fors kunnen bezuinigen. Zie een aantal thema's waar veel geld naartoe gaat, naar professionele instellingen, naar clubs met veel betaalde krachten waar grote subsidiebedragen naartoe gaan. Wij moeten bekijken of daar minder subsidie naartoe kan. Als de heer Verschuure onze tegenbegroting goed heeft gelezen, ziet hij dat wij vanaf 2019 juist voor amateurkunst en muziekverenigingen een half miljoen extra uittrekken. Wij kiezen ervoor om te investeren in plekken waar de mensen zelf vrijwillig aan cultuur doen omdat zij dat zelf belangrijk vinden. Wij kiezen ervoor om dat geld niet allemaal te investeren in professionele clubs waarvan het bereik misschien een stuk minder groot is.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Het volgende is een oude CDA-grap: kan de heer Van Waveren mij drie voorbeelden noemen van culturele instellingen waarop hij wil bezuinigen? Hij moet € 2 miljoen invullen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik heb de heer Verschuure zojuist gezegd dat ik het niet chic vind om individuele instellingen bij de naam te noemen. Dat past niet in de systematiek. Wij hebben ons in de commissievergadering van het op deze manier discussiëren gedistantieerd. In de commissievergadering was de vraag belangrijk hoe de raad met de individuele keuzes moet omgaan. Wij hebben andere keuzes gemaakt. Twee elementen zijn voor ons belangrijk. Wij vinden dat naar film niet veel geld hoeft te gaan. Bezoekersaantallen zijn belangrijk. Daarmee wordt duidelijk hoeveel mensen met de cultuur worden bereikt. In de cultuurbegroting zijn zaken aan te wijzen waar zeer weinig mensen naartoe gaan, maar waar per kaartje een enorm bedrag aan subsidie wordt gegeven. Dat moeten wij niet doen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Oké, wil de heer Van Waveren dan misschien twee voorbeelden noemen? De € 2 miljoen heeft hij nog lang niet ingevuld.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Het is heel fijn dat ik van de heer Verschuure telkens tijd krijg om onze standpunten toe te lichten.

De **VOORZITTER**: Ook ik zie dat met afgrijzen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Ik vind het niet verstandig om individuele instellingen te noemen. Ik noem thema's waarop wij willen bezuinigen. Dat is de systematiek van de cultuurbegroting.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik vind het voorbeeld van de film zo leuk. Ik kan mij nog herinneren dat de CDA-fractie een van de meest hartstochtelijke voorvechters was van Artplex in de Bieb++. Dat was niet gratis.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Dat klopt. De heer Schipper was aanwezig in de

commissievergadering waarin wij duidelijk maakten dat Artplex – de verplaatsing van 't Hoogt – niet ons favoriete deel van het geheel was, maar dat was wél een onderdeel van het verhaal. Het belangrijkste argument was dat wij op het Smakkelaarsveld ervoor moeten zorgen dat daar geen leeg en lullig parkje komt, maar dat wij moeten investeren in iets dat mensen trekt en dat op de Stadsboulevard voor levendigheid zorgt. Daar staan wij nog steeds achter.

Waar het college bezuinigt op sportverenigingen, waar het college wachtlijsten voor kinderen die willen sporten laat voortduren, kiest de CDA-fractie voor investeren in de kracht van verenigingen en hun accommodaties.

Waar het college erop wijst dat vanaf het tuinhok de rat onder verantwoordelijkheid van de woningbouwcorporatie valt, roept de CDA-fractie op om rattenoverlast in Kanaleneiland aan te pakken.

Zomaar een paar voorbeelden, maar die laten zien waar wij vinden dat college tekort schiet. Dat gaat over het gehele beleid en het gehele college. De opdracht die de CDA-fractie het college wil geven, is daarom: zet de samenleving voorop. Denk minder vanuit ambtelijke afdelingen en verantwoordelijkheden, minder vanuit beleidsplannen, maar denk veel meer vanuit bewoners en buurten, organisaties, verenigingen en stichtingen die al geweldig werk doen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik kan hier niet zo goed tegen. De heer Van Waveren zegt dat wij hierin moeten investeren, maar ik zie in de tegenbegroting staan dat hij fors wil korten op het Re-integratiespoor 1, lichte opvoedingsondersteuning, de consultatiebureaus, steun voor vrijwilligers en het Steunpunt Mantelgroep. Daarop gaat hij nu niet in. Enerzijds zegt hij dat wij daarin extra moeten investeren, maar in de tegenbegroting kort hij daarop € 23 miljoen. Dat kan ik niet met elkaar rijmen. Kan hij daarop nog even ingaan?

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Met plezier. De CDA-fractie is huiverig voor de onderdelen van het re-integratiebudget – wij maken ons daarover al tijden zorgen – zoals werktrainingen en individuele trajecten met een laag scoringspercentage. Wij vinden dat wij geen individuele aanpakken, die duur zijn en alleen een beperkt effect hebben, moeten blijven financieren. Wij moeten zoeken naar middelen om mensen in het algemeen te wapenen om in de samenleving mee te doen. Zie onze inzet om mensen de Nederlandse taal te leren en de inzet voor mensen die van nature niet in staat zijn om in de samenleving mee te doen. Het hoeft van ons niet per se helpen aan werk te zijn, als de eerste stap meedoen met vrijwilligerswerk is, hebben wij er vertrouwen in dat de volgende stap kan worden gezet. Dan zullen werkgevers daarbij een betere rol spelen als de arbeidsmarkt er om vraagt. Dat is effectiever dan nu allerlei mensen klaar te stomen voor banen die er niet zijn. Dat leidt alleen maar tot teleurstelling en kost veel geld.

Zet de samenleving voorop. Wij hebben daar vandaag een aantal concrete voorstellen bij over stichtingen en organisaties die in onze stad zorgen voor levendigheid, activiteiten en verbinding. Die zijn goud waard. De inzet van hun vrijwilligers is onmisbaar, maar toch zien wij dat die vaak afhaken. Het is een kleine moeite om ervoor te zorgen dat zij vanuit de gemeente in ieder geval geen drempels ervaren, maar ondersteuning voelen.

In de commissievergadering hebben wij voorgesteld om met een verenigingendossier te werken, vergelijkbaar met het ondernemersdossier. Een online omgeving, waar verenigingen, als zij dat willen, hun zaken met de gemeente kunnen regelen. Wij vinden de reactie van het college halfslachtig. Daarom vraag ik nog een keer expliciet om de toezegging dat het college binnen een redelijke termijn de haalbaarheid hiervan zal onderzoeken. Zo niet, dan hebben wij hiervoor een motie achter de hand.

Wie ook mee willen doen, zijn de vele MBO'ers in de stad. Helaas zijn er teveel studenten die uitvallen omdat ze geen stage kunnen krijgen en daarom hun opleiding niet kunnen afronden of

vertraging oplopen. Daarom was ik blij met de raadsbrede steun voor mijn motie tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota. Ik was echter erg ongelukkig met de beperkte uitvoering daarvan door het college in de onderhavige begroting. Ik heb daarom de motie 'pak tekort stageplaatsen aan – deel 2', bij mij. Ik heb daarin de instrumenten niet willen vastleggen, in onze tegenbegroting kan men ideeën daarover vinden, maar ik geef het college graag de ruimte om in overleg met ondernemers en scholen een gedragen aanpak te organiseren. In dezelfde motie doe ik ook een voorstel om voor de aanpak zo spoedig mogelijk wat geld beschikbaar te krijgen, want zonder middelen is die gedoemd te mislukken. Ik dien de motie nu in.

"Motie 191

Pak tekort stageplaatsen aan 2

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016, ter vaststelling van de begroting 2017,

Constaterende dat:

1. Er een tekort aan stageplaatsen is,
2. Het afronden van een stage ('beroepspraktijkvorming') verplicht onderdeel is van de opleiding en noodzakelijk voor het afronden van de opleiding,
3. De raad bij de bespreking van de voorjaarsnota motie 104 heeft aangenomen, waarin het college wordt opgeroepen tot extra inzet te komen om het aantal MBO'ers zonder stageplaatsen te minimaliseren,

Voorts constaterende dat,

4. Het college bij de Jaarrekening 2015 een bedrag van ca. € 1,1 miljoen heeft afgeboekt vanwege de administratieve afwikkeling van de overgang van de belastingdienst naar de Bghu,
5. Inmiddels gebleken is dat hiervan € 450.000,- door de Bghu alsnog aan de gemeente wordt overgemaakt,

Overwegende dat:

1. Het onwenselijk is dat studenten studievertraging oplopen door een gebrek aan stages of slechte matching,
2. Het college komend jaar flink aan de slag moet om te zorgen voor goede stagebemiddeling en onvoldoende middelen voor zijn opgenomen in de begroting,

Voorts overwegende dat:

3. De voorzichtigheid bij de jaarrekening 2015 nu zorgt voor investeringsruimte waar nog geen verplichtingen tegenover staan,

Verzoekt het college:

1. De extra inzet voor het stimuleren/organiseren van stageplaatsen, in het bijzonder voor MBO-studenten, voortvarend ter hand te nemen en daarvoor de hierbovengenoemde, vrijvallende middelen in te zetten.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Bouazani en mijzelf.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! De heer Van Waveren zegt ruimte te laten aan het college voor de invulling. Dat is natuurlijk mooi. Ik neem toch ook aan dat de heer Van Waveren niet zit te wachten op de € 450.000,00 om alleen extra ambtenaren aan te nemen. Kan hij een richting noemen waaraan hij denkt?

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Mevrouw De Boer heeft helemaal gelijk, zeker als ze mijn debatje met de heer Verschuure zojuist heeft gevolgd. Wij dachten eerst scholen de mogelijkheid te geven om een specifieke stagecoördinator aan te stellen die daarvoor meer tijd heeft en dat het geen mensen zijn die dat er naast moeten doen en daarvoor dus eigenlijk weinig tijd hebben. Wij hebben voorgesteld om het te doen zoals bij de vrijwilligerscentrale voor de maatschappelijke stage. Dat is een andere doelgroep. Er moet iemand zijn die bemiddelt tussen organisaties en scholen zodat een afstemming ontstaat bij de pieken en de dalen daarin. Daarin willen wij graag investeren.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik begrijp juist dat de heer Van Waveren de enige vrijwilligerscoördinator via de € 21 miljoen heeft wegbezuinigd. Ik snap niet wie dat moet doen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Dan weet de heer Verschuure meer dan ik.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Dat staat in de tegenbegroting van de heer Van Waveren.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Nee, dan is de heer Verschuure selectief aan het shoppen. Als men met de heer Verschuure debatteert, gaat men vanzelf op een of andere manier Engels praten.

De **VOORZITTER**: Dat is geheel terzijde.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ja, dat is geheel terzijde, maar het is een verderfelijke invloed.

Nee, wij bezuinigen niet het gehele re-integratiebudget weg. De heer Verschuure begrijpt dat er een veel groter budget is voor maatschappelijke ondersteuning. Wij bezuinigen daarvan een deel weg. Ik heb net aangegeven welke onderdelen dat zijn.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Denkt de heer Van Waveren ook aan projecten als Stagestraat of DOK030?

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Stagestraat is specifiek genoemd in de motie die vóór de zomer is ingediend. Daarin wordt gewag gemaakt van het verbreden van de Stagestraat. Ik heb het college ervoor gecompimenteerd dat het in de begroting op drie extra plekken een Stagestraat heeft opgenomen. De doelgroep daarvan bestaat uit mensen met een bijstandsuitkering en daar uitkomen. Als de Stagestraat wordt verbreed en voor andere doelgroepen wordt ingezet, dan juich ik dat van harte toe. Als het blijft bij de huidige werkwijze dan vind ik dat te weinig. De instrumenten die mevrouw De Boer noemt, vind ik goed.

Men leest in onze tegenbegroting ook voorstellen voor extra leerplichthandhaving.

Meedoen in de samenleving betekent dat men in de stad moet kunnen wonen. De CDA-fractie en vele anderen in de raad zetten zich in om de woningmarkt in balans te houden. Wij zien een knelpunt bij de middeldure huur. Bij de uitgifte daarvan hebben wij daarop invloed, maar daarna hebben wij op de huurprijs geen greep meer. Ik dien een motie in om daaraan meer sturing te kunnen geven.

"Motie 192

Afspraak = afspraak ook bij middeldure huurwoningen

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016, ter vaststelling van de begroting 2017

Constateernde dat:

1. In Utrecht een tekort is van 250–1250 aan middeldure huurwoningen (710–900 euro per maand) per jaar;
2. De vraag naar middeldure huurwoningen t/m 2024 1500–2500 woningen per jaar bedraagt;
3. De gemeente Utrecht om deze reden een actieplan middeldure huur in het leven heeft geroepen;
4. Met marktpartijen invulling wordt gegeven aan dit actieplan door afspraken te maken over de het aantal en de prijs van te bouwen middeldure huurwoningen;

Overwegende dat:

1. Bij diverse ontwikkelingen (oa Neudeflat en Zijdebaaien) de aanvangshuurprijzen hoger zijn dan 710–900 euro of kort daarna worden verhoogd zodat ze niet meer in de categorie middeldure huur vallen;
2. De instrumenten die worden gebruikt om de afspraken te handhaven (bijv hogere grondprijs en het moment van toetsing aan de afspraken (bij oplevering), ruimte laat aan marktpartijen om af te wijken van de bedoeling van de gemeente Utrecht met het actieplan middeldure huur;
3. Het vanuit de tekorten/vraag die er is in Utrecht naar middeldure huur wenselijk is dat de opgeleverde woningen langere tijd huurprijzen hebben die vallen onder de categorie 'middeldure huur';
4. De gemeente op het moment van oplevering toetst of de gemaakte afspraken zijn nagekomen en afhankelijk van de grondpositie instrumenten inzet;

Verzoekt het college om:

1. Te zoeken binnen haar publiekrechtelijke- en privaatrechtelijke mogelijkheden (afhankelijk aan de grondpositie van de gemeente Utrecht) om de afspraken met marktpartijen over de aantallen en hoogte van de huurprijs van middeldure huurwoningen voor langere tijd te borgen en afdoende te kunnen handhaven;
 2. De raad uiterlijk tijdens de Voorjaarsnota 2017 hierover een voorstel voor te leggen.
- En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Brussaard, de heer Işik, de heer Zwanenberg, mevrouw Uringa, mevrouw Schilderman en mevrouw Freytag.

Veel ouderen willen meedoen aan de samenleving, maar hebben toch moeite om de straat op te gaan. Wij willen het college vragen om als proef een aantal concrete routes die veel door ouderen worden gebruikt aan te pakken: routes tussen zorgcomplexen en winkelcentra, zoals bijvoorbeeld tussen Winkelcentrum Kanaleneiland en Woonzorgcentrum Transwijk. Breng daar de knelpunten in beeld en bekijk welke maatregelen uit te voeren zijn. Zonodig heb ik daarvoor een motie achter de hand.

Wie mee wil doen, steunen wij, maar wie zich niet aan de regels houdt, pakken wij aan. Want vandalen, overlastgevers en fraudeurs zijn niet alleen hinderlijk, maar jagen de hele samenleving op kosten. De overheid moet daar duidelijk en zichtbaar tegen optreden. Ik dien daarom het volgende amendement in.

"Amendement 50

Investeren in veiligheid

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016, ter vaststelling van de begroting 2017,

Constateernde dat:

1. In de begroting 2017 een bedrag is opgenomen voor de gemeentelijke bijdrage aan de

Veiligheidsregio Utrecht (VRU) dat € 600.000 hoger is dan in de vastgestelde begroting van de VRU is opgenomen,

2. Het aantal uren inzet op toezicht en handhaving de afgelopen jaren is afgenomen,
 - Op het onderdeel 'veiligheid' van 108.000 uur in 2013 naar 81.000 in 2016,
 - Op het onderdeel 'Schoon en heel' van 46.296 uur in 2013 naar 38.302 in 2016,
 - Op het onderdeel 'Huisvesting' van 15.270 uur in 2013 naar 11.573 in 2016,

Overwegende dat:

1. Een wijziging van de VRU begroting altijd via de raad gaat voor een zienswijze en daarna besluitvorming in het AB heeft,
2. Het onwenselijk is om vooraf reserves aan te houden voor mogelijke begrotingswijzigingen,
3. Risico's, ook in GR'en, als ze er zijn in het risicomodel behoren te worden opgenomen,
4. Er in het risicomodel voldoende ruimte is om tegenvallers bij de VRU, wanneer ze niet binnen die organisatie kunnen worden opvangen, af te dekken,
5. Juist in deze onderdelen van het handhavingsprogramma belangrijk werk wordt gedaan in buurten met veel overlast, om vervuiling tegen te gaan en om huisjesmelkers aan te pakken,

Besluit:

1. In de begroting 2017 het bedrag van € 600.000 dat niet nodig is om de begrote bijdrage aan de Veiligheidsregio Utrecht te betalen in te zetten

in het handhavingsprogramma openbare ruimte en bebouwde omgeving 2017 voor:

- € 300.000 op het onderdeel 'Veiligheid'
- € 100.000 op het onderdeel 'Schoon en heel'
- € 100.000 op het onderdeel 'Huisvesting'

En in het handhavingsprogramma sociaal domein voor:

- € 100.000 op het onderdeel 'daadwerkelijk sanctioneren en invorderen'

2. Eventuele risico's op een hogere bijdrage aan de VRU, zoals gebruikelijk, in het gemeentelijk risicomodel op te nemen en de begroting 2017 hierop aan te passen

En gaat over tot de orde van de dag."

Het amendement is ondertekend door mijzelf.

Het merendeel van de ondernemers in onze stad werken samen en willen ook meedoen in de samenleving. De ondernemersvereniging woonboulevard is er zo één. Echter, er lopen al twee jaar gesprekken met hen over de aanpak van de parkeerproblematiek. Begin dit jaar moest er een raadsmotie aan te pas komen om het college aan de slag te laten gaan met de plannen voor een blauwe zone. En vervolgens presteert het college het om die alsnog niet te regelen. Wij spreken daarover volgende week in de commissievergadering, maar wat de fracties van CDA en PvdA betreft, zullen wij het gewoon regelen.

"Motie 193

Genoeg getreuzeld met die blauwe zone op de woonboulevard

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016, ter vaststelling van de begroting 2017,

Constaterende dat:

1. We al een eeuwigheid bezig zijn om dit te regelen,
2. De raad een motie heeft aangenomen,
3. De reserve parkeerexploitatie ruim gevuld is.

Overwegende dat:

1. Het nu wel lang genoeg geduurd heeft,
2. Ondernemers zitten te wachten op een oplossing,
3. Het overleg over afspraken en dekking van de kosten nog loopt,

Verzoekt het college:

1. Per direct een start te maken met de uitvoering van een pijl met een blauwe zone op de woonboulevard en de kosten te dekken uit de reserve parkeerexploitatie,
2. Dit besluit te verwerken bij de eerstvolgende begrotingswijziging.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Post en mijzelf.

Weet u wie ook profiteren van onze gemeentelijke investeringen zonder dat wij daarvoor voldoende terugkrijgen? Dat zijn ondernemers die het woord "social" in hun naam moeten opnemen om te bewijzen dat ze dat zijn. Het is net als de democratische volksrepublieken van weleer: als je het zo nadrukkelijk moet zeggen, is er waarschijnlijk iets aan de hand.

Vóór de zomer kreeg wethouder Jansen de opdracht om het Staffhorstpand voor maximaal vijf jaar te verhuren. De commissievergadering moest hals over kop worden ingepland omdat de wethouder vóór de zomer het contract moest tekenen, maar toch is het pas vorige week getekend en op heel andere voorwaarden.

De CDA-fractie is voorstander van eerlijk ondernemen. Dat is dus niet het zonder risico met 20% korting huren van een door de gemeente opgeknapt pand, midden in de binnenstad en voorzien van een horecabestemming, een stel consultants en een Engelse naam. Men krijgt van de gemeente ruim drie ton toe. Wij zullen daarover in de commissievergadering nog spreken. De CDA-fractie is over deze gang van zaken absoluut niet tevreden.

"De samenleving voorop" is onze opdracht aan het college. Dat betekent dus ook iets voor hoe de overheid daarmee omgaat. Juist de gemeente moet zich aansluiten bij de belevingswereld van de inwoners en zich daaraan aanpassen. Dat betekent bijvoorbeeld iets voor de prioriteiten in het handhavingsbeleid. Afgelopen weken hield de politie controles op de Zuilense ring en de Einsteindreef. Ze pakte veel hardrijders aan. Voor de fracties van CDA en Christenunie was dat reden om in de commissievergadering te vragen om meer inzet. Over hardrijders wordt veel geklaagd.

De antwoorden van de burgemeester en wethouder Van Hooijdonk vonden wij veel te afhoudend. Natuurlijk gaan wij niet direct over de inzet van de politie, maar de gemeente heeft daarop wel een grote invloed. Wij willen dat het college transparant maakt welke prioriteiten worden gekozen. Ik dien de motie meteen in.

"Motie 194

Duidelijke prioriteiten voor politie-inzet

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016, ter vaststelling van de begroting 2017,

Constateernde dat:

1. Politie en gemeente onderscheiden bevoegdheden en rollen hebben,
2. Inzet van politie van groot belang is om criminaliteit en overtredingen aan te pakken waar de gemeente zelf geen bevoegdheden heeft,
3. Er een (in principe nagenoeg eindeloze) roep is om meer inzet van politie bij allerlei vormen van overlast en criminaliteit,

Overwegende dat:

1. Het college en de burgemeester nauw samenwerken met de politie,
2. Er gemeentelijke invloed op de prioriteiten bij de politie is,
3. Het wenselijk is om de ruimte voor beïnvloeding en de keuzes daarin helder te maken voor de raad én de inwoners van de gemeente Utrecht,

Roept het college en de burgemeester op:

1. Helderheid te scheppen over keuzes in de politie-inzet in Utrecht en de wensen/prioriteiten van de gemeente Utrecht daarbij,
2. Deze prioriteiten jaarlijks, bijvoorbeeld bij het handhavingsprogramma, met de raad te delen,
3. De aanpak van hardrijders binnen de bebouwde kom hoge prioriteit te (blijven) geven.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Uringa en mijzelf.

Later dit jaar spreken wij nog over de toekomst van de wijkparticipatie. De CDA-fractie wil meer buurtgerichte inzet die aansluit bij de belevingswereld van de inwoners, indachtig onze motie "Noem het buurtje bij de naam". Daarom herhalen wij alvast onze oproep om buurtverenigingen en buurtcomités onder voorwaarden van draagvlak en continuïteit een formele status te geven. Dat is helder naar hen én helder voor de ambtelijke organisatie die met alle gemeentelijke ambities op dit niveau aan de slag moet gaan.

Ik begrijp dat dit een heel aantal goede punten is, waarbij de collega's zich graag aansluiten. En daarom hebben ze ook weer netjes gebundeld in onze tegenbegroting. Als wij die vanavond aannemen, trek ik de andere voorstellen in. Dan zijn wij sneller klaar.

"Amendement 51

De samenleving voorop – TEGENBEGROTING CDA

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op tien november 2016, ter bespreking van de gemeentebegroting voor 2017,

Overwegende dat:

1. De raad ervoor kiest om:
 - Te investeren in actieve deelname in de samenleving, als vrijwilliger, in werk, op school en elders,
 - Te investeren in veiligheid, door extra handhaving en de aanpak van gevaarlijke plekken in het verkeer,
 - De bezuinigingen op sportverenigingen en de kerkenregeling terug te draaien,
2. Het mogelijk is om financieel solide, betere keuzes te maken, dan het college voorstelt,

Besluit:

- De wijzigingen die in de bijgevoegde tegenbegroting van het CDA worden voorgesteld in de begroting te verwerken.

En gaat over tot de orde van de dag."

Het amendement is ondertekend door mijzelf.

Onze tegenbegroting zet de samenleving voorop, letterlijk zelfs. Men zal daarin een aantal bekende voorstellen aantreffen van de afgelopen jaren. Een aantal treft men niet meer aan, omdat het college onze voorstellen – zoals inmiddels bijna gebruikelijk is – na wat gesputter bij de begroting gewoon voor een groot deel in de Voorjaarsnota heeft verwerkt.

Ik wil vanaf deze plek graag de ambtenaren bedanken die ons hebben gesteund en geadviseerd bij

het opstellen van de tegenbegroting. Wij waarderen die steun zeer.

Ik rond af. Deze begroting, voorgesteld door het college, kan nog veel beter, maar niet alleen dat: ook het optreden en het handelen binnen de kaders van de begroting is belangrijk. Daar is nog een wereld te winnen. Ik roep het college en de raad op om samen met de CDA-fractie de samenleving voorop te zetten. Dan kunt u op onze steun rekenen. Anders niet.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Gisteren is een wereldleider gekozen die een muur wil bouwen om mensen buiten te sluiten. Hij zegt dat de opwarming van de aarde een leugen is. De man staat bol van haat. Ik was ontzet toen ik woensdag wakker werd, maar dat sloeg al snel om in strijdbaarheid. Dus stuurde ik een tweet: Keuze voor Trump bewijst hoe hard een omslag nodig is. Van arrogantie naar empathie. Van haat zaaien naar bruggen bouwen. Van verrijken naar eerlijk delen. Daarna herlas ik mijn speech en realiseerde ik mij dat ik daarin vooral tegenstellingen noemde, terwijl wij het samen moeten doen. Juist nu. Laat Utrecht een voorbeeld zijn van hoe wij met elkaar omgaan en hoe wij voor elkaar zorgen. Laten wij samen ervoor zorgen dat ieder mens gelijke kansen krijgt en ieder kind zijn dromen kan najagen. Laten wij in dit debat de verschillen niet verdoezelen, maar vooral ook dat benoemen wat ons bindt.

Vandaag bespreken wij de begroting van 2017. Dat is voor de raad het moment om punten aan te scherpen en te laten zien welke financiële keuzen wij maken. Met plezier heb ik ook de tegenbegrotingen van de fracties van CDA en de PvdA gelezen. Mijn complimenten aan de heer Van Waveren, mevrouw Haage en de raadsleden, medewerkers en ambtenaren.

De tegenbegroting van het CDA is gedegen, maar wij kunnen er helaas niet mee instemmen. De waarden die de CDA-fractie noemt, die men wil verdedigen, steunen wij van harte. De oplossingen van de CDA-fractie staan echter diametraal tegenover de keuzes van de GroenLinks-fractie: bezuinigingen op cultuur, groene energie en een forse hap uit de re-integratie. De PvdA-fractie haalt in de inleiding van haar tegenbegroting een belangrijk onderwerp aan: de toenemende tweedeling. Dat is een onderwerp waarvoor de GroenLinks-fractie al vaak aandacht heeft gevraagd en waarin wij elkaar kunnen vinden. Ik ben benieuwd naar de oplossingen van de PvdA-fractie, maar die staan er helaas nauwelijks in. Ook de dekkingen kunnen wij niet steunen. De GroenLinks-fractie zal niet instemmen met de tegenbegroting van de PvdA-fractie. Graag werk ik echter met de PvdA-fractie samen om de tweedeling te verkleinen.

De GroenLinks-fractie is tevreden met deze stabiele begroting van het college op het gebied van zorg en de manier waarop wij in Utrecht de zorg dichtbij huis hebben georganiseerd; op het gebied van groene energie en de zonnevelden die worden aangelegd en op het gebied van eerlijk wonen, zodat in Utrecht ook plaats is voor de meest kwetsbaren.

Er is in de begroting veel waarmee wij blij mee zijn, maar een aantal zaken willen wij scherper krijgen of bijsturen. Ik zal die per onderwerp aangeven.

Maatschappelijke ondersteuning. De verschillen tussen de gezondheid van Utrechters in verschillende wijken is groot. Deze verschillen hebben niet alleen te maken met goede en toegankelijke zorg en hulpverlening, maar ook met werk, woonkwaliteit, groen en onderwijs. Wij zien gelukkig steeds vaker een integrale aanpak, zoals in Overvecht. De GroenLinks-fractie juicht verdere ontschotting van het beleid toe. Bij de Voorjaarsnota heeft de GroenLinks-fractie gevraagd om een ombudsfunctie voor mensen die zich 'vermalen voelen tussen alles wat niet kan'. Wij vinden het belangrijk om tegenkracht te organiseren en om ervoor te zorgen dat mensen die vastlopen met hun klacht terecht kunnen bij een onafhankelijke persoon of instantie. De GroenLinks-fractie gaat graag zo snel mogelijk met de stad in gesprek over de vraag hoe wij deze functie moeten invullen. Kan de wethouder aangeven wanneer wij hierover meer informatie kunnen verwachten?

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Net als de GroenLinks-fractie pakken wij de tweedeling aan en zijn enthousiast over de versnelling Overvecht. Wat wil de GroenLinks-fractie doen voor andere buurten waar het net als in Overvecht slecht gaat? Waar de werkloosheid groot, de gezondheid slecht en een integrale aanpak nodig is? Waarom stemt de GroenLinks-fractie niet met de PvdA-fractie in om in deze buurten te investeren?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij willen best in buurten investeren. Volgens mij gebeurt dat al. Ik weet niet precies waar mevrouw Haage op doelt.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Dat is juist een van de punten in de tegenbegroting die mevrouw De Boer niet steunt, maar waarmee volgens ons de tweedeling wordt aangepakt. De aanpak bestaat uit het doen van een investering. De aanpak van de krachtwijken loopt af. Wij moeten dus iets nieuws verzinnen. Wij denken dat een grote wijkaanpak minder nuttig is en dat wij op buurtniveau slimmer moeten investeren.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij zijn er op zichzelf niet tegen om op buurtniveau investeringen te doen. De PvdA-fractie stelt echter volgens mij een soort voortzetting van de krachtwijkenaanpak voor. Mevrouw Haage zegt zelf dat wij dat in grote buurten niet op die manier moeten doen. Wij willen liever samen met de burgers bekijken wat nodig is en waar de problemen zijn en dan maatregelen nemen. Wij moeten niet bij voorbaat geld in een buurt stoppen waarvan wij nog niet weten of dat nodig is en waarin dan precies moet worden geïnvesteerd.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Volgens mij zijn wij het op zichzelf eens over het doel, maar niet over hoe wij daartoe kunnen komen. De problemen haalt mevrouw De Boer uit de wijkenmonitor. Wij allemaal kennen de buurten waar het er minder aan toe gaat, bijvoorbeeld Kanaleneiland Noord of Lombok Oost. Ik vind dat mevrouw De Boer oogkleppen opzet door te zeggen dat wij daar al wat doen. Alles wat aandacht krijgt, groeit. Juist als wij daarin investeren op een andere manier dan vroeger – van hoe wij het vroeger deden, hebben wij geleerd – moet de GroenLinks-fractie ertoe te bewegen zijn om de buurten integraal aan te pakken. Dat doet zij nu niet, is mijn conclusie.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij zijn daartoe zeker te bewegen, bijvoorbeeld inzake Lombok Oost. Daar vinden gesprekken plaats over wat daar moet gebeuren aan veiligheid en inrichting van de openbare ruimte. Daarvoor wordt een integraal plan gemaakt. Dat komt dadelijk in mijn verhaal terug. Volgens mij zijn wij het in principe met elkaar eens. Het gaat alleen om de vraag of wij krachtwijkengeld uittrekken of dat wij per gebied bekijken wat precies nodig is en zoeken wij daar het geld bij. De PvdA-fractie en wij verschillen meer over de middelen dan over de doelen.

Groene energie. Utrecht hoort bij de top van meest duurzame steden ter wereld. Dat was een mooie krantenkop. De GroenLinks-fractie is blij dat wij weer een stap in de goede richting hebben gezet. Dankzij de motie Pauzelandchap Rijnenburg krijgt Utrecht de komende jaren ruimte voor ontwikkelingen op het gebied van wind- en zonne-energie.

Zoals wij in het energieplan met de stad hebben afgesproken, zullen wij initiatieven van harte toejuichen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik werd zojuist door mevrouw De Boer ondervraagd, maar ik ben benieuwd of zij al initiatieven voor duurzame ontwikkeling heeft gezien. Ik niet. Daarom willen wij

het genoemde platform in het leven roepen. Mevrouw De Boer viel mij daarop aan. Het probleem is echter dat er nog geen initiatieven zijn.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Dat de heer Verschuure mijn opmerkingen als een aanval heeft ervaren, verbaast mij. Ik heb een aantal kritische vragen gesteld. Ik zie niet zo goed wat de gemeente kan doen. Ik vind het goed om te bekijken of wij initiatieven kunnen stimuleren. Ik hoor dat er organisaties zijn met plannen voor initiatieven. Die zijn met allerlei partijen in gesprek. Ik ben niet pessimistisch over de vraag of daadwerkelijk dingen op ons af komen, maar wij zullen dat nog moeten zien. Ik vind het prima om te bekijken of de gemeente daarop kan inzetten.

De heer Van Ooijen zei hetzelfde. In het verleden is een motie ingediend om dat te stimuleren, maar het is mij niet duidelijk wie aan het gesprek moeten deelnemen en waarover zal worden gesproken. Ik hoor straks de reactie van het college daarop.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De PvdD-fractie vindt het mooi als in de stad initiatieven worden genomen, maar wij zijn benieuwd naar wat het initiatief van de GroenLinks-fractie is. Met alleen wachten op initiatieven van burgers zullen wij geen duurzame stad bewerkstelligen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Als mevrouw Van Esch vraagt of de GroenLinks-fractie of ik bezig zijn met een inzameling om op Rijnenburg een windmolen te bouwen, is het antwoord "nee". Bij het vaststellen van het energieplan is afgesproken dat wij initiatieven die door burgers worden genomen afwachten, dus dat de gemeente niet zelf initiatieven neemt. De GroenLinks-fractie vindt wel dat de gemeente dit soort initiatieven moet stimuleren. De gemeente moet daadwerkelijk met partijen in gesprek gaan. Dat doet het college volgens mij.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Dat dit bij het vaststellen van het energieplan is afgesproken, verbaast mij van de GroenLinks-fractie. Waarom heeft de GroenLinks-fractie afgesproken om op initiatieven te wachten? De GroenLinks-fractie hoeft daar geen zonnecel of windmolen neer te zetten, maar het zou mooi zijn om te horen wat de GroenLinks-fractie graag wil zien. Waarom is die afspraak gemaakt?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Volgens mij is bij de totstandkoming van het energieplan een mooi proces doorlopen. Wij hebben mensen in de stad gevraagd wat zij op het gebied van energie willen zien, juist om draagvlak te creëren om allerlei mensen te laten meedenken. Ook de heer Verschuure praat daar vaak over. Daar is een mooi energieplan uit voortgekomen. Daarin staat dat wij allerlei dingen doen. Daar zijn ook de energieagenda's op gebaseerd. Daarin staat echter niet wat de overheid zal bepalen. Daarvoor zijn marktpartijen nodig. De overheid kan dat niet, tenzij ze alles zelf betaalt. Dan ben ik echter erg benieuwd waar men het geld vandaan haalt.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Mevrouw De Boer praat als een wethouder. Ik vraag haar dit echter in haar positie als fractievoorzitter van de Utrechtse GroenLinks-fractie. Wat is haar ideaal voor Rijnenburg?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Mijn ideaal is dat in Rijnenburg zo snel mogelijk duurzame energie komt. Dat betekent voor mij windmolens en zonnevelden.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Wat vindt mevrouw De Boer ervan dat het allemaal

zo lang duurt?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Dat vind ik jammer. Wij hebben niet voor niets de motie Pauzelandschap over Rijnenburg ingediend. Wij kregen signalen omdat het zo lang duurde. Grondeigenaren wisten niet of zij daar het volgende jaar huizen mochten bouwen. Die duidelijkheid hebben wij willen geven in de hoop dat alles nu sneller gaat. Ik deel de bedroefdheid van de heer Van Ooijen dat het allemaal zo lang duurt.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Tussen de regels door bespeur ik dat mevrouw De Boer best voelt voor zo'n gesprek, ook gezien de positieve ervaringen bij het energieplan.

De gemeente kan een gesprek faciliteren, maar gaat niet over de realisatie van de initiatieven. De gemeente kan die stimuleren, maar niet forceren. Daarover gaan de grondeigenaren. Als er initiatiefnemers komen, zullen wij die moeten helpen door het faciliteren van het gesprek. Daarom roep ik daartoe op. Ik hoop daar een beetje op, anders komt het initiatief niet los.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Volgens mij heb ik daarover al genoeg gezegd.

Wonen. Utrecht is populair, dat zorgt ervoor dat woningmarkt weer onder hoogspanning staat. De betaalbaarheid is daardoor een enorm probleem. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) waarschuwde al voor de toenemende tweedeling in de stad: mensen met minder geld worden steeds meer naar de randen van de stad geduwd, waar ze uiteindelijk overheen vallen. Cynisch gezegd: dan is de segregatie opgelost, want dan is heel Utrecht rijk, blank en hoogopgeleid. Dat is echter niet de eerlijke stad die de GroenLinks-fractie voor ogen staat.

De verkoop van sociale huurwoningen in populaire wijken draagt onverminderd bij aan de tweedeling. De GroenLinks-fractie wil daarom dat de verkoop stopt, het liefst vandaag, maar uiterlijk in maart 2018. Ook de groei van middeldure huur biedt kansen voor een groep mensen die nu bijna niet meer in Utrecht kan wonen. Wij steunen de motie van de CDA-fractie om te onderzoeken of de huurprijs van middeldure huurwoningen voor langere tijd kan worden vastgelegd.

Cultuur. De GroenLinks-fractie is trots op onze bloeiende, creatieve culturele sector. Daarom hebben wij in het coalitieakkoord de basis gelegd voor het herstel van de cultuurbudgetten. Wethouder Jongerius heeft dit vervolgens knap voor elkaar gekregen. Het voorstel dat het college aan deze gemeenteraad doet, zullen wij steunen.

Tijdens het cultuurdebat bespraken wij de uitkomsten van de Commissie Van Dockum. De commissie heeft gedegen werk verricht. Wij begrijpen heel goed dat in de stad veel emoties leven. Wij leven mee met de instellingen die geen positieve beoordeling hebben gehad. Er zijn instellingen die een positieve beoordeling hebben gehad, maar geen subsidie. Dat vindt de GroenLinks-fractie vervelend. Wij steunen daarom de motie van de D66-fractie hierover.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Mevrouw De Boer spreekt over gedegen werk. Zij kwalificeert het wél subsidiabel verklaren, maar geen geld geven als vervelend. Doet dat recht aan de problemen waarmee de commissie de raad, het college en instellingen heeft opgezadeld?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik denk inderdaad dat wij door het advies van de commissievergadering echt een probleem hebben op te lossen. Er zijn vijf en een half instellingen die een subsidiabel advies krijgen, maar waar geen geld voor is. De heer Schipper heeft gelijk als hij vindt dat door de commissie een probleem op het bordje van de raad is gelegd. Anderzijds denk ik dat de gemeenteraad daarvoor in het leven is geroepen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik ben blij dat mevrouw De Boer het "vervelend" vindt. Dat geeft een beetje ruimte om iets te doen. Bij de behandeling van de Voorjaarsnota hebben wij een amendement ingediend om het gat te dichten, want ook wij vinden het vervelend. Mevrouw De Boer was tegen dat amendement. Ik zie echter een motie verschijnen waar ik geen chocola van kan maken. Er staat in dat opdracht wordt gegeven om te bekijken welke financiële middelen nodig zijn. Het gedegen onderzoek dat mevrouw De Boer noemt, heeft opgeleverd dat dit uitstekend op papier staat. Het onderzoek hoeft dus niet meer te worden gedaan. Ook het informeren van de raad is niet meer nodig. Wat wél nodig is, is dat de instellingen vóór het einde van dit jaar moeten weten of de gemeente de intentie heeft om in 2018 hiervoor iets te regelen. Is mevrouw De Boer ervoor om die uitspraak bij motie vast te leggen?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Nee, dat ben ik niet. Bij de Voorjaarsnota hebben wij een integrale afweging gemaakt tussen de dingen die wij toen moesten regelen en het geld dat daarvoor beschikbaar was. Ik ben er niet voor om nu al te zeggen dat deze instellingen per 2018 per definitie geld krijgen. Wij weten niet hoe het beeld er dan uit ziet. Onze intentie is om dat voor elkaar te krijgen, afhankelijk van het beeld bij de Voorjaarsnota en van wat de instellingen zelf willen. Er zijn er die op basis van het advies alles willen laten zitten of willen uitkijken naar andere fondsen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik weet niet welke instellingen hebben gezegd "laat dan maar zitten". Mevrouw De Boer moet mij dat e-mailbericht maar eens doorsturen. Ik ben daar wel benieuwd naar. Mevrouw De Boer heeft de intentie om dat bij de Voorjaarsnota te regelen. Als de instellingen co-financiers zoeken, willen ze van die intentie kunnen uitgaan. Misschien worden de bedragen lager, maar de intentie is nodig om dingen bij co-financiers voor elkaar te krijgen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Die intentie hebben wij, maar de integrale afweging maken wij bij de Voorjaarsnota, niet nu.

Over de regels voor het MOA is de gemeenteraad vóór de opening van dit museum glashelder geweest. Het college heeft daarnaar gehandeld, maar de kosten van eventuele leegstand van het landhuis zijn hoog en ongewenst. De GroenLinks-fractie steunt daarom de motie van de D66-fractie hierover.

Dan is er nog dat prachtige podium aan de Pauwstraat, Tabula Rasa. Er is een initiatief om hiervoor een nieuwe invulling te zoeken. Er is tijd nodig om de plannen stevig en uitvoerbaar te maken. De GroenLinks-fractie wil in elk geval tot die tijd het podium voor maatschappelijk gebruik behouden. Daarom zijn wij blij met de toezegging van de wethouder dat samen met cultuurorganisaties een nieuwe invulling wordt bekeken.

Toegankelijkheid. Een eerlijke stad voor iedereen betekent dat iedereen zich vrij en zelfstandig door de stad moet kunnen verplaatsen, ook mensen met een beperking. Bij de Voorjaarsnota heeft de GroenLinks-fractie gevraagd om verbetering van de fysieke toegankelijkheid van de stad door meldingen hierover gemakkelijker te maken en vooral door deze op te slaan en bij periodieke herinrichting te gebruiken. Ook willen wij dat Utrecht mensen met een beperking helpt beter hun weg te vinden.

Wij dienen twee moties in.

"Motie 195

Slimme routes, toegankelijke routes

Constaterende dat,

- veel Utrechtse straten niet geschikt zijn voor mensen met een beperking;

- Veel op- en afritten niet geschikt zijn voor mensen met die moeilijk ter been zijn, een rolstoel, rollator of kinderwagen gebruiken;
- Niet-synchroon lopende op- en afritten gevaarlijk zijn;
- Het college heeft toegezegd te communiceren over slimme routes richting de (binnen)stad voor auto's, fietsers en voetgangers;
- Informatie over de toegankelijkheid van de Utrechtse straten voor mensen met een beperking momenteel niet wordt verstrekt via de gemeentelijke website.

Overwegende dat,

- mensen met een beperking veel behoefte hebben aan informatie verstrekking over toegankelijke routes richting de (binnen)stad;
- De gemeente wel communiceert over de toegankelijkheid van panden;
- Voor het bezoeken Van deze panden een logische route noodzakelijk is.

Draagt het college op,

- een aantal slimme routes richting de (binnen)stad voor mensen met een beperking vast te stellen;
- Deze routes te bepalen in samenwerking met belangenorganisaties en ervaringsdeskundigen;
- Helder te communiceren over deze routes via de gemeentelijke kanalen.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Scally, mevrouw Van Esch, mevrouw Metaal-Froon, mevrouw Podt, de heer Eggermont en de heer Post.

"Motie 196

Gemeentelijk geheugen toegankelijkheid openbare ruimte

Constaterende dat:

- Ondanks de beschikbare kennis bij belangenorganisaties en de gemeente, bij herinrichting van straten niet wordt voldaan aan de afspraken over toegankelijkheid;
- Veel Utrechtse straten niet geschikt zijn voor mensen met een beperking;
- Veel op- en afritten niet geschikt zijn voor mensen met die moeilijk ter been zijn, een rolstoel, rollator of kinderwagen gebruiken;
- Niet-synchroon lopende op- en afritten gevaarlijk zijn;
- Inwoners van Utrecht meldingen kunnen maken over problemen in de openbare ruimte;
- Meldingen over de toegankelijkheid van de openbare ruimte momenteel niet op één plek verzameld of bewaard worden.

Overwegende dat:

- Het college heeft toegezegd, in samenwerking met Solgu, de functie van het meldingssysteem m.b.t. toegankelijkheid onder de aandacht te brengen onder de doelgroep;
- Door groeiende bekendheid van het meldpunt meldingen over toegankelijkheid zullen toenemen, zoals: niet synchroon lopende op- en afritten, te smalle of steile afritten, ontbreken van blindegeleidetegels bij oversteekplekken;
- Een gemeentelijk geheugen van problemen in de openbare ruimte van pas kan komen tijdens (periodieke) renovaties.

Draagt het college op om:

- Meldingen over de toegankelijkheid van de openbare ruimte te administreren;
- De bewaarde meldingen over de toegankelijkheid van de openbare ruimte voor iedereen

- inzichtelijk te maken;
- Deze meldingen te gebruiken om een beeld te krijgen van de benodigde verbeteringen in de toegankelijkheid van de openbare ruimte;
 - Gebruik te maken van de meldingen bij herinrichting van een gebied.
- En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Scally, mevrouw Van Esch, mevrouw Metaal-Froon, mevrouw Podt, de heer Eggermont en mevrouw Dibi.

Stapje voor stapje zien wij Utrecht mooier worden. Er komt in Utrecht steeds meer ruimte voor fietsers, voetgangers, OV en de kwaliteit van de openbare ruimte. Wat zijn wij trots op de Daphne Schippersbrug, de Moreelse brug en de Oosterspoorbaan. Met deze grote veranderingen brengen wij de menselijke maat terug in de stad en is er meer ruimte voor ontmoeting. Hetzelfde geldt voor ons plan om het plein voor het stadhuis autovrij te maken. In de commissievergadering hebben wij gehoord dat een overgrote meerderheid van de gemeenteraad enthousiast is over dit plan. Ook onder burgers en ondernemers is daarvoor steun. Wij moeten het gewoon doen. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 197

Stadhuisplein autovrij

De gemeenteraad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 10 november 2016, ter gelegenheid van het slotdebat van de Begroting 2017,
Constaterende,

- dat de Korte Minrebroederstraat, oftewel het plein voor het stadhuis, een schitterend stadsplein is, met leuke terrassen en winkels, dat steeds populairder wordt;
- Dat de toenemende drukte van bezoekers van de binnenstad het beste te combineren is met een goede kwaliteit van de openbare ruimte door ruimte te maken voor fietsers en voetgangers;
- Dat het toestaan van auto's veel ruimte inneemt en het verblijfsgenot vermindert;
- Dat verschillende ondernemers aan het plein, waaronder Ubica, de Zaak, de Burgemeester, aangeven dat er meer ruimte voor voetganger en fietser zou moeten komen, omdat dit leidt tot een verbeterd ondernemersklimaat.

Overwegende,

- dat de uitbreiding van het voetgangersgebied reeds wordt verkend en besproken met belanghebbenden in de stad;
- Dat voor het Oudkerkhof reeds plannen zijn gemaakt voor herininrichting en de vermindering van het aantal geparkeerde auto's.

Roept het college op,

- zich in te zetten om in elk geval de Korte Minrebroederstraat en de aangrenzende straten (Minrebroederstraat, Annastraat, en Oudkerkhof) toe te voegen aan het fiets- en voetgangersgebied in de binnenstad;
- Hierover in overleg te treden met ondernemers en bewoners in dit gebied, met name over de bevoorrading en alternatieven voor parkeren voor bewoners.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Weistra, de heer Te Ronde en mevrouw Uringa.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Heeft mevrouw De Boer voor dit voorstel een dekking? De

vorige verbouwing kostte volgens mij ongeveer € 800.000,00. Het zal snel die kant op gaan, want het is nu een groter gebied.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik weet niet of twee paaltjes € 800.000,00 kosten, maar volgens mij moet het eenvoudig zijn te regelen zonder het plein helemaal opnieuw in te richten.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Dat laatste is volgens mij niet waar. In de Minrebroederstraat zijn veel parkeerplaatsen. Die moeten dan weg en dat kost geld, denk aan de gederfde inkomsten voor het feit dat niet langer wordt betaald. De heer Van Waveren heeft een goed punt. Mocht de GroenLinks-fractie dit willen, dan moet de vraag worden beantwoord waar het geld vandaan komt.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij roepen in eerste instantie op om dit voorstel te onderzoeken en om vervolgens met omwonenden en ondernemers te spreken. Ik heb geen indicaties dat dit verschrikkelijk veel geld zal kosten. De heer Van Waveren spreekt vooral over herinrichtingskosten. Wat ons betreft, hoeven die er niet veel te zijn. Als er sprake is van het opheffen van parkeerplaatsen, zijn daarover afspraken gemaakt en is daar nog ruimte voor.

Vastgoed. Tijdens de commissiebehandeling heeft de wethouder toegezegd dat hij in het Meerjarenprogramma Utrechts Vastgoed per gebouw de energieprestaties en de duurzaamheidsscore zichtbaar zal maken. Daar zijn wij blij mee.

Wij spraken in de commissievergadering ook over de verbouwing van het stadhuis. Die kan dienen als voorbeeld voor Utrechters die hun monument willen verduurzamen. Wij dienen daarom de volgende motie in.

"Motie 198

Maak van verbouwing stadhuis een voorbeeld voor de stad

De gemeenteraad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 9 november 2016, ter gelegenheid van het slotdebat van de Begroting 2017,
Constatende dat,

- Volgend jaar wordt begonnen met de verduurzaming van het stadhuis;
- Het stadhuis een monumentale status heeft;
- Er in Utrecht 1.600 gemeentelijke monumenten en 1.400 Rijksmonumenten zijn, waarvan vele in eigendom van Utrechters.
- In het coalitieakkoord is opgenomen dat Utrecht een schaa sprong wil maken met het verduurzamen van particulier woningbezit;
- De gemeente Utrecht ter stimulering van het verduurzamen van monumenten nu al een subsidieregeling heeft, zodat duurzaamheidsonderzoek door de gemeente wordt vergoed

Overwegende dat,

- Het verduurzamen van monumenten maatwerk is, omdat de monumentale waarde van het pand in acht genomen moet worden;
- Eigenaren van monumenten nu al in aanmerking komen voor een maatwerksubsidie;
- Er door de gemeente Utrecht momenteel geen algemene informatie wordt gegeven over het verduurzamen van monumentale panden;
- Bij de verbouwing van het stadhuis veel maatwerk verricht zal worden;
- Deze verbouwing kan dienen als het opdoen van kennis, voorbeeld, handvat en inspiratie voor Utrechters die hun monument willen verduurzamen en bij de gemeente Utrecht;
- Dit bijvoorbeeld mogelijk is door een informatieavond te organiseren, er een folder over uit te

geven of er een website voor te ontwikkelen en tijdens de verbouwing rondleidingen aan te bieden

Verzoekt het college,

- De opgedane best practices van het verduurzamen van een monument voor alle Utrechters beschikbaar te maken;
 - De raad vooraf te informeren over de gekozen vorm waarop dit zal worden gedaan
- En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Weistra.

Sport. Tijdens de commissiebehandeling spraken wij over de motorcrossclub Utrecht. De motorcrossclub huurt voor een zeer laag bedrag een flink stuk grond op Lage Weide en veroorzaakt voor omwonenden een hoop overlast. De GroenLinks-fractie vindt dat de omgekeerde wereld. Wat zal het college doen om het sportieve plezier van enkelen niet tot overlast van velen te laten leiden?

Stationsgebied. De afronding van de eerste fase komt in zicht. Wij zien veel dingen waar wij blij mee zijn. Waar wij minder blij mee zijn, is het gebrek aan groen. In de commissiebehandeling heeft de wethouder toegezegd om begin 2017 de raad een brief te sturen over leefbaarheid en groen in het Stationsgebied. Wij wachten deze brief af.

De wethouder heeft aangegeven dat NS geld zoekt om een verbeterslag te maken. Hij heeft beloofd dat hij erop zal toezien dat de kwaliteit van de bushalte onder het forum verbetert.

Duurzaamheid. Dankzij een door de GroenLinks-fractie gevraagd onderzoek naar mogelijkheden voor stille banden komt daarover een landelijke campagne. De GroenLinks-fractie is blij dat de wethouder heeft aangegeven dat Utrecht pilotgemeente wordt. Ook is de GroenLinks-fractie blij met de toezegging van de wethouder dat de effecten van stiltegebieden in kaart worden gebracht.

Veiligheid. De Kanaalstraat is een geweldige straat, kleurrijk en divers, maar de problemen daar worden steeds groter. De raad en dit college onderkennen die. Daarover wordt gesproken met buurtbewoners, winkeliers en omwonenden. Gezamenlijk wordt een plan gemaakt om de problemen aan te pakken. Hiervoor is echter nog geen geld gereserveerd. De GroenLinks-fractie vindt de problemen van dien aard dat ze om een gedegen, integrale en snelle oplossing vragen. Wij vragen het college om vóór de Voorjaarsnota een uitgewerkt plan te presenteren voor de aanpak van de problematiek op en rond de Kanaalstraat, inclusief een financiële paragraaf. Wij hebben hiervoor een motie achter de hand.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Begrijp ik het goed dat mevrouw De Boer een soortgelijke aanpak wenst die op de Amsterdamsestraatweg plaatsvindt?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ja, dat klopt.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik ben het daarmee hartgrondig eens. Dat betekent dat er substantiële middelen moeten komen. Welke gedachten heeft mevrouw De Boer daarbij? Zijn er voor haar no-go's inzake maatregelen die de gemeente kan treffen om de genoemde overlast aan te pakken?

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Op dit moment wordt met buurtbewoners en ondernemers gepraat in het kader van de visie Kanaalstraat. Ik wil niet vooruitlopen op de uitkomsten van dat onderzoek. Vooraf zijn er geen no-go's. Ik ben benieuwd wat uit de gesprekken met ondernemers en buurtbewoners voortkomt.

Wij zijn benieuwd hoeveel geld nodig is. Het plan betreft een onderzoek. Het is nog niet bekend uit welke richting het geld moet komen.

Werk en Inkomen. Het beleid van de GroenLinks-fractie voor Werk en Inkomen is gericht op het verkleinen van verschillen, het bieden van kansen en het schenken van vertrouwen. De GroenLinks-fractie is blij dat dankzij onze motie er inzicht is in het huishoudboekje van mensen in de bijstand. Wij zijn echter geschrokken van de rapportages van het Nibud. Het blijkt dat in Utrecht grote groepen structureel te weinig geld hebben. In het coalitieakkoord hebben wij opgenomen dat wij niet willen dat mensen door het ijs zakken. De GroenLinks-fractie steunt de wethouder om in Den Haag krachtig te bepleiten dat de uitkeringen omhoog moeten. Wij zien dat het college zich inspant om voor sociale huisvesting de huren omlaag te krijgen. Maar zijn die inspanningen voldoende? Hierover zullen wij binnenkort uitgebreid debatteren.

Onderwijs. Wij willen dat ieder kind zijn dromen kan najagen en eerlijke kansen krijgt. Wij zien met lede ogen aan dat dit niet altijd zo is. Een Utrechts kind op een school in Overvecht krijgt vaker een lager schooladvies terwijl het niet minder slim is. Er is sprake van toenemende tweedeling in het onderwijs. Wij hebben daarover met de wethouder al vaak gesproken. Hij heeft aangegeven dat zijn beleid is gericht op het tegengaan van deze tweedeling. Toch heeft dat beleid onvoldoende effect, terwijl het misschien wel het grootste onderwijsvraagstuk in Utrecht behelst. Daarom dienen wij een breed gesteunde motie in.

"Motie 199

Gelijke kansen voor alle Utrechtse leerlingen

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 10 november 2016 ter bespreking van de Programmabegroting 2017

Constaterende dat:

- Zowel de Inspectie van het Onderwijs als de OECD kansenongelijkheid in het onderwijs zien toenemen;
- Ook in Utrecht er grote verschillen in onderwijskansen zijn, onder meer tussen wijken;
- Leerlingen met lager opgeleide ouders, een lager advies krijgen. In Overvecht gaat dit zelfs om één op de vier leerlingen;
- Kinderen met hoog opgeleide ouders vaker (particuliere) bijles krijgen dan kinderen uit minder welvarende gezinnen;
- Niet alle ouders even betrokken zijn bij het onderwijs van hun kind, terwijl dit een sleutel is tot een succesvolle schoolcarrière;
- In bepaalde wijken, zoals Overvecht en Kanaleneiland, leerlingen meer begeleiding nodig hebben dan in andere wijken, en dat dit de werkdruk voor leraren verhoogt;
- Er een versnellingsaanpak Overvecht loopt, maar deze geen specifieke aandacht heeft voor leerlingen uit deze wijk in het primair- of voortgezet onderwijs;
- Vooroordelen, onterechte verwachtingen van leraren en werkdruk leiden tot onder advisering en beperkte tijd voor training;
- Er basisscholen zijn die zich niet houden aan de wettelijke inschrijf leeftijd van drie jaar en tevens voorinschrijven mogelijk maken, waardoor de selectie nog vroeger begint;
- De Inspectie van het Onderwijs aangeeft dat de gemeente een belangrijke rol kan spelen in het wegnemen van kansenongelijkheid;
- Het college deze problemen signaleert en het huidige beleid voortzet.

Overwegende dat:

- Utrecht een sociale stad is die gelijke kansen wil voor iedereen;
- Ongelijkheid in het onderwijs onwenselijk is;
- Een eerste bijeenkomst tussen schoolbesturen, onderwijsinspectie, gemeente en politiek heeft plaatsgevonden, waar het probleem geschetst is en bereidheid is getoond om het

onderwerp kansenongelijkheid gezamenlijk aan te pakken;

- Op korte termijn concrete acties nodig zijn om de groeiende kansenongelijkheid terug te dringen, dan wel niet verder te laten oplopen.

Draagt het college op:

- De gesprekken tussen schoolbesturen, gemeente en politiek te continueren, uit te breiden en (in samenwerking) inzichtelijk te maken wat de verklaring is van de aanwezige kansenongelijkheid in het Utrechtse onderwijs, met specifieke aandacht voor schooladvies in het primair onderwijs,
- selectiemomenten in het voortgezet, af- of opstromen en verschillen tussen wijken;
- Tijdsgebonden doelstellingen vast te stellen op de genoemde deelaspecten in de constatering, waaronder aanmelding, advisering, ouderbetrokkenheid, professionalisering van leerkrachten en bijlessen;
- Concrete acties te benoemen op welke manier aan deze doelstellingen gewerkt zal worden;
- Inzichtelijk te maken welke mogelijke beleids- en financiële consequenties voortvloeien uit bovenstaande oplossingen;
- Voor de voorjaarsnota 2017 hierover te rapporteren aan de raad.

En gaat over tot orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Scally, mevrouw Bouazani, mevrouw Koelmans, mevrouw Van Esch, de heer Bos, mevrouw Freytag, de heer Van Ooijen, mevrouw Baş en mevrouw Metaal-Froon.

Tot slot groen. Groen is een belangrijk onderwerp van de GroenLinks-fractie.

Wij bespreken de ruimtelijke strategie los van deze begroting. Dan zullen wij een aantal plannen presenteren om Utrecht nog groener te maken.

Met de begroting zetten wij weer een nieuwe stap op weg naar de nieuwe, duurzame stad van de toekomst, een stad die, als het aan de GroenLinks-fractie ligt, groen, gelijk en gemeenschappelijk is en tegelijkertijd eigen, origineel en verschillend.

Woensdag jl. was ik even van slag. Ik dacht dat de angst had gewonnen van de hoop. Toen kwam de hoop weer terug. Het is tijd voor verandering.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter, zoals bekend, staat de Stadsbelang Utrecht-fractie voor simpel, duidelijk en Utrechts. Wij maken ons sterk voor een zuinige overheid, waar zorg voor elkaar centraal staat, een overheid die helder en duidelijk communiceert. Op grond van deze drie centrale thema's beoordelen wij voorstellen, begrotingen en jaarverslagen.

Vanochtend, toen wij op weg waren naar onze fractiekamer, werden wij tweemaal aangesproken over onze moties en amendementen. "Jullie gaan vandaag zeker weer over geld beginnen, zoals altijd", werd ons gezegd. Ik moet eerlijk bekennen dat mij dat een zeer goed gevoel geeft. Wij worden niet alleen door Utrechters gezien als de fractie die zuinig met geld omgaat, maar ook de collega's herkennen de lijn in het beleid. Laten wij maar direct met het geld beginnen.

De begroting voor 2017, inclusief cultuursubsidievoorstellen en bijbehorende bijstuuringsvoorstellen, is niet verrassend. Conclusie: Utrecht zal nog meer geld lenen. Dit college blijft een uiterst kwetsbaar en risicovol begrotingsevenwicht presenteren dat wederom wordt gefinancierd met geleend geld.

Bij een gemeentebegroting wordt gestuurd op een sluitende begroting. Hoe deze begroting wordt gefinancierd, met structurele of incidentele middelen, of dat ervoor wordt geleend, is niet belangrijk. Als gevolg hiervan "holt Utrecht vooruit in achterstand". Want om de groei te kunnen betalen, holt het college reserves uit en financiert het met geleend geld en incidentele opbrengsten. Deze reserves zijn er

bijvoorbeeld voor om tegenvallers bij de realisatie van Leidsche Rijn op te vangen. Kan het college nu al 100% zekerheid geven dat er geen tegenvallers komen? Of gaan wij dan weer een volgende lening aan om die te voldoen? Door dit "schuiven met geld" verwordt een schijnbaar solide begrotingsevenwicht een uiterst kwetsbare. Deze wordt verder aangetast door voorzienbare "onvoorziene" uitgaven, waarvoor een structurele oplossing moet worden gezocht.

Wij dansen op een vulkaan. Wij geven voor de zoveelste keer meer geld uit dan binnen komt, in 2017 € 78 miljoen. Het college schuift de dekking van structurele tekorten voor zich uit omdat ze pijnlijk zijn. Want ja, als wij nu dekking bieden voor een tekort van € 50 miljoen komen andere ambities in gevaar. Want door geld apart te zetten om ons derivatenprobleem van € 79 miljoen op te lossen, komen andere ambities in gevaar. Geld apart zetten voor de renovatie van de Dom doen wij maar even niet, want anders komen de andere ambities in gevaar. Welke ellende zal het college naar de volgende raadsperiode doorschuiven? College, neem hiervoor de verantwoordelijkheid op u.

Wij dragen het college, de wethouder Financiën, op om ons inzicht te verschaffen in het tekort op de bijstand. Hoeveel heeft de herberekening van SZW ons eigenlijk opgeleverd? Hoe hoog is het tekort en hoe is de wethouder van plan dit structureel te dekken? Hierover dienen wij de volgende motie in.

"Motie 200

Structureel tekort op de bijstand structureel dekken

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016, ter bespreking van de programmabegroting 2017;

Constaterende dat:

- Utrecht in 2015, als gevolg van een door het rijk aangepast verdeelmodel is geconfronteerd met een tekort op de bijstand van circa 30 miljoen euro;
- Utrecht ondanks financiële dekking vanuit een incidentele overgangs- en vangnetfunctie miljoenen tekort komt.

Overwegende dat:

- Ondanks een met succes gevoerde juridische procedure, de herberekening niet de gewenste uitkomst biedt, er dus een structureel tekort blijft bestaan; Structurele tekorten structureel gedekt moeten worden.

Draagt het college op:

- De raad inzicht te verschaffen in het definitieve tekort op de bijstand, waarmee Utrecht geconfronteerd wordt;
- Bij de behandeling van de voorjaarsnota 2017 te komen met benodigde structurele dekkingvoorstellen."

De motie is ondertekend door mijzelf.

Een gelegenheidscoalitie van verkwisters. Vanaf het moment dat de fracties van D66 en GroenLinks in 2010 de macht grepen, is de Utrechtse schuldenberg gestegen van € 498 miljoen naar € 1,1 miljard. Hier komt in 2017 nog eens € 100 miljoen bij, omdat wij opnieuw meer geld uitgeven dan er binnenkomt en wij meer lenen. Aan het eind van 2017 zitten wij op € 1,2 miljard, ofwel € 3.400,00 per Utrechter. Bijna 2,5 keer de schuld van 2010. Utrecht stort zich in het verdriet.

Het wordt nog erger. Het college heeft het in het hoofd gehaald te willen groeien naar 400.000 inwoners. Er worden allerlei vage ruimtelijke plannen zonder financiële dekking gemaakt. Het enige concrete dat het college ons voorschotelt, is een investeringsstrategie voor minimaal € 1,1 miljard. Of wij daar even een klap op willen geven, zonder financiële toezeggingen van de provincie, Rijk of Europa. Dan is het voor de Stadsbelang Utrecht-fractie de vraag waar wij het geld vandaan moeten halen. Het zal wel

weer een spel zonder grenzen worden, zoals gewoonlijk in Utrecht. Utrecht betaalt de rekening met geleend geld. De burger verliest.

Wat is onze conclusie? Wij lenen, lenen en lenen. Vervolgens lenen wij nog meer. Waar wij onze kinderen leren om alleen geld uit te geven dat ze hebben, geven wij hun telkens opnieuw het verkeerde voorbeeld.

Ik probeer het nogmaals. Wij moeten ons eenvoudigweg financiële regels opleggen die ertoe bijdragen dat de Utrechtse schuldenberg niet verder oploopt, ook niet als wij willen groeien. Daarom dienen wij het volgende amendement in.

"Amendement 52

De Utrechtse schuldenberg beperken

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016, ter bespreking van de programmabegroting 2017;

Constateerend dat;

- de Utrechtse totale schuldenberg tot aan eind 2017 stijgt naar 1,202 miljard;
- Utrecht ambities heeft om te groeien naar 400.000 inwoners en hiervoor minimaal 1,1 miljard euro investeringsruimte nodig is.

Overwegende dat;

- Er onvoldoende dekking is om tot investeringen te komen voortvloeiende uit de gestelde ruimtelijke strategie en verwoordt in de investeringsstrategie.

Spreekt uit dat;

- dekking van de investeringen benodigd voor het groeipad moet worden gezocht bij particuliere en publieke partijen in de vorm van bijdragen en subsidies;
- een ongebreidelde stijging van de Utrechtse schuldenberg niet wenselijk is.

En besluit;

- vol in te zetten op verkrijging van subsidies en gelden van externe partijen om het groeipad te kunnen bekostigen;
- de Utrechtse netto schuldnorm te maximeren op 80% van de totale jaarlijkse Utrechtse inkomsten (voor bestemmingsreserves).

En gaat over tot de orde van de dag."

Het amendement is ondertekend door mijzelf.

Op deze manier realiseren wij een toekomst waar een financieel duurzame groei centraal staat. Op deze manier trekken wij geen wissel op de financiële positie van de stad, op de financiële positie van onze kinderen.

In de jaren negentig is onder aanvoering van de staatssecretaris van cultuur en media een start gemaakt met de introductie van cultureel ondernemerschap. Kort samengevat is een cultureel ondernemer een producent van kunst die hiervoor zo veel mogelijk betalend publiek probeert te interesseren en tegelijkertijd streeft naar een sluitende exploitatie van zijn 'onderneming'.

Culturele ondernemers onderscheiden zich van klassieke ondernemers doordat dat zij oog hebben voor meer dan de markt alleen; de kunstzinnige waarde van hun 'product' is voor hen even belangrijk als het streven naar maximale winst tegen minimale kosten. Naar onze mening slagen wij er niet in om culturele ondernemers voldoende zelfstandigheid te bieden om echt te ondernemen. Wij houden ze aan het infuus van subsidies, waardoor de echte prikkel om te ondernemen in veel gevallen uitblijft of slechts gedeeltelijk aanwezig is. Indien de gemeenteraad ervoor kiest om culturele ondernemers voor langere tijd te steunen met subsidie, dan beïnvloeden wij daarmee op negatieve wijze de marktwerking. De gemeente

is dan mede de oorzaak van oneerlijke concurrentie. Dat moeten wij niet willen. Wij moeten onderzoeken hoe deze ondernemers eigenstandig kunnen ondernemen zonder subsidie en dan loslaten. Wij dienen daarover de volgende motie in.

"Motie 201

Laat cultureel ondernemers zelfstandig ondernemen

De Gemeenteraad van Utrecht bijeen in de vergadering van 10 november 2016, ter bespreking van de Programmabegroting 2017,

Constaterende dat:

- Er cultureel ondernemers zijn die langer dan tien jaar direct of indirect subsidie ontvangen.

Overwegende dat:

- Herhaaldelijke verstrekken van een meerjarige subsidie aan een cultureel ondernemer de prikkel tot zelfstandig ondernemen vermindert;
- Subsidies voor cultureel ondernemers ter ondersteuning dienen voor zelfstandigheid;
- Er in specifieke gevallen sprake is van concurrente marktpartij die zonder subsidie de activiteiten van cultureel ondernemers over willen nemen.

Draagt het college op:

- Langdurige subsidierelaties met cultureel ondernemers in kaart te brengen en te bezien of en onder welke condities deze relaties kunnen worden beëindigd.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mijzelf.

Wij vragen ons af wat Museum Oud Amelisweerd ertoe heeft bewogen om cultuursubsidie aan te vragen. Het is toch bekend dat ze de eerste tien jaar geen subsidie toegekend krijgen? Of zijn zij misschien niet goed geïnformeerd? Zijn er verwachtingen gewekt of is er ambtelijk aangestuurd op een subsidieaanvraag? Als men het gewoon heeft geprobeerd, een soort van "niet geschoten is altijd mis", heeft men in ieder geval een succesvolle poging gedaan.

Ook vragen wij ons af waarom de commissie zich niet heeft gehouden aan de richtlijnen. Deze zijn simpel, alleen aanvragen voor ondernemers die gevestigd zijn in Utrecht worden in behandeling genomen. Als een culturele ondernemer die niet gevestigd is in Utrecht een subsidieaanvraag doet, dan moet deze worden afgewezen. Maar wat doet de commissie met de aanvraag van het Museum Oud Amelisweerd, gevestigd in Bunnik? Ze nemen die in behandeling en geven een positief advies, het MOA is subsidiabel. De Stadsbelang Utrecht-fractie vraagt zich werkelijk af wat hier gebeurt. Is de commissie verkeerd geïnstrueerd of heeft de commissie eigenstandig besloten om over de richtlijnen heen te stappen? Dit mag nooit meer gebeuren.

Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 202

Toets subsidieaanvragen op toelatingscriteria

De Gemeenteraad van Utrecht bijeen in de vergadering van 10 november 2016, ter bespreking van de programmabegroting 2017,

Constaterende dat:

- Er duidelijke richtlijnen zijn voor het in behandeling nemen van subsidie aanvragen;
- Indien men niet voldoet, aan deze vooraf overeengekomen criteria, een aanvraag niet in behandeling/overweging genomen kan worden.

Overwegende dat:

- Er niet altijd adequate toetsing op de vooraf overeengekomen criteria plaatsvindt bij het indienen van de subsidieaanvragen;
- Er incidenteel een aanvraag onterecht in behandeling genomen kan worden;
- De kans bestaat dat een positief subsidieadvies/oordeel kan worden afgegeven, zonder dat er sprake is van het voldoen aan de minimale criteria.

Spreekt uit dat:

- Alle aanvragen eerst getoetst moeten worden op de toelatingscriteria, alvorens deze op te nemen in de lijst met te beoordelen aanvragen;
- Aanvragen die niet voldoen aan de vooraf overeengekomen criteria niet in overweging genomen worden voor directe of indirecte subsidie toewijzing.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mijzelf.

De Stadsbelang Utrecht-fractie is voorstander van een divers cultureel landschap en aan de andere kant is ze ook bekend als zuinig. Utrecht kan de euro's maar één keer uitgeven, bij voorkeur aan organisaties die hierop terecht een beroep doen. Er zijn organisaties die een positief subsidieadvies hebben gekregen, waarvoor het beschikbare budget niet toereikend is. Daardoor vangen ze achter het net. Aan de andere kant zien wij een toekenning van een subsidie aan een organisatie die daar ten onrechte beroep op doet. Wat ons betreft, geeft dit een prima oplossing.

Reeds in 2015 heeft de Stadsbelang Utrecht-fractie de opdracht gegeven te stoppen met subsidiering van filmhuis 't Hoogt omdat deze club al sinds 1972 subsidie ontvangt, op eigen kracht geen gunstig verdienmodel kan realiseren, terwijl vergelijkbare aanbieders van de moeilijke film dat wél kunnen. Andere aanbieders van de moeilijke film hebben aangegeven het filmprogramma van 't Hoogt ongesubsidieerd te willen aanbieden en dat de subsidierelatie met 't Hoogt marktverstorend werkt. Er is sprake van oneerlijke concurrentie. Daarom zijn wij een groot voorstander van het stoppen van de subsidie aan filmhuis 't Hoogt en willen de vrijvallende € 410.000,00 gebruiken voor een divers cultureel landschap met meerwaarde, ondersteuning van de subsidiabele cultuurondernemers waarvoor onvoldoende subsidie aanwezig is. Wij dienen daartoe het volgende amendement in.

"Amendement 53

Stop subsidie–infuus filmhuis 't Hoogt

De Gemeenteraad van Utrecht bijeen in de vergadering van 10 november 2016, ter bespreking van de Programmabegroting 2017,

Constaterende dat:

- Filmhuis 't Hoogt, een filmhuis voor de moeilijke film, al sinds 1972 subsidie ontvangt van de gemeente Utrecht;
- Het filmhuis meerjarige subsidie over de periode 2017–2020 jaarlijks 410.000 euro krijgt toegekend volgens het raadsvoorstel Nota subsidievoorstellen Cultuurnota 2017 – 2020;
- Particuliere Utrechtse filmhuizen, voor de moeilijke film, aantonen dat zij zonder subsidie kunnen draaien;
- Het filmhuis enige cineastische cultuureducatie verzorgt.

Overwegende dat:

- Andere marktpartijen in Utrecht hebben aangegeven het filmprogramma van filmhuis 't Hoogt zonder subsidie te willen programmeren;
- Filmhuis 't Hoogt in de afgelopen 40 jaar geen blijf heeft gegeven of geeft voor programmering van de moeilijke film op eigen kracht, zonder subsidie;

- De huurovereenkomst medio 2018 afloopt en er nog geen definitief nieuw onderkomen is gevonden;
- Er door het subsidiëren van filmhuis 't Hoogt een oneerlijke concurrentie positie ten opzichte van andere niet-gesubsidieerde filmhuizen bestaat;
- Zes door de commissie subsidiabel geachte culturele organisaties, vanwege uitputting van het vaste subsidiebudget geen of beperkte meerjarige subsidie krijgen.

Besluit:

- De meerjarige culturele subsidie voor filmhuis 't Hoogt te beëindigen;
- Te bezien of en hoe cineastische cultuureducatie via andere instellingen kan worden gerealiseerd;
- Aan het eerste beslispunt van het raadsvoorstel een passage toe te voegen die luidt: met dien verstande dat aan de volgende subsidieaanvragers, in plaats van incidentele ondersteuning uit het flexibel budget voor 2017, een meerjarige subsidie voor de periode 2017-2020 wordt toegekend vanuit het vaste budget voor een bedrag van 410.000 euro, aangevuld met jaarlijkse subsidie van 162.300 euro vanuit het flexibele cultuurbudget over de periode 2017-2020:
 - Cie Wordt Vervolgd / Metaalkathedraal € 100.000,--
 - Nederlands Volksbuurtmuseum € 120.000,--
 - De Coöperatie € 151.500,--
 - Stuim (Schweigman) € 80.800,--
 - Insomnio € 101.000,--
 - New Dutch Connections € 19.000,-- (aanvulling op toegekende subsidie)
 - Totaal € 572.300,--

En gaat over tot de orde van de dag."

Het amendement is ondertekend door mijzelf.

Aan de westkant van het kanaal ligt het stadsdeel Leidsche Rijn/Vleuten de Meern met 80.000 inwoners. Het voorzieningenniveau begint er langzaam op niveau te komen. Eigenlijk kun je het een stad in een stad noemen. Leidsche Rijn, want zo noem ik het stadsdeel maar even, verdient een politiebureau waar 24 uur per etmaal bezetting is, net zoals Utrecht Stad, waarbij er een publieksfunctie is, ook in de nachtelijke uren, zodat men niet via de intercom verwezen wordt naar het Paardenveld of een aangifteformulier op de site. De bevolking wil het, daarom moet onderzocht worden of en hoe dit te realiseren valt. Want het is nodig.

Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 203

24 uur bezetting politiepost Leidsche Rijn

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016, ter bespreking van de Programmabegroting 2017;

Constaterende dat:

- politiepost Leidsche Rijn beperkte openingstijden kent.

Overwegende dat:

- er in de afgelopen drie maanden al net zoveel pogingen tot woninginbraak zijn geweest in Leidsche Rijn (inclusief Vleuten/De Meern) als de wijken Kanaleneiland, Oog in Al, Ondiep, Zuilen en Binnenstad samen;
- er sinds 2013 een 14,6% toename is qua criminaliteit in Leidsche Rijn;
- er op dit moment 80.000 mensen in Leidsche Rijn(inclusief Vleuten/De Meern) wonen;

- er 24 uur per dag meerdere politiemedewerkers aanwezig zijn in de politiepost Leidsche Rijn, die buiten kantooruren alleen per intercom burgers te woord staan;
- De bezoekersfunctie door de beperkte openingstijden van politiepost Leidsche Rijn, te beperkt is.

Draagt het college op:

- Om te onderzoeken of en hoe de politiepost in Leidsche Rijn buiten de huidige kantooruren ook een publieksfunctie kan krijgen;
- De raad hierover te informeren voorafgaand aan de behandeling van de voorjaarsnota 2017.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mijzelf.

Vroeger zat er een dependance van de afdeling VTH (u weet wel die toezichthouders op de scooter) in Leidsche Rijn. Het college heeft de afdeling VTH gecentraliseerd op het stadskantoor. Het gevolg is een groeiend gevoel van onveiligheid, verrommeling en vervuiling van parken en perken.

Dat kan niet. Daarom moet de dependance van VTH weer terug naar Leidsche Rijn, het liefst op een locatie met een publieksfunctie. Daarom moet worden onderzocht of en hoe dit te realiseren valt. Want het is nodig.

Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 204

Breng VTH terug in Leidsche Rijn

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016, ter bespreking van de programmabegroting 2017;

Constaterende dat:

- De afdeling VTH voorheen een dependance had in Leidsche Rijn (inclusief Vleuten De Meern) en nu gecentraliseerd opereert vanuit het Stadskantoor;

Overwegende dat:

- er op dit moment 80.000 mensen in Leidsche Rijn (inclusief Vleuten/De Meern) wonen;
- sinds het vertrek van VTH uit Leidsche Rijn geluiden omtrent onveiligheid vuil en vandalisme toenemen, deze niet altijd worden gemeld bij de afdeling VTH;
- een fysiek aanspreekpunt door veel inwoners van dit stadsdeel wordt geapprecieerd.

Draagt het college op:

- te onderzoeken of en hoe een dependance van de afdeling VTH kan worden gerealiseerd in Leidsche Rijn, zo mogelijk met een publieksfunctie.
- De raad over de uitkomsten te informeren voorafgaand aan de behandeling van de voorjaarsnota 2017.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mijzelf.

Wij hebben het beste absoluut voor het laatst bewaard: de waardering voor de bijzonder positieve ontwikkelingen op het gebied van onderwijs en sport.

De Stadsbelang Utrecht-fractie vraagt om een brede VO-school in Leidsche Rijn. Het college zal leveren.

De Stadsbelang Utrecht-fractie vraagt om een onderzoek naar een initiatief om doorstroming van de basisschool naar de middelbare school makkelijker te maken. Het college voert gesprekken en er zijn verkenningen naar een school voor kinderen van 4 tot 18 jaar.

De Stadsbelang Utrecht-fractie vraagt om initiatief bij plannen voor een middelbare school voor persoonlijk onderwijs. Die zal in september a.s. de deuren openen. Ik heb mijn zoon Guus al aangemeld voor een kennismaking;

Wij kunnen constateren dat de Stadsbelang Utrecht-fractie de onderwijspartij van de stad is.

De Stadsbelang Utrecht-fractie vraagt het college om sportvereniging Nieuw Utrecht een eerlijke kans te geven. Ondertussen is al € 50.000,00 schuld afgelost. De club krijgt langer de tijd om de schulden te betalen. Wat dat betreft, tellen wij onze zegeningen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter. Mijn bijdrage vanmiddag begint met een woord van dank aan alle Utrechters van de eigenwijze Vinexbewoners tot de stoere Sterrenwijkers, van de studenten van de hogeschool tot de plaatwerkers op Lage Weide, van de vrijwilliger bij huiskamer Burezina in Overvecht tot de wijkagent in Kanaleneiland. Voor hen maken wij deze begroting. Met hen werken wij samen aan een bereikbare, leefbare en gezonde stad die werkt.

Vanzelfsprekend ook een woord van dank aan het college, de medewerkers van de gemeente Utrecht en de collega's in de raad voor de vele vragen en het levendige debat. Een bijzonder woord van dank voor de collega's Haage en Van Waveren voor hun tegenbegroting. En een felicitatie voor de D66-fractie met hun vijftigste verjaardag. Ik heb vernomen dat D66 overweegt om bij de volgende verkiezingen mee te doen onder de titel 50+.

De begroting voor het volgend jaar stemt de VVD-fractie tot tevredenheid: het college verlaagt de lasten – de rioolheffing met wel 5% – zet het mes in onnodige en overbodige regels en investeert in meer banen en een sterke economie. Er is meer geld voor het onderhoud van de openbare ruimte en wij pakken criminaliteit en criminelen hard aan.

De VVD-fractie is tevreden met het grote aantal toezeggingen tijdens de commissiebehandeling. Ik ga nu in op een aantal zaken dat is blijven liggen en ik zal tevens enkele moties indienen.

Financiën. De VVD-fractie is van mening dat ook op onderdelen van de verschillende legesgroepen er sprake moet zijn van een kostendekkendheid van maximaal 100%. Op dit moment is dat niet het geval. Het college kiest voor kostendekkendheid op het niveau van de volledige verordening. Leges zijn geen melkkoe. Die moeten worden betaald. De VVD-fractie wil dit uitgangspunt verankeren door middel van de volgende motie.

"Motie 205

Kostendekkendheid leges maximaal 100 procent

De raad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op donderdag 10 november 2016, ter bespreking van de Programmabegroting 2017 c.a.

Constaterende dat:

- Het vernieuwde BBV (Besluit Begroten en Verantwoorden) van gemeenten verlangt dat zij inzichtelijk maken hoe de kostendekkendheid van leges is opgebouwd;
- Uit het raadsvoorstel Begrotingswijziging BBV blijkt dat op het niveau van legesgroep niet overall sprake is van een maximale kostendekkendheid van 100 %;
- Het college motie M 2016/124 van ChristenUnie en CDA heeft overgenomen;

Overwegende dat:

- Het innen van leges geen melkkoe hoort te zijn;
- de gemeente dient te streven naar een kostendekkendheid van maximaal 100 procent voor elke legesgroep zoals opgenomen in de (vernieuwde) paragraaf lokale heffingen;

Draagt het college op:

- Te streven naar een kostendekkendheid van maximaal 100 procent per legesgroep waarbij

rekening wordt gehouden met jaarlijkse fluctuaties door het aantal aangevraagde vergunningen;

- De kosten voor het redresseren van de huidige overschrijding te dekken uit de uitvoering van motie M 2016/124;

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mijzelf.

Veiligheid, onderwijs en bewonersparticipatie. Utrecht wordt veiliger dankzij de inzet van al die agenten en toezichthouders die dag in, dag uit voor ons klaar staan. Zij zetten een stap naar voren als anderen een stap naar achteren zetten. Daarvoor verdienen zij ons respect en onze waardering.

De golf van autobranden die Utrecht teistert, is de VVD-fractie een doorn in het oog. Mijn vraag aan de burgemeester is: hebben wij het "lek" nou boven? Wat heeft de burgemeester nog nodig om deze raddraaiers aan en op te pakken? Is de burgemeester het met de VVD-fractie eens dat het snel gedaan moet zijn met deze vorm van straatterreur? Graag een reactie en een blijk van urgentie.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Het pleidooi voor handhaving en blauw op straat brengt mij op een vraag die ik in mijn eigen voordracht heb willen uitlokken. Juist de regulering van de achterdeur van coffeeshops kan veel politiecapaciteit beschikbaar maken. Wat is het standpunt van de VVD-fractie in Utrecht hierover? Ik weet wat de collega's in Brabant ervan vinden, maar ik ben benieuwd wat de heer Gilissen daarvan vindt.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De vraag van de heer Verschuure bevat de aanname dat coffeeshops leiden tot verlichting van politie-inzet. Dat is klinkklare onzin. Gebleken is dat het overgrote deel – substantiële aantallen, 70% á 80% – van de wietteelt in Nederland ten goede komt aan het buitenland. Ook in een situatie waarin de D66-fractie haar zin krijgt en er wordt toegewerkt naar regulering van de achterdeur hebben wij nog steeds politiecapaciteit nodig die handhaaft op de illegale teelt die is bedoeld voor het buitenland.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Wij gaan ervan uit dat coffeeshops in ieder geval politiecapaciteit vrijspelen, maar de heer Gilissen geeft geen antwoord op onze vraag. Dat is ook niet de enige reden waarom wij de achterdeur willen reguleren. De collega's van de heer Gilissen voeren ook aan dat juist om ontdekking tegen te gaan op wiet haarlak wordt gespoten. Dus ook vanuit het perspectief van volksgezondheid en het reguleren van het THC-gehalte is het fijn als de achterdeur is gereguleerd. Wat is het standpunt van de VVD-fractie in Utrecht hierover?

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De VVD-fractie Utrecht draagt al jaren een consistente lijn uit. Daarvoor gaan ook de handen op elkaar bij de fracties van CDA en ChristenUnie. Die lijn gaat ervan uit dat drugs slecht zijn, dat wij moeten toewerken naar een beheersbare coffeeshopcultuur in Utrecht, dus een beperkt aantal verkoopplekken en dat wij hard kunnen optreden tegen overlast op straat. Dat is geen geheim. Ik weet heel goed dat collega's van mij volgende week zaterdag op het congres van de VVD in Noordwijkerhout – iedereen is van harte welkom – moties indienen waaruit blijkt dat er VVD-fracties zijn die daarover anders denken. De VVD-fractie Utrecht heeft een lokale lijn die ze volhoudt. Die is niet afhankelijk van het oordeel van het congres volgende week.

Utrecht maken wij samen. Zowel raad als college hebben de afgelopen jaren de nodige stappen gezet om Utrechters meer te betrekken bij besluitvorming. In de commissie hebben wij het voorstel gedaan om ook in Utrecht te werken met het instrument van de internetconsultatie. Op deze manier kan

iedereen via internet meedenken over nieuwe voorstellen en concrete verbeteringen of ideeën aanleveren.

"Motie 206

Participatie anno 2016 is ook online

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 10 november 2016 ter behandeling van het raadsvoorstel Programma Begroting 2017,

Constaterende dat:

- de Gemeente Utrecht verschillende vormen van 'offline' participatie toepast en uitprobeert zoals de Stadsgesprekken;
- niet alle bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden tijd en zin hebben om te participeren door ergens fysiek aanwezig te zijn;
- het belang van het uitproberen van verschillende nieuwe vormen van participatie wordt erkend door het huidige college: "We zoeken in onze aanpak naar andere en nieuwe vormen van samenwerking en participatie," (blz. 5, coalitieakkoord 'Utrecht maken we samen');
- de wethouder heeft toegezegd om de raad voor 1 januari 2017 te informeren over een eventuele proef met digitale participatie;

Overwegende dat

- anno 2016 er mogelijkheden zijn om participatie ook online vorm te geven;
- bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden kennis en ervaring hebben om mee te denken over verordeningen en andere gemeentelijke stukken;
- er verschillende voorbeelden van online participatie van specifieke apps en websites binnen de publieke sector zijn;

Draagt het college op:

- wanneer de raad voor 1 januari 2017 wordt geïnformeerd over de eventuele deelname aan een proef ook mee te nemen hoe online participatie in de gemeente Utrecht mogelijk is te maken door alle verordeningen, en eventuele andere stukken die het college ter beoordeling wilt leggen, online beschikbaar te stellen met de mogelijkheid om hier online simpel en makkelijk feedback en commentaar op te geven;

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Rajkowski, mevrouw Freytag en mevrouw Metaal-Froon.

Een jaar geleden heeft deze raad gesproken over het meerjarenperspectief onderwijshuisvesting 2016–2025. Het plan kende een tekort van € 15,7 miljoen. De wethouder beloofde dat dit goed zou komen. Onder die voorwaarde heeft de VVD-fractie ermee ingestemd. Nu, een jaar later, is het tekort gestegen naar € 30 miljoen. De VVD-fractie neemt dit zeer serieus. Dit is een groot bedrag. Wij zullen hierop in commissieverband terugkomen. Wij hopen dat het college de urgentie onderschrijft.

Zorgen moet je niet maken, zorgen moet je doen. De VVD-fractie wil dat de gemeente bij haar gezondheidsbeleid kiest voor focus. Daartoe dient ze de volgende motie in.

"Motie 207

Sport en Bewegen kernthema Utrechtse Volksgezondheid

De raad van de gemeente Utrecht bijeen in vergadering op 10 november 2016 ter behandeling van de Programmabegroting 2017:

Constaterende dat:

- 'Gezondheid' in de begroting wordt benoemd als een belangrijke maatschappelijke waarde;
- Het terugdringen van de gezondheidsverschillen in de stad wordt gezien als belangrijkste

opgave;

- De maatschappelijke waarde van gezondheid wordt versterkt via zes kernthema's

Overwegende dat:

- Gezondheid gebaat is bij een gezonde leefstijl in een gezonde leefomgeving;
- Bewegen en sport een bewezen positief effect hebben op gezonde leefstijl en gezondheid;
- Lokale voedingsinitiatieven en financiële gemoedsrust wél en bewegen en sport géén deel uitmaken van de benoemde kernthema's

Roept het college op:

- Sport en bewegen op te nemen in de kernthema's van volksgezondheid;
- Te zorgen dat in synergie met de portefeuille sport wordt geïnvesteerd in het bereiken van een hoger percentage Utrechters dat de beweegnorm haalt.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Tielen.

Focus is ook het sleutelwoord als men wil toewerken naar een rookvrije generatie. Als het aan de VVD-fractie ligt, zetten wij hierop nog meer in, samen met maatschappelijke partners zoals FC Utrecht. De ambitie moet zijn dat langs sportvelden en op scholen niet meer wordt gerookt. Om dat idee kracht bij te zetten, dien ik de volgende motie in.

"Motie 208

Rookvrij op en langs de sportvelden en schoolpleinen

De raad van de gemeente Utrecht bijeen in vergadering op 10 november 2016 ter behandeling van de Programmabegroting 2017:

Constaterende dat:

- 'Gezondheid' in de begroting wordt benoemd als een belangrijke maatschappelijke waarde;
- Gezondheid gebaat is bij een gezonde leefstijl in een gezonde leefomgeving;
- De Gemeente Utrecht zich heeft verbonden aan het FC Utrechtprogramma 'Rookvrije Generatie' (geïnitieerd door de Hartstichting);

Overwegende dat:

- Een rookvrije Utrechtse generatie begint met het rookvrij maken van plaatsen waar veel jongeren een groot deel van hun tijd verblijven, zoals schoolpleinen en sportverenigingen
- Er relatief weinig Utrechtse schoolpleinen en sportvelden rookvrij zijn

Roept het college op:

- Zich integraal (Volksgezondheid, Onderwijs en Sport) in te spannen om in samenspraak met de besturen van scholen en sportverenigingen een concrete inzet te ontwikkelen om zo snel mogelijk zoveel mogelijk schoolpleinen en sportvelden rookvrij te krijgen
- Bij de Voorjaarsnota 2017 te rapporteren over zowel inzet als resultaat

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door mevrouw Tielen, mevrouw Metaal-Froon, mevrouw Dibi en mevrouw Scally.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Het is een fantastische motie. Ik zou die graag ondertekenen. Misschien moeten wij ook het stadhuisplein in de motie opnemen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik ben een paar maanden geleden gestopt met roken. Ik heb daar geen enkel bezwaar tegen. Ik weet echter wel dat er collega's van mij zijn, zelfs een wethouder, die daarmee grote problemen hebben. Ik vind niet dat wij de openbare ruimte tot taboe moeten verklaren. Plekken waar wij jongeren kunnen helpen met een gezonde leefstijl, sportvelden en scholen, zijn een goede eerste stap.

De berichtgeving van de afgelopen weken over instellingen als Careyn leidt bij de VVD-fractie tot de conclusie dat het moment waarop de gemeente meer grip moet krijgen op kwaliteit en keuze van instellingszorg steeds dichterbij komt. Daarbij kan men denken aan decentralisatie van de verantwoordelijkheid naar de gemeente, maar zover is het nog niet. Als de gemeente verantwoordelijk is voor het welzijn en de gezondheid van de burgers moet de gemeente ook bereid zijn om daarbij een actieve rol te nemen. Wij zijn daarvoor afhankelijk van wat er in Den Haag gebeurt, maar voor ons is dat een punt op de horizon waarmee wij wel degelijk rekening moeten houden.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Zoals bekend, is ook de D66-fractie een groot voorstander van decentralisaties richting gemeente. Ik deel ook de zorg van de VVD-fractie over dingen die in verpleeghuizen en dergelijke misgaan. Stelt de heer Gilissen voor dat ook het toezicht onder de verantwoordelijkheid van de gemeente valt?

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Dat kan misschien in de toekomst. Ik stel vast dat het vaak dezelfde partijen zijn waarmee de gemeente samenwerkt. Wij zien dat als verlengde van de zorg die wij in de stad aanbieden. Er kan een situatie komen waarin wij proberen om de problemen zoveel mogelijk thuis op te lossen, extramuraal. Als mensen toch naar een verpleeghuis moeten, blijft de gemeente voor de zorg verantwoordelijk. Ik kan mij voorstellen dat men wel degelijk rekening houdt met de mogelijkheid dat daar in de toekomst een grote rol van de gemeente ligt.

Mobiliteit en parkeren. De bereikbaarheid van het Utrecht Science Park is een groot probleem. De VVD-fractie dringt aan om op een korte termijn van de doorstroming voor de auto en de fiets te verbeteren. Te veel werknemers staan 's ochtends en 's avonds op het Utrecht Science Park te lang stil. De uitvoering van het ontwerp tracé begint hopelijk snel, maar ook dan zal het nog vele jaren duren voor de aanpak in dit kader vruchten afwerpt. Graag zien wij van het college een plan van aanpak. De gebiedsverkenning Utrecht Oost valt ons zwaar tegen. Wij zien te weinig urgentie en te weinig onderbouwing voor het gigantische bereikbaarheidsprobleem van onze kennismotor. Voor de economische ontwikkeling van Utrecht is het essentieel dat Utrecht Science Park zich kan blijven ontwikkelen. Dat betekent niet alleen banen in het hogere segment, maar juist ook banen voor beveiligers, kantinepersoneel, schoonmakers, automatiseerders, verplegend personeel en logistiek. Dat is een geweldige kans voor Utrecht om de banenkampioen te worden die het college als ambitie heeft neergelegd.

De VVD-fractie wil dat de wethouder Bereikbaarheid samen met de provincie inzet op het verbeteren van de bereikbaarheid voor alle modaliteiten, fiets, auto en OV. Wij verwachten een specifieke en heldere uitwerking van de gebiedsverkenning op dit punt, nog dit jaar. Haast is geboden.

De eerste resultaten van de 't Goylaan worden wisselend ervaren, wij zullen kritisch blijven volgen of de gewenste effecten optreden. Dank voor de toezegging dat alle ervaringen van de 't Goylaan kunnen worden meegenomen bij Socrateslaan.

Wij blijven ook aandringen op het snel invoeren van verkeersmanagementsystemen. Binnenkort zullen wij samen met de D66-fractie een expertmeeting organiseren waarbij ook goede voorbeelden aan de orde komen. Zo worden in Helmond vrachtauto's van een distributiebedrijf uitgerust met chips zodat ze in een groene golf rustig maar gestaag naar de snelweg kunnen doorrijden. Verbetering van

luchtkwaliteit, leefbaarheid en doorstroming waren het effect. Daarvan kunnen wij in Utrecht wat leren, daar moeten wij in Utrecht van leren. Daarmee zullen wij in Utrecht voorop moeten lopen.

De VVD-fractie vindt goed, vlot en betaalbaar parkeren een essentieel onderdeel van de mobiliteitsopgave van onze stad. Uit onderzoek blijkt dat mensen die met de auto komen per persoon ook het meeste geld uitgeven. Dat is belangrijk voor onze economie en het behoud van banen. Op plekken waar veel vraag en weinig aanbod is, kan betaald parkeren een tijdelijke manier zijn om door middel van een financiële prikkel vraag en aanbod in schaarste te reguleren. Toch is het hebben van parkeergarages geen doel op zichzelf. Daarom wil de VVD-fractie dat stappen worden gezet om te bekijken wat de effecten zijn als de markt in de positie brengt om parkeergarages te exploiteren. Wij vragen naar onderzoek via de volgende motie.

"Motie 209

Parkeer de garages bij de markt

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 10 november 2016 ter bespreking van de Programmabegroting 2017

Constaterende dat:

- De gemeente diverse parkeergarages bezit en exploiteert;
- De exploitatie van deze parkeervoorzieningen voor auto en fiets wisselend winst of verlies maken;
- Sommige garages in gemeentelijk bezit reeds geëxploiteerd worden door marktpartijen.

Overwegende dat:

- Het exploiteren van parkeervoorzieningen een marktactiviteit is waar ook diverse particuliere aanbieders actief zijn;
- Marktpartijen vaak beter in staat zijn vraag en aanbod bij elkaar te brengen;
- Het optimaliseren van de opbrengsten en het gebruik gewenst is;
- Veel andere gemeenten volledig met private exploitanten zaken doen.

Verzoekt het college:

- Inzichtelijk te maken hoe de verschillende parkeerfuncties zich nu verhouden tot de markt van vraag- en aanbod, prijsstelling en gemeentelijk beleid, alsmede onder welke voorwaarden de parkeerbedrijven op lange termijn te verzelfstandigen zouden zijn en wat dit zou betekenen voor de rendabiliteit, de kwaliteit en het gemeentelijk (financiële) risico en de beleidsdoelen;
- De raad hierover bij de voorjaarsnota 2017 te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Van Schie.

Zo hebben wij afgesproken dat er een draagvlak meting is voor er betaald parkeren wordt ingevoerd. De VVD-fractie wil dat er een regeling en een protocol zijn als een buurt of parkeerrayon uit het regime wil stappen zodat burgers kunnen meepraten over het opheffen van parkeerplaatsen. Om dat mogelijk te maken, vraag ik het college om via een motie een procedure voor te stellen over het opheffen van betaald parkeren.

"Motie 210

Procedure opheffen betaald parkeren

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 10 november 2016 ter bespreking van de Programmabegroting 2017

Constaterende dat:

Er een procedure is om betaald parkeren in te voeren

Overwegende dat:

- Betaald parkeren geen doel is, maar een middel om vraag en aanbod te reguleren;
- Democratisering van de eigen woonomgeving een gevolg is van Utrecht maken we samen;
- Draagvlak voor gemeentelijk beleid bij onze inwoner essentieel is;
- Bij enkele buurgemeenten betaald parkeren bij bijvoorbeeld sommige winkelcentra weer is opgeheven op verzoek van ondernemers en bewoners;
- Maatwerk nodig blijkt omdat maatregelen voor de leefbaarheid en bereikbaarheid per buurt verschillen.

Verzoekt het college:

- Een concept proces op te stellen met daarin in elk geval de processtappen, planning, beslissen en communicatiemomenten, uitzonderingen en werkbeschrijvingen voor het op verzoek van bewoners opheffen van betaald parkeren;
- Dit proces binnen 10 maanden voor te leggen aan de gemeenteraad;

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Van Schie.

Een andere exploitatie die wat de VVD-fractie betreft uit de tentakels van de gemeente gered kan worden betreft de laadpalen voor elektrische auto's. Wij dienen daartoe de volgende motie in.

"Motie 211

Laat de palen laden!

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 10 november 2016 ter bespreking van de Programmabegroting 2017

Overwegende dat:

- De gemeente elektrisch rijden aanmoedigt;
- Particuliere en bedrijfsmatige e-rijders in de stadse wijken vaak zelf geen laadpaal op eigen terrein kunnen plaatsen;
- EV-rijders gebaat zijn bij zo veel mogelijk palen, keuze (en concurrentie) tussen aanbieders, dicht bij huis en/of werk. Dat maakt EV rijden aantrekkelijk voor gebruikers.
- De gemeente reeds begonnen is een netwerk van laadpalen in de openbare ruimte uit te geven;
- Ongebruikt straatmeubilair ongewenst is. Het is belangrijk dat er strategisch geplaatst wordt waar ook vraag is;
- Een tekort aan laadpalen geen drempel mag vormen voor de groei van EV;
- De exploitant van de eerste reeks laadpalen een concessie met beperkte looptijd heeft voor dit netwerk;
- Exploitanten concurrerend kunnen blijven door te investeren in hun netwerk, met de mogelijkheid om investeringen terug te verdienen. Daarbij is het makkelijker te investeren als ze het volledig eigendom hebben over de palen en niet gebonden zijn aan korte afschrijvingen in verband met korte concessies.
- De markt voor laadpalen enorm dynamisch is en de komende jaren flink zal groeien;
- In diverse gemeenten de gemeente de ruimte biedt aan meerdere exploitanten voor het uitbaten van laadpalen;
- Een monopolie meestal niet de beste garantie is voor voordelige tarieven voor de eindgebruiker;

- Elektrisch rijden zowel breed toegankelijk als betaalbaar zou moeten zijn;
- Marktpartijen de beste garantie bieden op een goed marktevenwicht;
- Innovatieve ontwikkelingen zoals van Lomboxnet gebaat zijn bij een flexibele en faciliterende overheid;

Spreekt als haar mening uit dat:

- Concurrentie op de laadinfrastructuur beter is voor de positie van de eindgebruiker;
- Er zo min mogelijk belemmeringen zouden moeten zijn voor laadpaalexploitanten om hun netwerken ter beschikking te stellen aan eindgebruikers.

En draagt het college op:

- Te verkennen welke mogelijkheden er zijn om bestaande en nieuwe laadinfrastructuur verder te optimaliseren;
- De raad hierover te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Van Schie en mijzelf.

Cultuurnota. De Cultuurnota biedt vele culturele instellingen de gelegenheid de komende jaren te werken aan onze begrotingsdoelstelling: Een breed scala van culturele instellingen/makers produceert en programmeert een veelzijdig, divers, artistiek interessant aanbod op diverse locaties, in de gehele stad. De VVD-fractie is van mening dat dit met de huidige Cultuurnota het geval is. De commissie Van Dockum heeft ons opgezadeld met een paar losse eindjes waar wij vandaag over spreken vóór wij een definitief besluit nemen.

Museum Oud Amelisweerd. Géén cultuurgeld naar het MOA, hebben onze voorgangers gezegd. Géén cultuurgeld naar instellingen buiten Utrecht heeft deze raad gezegd. De VVD-fractie blijft daarbij. Daarbij is er naar onze vaste overtuiging geen probleem met de exploitatie van het MOA. De stichting zelf geeft aan dat ze de gevraagde € 75.000,00 gebruikt om extra personeel aan te nemen. De huidige staf zou "te druk" zijn. De begroting geeft ook aan dat het een andere exploitant met dezelfde voorwaarden met een bescheiden begroting moet lukken het landhuis open te houden voor het publiek. Wij vragen het college te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn als het bestuur van het MOA zo onverstandig is om inderdaad te stoppen.

De VVD-fractie steunt de lijn van het college om de vijf en een half overgebleven instellingen zonder financiering in 2017 vanuit het flexibel budget te financieren. Wij vinden echter ook dat het flexibel budget nodig is voor het culturele klimaat in onze gemeente.

De VVD-fractie stelt voor om van de reserve TivoliVredenburg nog maar maximaal € 3,9 miljoen in te zetten voor TivoliVredenburg voor het tekort van 2015, € 2,2 miljoen, en het geprognosticeerd tekort van 2016, € 1,7 miljoen. Mocht het tekort van 2016 onverwacht en onverhoopt hoger zijn, heeft TivoliVredenburg inmiddels een eigen weerstandsvermogen en goede financiële vooruitzichten om het probleem zelf op te lossen. De € 300.000,00 die overschiet, willen wij graag inzetten voor het knelpunt van "De zeven" in 2018. Graag kregen wij hiervoor van de wethouder een toezegging. Wij vragen om de bereidheid om dit serieus te onderzoeken.

Duurzaamheid. Met betrekking tot duurzaamheid valt het de VVD-fractie op dat middelen onbenut blijven. Ons voorstel om afsluitkosten voor Eneco hieruit te vergoeden, houd ik nog even aan, want wij begrijpen dat de wethouder binnenkort met goed nieuws komt. Mocht het daarvoor niet nodig zijn, is onze conclusie dat het geld naar de Domtoren mag. Dat is de meest duurzame investering die men kan bedenken.

De raad zelf. Ik ben niet de enige die daarover vandaag iets zal zeggen. In de begroting van 2017 is een bedrag van € 500.000,00 voor de post Raadsorganen opgenomen. Het presidium neemt eind dit

jaar een besluit over de precieze verdeling van dit bedrag. Wat de VVD-fractie betreft, komt dit bedrag volledig ten goede aan de rekenkamer en de griffie. Mijn fractie heeft geen behoefte aan het verhogen van de budgetten voor de fracties zelf. Die zijn op orde en begin dit jaar nog geïndexeerd. Wij investeren dat geld liever in de kwaliteit van de controle door de rekenkamer en een slagvaardige griffie die de ambities van de raad kan ondersteunen.

Afsluiting. Ik kom tot een afsluiting. Het college heeft ook dit jaar weer een solide en sluitende meerjarenbegroting gepresenteerd waarmee wij recht doen aan de stad en haar bewoners. Utrecht is een gave stad, met veel energie en dynamiek en elke dag nieuwe kansen voor iedereen. Een liberale stad waar wij omkijken naar elkaar. De stad van Sint Maarten, wiens feestdag wij morgen vieren. Een stad met het in haar middelpunt de Domtoren. Voor deze, maar ook de andere torens die eigendom zijn van de gemeente – en daarmee van ons allemaal – heb ik de volgende motie die het college vraagt er zorg voor te dragen dat wij in de toekomst sparen voor voorzienbaar groot onderhoud.

"Motie 212

Zicht op de torens

Constaterende dat

- de gemeente historisch gezien eigenaar is van een aantal historische torens (naast de Domtoren zijn dat de Buurtoren, de Geertetoren, de Jacobitoren en de Toren van Vleuten)
- de gemeente daarmee tevens een zorgplicht heeft voor het onderhoud en eventuele restauratiekosten

Overwegende dat

- kosten voor groot onderhoud van historische objecten aanzienlijke proporties kunnen hebben gezien het bijzondere karakter ervan
- deze objecten bijdragen aan het historische karakter van de binnenstad, respectievelijk gezichtsbepalend is voor Vleuten
- Kosten voor groot onderhoud volgens de huidige systematiek genomen worden zodra ze ontstaan
- Op dit moment bij de gemeenteraad geen zicht is wanneer de restauratie/groot onderhoud uitgaven voor deze torens op de gemeente afkomen

Verzoekt het college in aanloop naar de Voorjaarsnota 2017

- Meerjarig inzicht te verschaffen in verwachte uitgaven voor groot onderhoud van de historische torens
- Scenario's voor te leggen op welke wijze de verwachte uitgaven gedekt kunnen worden
- Wat hiervan de consequenties zijn voor het financiële beeld
- College geeft aan hoe het college de kosten van de restauratie gaat dekken de komende jaren

En gaat over tot de orde van de dag."

De motie is ondertekend door de heer Van Eijndhoven, de heer Brussaard en de heer Schipper.

De VVD-fractie is een partij die koers houdt, vooruit wil en vertrouwen heeft in de toekomst. Wij doen dat door mensen ruimte te bieden, in hun kracht te zetten en de lasten voor bewoners en ondernemers te verlagen. Wij somberen en betuttelen niet, ook niet na afgelopen woensdag, maar geloven in de vrije en verantwoordelijke keuze van de Utrechtse zelf.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! In deze zaal spreken we vaak over deugden en waarden, over solidariteit, over gastvrijheid en over moed, politieke moed. Maar ik wil het vandaag graag

hebben over een wat minder opvallende en meer bescheiden deugd, namelijk dankbaarheid. Ik hoorde al: tel uw zegeningen. De heer Gilissen sprak over dank. Een wat minder opvallende maar wel een heel mooie deugd, waar we allemaal, denk ik, hoop ik, wel één invulling aan kunnen geven. Met die gedachte is de ChristenUnie-fractie de straat opgegaan met een simpele vraag: waar ben jij dankbaar voor? En een paar uurtjes later – er is mij gevraagd of ik een Pechtoldje doe of een Buma, maar dit is echt de oogst van de straat – hadden wij honderden redenen tot dankbaarheid verzameld. Ik zou niet van de ChristenUnie zijn als ik niet een paar van die prachtige pareltjes met de raad zou delen. Bijvoorbeeld deze: ik ben zo dankbaar voor Tinder, want daar heb ik het allerbeste vriendje ontmoet”. Dat was overigens niet Maarten Koning.

De **VOORZITTER**: Dit ook weer geheel terzijde.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Dat gaat vast niet ten koste van mijn spreektijd.

De **VOORZITTER**: Nou en of!

De heer **Van OOIJEN** (ChristenUnie): Of deze: lasagne, dat is gewoon vet lekker. En zo is het. En deze heel mooie: thank you, Dutch people, for accepting Syrians in your land, dank u wel, Utrechters, voor het accepteren van Syriërs in uw land. Een paar prachtige parels.

Die kaartjes hebben me geïnspireerd tot een rode draad. Ik kom dan op drie punten:

1. er zijn heel veel kaartjes binnengekomen waar iedereen het over heeft: familie, vrienden, netwerk;
2. vervolgens is er een aantal onderwerpen waarover eigenlijk niemand iets opschrijft. Daar zijn wij niet zo dankbaar, daar is werk aan de winkel;
3. en ten slotte zijn er onderwerpen die maar een paar keer zijn genoemd, omdat ze eigenlijk vanzelfsprekend zijn geworden, maar misschien niet zo vanzelfsprekend als wij vaak denken.

Die drie lijnen ga ik wat verder uitwerken. Op bijna alle kaartjes is wel iets gezegd over familie, netwerk en relaties. Dit prachtige kaartje zegt eigenlijk alles: ik ben dankbaar voor alle lieve mensen om mij heen. Juist deze opmerking is voor mij een alarmbel voor de aanpak van eenzaamheid. Die eenzaamheid is en blijft keiharde realiteit. Mijn fractie is dan ook teleurgesteld over de uitwerking van het college in de beloofde transformatieagenda Wmo. De wethouder had beloofd dat eenzaamheid als prioriteit herkenbaar zou terugkomen, maar de tekst in de agenda staat in geen verhouding met deze toezegging. Om meer werk te maken van dit thema dien ik de volgende motie in.

"Motie 213

Eenzaamheid aanpakken

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016 bij de bespreking van de programma-begroting 2017, constaterende dat:

- het Utrechtse college bij de voorjaarsnota heeft toegezegd het thema 'eenzaamheid' op te nemen bij de transformatie agenda Wmo, als een 'herkenbaar thema' en als 'prioriteit';
- de volledige tekst in de Transformatieagenda over eenzaamheid is:
Meer gezamenlijke aanpak tegengaan eenzaamheid. Utrecht kan zich gelukkig prijzen met een groot aantal buurtbewoners, initiatiefnemers, vrijwilligers en professionals die zich inzetten om sociaal isolement tegen te gaan. In de wijken trekken deze partijen steeds meer samen op. Tegelijkertijd is er volgens hen zelf nog winst te behalen door de inzet meer op elkaar af te stemmen, samen te werken aan deskundigheidsbevordering en te leren over wat effectief is om

het sociale isolement terug te dringen. Wij zullen dit proces van partijen ondersteunen.

overwegende dat:

- de toezegging in geen verhouding is met de uitwerking.

draagt het college op:

- in de uitvoeringsnota 2017 een sterke inzet op te nemen op het terrein van eenzaamheid, door in ieder geval een duidelijke ambitie te noemen en de beleidsinstrumenten die het college daarvoor wil inzetten, en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Metaal-Froon, mevrouw Van Gemert en mijzelf.

Als wij toch spreken over het versterken van netwerken van kwetsbare Utrechters: een compliment aan het college. Sinds begin deze week is er een mantelzorgvriendelijke organisatie. De raadsbreed ondersteunde motie van de ChristenUnie-fractie uit 2013 is eindelijk realiteit. Maar naast een mantelzorgvriendelijke organisatie bestaat er ook zo iets als een vrijwilligersvriendelijke organisatie. Ga maar eens praten met de Rabobank of Aegon. In deze bedrijven worden werknemers gestimuleerd om vrijwilligerswerk te verrichten. Daarom stelt de ChristenUnie-fractie voor dat ook de gemeente Utrecht zo'n vrijwilligersvriendelijke organisatie wordt. Dat doen we door ambtenaren de mogelijkheid te geven om vrijwilligerswerk te doen en dat zonder extra kosten. We proberen het te combineren met reguliere werkbezoeken, teamuitjes en dat soort zaken. Daarom dien ik de volgende motie in.

"Motie 214

Versterk de sociale basis met Utrechtse ambtenaren

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016 bij de bespreking van de programma-begroting 2017

constaterende dat:

- het college volop inzet in het versterken van de sociale basis (als onderdeel van de Wmo-sporen) met financiële middelen, promotie en bij elkaar brengen van partijen en organisaties;
- vrijwilligers een belangrijke bouwsteen vormen van de sociale basis;
- via publiekscampagnes zoals NL-Doet de samenleving wordt gemotiveerd om te participeren in vrijwilligerswerk;
- verschillende bedrijven (waaronder Aegon, de Rabobank, ING) het personeel de mogelijkheid bieden om vrijwilligerswerk te doen in de baas z'n tijd;
- de Nederlandse Organisatie Vrijwilligerswerk (NOV) eerder heeft opgeroepen dat werkgevers personeel stimuleren voor vrijwilligerswerk;

overwegende dat:

- het college al jaren participeert in de publiekscampagne NL-Doet. Utrecht dit jaar (volgens beantwoording op eerdere schriftelijke vragen) ook ambtenaren de mogelijkheid heeft geboden om mee te doen;
- ambtenaren door middel van vrijwilligerswerk in de Utrechtse sociale basis uit de praktijk lessen kunnen opdoen voor hun dagelijkse functioneren;
- vrijwilligerswerk door ambtenaren een goed voorbeeld zou zijn van practice what you preach;
- vrijwilligerswerk goed kan worden ingebouwd in andere activiteiten, zoals teambuilding;

draagt het college op:

- met de Ondernemingsraad te bespreken hoe werknemers de mogelijkheid (geen verplichting) kan worden geboden om vrijwilligerswerk te doen;
- te onderzoeken of dit mogelijk is te verbinden aan andere activiteiten waardoor het

budgetneutraal mogelijk is.
en gaat over tot de orde van de dag.”

Deze motie is ondertekend door mevrouw Van Gemert en mijzelf.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik heb daar een vraag over. Bij de motiemarkt had ik in eerste instantie niet begrepen dat het ging gebeuren in de vorm van teamuitjes. Er stond “in de baas z’n tijd”. Ik begrijp dat de ChristenUnie-fractie wil dat het een soort stages, werkbezoeken of teamuitjes worden zonder dat mensen bij wijze van spreken een halve dag per week vrijwilligerswerk gaan doen in de baas z’n tijd, waardoor de werkdruk bij anderen wellicht hoger wordt.

De heer **Van OOIJEN** (ChristenUnie): Dat is een terechte vraag. Bij Aegon en de Rabobank krijg je twaalf uur tijd. Dan mag je het in de baas z’n tijd doen. Voor de haalbaarheid van het voorstel – en de reactie van de wethouder was niet al te optimistisch – dachten wij werk met werk te maken. Wij koppelen het inderdaad aan teamuitjes, die al in de baas z’n tijd zijn, en andere werkbezoeken die al worden gedaan. Op die manier is het volgens ons mogelijk binnen de bestaande budgetten en tijd en krijgen wij een heel mooie uitstraling als een vrijwilligersvriendelijke organisatie. Dat is het voorstel.

Dan kom ik bij de onderwerpen die op geen enkel kaartje terugkomen en waar dus echt werk aan de winkel is. Het gaat dan bijvoorbeeld om lichtvervuiling en geluidshinder. Wij hebben behoorlijk de peep in dat er nog steeds geen sluitende afspraken zijn over de motorcross Lage Weide. Er wordt al jaren gepraat maar Zuilen heeft nog niets gehad. Bewoners zitten nog steeds in de herrie. De gemeente moet als verhuurder van de grond, dus vanuit het privaat recht, de regie nemen in dit dossier. Daarom dienen wij samen met de fracties van PvdA, D66 en PvdD de volgende motie in.

"Motie 215

Geluidswerende maatregelen MotorCross op Lage Weide

“De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016, ter bespreking van de Programma-begroting 2017.

constaterende dat:

- het dossier geluidsoverlast van de Motor Crossvereniging Utrecht (MCU) op Lage Weide een lange voorgeschiedenis heeft;
- gemeente, bewoners en MCU al geruime tijd met elkaar spreken over een oplossing voor de geluidsoverlast, die weliswaar binnen de wettelijke kaders valt, maar als zeer storend wordt ervaren door duizenden inwoners van Zuilen;
- er na talloze gesprekken geen oplossing is gevonden voor de geluidsoverlast, terwijl een vergunning voor verruiming van crossuren (en daarmee geluidsbelasting) binnenkort wordt afgegeven;
- de gemeente vanuit haar publiekrechtelijke rol geen reden heeft de vergunning te weigeren aangezien de geluidsbelasting binnen de wettelijke norm valt;

overwegende dat:

- de gemeente echter de ambitie uitspreekt in effectdoelstelling E2.1.1. meer te willen dan alleen voldoen aan wettelijke eisen voor geluid;
- de gemeente als verhuurder van de grond aan MCU een ook privaatrechtelijke rol heeft en derhalve overlast voor omwonenden dient te beperken;
- de vergunning van MCU veel geluidruimte opslokt, wat ten koste gaat van economische ontwikkelingen op Lage Weide;

- de nog uit te geven geluidruimte op Lage Weide beperkt is;
 - partijen, inclusief MCU, bereid zijn om een substantiële bijdrage te leveren aan de financiering van het geluidsschermbaan, maar de totale financiering hiervan niet volledig kunnen dragen (gezien ook de beperkte inkomsten die MCU redelijkerwijs kan vragen aan haar leden);
 - het tijd wordt te komen tot een oplossing, want bewoners van de wijk klagen lang en hebben geen enkel zicht op een oplossing;
- draagt het college op:
- vanuit zijn privaatrechtelijke rol in overleg te treden met partijen, om tot een financieel voorstel te komen, met als doel enerzijds de inwoners van de wijk Zuilen te beschermen tegen (toenemende) geluidsoverlast van de MCU en anderzijds geluidruimte te creëren/behouden voor toekomstige economische ontwikkelingen op Lage Weide;
 - de Raad hierover te informeren vóór het einde van 2016, en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Uringa, mevrouw Van Esch en de heren Işik en Sienot.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik ben benieuwd of de heer Van Ooijen al maatregelen in gedachten heeft. Ik weet niet hoe hij denkt over de huur die nu aan de motorcrossclub wordt berekend.

De heer **Van OOIJEN** (ChristenUnie): Mevrouw De Boer heeft daar vragen over gesteld en ik ben benieuwd hoe de wethouder daarop reageert. Wij denken dat er wellicht wat meer nodig is, zoals een geluidswal. Die zal misschien geld kosten. De gemeente moet ook vanuit haar privaatrechtelijke rol als verhuurder verantwoordelijkheid nemen. Dan kan het zijn dat de portemonnee moet worden getrokken. In die richting denken wij.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Stel dat zo'n geluidswal nodig is, vindt de heer Van Ooijen dan ook dat de kosten daarvan voor een deel kunnen worden omgezet in een verhoging van de huur om ze op die manier terug te verdienen?

De heer **Van OOIJEN** (ChristenUnie): Ik ben best bereid om daarover te spreken. Ik heb er in ieder geval geen zin in om hierover nog jaren door te praten. Het duurt maar en het duurt maar. Als een verhoging van de huur de enige uitkomst is en het nog jaren duurt, ben ik daar niet over te spreken. We moeten nu handelen, want dit kan niet meer. De jaren stapelen zich op. Natuurlijk wil ik het liefst een zo goedkoop mogelijke oplossing voor de gemeente. Daar zijn wij financieel-economisch verstandig genoeg voor.

Dan een ander onderwerp, namelijk licht. Andre Kuipers constateerde, 300 kilometer boven ons hoofd,

dat Utrecht nog te zien was door de giga-explosie van licht. Dan zeg ik met een kleine knipoog: is dat wat dit college bedoelde met city marketing? Wij spreken liever over lichthinder, lichtvervuiling. Daar moeten wij echt werk van maken. Waar de veiligheid niet in het geding komt, kan en moet het licht uit. Dat is duurzamer en beter voor mens en milieu. Al onze vragen en suggesties hierover ten spijt is bij het college het lichtje voorlopig uitgegaan. Daarom dienen wij een motie in om het lichtje weer aan te zetten.

"Motie 216

Mag het licht uit? Aan de slag met lichthinder en lichtvervuiling

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016, ter bespreking van de

Programmabegroting 2017,

constaterende dat:

- in 2008 het Gemeentelijke Verlichtingsplan is vastgesteld;
- het Verlichtingsplan beoogt 'een op duurzaamheid gericht beleid door het inkopen van groene elektriciteit en duurzame materialen, het toepassen van energiezuinige verlichting en het beperken van verlichtingsniveaus en lichtvervuiling;
- hiermee een besparing wordt nagestreefd van 900 ton CO₂ per jaar;
- de besparingsdoelstelling zijn opgetekend tot 2% per in 2015;
- een uitwerking van mogelijkheden is opgenomen binnen het Programma Utrechtse Energie en in 2013 de Rapportage mogelijkheden lichtreductie heeft opgeleverd;

overwegende dat

- zowel over het Gemeentelijke Verlichtingsplan als de rapportage onduidelijk is welke maatregelen al dan niet genomen zijn en met welk resultaat, o.a. voor het milieu;
- ook te noemen: de korte-middellange-lange maatregelen, communicatie tijdens de uitvoeringsfase, het resultaat van de proefperiode en van de 'verdere studie' naar het fotomateriaal van ISS om lichtbronnen vast te stellen en te verbeteren;
- het college tot nu toe zeer summier informatie verstrekt over haar doelen en resultaten; draagt het college op
- een onderzoek uit te voeren naar het resultaat van de doelen en maatregelen, opgetekend in het Gemeentelijke Verlichtingsplan (2008) en de Rapportage mogelijkheden lichtreductie (2013);
- hierin te betrekken eerder genoemde thema's;
- de Raad hierover te informeren voor het einde van 2016, en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Uringa, mevrouw Van Esch, mevrouw Paardekooper en de heer Bos.

De heer **GILISSEN** (VVD): De heer Van Ooijen zegt dat het licht uit moet waar dat veilig kan. Is hij het met de VVD-fractie eens dat waar het veilig moet het licht aan moet?

De heer **Van OOIJEN** (ChristenUnie): Zeker, daar moet het licht zeker aan blijven. De veiligheid staat op één. Of bedoelt de heer Gilissen dat niet?

De heer **GILISSEN** (VVD): Ik bedoel dat er licht moet worden gemaakt waar het nu onveilig en donker is. Licht in de duisternis, dat moet de heer Van Ooijen aanspreken.

De heer **Van OOIJEN** (ChristenUnie): Dat spreekt mij zeker aan, maar duisternis spreekt mij ook aan, want dat blijkt veel beter te zijn voor een heleboel partijen. Het is ook een stuk duurzamer. Ik herinner de heer Gilissen aan zijn eigen inbreng over duurzaamheid. Laten wij echter ook eens kijken naar die andere kant, namelijk waar het licht uit kan in plaats van waar het aan kan. Wij kijken al te vaak waar het licht aan kan. Laten wij nu kijken waar het licht 's nachts vooral uit kan.

De heer **GILISSEN** (VVD): Volgens mij is er niet heel veel verschil van mening met de heer Van Ooijen. Wij hebben drie weken geleden vragen van jongeren gehad die ons benaderen en die zich niet veilig voelen als zij naar hun sportles gaan. Het zou fijn zijn als de heer Van Ooijen ook zegt dat hij op die plekken licht in de duisternis wil brengen.

De heer **Van OOIJEN** (ChristenUnie): Dat ben ik helemaal met de heer Gilissen eens, maar ik vraag nu ook aandacht – en hoop dat de heer Gilissen dan ook mij volgt – om te kijken waar het licht uit kan. Dan vinden wij elkaar. Ik zie hem knikken.

Ik kom bij het laatste blokje, de thema's die maar een enkele keer ter sprake kwamen en die eigenlijk een beetje als vanzelfsprekend worden beschouwd. Er was bijvoorbeeld iemand die blij was dat hij een dagje in Utrecht kon zijn. En dan hoort daar een cultureel bezoek bij, want dat is een van de redenen waarom je naar Utrecht gaat. Wij zouden het dan ook zonde vinden als een bezoekje aan de “zeven” onmogelijk wordt. Die instellingen moeten we voor de stad behouden. Daarom hebben wij samen met de fracties van PvdA en PvdD een motie ingediend.

Een enkel keertje noemde men ook dankbaarheid voor een dak boven je hoofd. Heel simpel. Dan is het goed om aandacht te vragen voor degenen die geen dak boven hun hoofd hebben. Mensen die op een wachtlijst staan voor beschermd wonen of 24-uurs opvang. Laten wij nu de stip aan de horizon plaatsen. Daarom dienen wij het volgende amendement in.

"Amendement 54

Wachtlijsten voor dak- en thuislozen verdienen meer aandacht

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016 bij de bespreking van de programma-begroting 2017

constaterende dat:

- er een steeds grotere druk ontstaat op de opvangvoorzieningen voor dak en thuislozen, waaronder druk op dagopvang en nachtopvang, moeizame doorstroming naar 24-uursvoorzieningen (wachtlijsten beschermd wonen), wachttijd voor Laagdrempelige Opvang (wachttijd voor LDO) en zelfstandige woonruimte met intensievere begeleiding;
- het college verschillende maatregelen heeft genomen om de druk te verminderen, waaronder het doen van verschillende (verdiepende) onderzoeken, het versneld oplossen van financiële problemen voor wachtenden, het subsidiëren van innovatieve projecten, de inzet van het stadsteam herstel en nieuwe afspraken tussen corporaties en zorgaanbieders;

overwegende dat:

- de noodzaak van oplossing groot is, omdat professionals zien dat inwoners steeds vaker zelf op zoek gaan naar oplossingen, bijvoorbeeld door 'grijs wonen';
- de begroting de nadere in globale termen beschrijft, maar daar geen prestatiedoelstelling aan koppelt;
- in de rapportage 'nadere aanscherping wachtlijstproblematiek beschermd wonen en opvang' van Bureau HHM (juni 2016), uitgevoerd in opdracht van de gemeente, een mogelijke handvat wordt geboden als aanvaardbare wachttijd, gebaseerd op de voormalige tijden vanuit de AWBZ;

besluit:

- als effectindicator op te nemen bij de indicatoren Maatschappelijke Ondersteuning (p141), namelijk 'wachttijd voor Beschermd Wonen' met als gekoppelde doelstelling '13 weken', en gaat over tot de orde van de dag."

Dit amendement is ondertekend door mijzelf.

Er is inspiratie te over om elke dag dankbaar te zijn. Voor familie, vrienden, vrijwilligers, voor de stilte in de stad en voor het dak boven ons hoofd.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Utrecht 100% Sociaal. Dat was de titel van het verkiezings-

programma van de SP in 2014. Hier alles doen wat we kunnen voor de mensen die door de neoliberale Haagse politiek tussen wal en schip raken. Niet meehuilen, zelf opruimen. De huurexplosie doorbreken, sociale huur erbij in plaats van eraf, maatwerk in de thuiszorg en een fatsoenlijk armoedebeleid. Wel, die extra sociale huurwoningen komen er, de huren stijgen nauwelijks en de bestaande voorraad wordt verduurzaamd. En er is geld geregeld om de stedelijke vernieuwing op peil te houden. Keihard nodig.

De grote klappers armoedebeleid en thuiszorg worden buiten het debat van vandaag om besproken. Daarover nu alvast het volgende. De SP stond en staat pal voor de thuiszorg: maatwerk en mensenwerk in plaats van rekenwerk. Na de unaniem aangenomen SP-motie "Maatwerk voor iedereen" zien we dat nu terug in het plan van aanpak. Het gaat de goeie kant op.

Dat geldt ook voor het armoedebeleid. Gelukkig waren de oude schoenen nog niet weggegooid toen uit het onderzoek, waar de SP om had gevraagd, bleek dat er vele mensen door het ijs zouden gaan zakken. Het wordt zelfs nog mooier als het lukt met de corporaties afspraken te maken over huurverlaging voor de laagste inkomens. Onze motie "Verhuizen hoezo?" van december vorig jaar riep daartoe op. Na de huurexplosie van de afgelopen vijf jaar is dat een heel ander geluid. Zet hem op college, zou ik zeggen.

We zijn uitermate tevreden over de verlaging van de rioolheffing met € 20, als gevolg van het onderzoekwerk van mijn fractiegenoot Eggermont. Verder verwijst ik naar ons lijstje van een jaar geleden. Ik kan gerust zeggen dat ik hier sta met een goed gevoel. Ik kom zo meteen terug op een paar dingen die desondanks schuren.

Het college geeft met deze begroting verder uitvoering aan het coalitieakkoord, met de daarin gemaakte financiële afspraken. Van de kant van de SP dus geen algemene beschouwingen, noch fancy en dure vergezichten, want in 2017 zijn er wel een paar onvermijdelijke uitgaven en risico's van onbekende grootte. Ik noem de restauratie van de Dom en de hobby's van een deel van de raad voor de verbouwing van het stadhuis. We willen geen lijken in de kast achterlaten voor het volgende college. De enorme veelheid aan voorstellen die vandaag langskomen, leggen we langs die meetlat.

Een invuloefening. Zo noemde wethouder Diepeveen de programmabegroting tijdens het debat over de cultuursubsidies op 1 november 2016, de vertaling van de op 30 juni 2016 aangenomen Voorjaarsnota, inclusief de aangenomen en overgenomen moties en amendementen. Dat klopt, zij het dat juist voor die cultuursubsidies het raadsvoorstel pas in september het licht zag en daar is wel het een en ander over te zeggen.

Het lijkt een abc'tje: er is een te verdelen budget, er is een deskundige commissie die adviseert hoe dat budget verdeeld moet worden. Deze spelregels zijn duidelijk. Dan heb je winnaars en verliezers. Het zij zo. Maar die commissie heeft een wanprestatie geleverd door een aantal instellingen wel als subsidieel te beschouwen, maar geen geld toe te kennen. Daarmee zadelt ze het college, de raad en de betrokken instellingen op met een probleem, dat al gauw leidt tot de roep om extra geld. Deze werkwijze is niet voor herhaling vatbaar en zeker iets om grondig te bespreken in de evaluatie, waar vanmiddag al eerder toe is opgeroepen.

(De heer Van Zanen draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan mevrouw Ferket.)

Extra geld voor cultuur zou fantastisch zijn, vindt ook de SP. Maar zo hebben we het niet afgesproken in het coalitieakkoord. Problemen binnen een programma los je op binnen het budget voor dat programma. De keuzes maken die de adviescommissie heeft verzuimd te maken. Zo vinden wij het heel gek dat 't Hoogt de volle mep krijgt. Weliswaar met een voorbehoud na 2017, maar ze weten daar al jaren dat de huidige huisvesting eindig is. Ondanks uitspraken van 't Hoogt dat er naar verschillende huisvestingsopties gekeken wordt, zien wij nog geen enkele beweging aan die kant. Sterker nog: tijdens

de raadsinformatiebijeenkomst stelde 't Hoogt dat ze ook kunnen blijven zitten. Hoe zit dat? Het programma van 't Hoogt kan wat de SP betreft prima gedraaid worden in samenwerking met andere partners, zonder subsidie.

Als de groei van de stad moet leiden tot meer geld – dat hebben we in de media de laatste tijd een paar keer langs horen komen – zijn eerder sport en veiligheid aan de beurt. Bij de ontwikkeling van de budgetten sinds 2013 zie je bij cultuur een min van 1,6%, maar bij sport min 8,4% en bij veiligheid min 9,6%. De cijfers hebben een waarmede van de heer Eggermont. Ik wil er graag met iedereen over verder praten.

Er ligt nu een voorstel om te inventariseren wat de betrokken instellingen nodig hebben in de jaren 2018, 2019 en 2020. Lijkt me appeltje-eitje. Het aangevraagde subsidiebedrag maal 7 maal 3, maar wie weet ligt dat toch net iets genuanceerder. Ik ga er vanuit dat het college in de beantwoording zal zeggen dat de uitgaven voor de diverse programma's bij de voorjaarsnota integraal worden bekeken en zal verwijzen naar het coalitieakkoord voor de financiële afspraken. Toch?

Desondanks kan de raad natuurlijk ook een vrijwillige bijdrage leveren. Wij stellen, zoals ieder jaar, voor de fractiebudgetten te verlagen. Maar anders dan vorige jaren willen we dit jaar ook een bestedingsrichting meegeven. Ik dien daarom een amendement in. 50.000,00 euro eraf bij de fractiebudgetten, die het college zo nodig mee kan nemen bij de zoektocht die nog moet volgen naar een oplossing voor de 7.

“Amendement 55

In eigen vlees voor cultuur

De gemeenteraad, in vergadering bijeen op 10 november 2016, ter bespreking van de programma-begroting 2017 en de Nota Subsidievoorstellen Cultuurnota 2017–2020, overwegende dat:

- de Commissie Cultuurnota 2017–2020 in haar advies een aantal aanvragende instellingen weliswaar subsidiabel acht, maar desondanks adviseert deze geen subsidie toe te kennen;
- het college voorstelt dit advies over te nemen, met dien verstande dat voor het jaar 2017 voor deze instellingen een oplossing is gevonden in het flexibel budget cultuur;

constaterende dat:

- de gemeenteraad deze situatie onwenselijk vindt;
- de fractiebudgetten de afgelopen jaren zijn gestegen;
- de raad ook zelf kan bijdragen aan een oplossing voor deze problematiek;

besluit:

- bij de voorjaarsnota 2017 structureel € 50.000 te besparen op de fractiebudgetten, door het bedrag onder Artikel 2, lid 3 van de “Verordening op de financiële bijdrage aan fracties 2016” te verlagen naar € 3.438,88;
- het college te mandateren dit bespaarde bedrag zo nodig mee te nemen in de overwegingen over een oplossing in de jaren 2018–2020, voor de instellingen die door de Commissie Cultuurnota 2017–2020 subsidiabel werden geacht, maar desondanks niet worden gesubsidieerd.”

Dit amendement is ondertekend door mijzelf.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik hoor de SP vaak over fractievergoeding spreken. De SP heeft ook wel eens een bedragje terugbetaald. Ik heb daarvoor een fantastisch bestedingsdoel. Laten wij dat nu eens lekker uitsmeren over de andere fracties. Ik kan het wel gebruiken.

De heer **SCHIPPER** (SP): Ik kan niet in de portemonnee van de heer Bos kijken, maar hij ziet er niet uit alsof hij veel tekortkomt.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Ik wil het voor de collega's opnemen. Er wordt een sfeer gecreëerd alsof raadsvergoedingen een enorm bedrag zijn. Daarin herken ik mij totaal niet. Ik zie hardwerkende collega's die dagen verlof opnemen en veel minder zijn gaan werken om dit werk met hart en ziel te gaan doen. Wij doen het allemaal niet voor het geld of om er rijk van te worden, want dat worden we niet. We doen het wel met een heleboel moraal en inzet. Ik heb er moeite mee dat er een beeld ontstaat alsof wij het wel allemaal voor een riante vergoeding doen. Dat is niet zo. Daar doe ik het in ieder geval niet voor.

De heer **SCHIPPER** (SP): Als de heer Verschuure had geluisterd, heeft hij gehoord dat ik het over de fractiebudgetten had, niet over de raadsvergoeding. Daar mogen wij niet eens meer aankomen. Wij vinden wel dat het een onsje minder kan. Wij hebben niet voor niets de afgelopen tien jaar € 120.000,00 en een klein beetje meer teruggestort. Het kan volgens ons dus wel. Het is natuurlijk het goed recht van de heer Verschuure om tegen te stemmen.

Een paar schuarpunten tot slot. De laagste werkloosheid van Nederland als ambitie in het coalitie-akkoord. Later in dit theater krijgen nog een discussie over het Lokaal Economisch Fonds, maar dat is niet alles. Vorig jaar zegde het college toe naar voorbeeld van het Dashboard Kwartaalcijfers Werk en Inkomen aan te geven hoeveel structurele banen Social Return, de Utrechtse werktafel, het LEF, de Economic Board, het Ondernemersfonds en de aanpak jeugdwerkloosheid opleveren en wat dat de gemeente kost. We zien dat nog niet terug. De vraag is dus of, hoe en wanneer het college die toezegging inlost. Zo nodig heb ik dit jaar een motie in tweede termijn.

Daarnaast sluit ik me aan bij de zorgen van Groenlinks over de ongelijkheid in het onderwijs, die al begint voordat het onderwijs er aan te pas komt, namelijk bij het vooraanmelden op de basisschool. Wat ons betreft wordt er actiever ingezet op het tegengaan van ongelijkheid in het onderwijs, daarom hebben wij de motie van Groenlinks mede ondertekend.

Een hapje eten, drankje erbij: wie houdt er niet van? Gezellig. Niets menselijks is de gemeenteraad vreemd. Zeker als je tijdens de maaltijd nog even wat plooiën kunt gladstrijken over een raadsvoorstel, of een handtekeningetje kan ophalen voor een motie. Op zich niks mis met die raadsmaaltijden die dit jaar zijn geïntroduceerd, maar waarom moet dat in hemelsnaam gratis? Of eigenlijk, waarom wordt dat betaald uit het raadsbudget en betalen de deelnemende raadsleden dat niet zelf of betalen zij eraan mee? De heer Verschuure kan wellicht weer interromperen. Laten we wel wezen: we krijgen als raad een riante vergoeding voor ons werk met een onkostenvergoeding. We kunnen ons voer makkelijk zelf bekostigen. Het is de SP echt een doorn in het oog. En helemaal als je ziet welke absurde hoeveelheden eten er vaak overblijven, die vervolgens gewoon weggegooid worden. Ik ben zo vrij geweest om een paar foto's mee te nemen. Iedereen kan die bij ons komen bekijken. Hulde voor de Partij voor de Dieren, die in weerwil van de regels al een paar keer overgebleven eten heeft weggebracht naar de daklozenopvang.

Na dit twee keer zonder resultaat te hebben aangekaart in het Presidium, komen wij nu met een voorstel om te kappen met dit kosteloos eten voor de raad. Je eet alleen mee als je hebt ingetekend, zodat de griffie op maat kan bestellen. Je betaalt een eigen bijdrage van een tientje per persoon per keer. Wij zien niet in wat daartegen kan zijn. Inmiddels zijn de fracties van PvdD, GroenLinks, VVD, CDA en PvdA het met ons eens en daarom hebben zij de motie "Kappen met gratis maaltijden voor de raadsleden" mede ondertekend. Ik dien de motie hierbij in.

Kappen met gratis maaltijden voor de raadsleden

De gemeenteraad van Utrecht, in vergadering bijeen op 10 november 2016, ter bespreking van de Programmabegroting 2017 c.a.,
constaterende dat:

- sinds enige tijd de raadsleden – kosteloos – kunnen deelnemen aan de door de griffie georganiseerde raadsmaaltijden, die ten laste komen van dit budget raadsorganen;
- bij die raadsmaaltijden met grote regelmaat absurde hoeveelheden voedsel overblijven, die direct worden weggegooid;

van mening dat:

- raadsleden een riante vergoeding krijgen voor het raadswerk en zij deze maaltijden makkelijk zelf kunnen bekostigen;
- het zelf moeten bekostigen van de maaltijden een prikkel is tot soberheid en het vermijden van voedselverspilling;

besluit:

- de gratis raadsmaaltijden af te schaffen en in plaats daarvan een eigen bijdrage van € 10 per raadslid per keer in te stellen;
- dat voortaan alleen meegegeten kan worden na intekening vooraf, en gaat over tot de orde van de dag.”

Deze motie is ondertekend door mevrouw Van Esch, mevrouw De Regt, mevrouw Haage, de heren Gilissen en Van Waveren en mijzelf.

Ik ben er doorheen. Voor de rest heeft het college de invuloefening best goed gedaan. We stemmen in met de begroting en zien uit naar het wenkend perspectief dat ik heb geschetst bij de thuiszorg en het armoedebeleid.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Ik ben aan het wachten en aan het wachten. Het gaat maar over dingen in het stadhuis. De heer Schipper spreekt over een invuloefening. Wat vindt de SP nu belangrijk in de stad? Gaat het allemaal zo goed? Ik ben echt met stomheid geslagen over deze inbreng die minuten lang alleen maar “spiegeltje spiegeltje aan de wand” over onszelf gaat en bijna niet over de mensen in de stad. Waarvoor zitten wij hier nu eigenlijk.

De heer **SCHIPPER** (SP): Was mevrouw Haage niet in de zaal toen ik mijn betoog begon? Toen heb ik gezegd waar de SP voor staat en wat er gebeurt. Dat is: meer sociale huur, een fatsoenlijk armoedebeleid, maatwerk in de thuiszorg waarover wij jaren hebben gesproken. Daar staan wij voor. Dat zien wij lukken. Ik verwijs naar mijn lijstje van vorig jaar bij de programmabegroting voor wat er nog meer is gelukt: aanpak van huisjesmelkers, 97% van het budget van de sport gaat naar de breedtesport. Wij zijn tevreden. Wij proberen met de middelen die wij hebben weg te hozen wat er van de andere kant op je af komt. Dat valt niet altijd mee.

(Mevrouw Ferket draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Zanen.)

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! Vandaag bespreken wij niet alleen de begroting, maar besluiten wij ook hoe het Utrechtse culturele veld er de komende vier jaar gaat uitzien. Student & Starter heeft een heldere kijk op die toekomst. Wij zien namelijk een culturele sector voor ons die meegroeit met de stad en die ruimte biedt aan jong talent. Helaas gebeurt dit laatste nog te weinig. De stap om je als jonge maker in deze stad definitief te vestigen, is in veel gevallen helaas te groot. Dat blijkt

uit alle cijfers. Het grootste deel van de afgewezen subsidievoorstellen in het kader van de Cultuurnota 2017–2020 komt van jonge makers en nieuwe instellingen. Student & Starter ziet graag een oplossing voor deze groep, die tussen wal en schip valt. Daarom dienen wij een motie in samen met de fracties van D66, GroenLinks, PvdD, ChristenUnie, CDA en PvdA.

"Motie 218

Creativiteit kent geen anciënniteit

De gemeenteraad van Utrecht bijeen in de vergadering van 10 november 2016, ter bespreking van de Programmabegroting 2017, constaterende dat:

- Utrecht een stad is met veel jonge makers in de kunst- en cultuursector die barsten van ambitie;
- deze jonge makers vaak aanspraak maken op incidentele subsidie voor hun projecten;
- het grootste deel van de afwijzingen van subsidieaanvragen in het kader van de Cultuurnota 2017–2020 bestaat uit instellingen en makers die voor het eerst een aanvraag hebben gedaan;
- de stap van incidentele naar structurele subsidie dus veelal te groot is;
- jonge makers daarom uitwijken naar andere steden om zich te vestigen als kunstenaar en het talent voor de stad Utrecht verloren gaat;

overwegende dat:

- het behouden van Jong talent voor de Utrechtse kunst- en cultuursector prioriteit heeft in het kader van innovatie en diversiteit;
- belemmeringen daarom zoveel mogelijk moeten worden weggenomen;
- er dus een oplossing moet komen voor de grote kloof tussen incidentele projectmatige subsidie en structurele vierjarige subsidie;

draagt het college op om:

- te onderzoeken hoe een oplossing kan worden geboden aan kunstenaars en instellingen die door willen groeien en verder willen professionaliseren, maar momenteel alleen in aanmerking komen voor incidentele subsidie;
- daarbij ook te kijken naar de subsidie instrumenten die in andere steden worden gebruikt, zoals bijvoorbeeld de tweejarige subsidie in Amsterdam;
- de raad hierover te informeren bij de toegezegde evaluatie van de Cultuurnotaprocedure, en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Knip, mevrouw Van Esch, mevrouw Metaal–Froon, de heren De Vries, Van Ooijen en Post en mijzelf.

Zoals gezegd, zien wij Utrecht als een stad die ruimte biedt aan jong talent, maar ook als een stad die kunst en cultuur laat meegroeien met de groei van haar inwoners. Daarom zijn wij blij dat de wethouder heeft toegezegd om bij de Voorjaarsnota 2017 met een voorstel te komen om de indexatie van loon- en prijsstijgingen structureel te maken. Zo behouden culturele instellingen hun slagkracht en verarmt het culturele aanbod in Utrecht op de lange termijn niet. Laten wij trots zijn op onze talenten en hun de kans bieden om zich te ontwikkelen in Utrecht.

Ook een aantal andere fracties heeft moties ingediend op het vlak van cultuur. Wij zullen die van harte ondersteunen. Net als D66 hopen wij dat er een oplossing komt voor de zogenaamde club van 7 en zien wij graag dat het landhuis Oud Amelisweerd open blijft voor de stad. Daarnaast zien wij dat er de komende jaren ook landelijk veel gaat veranderen. Laten wij daarop inspringen en ervoor zorgen dat Utrecht er helemaal klaar voor is bij de volgende Cultuurnotaprocedure.

Dan kom ik bij onderwijs en specifiek de internationale school. Daarover kunnen wij kort en

duidelijk zijn: die nieuwe locatie moet er zo snel mogelijk komen. De school barst uit zijn voegen en heeft daarom zo snel mogelijk duidelijkheid nodig. Laten wij snel tot een besluit komen, zodat de internationale school kan gaan bouwen aan een gebouw en aan de toekomst van de leerlingen.

Onder het mom "liever goed gestolen dan slecht bedacht" pak ik bij de besluiten over de verschillende verordeningen ook wel eens het beleid van andere gemeenten erbij. Zo ook bij de begroting, specifiek op het punt van bereikbaarheid. De begroting, en daarmee de jaarrekeningen, hebben effectindicatoren om te kunnen zien of het gevoerde beleid daadwerkelijk het effect heeft waarop wij hopen. Mocht dat niet het geval zijn, dan kun je daar met de begroting of de voorjaarsnota onder de neus meteen op sturen. Helaas is dit bij bereikbaarheid niet het geval. De effectindicatoren van de vele bouwprojecten die nu gaande zijn in Utrecht, zijn niet meer dan de modal split. Dit zegt alleen iets over welk vervoersmiddel mensen gebruiken, niet of zij hun bestemming daadwerkelijk bereiken. Dat laatste proberen wij nu juist voor elkaar te krijgen.

Bij mijn zoekactie bij andere begrotingen zag ik dat het ook anders kan. Tevredenheid per modaliteit, de voornaamste toegangswegen per modaliteit, waarbij de reistijd over de jaren wordt bijgehouden, reistijd op kernknooppunten en een aantal verkeersongelukken passeren bij andere gemeenten de revue. Dit zijn wat ons betreft goede indicatoren om iets te zeggen over de bereikbaarheid van de stad. Om ook in Utrecht bij het geijkte cyclusedocument informatie te krijgen over bereikbaarheid, dien ik dan ook de volgende motie in. Die is mede ondertekend door de fracties van CDA, VVD, ChristenUnie en PvdA.

"Motie 219

Indicatoren voor bereikbaarheid

De Gemeenteraad van Utrecht bijeen in de vergadering van 10 november 2016, ter bespreking van de Programmabegroting 2017, constaterende dat:

- de effectindicatoren van het programma bereikbaarheid bestaan uit de modal split;
- deze indicatoren niet veel zeggen over de bereikbaarheid van Utrecht;
- in andere gemeenten ook andere indicatoren zijn opgenomen in de begroting zoals: tevredenheid per modaliteit, verkeersveiligheid en gemiddelde reisduur bij kruispunten en belangrijke routes;

overwegende dat:

- de cyclus van begroting en jaarrekening de plek is om de effecten van beleid te wegen en bij te sturen waar nodig;
- dit met de huidige effectindicatoren lastig is;

draagt het college op om:

- effectindicatoren die een betere indicatie van het effect van het programma bereikbaarheid laten zien, te ontwikkelen, zoals:
- tevredenheid van de bereikbaarheid per modaliteit;
- ervaren verkeersveiligheid;
- aantal verkeersongelukken;
- daarmee terug te komen bij de raad voor PGB 2018, en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Uringa, de heren Van Waveren, Van Schie en Post en mijzelf.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): In mijn beleving heeft de wethouder dit al toegezegd na vragen van de D66-fractie in de commissie. Ik ben benieuwd welke toegevoegde waarde deze motie heeft.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Wat in de commissie is toegezegd, gaat over een evaluatie van "Slimme route, slim regelen, slim bestemmen". Hier gaat het specifiek over de informatie bij het cyclusdocument. Zoals ik al zei: daar waar wij kunnen sturen op bereikbaarheid, moet de informatie er zijn.

Utrecht maakt werk van participatie en regelt buurtinspraak via verschillende wegen. Tijdens stads-gesprekken, via enquêtes en bij monde van de wijkraad wordt de Utrechter gehoord. Helaas schieten deze participatievormen vaak toch nog tekort. De drempel om naar een stadsgesprek te gaan, is te hoog, enquêtes zijn te lang en de wijkraad is in veel gevallen geen echte vertegenwoordiging van de bewoners van de wijk. Veelal wordt er dus met de usual suspects gesproken. Wat Utrecht echt nodig heeft, is een meer laagdrempelige inspraak. Vrijwel iedereen bezit tegenwoordig een smartphone of een computer. Waarom zetten wij deze middelen niet in om burgers bij de besluitvorming te betrekken? Waarom maken wij inspraak niet digitaal mogelijk? Daarom hebben wij tijdens de commissiebehandeling de wethouder opgeroepen om aansluiting te zoeken bij de proef Youmee.nl, die op 1 januari 2017 start. Wij zijn dan ook blij met de bereidheid van de wethouder om deelname te onderzoeken. Een mooi begin, maar dat betekent nog niet dat wij er ook zijn. Daarom dienen wij van harte de motie "Participatie anno 2017 is ook online" mede in, samen met de VVD-fractie. Laten wij niet alleen meedoen aan een proef maar online participatie voor iedereen structureel mogelijk maken.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De PvdD vindt, zoals inmiddels bekend is, dat wij in de politiek af moeten van de focus op de kortetermijnbelangen van de mens. Die vormt een bedreiging voor kwetsbare waarden, voor degenen die geen stem hebben of wier stem niet gehoord wordt. Het kortetermijndenken blijkt helaas opnieuw het uitgangspunt voor de begroting 2017. Wij gaan dan ook proberen om een beter Utrecht te bewerkstelligen.

Ik begin met de nieuwe Natuurwet. De Partij voor de Dieren heeft al een paar keer gesproken over de aankomende nieuwe Natuurwet en de veranderingen voor Utrecht. Die aandacht zetten wij vandaag graag voort, want die grote veranderingen komen eraan per 1 januari 2017. Op dit moment zitten we te wachten op de provincie, maar dat is allesbehalve verstandig. Er is namelijk nu al bekend dat de provincie de soortenlijst met de 516 zeer beschermde soorten overgenomen heeft van de lijst die het Rijk nu hanteert. Ook is er een lijst met 40 icoonsoorten opgesteld. Dat klinkt misschien goed, maar het is voor onze stad helaas allesbehalve voldoende. Want vleermuizen – specifiek de laatvlieger – de orchidee en muurvarens, zoals de tongvaren en de steenbreekvaren, staan niet op die lijst van 40 icoonsoorten en krijgen straks dus geen extra aandacht meer. Voor de orchidee en de muurvegetatie gaat het zelfs een stapje verder, want hierbij vervalt ook hun gehele bescherming. En laten de vleermuis en de genoemde flora nu net zijn waar de gemeente enorm veel aandacht aan besteedde de afgelopen jaren, en zeker met succes.

Wat moet er gebeuren? De soortenlijst moet worden uitgebreid, zodat bescherming is gewaarborgd. Wij stellen dit nu al aan de orde, omdat de leden van Provinciale Staten nog maar tot 12 december 2016 hebben om een uitbreiding van de lijst aandachtsoorten voor elkaar te krijgen. Gezien het belang van het behoud van deze icoonsoorten voor Utrecht hebben wij onze dringende oproep in een motie gegoten. De motie is mede ondertekend door de fracties van GroenLinks, Stadsbelang Utrecht, D66 en de SP.

"Motie 220

Behoud bescherming Utrechtse soorten

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016 ter bespreking van de Programmabegroting 2017, constaterende dat:

- op 1 januari 2017 de Nieuwe Wet Natuurbescherming wordt ingevoerd;
- deze wet de huidige Natuurbeschermingswet, Flora— en Faunawet en vervangt en de provincie vanaf dat moment verantwoordelijk is voor bescherming van flora en fauna;
- de Gedeputeerde Staten van Utrecht hiertoe een provinciale Natuurvisie hebben opgesteld, waarin onder meer een lijst van 40 icoonsoorten is opgenomen die de provincie gaat beschermen en in stand houden;
- verschillende soorten flora die nu beschermd worden in tabel 2 van de Flora— en faunawet, waaronder orchideeën en muurvarens zoals de tongvaren en de steenbreekvaren niet op deze lijst staan en straks dus geen bescherming meer genieten;
- verschillende soorten fauna die nu beschermd worden in tabel 3 van de Flora— en faunawet, waaronder vleermuizen zoals de laatvlieger, niet op deze lijst staan en straks geen bijzondere aandacht meer van de provincie krijgen;
- de provinciale Staten van Utrecht deze Natuurvisie inclusief de “icoonsoortenlijst” bespreekt in de commissie Ruimte, Groen en Water op 21 november 2016 en vaststelt in haar vergadering van 12 december 2016;

overwegende dat:

- er in de gemeente Utrecht veel inspanning is en wordt gepleegd om deze beschermde muurvegetatie en orchideeën te bevorderen en te beschermen;
- de gemeente Utrecht en een grote groep Utrechtse vrijwilligers zich al jaren inzet om vleermuizen in Utrecht te beschermen;
- met invoering van de Nieuwe Wet Natuurbescherming zoals nu beschreven in de provinciale Natuurvisie, de gemeente niet meer over afdoende instrumentarium beschikt om de bescherming van deze soorten overeind te houden;

sprekt uit:

- grote zorgen te hebben over de nadelige gevolgen van de Nieuwe Wet Natuurbescherming voor de bescherming van flora en fauna in de stad Utrecht; met name van muurvegetatie, orchideeën en vleermuizen;

en verzoekt het college:

- deze zorgen nog voor 21 november 2016 over te brengen aan de Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten van de provincie Utrecht en hen hierbij op te roepen de laatvlieger, de tongvaren, steenbreekvaren en de orchidee toe te voegen aan de lijst met ‘icoonsoorten’, en gaat over tot de orde van de dag.”

Deze motie is ondertekend door mevrouw Paardekooper, de heren Bos, Sienot en Eggermont en mijzelf.

Dan ga ik door naar Operatie Steenbreek. De Partij voor de Dieren vroeg al vaker aandacht voor deelname aan dit initiatief om tuinen in de stad te vergroenen. Vergroening is noodzakelijk om in te kunnen spelen op klimaatverandering en om biodiversiteitsverlies tegen te gaan. Een groot deel van het stedelijk oppervlak is niet in eigendom van de gemeente en dus moeten we ook particulieren en ondernemers stimuleren hun tuinen groen te maken of te houden. Tijdens het commissiedebat zei de wethouder dat we al meedoen aan Winnet, maar dat is vooral gericht op het beheer van riool en afvalwaterzuivering. Dat biedt volgens ons niet dezelfde waarde als Steenbreek.

En nu ik toch 16 minuten spreekijd heb, laat ik het dan nogmaals uitleggen. Wat doet Operatie

Steenbreek? Steenbreek is een samenwerkingsverband tussen groene kennisinstellingen, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven, overheid en burgers om de verstening van tuinen een halt toe te roepen. Concreet betekent dit dat je lid wordt van Operatie Steenbreek en je daarvoor kennis en kunde inkoopt over de vergroening van tuinen en hoe je bewoners en ondernemers hiervoor enthousiasmeert. Doel is ook om met kennisuitwisseling tussen de deelnemende gemeenten, nu al ongeveer 20, de bestaande initiatieven naar een hoger plan te tillen. Zoals ze zelf zeggen: Operatie Steenbreek vervult een paraplu-functie. Er bestaan vele initiatieven op gemeentelijk niveau, maar vaak opereren deze los van elkaar. Door aan te sluiten bij Operatie Steenbreek ontstaat er samenhang. En laten we niet vergeten: wij hebben die kennis nodig in onze stad. Kennis omtrent zaken als innovatieve ontwikkelingen rond bomen en planten op het gebied van klimaatbeheersing, natuurlijke waterbuffering, het tegengaan van wateroverlast en hittestress. En niet te vergeten: vele grote steden doen al mee, zoals Den Haag, Eindhoven en Groningen.

Onze conclusie is dan ook: het is een echt "Utrecht maken we Samen"-plan dat door partijen van links tot rechts als belangrijk wordt gezien. Dit is ook te zien in andere steden. In Ede is de motie voor Operatie Steenbreek mede ingediend door de VVD en in Den Bosch heeft D66 door middel van schriftelijke vragen gevraagd om deelname. Daarom dienen wij bij dezen een motie in, mede namens de fracties van GroenLinks, ChristenUnie, CDA en Student & Starter.

"Motie 221

Utrecht, sluit je aan bij Operatie Steenbreek

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016 ter bespreking van de Programma-begroting 2017, constaterende dat:

- de gemeente Utrecht een van de minst groene steden in Nederland is volgens de Universiteit Wageningen;
- tegeltuinen zorgen voor grote problemen met wateroverlast, zeker nu er meer regen valt door klimaatverandering;
- het verschil in temperatuur tussen de stad Utrecht en de omgeving kan oplopen tot 5 graden door het vele gebruik van steen en beton;
- groene tuinen steeds vaker verdrongen worden door bestrating, maar veel mensen groen in hun buurt wel erg waarderen;
- een groot deel van het stedelijke oppervlakte (landelijk gemiddelde 40%) in bezit is van particulieren;
- de landelijke stichting Operatie Steenbreek, een Initiatief gestart door verschillende universiteiten en milieuorganisaties, gemeenten kennis en een activiteitenpakket aanbiedt waarmee zij in de eigen gemeente bewoners en ondernemers kan inspireren en enthousiasmeren om hun eigen tuin te vergroenen;
- Operatie Steenbreek hier reeds veel ervaring in heeft en al met verschillende gemeenten, zoals Den Haag en Groningen, samenwerkt;
- de gemeente Utrecht nog niet is aangesloten bij Operatie Steenbreek.

overwegende dat:

- om biodiversiteitsverlies tegen te gaan en in te spelen op de gevolgen van klimaatverandering het noodzakelijk is ook actief in te zetten op het stimuleren van particulieren en ondernemers hun tuinen te vergroenen;
- wethouder Geldof tijdens de bijeenkomst Biodiversiteit in tuinen en op balkons op 5 juli 2016 aangaf: "Groen en water in onze stad is niet alleen belangrijk voor de biodiversiteit, maar helpt

- ook om de stad leefbaar en gezond te houden bij hoge temperaturen en bij fikse regenbuien.”;
- volgens het Sociaal en Cultureel Planbureau mensen geneigd zijn om te kijken naar de tuinen van hun buurtgenoten en dit mee te nemen in hun eigen tuinaanleg. Tuinaanleg is in die zin ‘besmettelijk’;
 - de bijdrage die gevraagd wordt voor deelname aan Operatie Steenbreek slechts € 5.000,00 per jaar is, wat slechts 0,0004% van de totale gemeentebegroting is;
- roept het college op om:
- zich in 2017 aan te melden als deelnemer aan Operatie Steenbreek en de hiervoor benodigde € 5000 vrij te maken en te financieren uit het programma Openbare Ruimte & Groen, en gaat over tot de orde van de dag.”

Deze motie is ondertekend door mevrouw Paardekooper, mevrouw Uringa, mevrouw Freytag, de heer Van Waveren en mijzelf.

En dan ook maar weer even over lichtvervuiling. De Partij voor de Dieren kan zich van harte aansluiten bij het betoog van de ChristenUnie en staat daarom ook onder de net ingediende motie. Maar er moet me toch even iets van het hart: het voelt alsof dit college de ChristenUnie en de Partij voor de Dieren maar lastig vindt als het gaat om het tegengaan van lichtvervuiling. Herhaaldelijk hebben wij vragen gesteld, die simpelweg niet worden beantwoord of worden afgedaan met de woorden “we doen al van alles”. Gelukkig spreken we in deze raad over niet al te lange tijd over het ingediende burgerinitiatief om lichtvervuiling tegen te gaan, maar bij deze nogmaals de oproep aan dit gehele college: kom op, Nederland en daarmee ook Utrecht is één van de meest verlichte landen van de wereld. We kunnen onze kop niet in het zand blijven steken. Het lichtplan uit 2008 kan best wat meer ambitie gebruiken.

De **VOORZITTER**: De meest verlichte stad.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Ik vraag mij af of mevrouw Van Esch ook foto's bij zich heeft uit de ruimte van Utrecht. Dat leek te werken bij de heer Schippers. Als zij die bij zich heeft, krijgen wij het college misschien in een hogere versnelling.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Die foto's staan allemaal in het lichtplan uit 2008. Het zou mooi zijn als het college dat plan er even bij pakt. Daar staan ook heel mooie ambities in en zaken die het college kan oppakken. Ze staan er allemaal al in. Het is zonde dat dingen die in 2008 zijn opgeschreven, helemaal nergens beland zijn. Ik heb het plan op mijn desk liggen, dus ik kan het zo overhandigen.

De **VOORZITTER**: Ik stel voor dat u uw betoog voortzet.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Nogmaals de dringende oproep: kunnen alle wethouders die betrokken zijn bij dit dossier, dit toezeggen?

Tot slot terrasverwarmers en open winkeldeuren, twee grote ergernissen van de Partij voor de Dieren, omdat het gewoon stoken voor de buitenlucht is. We proberen in deze stad een ambitieus klimaat- en energiebeleid uit te voeren en dan word je aan de andere kant ingehaald door de realiteit dat er in de wintermaanden deuren van winkels wagenwijd open blijven staan en terrasverwarmers bij horeca-gelegenheden proberen de buitenlucht een graadje warmer te maken.

Er alles aan doen om deze vervuilende praktijken tegen te gaan, lijkt ons niet meer dan logisch. We vragen van de Utrechters ook om zich in te zetten om klimaatverandering tegen te gaan. Dan moet je aan hen kunnen uitleggen dat Utrecht er alles aan doet om dit soort praktijken te stoppen. Wij moeten helaas

constateren dat het niet makkelijk is om zo iets te doen. Zoals men van de Partij voor de Dieren gewend is, zouden wij nu meteen kunnen gaan pleiten voor een verbod op terrasverwarmers en een verplichting om winkeldeuren te sluiten. Maar na een pittige zoektocht, bijgestaan door gedreven ambtenaren, komen wij uit bij drie toch wel heel redelijke voorstellen.

Ons eerste voorstel is om met MKB Nederland en de Utrechtse ondernemingsverenigingen het onderwerp energieverspilling door winkels op de agenda te zetten en samen te kijken hoe deze verspilling tegen te gaan is. Kan de wethouder dit toezeggen? We hebben een motie achter de hand.

Een andere mogelijkheid om Utrechtse winkels hun deuren te laten sluiten, is het handhaven op bedrijven die vallen onder het Activiteitenbesluit. Dat kan namelijk wel! We doen al veel aan handhaving in deze gemeente en wij vinden dat dit stukje handhaving er zeker bij hoort. Daarom dienen wij een motie in, mede namens de ChristenUnie-fractie.

"Motie 222

Doe de deur dicht!

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016 ter bespreking van de Programma-begroting 2017, constaterende dat:

- Utrecht in 2030 klimaatneutraal wil zijn;
- er in Utrecht ongeveer 200 detailhandelsvestigingen zijn die een "Wet Milieubeheer-inrichting" zijn en midden- of grootverbruiker. En waaraan daarom eisen gesteld kunnen worden ten aanzien van energiebesparing;
- deze vestigingen vanuit het Activiteitenbesluit verplicht zijn om alle energiebesparende maatregelen die zich in 5 jaar of korter terugverdienen door te voeren;

overwegende dat:

- er al meerdere winkels in Utrecht zijn die het goede voorbeeld geven door hun deuren te sluiten en geen hinder ondervinden van klanten die niet meer komen, omdat de deur dicht zit;
- een dichte winkeldeur een jaarlijkse besparing tot 10 ton CO₂ kan opleveren.
- een proef van de gemeente Amsterdam en een drogisterijketen uitwees dat dichte deuren een energiebesparing van 43% kunnen opleveren en niet tot klantverlies leiden;
- door Klimaatverbond Nederland in de Volkskrant gesteld werd: "Open winkeldeuren zijn een heel zichtbare vorm van energieverpilling, dat ontmoedigt mensen om thuis moeite te doen om energieverpilling tegen te gaan";

roept het college op om:

- er actief op te handhaven dat alle bedrijven die vallen onder het Activiteitenbesluit milieubeheer, zo snel mogelijk hun winkeldeuren gaan sluiten om zo energie te besparen;
- de raad voor de voorjaarsnota 2017 te berichten over de voortgang en genomen maatregelen hieromtrent,

en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Uringa en mijzelf.

Onze laatste motie gaat over terrasverwarming. Dit lijkt wel een beetje een verhaal van polder Rijnenburg en zonne-energie. Want hoe mooi is het om te horen dat oud-GroenLinks-wethouder Mirjam de Rijk hier al zo uitgesproken over was? En hoe bizar om te moeten vernemen dat dit plan geen vervolg gekregen heeft? Des te meer omdat we in antwoorden op schriftelijke CDA-vragen uit 2010 lazen dat "een meerderheid van de horecaondernemers enkele jaren geleden in een enquête had aangegeven te kunnen leven met een verbod op terrasverwarmers". Voor de Partij voor de Dieren reden om het GroenLinks plan

opnieuw op de agenda te zetten en wethouder Kreijkamp te vragen zich in te spannen voor een plan om terrasverwarmers te ontmoedigen. Daarom dienen we de volgende motie in, samen met de ChristenUnie-fractie.

"Motie 223

Niet stoken voor de buitenlucht!

De raad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 10 november 2016, ter bespreking van de programmabegroting 2017, constaterende dat:

- Utrecht klimaatneutraal wil zijn in 2030;
 - terrasverwarmers apparaten zijn die energie verstoken om de buitenlucht op te warmen;
 - men hiermee dus letterlijk direct en indirect bezig is met opwarming van de aarde;
 - terrasverwarmers in het oog springende verspillers zijn waarvoor prima alternatieven bestaan;
- overwegende dat;

- door terrasverwarmers niet meer te gebruiken grote winst te behalen valt voor het klimaat;
- het in de precarioverordening opnemen van een apart tarief voor apparaten voor terrasverwarming mogelijk zou kunnen;
- in het vergunningenbeleid ook nog andere mogelijkheden kunnen liggen om te ontmoedigen dat terrasverwarming wordt gebruikt in de horeca;

roept het college op om:

- samen met ondernemersverenigingen in zo breed mogelijke zin te onderzoeken welke mogelijkheden de gemeente heeft om terrasverwarmers in Utrecht te ontmoedigen;
 - op basis van de uitkomsten van dit onderzoek een plan van aanpak voor te leggen aan de raad, zodat in 2018 alle mogelijke middelen worden ingezet om te zorgen dat er geen energie meer wordt verbruikt voor verwarming van de buitenlucht;
 - tegelijkertijd de alternatieven voor terrasverwarming actief onder de aandacht van Utrechtse horeca-ondernemers te brengen,
- en gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Uringa en mijzelf.

De mens is de enige soort op aarde die zijn eigen leefomgeving en die van andere levende wezens vernietigt. Het mens-centrale denken dat hieraan ten grondslag ligt, is niet alleen slecht voor dier, natuur en milieu, maar uiteindelijk ook voor de mensen zelf. Pas als dit college het aandurft om het mens-centrale denken los te laten en de gemeente Utrecht te bezien vanuit een ander, planeet-breed perspectief, dat kwetsbare waarden als dieren, natuur en milieu centraal stelt, wordt Utrecht pas echt een mensvriendelijke, diervriendelijke en duurzame stad.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Daarmee zijn wij aan het einde gekomen van de algemene beschouwingen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Wij zijn mooi op tijd klaar met het middaggedeelte en wij hebben nog een lange avond voor de boeg. Ik stel voor wat eerder met het avondgedeelte te beginnen dan de 20.00 uur die op de agenda staat.

De **VOORZITTER**: Ik vind dat een praktisch voorstel, maar het is principieel eigenlijk niet juist. Ik wil het liefst zo snel mogelijk klaar zijn, want ik ben niet zo'n avondmens, maar wij hebben de uitnodiging

Middag- en avondvergadering van 10 november 2016

91

gesteld op 20.00 uur. De heer Van Waveren doet een ordevoorstel. 19.30 uur bijvoorbeeld? Ik kijk naar de grootste fractie. Bent u voor of tegen?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Wij zijn in ieder geval voor 19.30 uur, maar het zou ook iets eerder kunnen.

De **VOORZITTER**: Het college heeft ook even tijd nodig. Zullen wij om 19.30 uur beginnen? De raad gaat over de orde.

De heer **GILISSEN** (VVD): Het is nu 17.00 uur. Normaal gaan wij door tot 18.00 uur. Hoeveel tijd heeft het college nodig? Kan een portefeuillehouder die niet zo veel vragen heeft gekregen, misschien beginnen met de beantwoording? Ik vind het prima om eerder te beginnen.

De **VOORZITTER**: Nee, dat moeten wij niet doen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Dan ben ik voor 19.00 uur.

De **VOORZITTER**: Ik stel toch voor om 19.30 uur te beginnen. Wij zien elkaar terug om 19.30. Eet u smakelijk!

De voorzitter schorst hierna de vergadering.

Na heropening van de vergadering spreekt de **VOORZITTER** als volgt:

Dames en heren! Wij vervolgen het slotdebat over de Programmabegroting 2017 en de Cultuurnota. Thans is aan de orde de beantwoording van het college in eerste termijn. Traditiegetrouw beginnen wij met de wethouder Financiën.

De heer **KREIJKAMP** (wethouder): Voorzitter! Ik bedank de fractievoorzitters voor hun bijdragen in de eerste termijn. Ik zal aftrappen namens het college met het bespreken van de programmabegroting. Dat is natuurlijk de uitwerking van de in deze raad aangenomen Voorjaarsnota van eerder dit jaar. Daarin heeft het college heel duidelijk investeringen gedaan die gezond stedelijk leven koppelen aan de groei van de stad die we doormaken. Daarvoor hebben we investeringen gedaan. Die liggen nu voor in de begroting. Ik ga de amendementen een voor een langslopen. Vanuit mijn wethouderschap Financiën zal ik een aantal moties becommentariëren. Daarna zal ik spreken vanuit mijn portefeuilles Economie en Onderwijs.

Ik begin traditioneel met de tegenbegroting van de grootste oppositiepartij. Die heeft, ook traditioneel, een tegenbegroting aangeleverd. Daar wil ik vanuit het college op reageren. Het college vindt de tegenbegroting financieel niet solide. Het college maakt andere keuzes en vindt de begroting van de PvdA ook niet, zoals dat heet, provincieproof.

Allereerst het aspect van de financiële soliditeit. We zien in de tegenbegroting een aantal posten structureel opgenomen als bezuiniging, waarvan wij ons afvragen hoe realistische ze zijn. Er wordt 1 miljoen bespaard op externe inhuur. Dat is vaker in dit pand gewisseld. Dat kun je niet zo inboeken, want als je vaste mensen zou willen aannemen, staan daar nog altijd kosten tegenover. Dit op deze manier inboeken vinden we niet solide. Er wordt een parkeerexploitatie afgeroomd. Dat is een fors bedrag, bijna 3 miljoen euro. Dat hebben we ook nodig voor bepaalde activiteiten. Wethouder Van Hooijdonk zal daar met betrekken op een andere motie nog op ingaan. Er is een forse taakstelling opgenomen op het gebied

van infrastructuur, zonder dat duidelijk is waar die taakstelling zal landen. Als laatste kom ik op het weerstandsvermogen. Mevrouw Haage heeft natuurlijk gelijk dat haar partij tegen het raadsvoorstel heeft gestemd over het risicomanagement en weerstandsvermogen. Het college blijft wel achter die raadsmeerderheid staan. We zullen dat voorstel dus uitvoeren. Het afkomen van het weerstandsvermogen is daarmee in tegenspraak. Ook wordt er afgeroomd op het weerstandsvermogen van Tivoli. Daarover is bij de Voorjaarsnota een keuze gemaakt, ook met deze raad. Daar houden wij aan vast. Het belangrijkste argument is dat er financiële meevallers vanuit de septembercirculaire worden ingeboekt tot 5 miljoen structureel. Dan zal mevrouw Haage zeggen dat dat een keuze is. Het college houdt zich aan spelregels. Eén keer per jaar hebben we een integrale afweging. Er waren echter ook tegenvallers in deze meicirculaire, bijvoorbeeld 3 miljoen op de WMO. In haar tegenbegroting boekt de PvdA die niet in. We concluderen dat de meevallers wel worden meegenomen en de tegenvallers niet. De gemaakte keuzes zijn niet de keuzes die het college maakt. Veel keuzes die het college eerder heeft gemaakt, ook in het coalitieakkoord, worden teruggedraaid. Dat kan, maar is niet onze keuze. Op het laatste punt ga ik wel een beetje de techniek in. In de tegenbegroting zie je onderaan, bij 2020, aan de investeringenkant 12,6 en aan de dekkingskant 11,1. Daar zit licht tussen. Een eis van de provincie is dat het laatste jaar structureel moet sluiten. Wij hebben alle structurele uitgaven kunnen inschatten. Dat heb ik zo vernomen. Bij de dekking hebben we vraagtekens. Deze begroting is daarmee niet provincieproof. Wij zijn niet voornemens van de provincie een vervelende brief te krijgen dat onze begroting niet klopt. Daarom ontraden we deze tegenbegroting. Dit was amendement 44.

Ik ga door met amendement 45. Dat is ook van de Partij van de Arbeid. Die kan financieel-technisch. Wethouder Everhardt zal op de inhoud ingaan.

De heer Post van de Partij van de Arbeid is de eerste ondertekenaar van amendement 46. Hierin worden financiële middelen uit de Wmo gehaald, zonder dat ons duidelijk is wat daar tegenover staat, wat er minder gebeurt uit het Wmo-budget. We hebben in de Voorjaarsnota aangegeven dat we een potentieel overschot uit de Wmo hebben ingezet voor de versnelling Overvecht en voor het verhogen van het aantal uren HbH, hulp bij het huishouden. Wij ontraden amendement 46, omdat onduidelijk is waar die dekking wordt gevonden.

De heer **POST** (PvdA): In het amendement staat volgens mij precies wat we bedoelen. We bedoelen een verschuiving van € 120.000 van participatiebudget naar de Wmo, omdat dit volgens ons bij de Wmo thuishoort en niet bij het participatiebudget. Dat is volgens mij zonneklaar.

De heer **KREIJKAMP** (wethouder): Volgens mij doet de heer Post het precies andersom, want hij haalt het geld juist uit het Wmo-budget en daar verschuift het niet naartoe. Zo begrijp ik het. Wethouder Everhardt zal verder op de inhoud ingaan.

Amendement 47 is gedeeltelijk structureel gedeeltelijk uit externe inhuur. Dat ontraadt het college financieel.

Amendement 48 wordt gedeeltelijk uit het budget van Utrecht Marketing. De intensivering die het college voorstelt kan financieel dus. Hier zal portefeuillehouder Everhardt nog op ingaan.

Ook de dekking van amendement 49 is financieel solide. Er worden andere keuzes gemaakt. Wethouder Diepeveen gaat hierop in.

Amendement 50 is van de heer Van Waveren en gaat over investeren in veiligheid. Hij geeft aan dat in de begroting van 2017 een bedrag van € 600.000 niet nodig zal zijn voor het programma veiligheid, voor de VRU. Het is een feit dat er wel risico's zijn met betrekking tot de bijdrage van de gemeente Utrecht aan de VRU voor de jaren 2018, 2019 en verder. Dat is niet het geval voor 2017. Je zou kunnen zeggen dat het amendement technisch kan, maar vanuit behoedzaamheid vindt het college het

onverstandig om te doen. Er gaan namelijk wel tegenvallers aankomen op de VRU. Nogmaals, puur op de begroting van 2017 bezien, zal het college het amendement financieel niet ontraden.

Dan kom ik toevalligerwijs op de tegenbegroting van de heer Van Waveren en zijn fractie. Die kan de financiële toets redelijke doorstaan. Dat is ook ambtelijk doorgegeven aan de fractievoorzitter van het CDA. Bij een paar punten houden we wel twijfels. Bij het Westplein vinden we de inkomstenkant vrij enthousiast. Dat zijn we als college ook, maar dit vinden we financieel gezien ook enthousiast. De kosten zijn misschien wat aan de lage kant. Dat hebben we vorig jaar ook met elkaar gewisseld, volgens mij. We kunnen niet plaatsen of de opbrengsten voor fraude en wanbetalingen heel realistisch zijn. Dat is geen nieuw punt. Dan kom ik op de inhoudelijke beoordeling.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Deze punten zijn inderdaad elk jaar aan de orde. We baseren de investering voor het Westplein op de laatste cijfers die het college zelf beschikbaar heeft gesteld. Daar baseren we ons op. Als het college nieuwe berekeningen voor een tunnel onder het Westplein wil maken, dan juich ik die van harte toe en zal ik die in de tegenbegroting van volgend jaar opnemen.

De heer **KREIJKAMP** (wethouder): De heer Van Waveren weet de ambtelijke ondersteuning altijd goed te vinden. Volgens mij heb ik vorig jaar exact hetzelfde gezegd. Misschien hebben we volgend jaar weer dezelfde discussie.

Dan ga ik naar de inhoudelijke kant van de tegenbegroting. Ook die ontraadt het college, omdat er andere keuzes worden gemaakt. Zeker de taakstellingen zijn oningevuld op het gebied van subsidies en op cultuur. Dat zijn keuzes die het college niet maakt in de programmabegroting. Op dat punt ontraden wij de tegenbegroting.

Ik kom op amendement 52 van de heer Bos. Die maximeert de schuldnorm op 80% van de totale jaarlijkse inkomsten. Zoals de heer Bos weet hebben wij een norm van 100% in de begroting staan. De VNG, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, geeft aan dat een norm van 130% zorgvuldig is. Wij willen het bij 100% houden, ook om een inhoudelijke reden. We kunnen dan namelijk blijven investeren in de stad. Omdat de stad groeit, moeten we blijven investeren. Een van de investeringen die wij doen, is investeren in schoolgebouwen in Leidsche Rijn. Dat zeg ik tegen de nieuwe partij. Die gebouwen moeten we ook financieren. Daarom vind ik een norm van 80% niet verstandig. Ik ontraad motie 52 dan ook.

Amendement 53 kan financieel. Wethouder Diepeveen zal erop ingaan.

Hij zal ook op amendement 54 ingaan. De dekking hiervoor ontbreekt. Er wordt aangegeven de wachttijd te maximeren. Mijn vraag als wethouder van Financiën zou dan zijn: moeten daar geen middelen bij? Wethouder Diepeveen zal die vraag verder beantwoorden.

Amendement 55 gaat over fractiebudgetten. Daar heeft het college geen mening over.

Ik kom op een aantal moties die ik financieel zal bespreken. Motie 186, "laat laaggeletterden niet links liggen", moet ik ontraden. In de motie wordt gevraagd om een landelijke bezuiniging structureel te dekken bij de Voorjaarsnota. Die wens kan de raad uiteraard uitspreken, maar het is voor ons onduidelijk waar de dekking staat. Er wordt gevraagd die aanvulling te dekken uit het programmaonderdeel Maatschappelijke Ondersteuning. Dan zou er ook moeten worden aangegeven wat er in de begroting minder gaat gebeuren. Dat wordt in deze motie niet gedaan. Hier gaan we niet op vooruitlopen. Die motie ontraden we dus.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Ik hoor wat wethouder Kreijkamp zegt. Dat roept bij mij wel een paar vragen op, onder andere om hoeveel geld het gaat. Is wethouder Kreijkamp wel bereid om in ieder geval in kaart te brengen wat er minder kan doordat er minder geld is? Ik zou graag wat cijfers zien.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Ik wil daarop voortborduren. Er is een structurele onderbesteding in het onderdeel Maatschappelijke Ondersteuning. Wij denken dus dat het daarin gedekt is. Daarom hebben we nu het programmaonderdeel als zodanig benoemd. Het is in die zin een opdracht om het bij de Voorjaarsnota in te vullen. Wij denken dat we daarmee aan onze verplichting hebben voldaan.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Ik heb een aanvullende vraag. Het valt me op dat de wethouder heel netjes antwoordt. Hij pakt de Partij van de Arbeid hard aan op de financiële spelregels. Dat is vanuit zijn oogpunt terecht. Bij een motie van D66 zegt D66 heel vrolijk: goh, het moet toch allemaal kunnen. D66 doet alsof we weten hoeveel hulpmiddelen er volgend jaar worden aangevraagd in de Wmo. Het zijn uw eigen spelregels, wethouder.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik dacht dat ik de wethouder net hoorde zeggen dat het overschot van de Wmo was ingezet voor Overvecht en HbH. Ik zou wel willen weten hoe dat zit.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Mevrouw Tielen vraagt inhoudelijk naar cijfers. Daar zal wethouder Diepeveen op ingaan. Dat hebben we afgesproken. Vanuit mijn portefeuille Financiën ben ik ingegaan op de dekking. Ik heb de motie ontraden, omdat wij dat overschot nu niet zien. Bij de Voorjaarsnota heeft het college voorgesteld om 1 miljoen af te romen ten faveure van de versnelling Overvecht en, uit mijn hoofd, 1,9 miljoen voor HbH. Dat heeft de raad ook besloten. Wij geven nu aan dat we als college geen overschot zien. Dat zeg ik in de richting van de heer Verschuure. Het programmaonderdeel dat hier genoemd wordt, waar geen aanwijzingen zijn waar dan minder naartoe moet, zien wij niet. Op basis van dat punt moet ik de motie ontraden. Ze is ongedekt. Als we vooruit gaan lopen naar de Voorjaarsnota, om daar een wens uit te spreken, dan kan dat. Dat is aan de raad. Maar er is natuurlijk nooit een garantie dat het college het ook doet. Politieke wensen kunnen uitgesproken worden. Qua dekking ontraden we de motie echter.

De heer Bos heeft expliciet aan mij vragen gesteld over de tekorten bij de bijstand. Wethouder Everhardt zal er ongevraagd ook nog op ingaan. Vanuit mijn positie zeg ik het volgende. Motie 200 is ondersteuning van beleid. Dat is namelijk bestaand beleid. Wanneer er structurele tegenvallers zijn in de begroting, dan zullen we die dekken. Specifieke over het onderwerp BUIG en de bijstandsbudgetten hebben wij net een beschikking gekregen waartegen we zeer waarschijnlijk beroep en/of bezwaar gaan aantekenen. Bij de Voorjaarsnota, bij de integrale afweging, kan de heer Bos van het college een voorstel verwachten hoe wij om zullen gaan met de problematiek. De korting die op ons afkomt is namelijk zeer serieuze problematiek. De bespreking van de Voorjaarsnota is hier het moment voor. Dat vraagt de heer Bos ook en dat zullen we doen.

Motie 202, ook van de heer Bos, gaat over de toets subsidieaanvragen op toelatingscriteria. Wat zal ik erover zeggen? Wij handelen naar de geest van deze motie. Dit doen wij. Wij hebben richtlijnen en een uitvoeringskader. In de Awb staan wettelijke bepalingen. Als een aanvraag niet voldoet, dan wordt hij afgewezen. Op basis van beoordelingscriteria wordt bepaald of er wel of geen subsidie wordt verleend. In het algemeen is dit ook wat wij doen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Kan ik ervan uitgaan dat laatstgenoemde moties worden overgenomen?

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Nee, we doen dit al. De motie is dus overbodig en ik ontraad haar.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Geldt dat voor beide moties?

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Nee, dat geldt alleen voor motie 202.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): En hoe zit het met motie 200? Ik bundel ze even.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Ik lees motie 200 nog even na. Wij gaan de raad inzicht verschaffen. Dat waren we al van plan. Ik ga de motie niet overnemen. Dat is staand beleid. Ik neem haar niet over omdat bij het eerste punt een tekort van 30 miljoen staat. Daar maken we als college nog steeds bezwaar en beroep tegen. We zullen bij de Voorjaarsnota met voorstellen komen. Dat moeten we. Dat doen we altijd bij voorjaarsnota's.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Dat begrijp ik. Het college en de wethouder veroorzaken mist. Die mist zorgt ervoor dat we niet structureel dekken. Bij de bijstand is het verdraaid. In 2015 zijn we geïnformeerd over een tekort op de bijstand. De wethouder blijft in juridische procedures gaan. Hij kan ook gewoon het tekort dekken en dan later met een correctie komen. Dat doet hij niet. Hij blijft de oplossing zoeken in incidentele dekkingen vanuit incidentele middelen die vrijvallen of hij put uit reserves. De vraag is heel simpel: gaat de wethouder structureel dekken, ja of nee?

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Die afweging maakt het college bij het opstellen van de Voorjaarsnota. Dat wordt hier in de raad besproken. De cijfers die wij tot op heden naar ons toe hebben gekregen stemmen niet vrolijk en vragen om maatregelen. Het antwoord is dus ja. Maar nogmaals, het is nu november. We zullen die afweging in het voorjaar maken. Ik sluit het niet uit, maar ten principale ben ik van mening dat wij voldoende geld uit Den Haag moeten krijgen om ons belangrijke taak, het verstrekken van bijstand, te vervullen. Daarom is wethouder Everhardt er ook zo duidelijk ingegaan. Wij zullen dat doorzetten. De heer Bos kan van het college een voorstel bij de Voorjaarsnota verwachten conform het dictum van zijn motie.

De **VOORZITTER**: De heer Bos, voor het laatst over dit onderwerp.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Dan noteer ik dat de wethouder de motie overneemt.

De **VOORZITTER**: Heeft dat voor u als consequentie dat u de motie intrekt?

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Als het college motie 200 overneemt, dan kan ik haar intrekken. Als de wethouder dit echter weigert, dan laat ik haar gewoon staan ter besluitvorming.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Ik ontraad de motie.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Het lijkt mij logisch om dingen pas structureel te dekken wanneer ze ook echt structureel geworden zijn. Ik zou graag weten hoe Stadsbelang Utrecht daar in staat. De heer Bos wijst naar anderhalf jaar geleden. Toen was dit nog helemaal niet structureel aan de hand.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Het is heel simpel. Je kunt dingen voor je uit schuiven. Dat gebeurt op heel veel dossiers. Dat gebeurt op heel veel dossiers vanuit het college. Waar zorgen we dan uiteindelijk voor? Dat het doorgeschoven wordt naar een volgende periode. Ik wil nog in herinnering roepen dat dit college liep te klagen over posten die naar volgende colleges, naar volgende coalities

werden doorgeschoven. Daar liep het over te klagen. Ik praat over voormalig wethouder De Rijk en haar portefeuille. Nu gebeurt precies hetzelfde. Dat wil ik gewoon niet hebben. Wij nemen de kosten op het moment dat ze gerealiseerd worden. Als je in hoger beroep bent, dan is dat leuk. Er ligt een definitieve uitspraak. Daar kun je nog tegen vechten, maar daar moet je je voorziening voor nemen. Daar moet je reserves voor nemen. Die moet je verwerken in de begroting, want zo vorm je uiteindelijk een betrouwbare boekhouding. Zo laat je zien wat feitelijk de status van deze gemeente is. Je schuift het niet voor je uit.

De **VOORZITTER**: Mevrouw De Boer, kort. Daarna gaan we terug naar de wethouder.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Volgens mij wordt er niets voor ons uitgeschoven. Ik heb de wethouder horen zeggen dat het tot nu toe niet structureel was, dus het tot nu toe ook niet structureel geregeld is. Hij komt bij de Voorjaarsnota met voorstellen, zoals dat altijd gebeurt.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Ik mag wel een reactie geven, toch?

De **VOORZITTER**: U hebt al een reactie gegeven. Die was nogal duidelijk. Ik stel voor dat we nu afronden.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Ik ben expliciet. Ik zeg dat de wethouder het verkeerd heeft. Dit is een praktijk die sinds jaar en dag voorkomt. Daar heb ik geen trek in.

De **VOORZITTER**: Ik stel voor dat wethouder Kraaijkamp zijn betoog voortzet.

De heer **KREIJKAMP** (wethouder): Ik ga er toch heel kort iets over zeggen. We hebben het over de begroting. Dat is een uitwerking van de Voorjaarsnota. Die is, uit m'n hoofd, op 19 september naar de raad gestuurd. We hebben een of twee weken geleden nieuws uit Den Haag ontvangen. Dat maakte ons niet heel blij. Daar zal mijn collega nog op ingaan. De behandeling van de Voorjaarsnota is het moment om die afweging te maken. Als dat een structureel dekkingsverhaal is, dan realiseert het college zich dat en zal het ook zijn verantwoordelijkheid nemen. Dan zullen wij niks doorschuiven. Dat heeft mijn ambtsvoorganger ook niet gedaan. Daar zullen we dan gewoon op acteren. Volgens mij komen we hier bij de Voorjaarsnota verder over te spreken.

De **VOORZITTER**: De heer Bos, over een ander onderwerp.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Ik houd de motie aan, want ik vind het werkelijk een onverkwikkelijke zaak. Dit accepteer ik niet.

De **VOORZITTER**: We gaan straks de moties langslopen.

De heer **KREIJKAMP** (wethouder): Motie 205 is van de heer Gilissen over de leges. In de motie wordt het college opgedragen te streven naar kostendekkendheid van maximaal 100%. Dat is bij zo goed als alle legesgroepen het geval, behalve bij die op kansspelen. Dat komt door een deel van de leges die wettelijk zijn bepaald. Als je naar 100% zou terugvallen, zouden de leges die de gemeente in rekening mag brengen heel laag worden. Die zouden van € 1.400 naar € 300 zakken. Wij vinden dat een behoorlijke verlaging. De motie kan zeker wel. Het zou betekenen dat er een dekkingsvraagstuk van ongeveer

€ 8.000 ligt. Om die reden laat ik de motie aan de raad. De dekking uit motie 124, die overigens niet is aangenomen, maar waarvan ik alleen het deel van het onderzoek heb toegezegd, zou gebruikt kunnen worden. Dan zouden de leges voor prostitutie omhooggaan. Dat vindt het college, gezien de ontwikkelingen van de afgelopen tijd, niet realistisch en niet wenselijk. Op dat punt ontraden we de motie. Als de heer Gilissen vraagt of deze specifieke groep ook naar maximaal 100% kostendekkend kan gaan, dan zullen we dat gaan organiseren, maar niet door de leges op prostitutie te verhogen. Ik hoop dat ik zo duidelijk ben geweest.

De heer **GILISSEN** (VVD): Kan deze specifieke groep naar 100%?

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Dat oordeel laat ik aan de raad. Tot zover mijn portefeuille Financiën. Dan ga ik nu over op de portefeuille Onderwijs.

Ik zal beginnen met motie 199, van GroenLinks. Dat vind ik een goede motie. Ze is ook in lijn met wat het college heeft aangegeven bij de debatten over de programmabegroting. We zetten ons hele beleid in op het vergroten van kansen voor alle Utrechtse leerlingen. De kwaliteit van onderwijs staat daar bovenaan. Het gaat om VVE, onderwijsachterstandenbeleid, inzetten op talentontwikkeling breder dan taal en rekenen, warme overdracht, stapelen, ouderbetrokkenheid en misschien ook wel ouderverantwoordelijkheid. Ik ga een aantal opmerkingen maken over de motie. Dat zijn geen nuances. Ik kan me heel goed vinden in deze motie. Bij de tweede bullet staat dat in het onderwijs een op de vier kinderen met een gelijke score een ander advies krijgt. Dat geldt alleen voor degenen met een havo-score. Dat is 10% tot 20% van de leerlingen. Die nuance zit erin. Dat moet volgens mij verder worden uitgezocht om daarop te kunnen acteren. De discussie over het wettelijk inschrijfmoment is ingewikkeld. Mevrouw Bouazani had daar ook vragen over gesteld. De staatssecretaris heeft op Kamervragen nog niet heel begrijpelijke antwoorden gegeven over wat gemeentes wel en niet mogen. Er zijn ook vervolgvragen in de Kamer gesteld, weet ik toevallig. Daar komen we nog op terug. De belangrijkste opmerking die ik wil maken is dat ik vind dat dit niet een volledige gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit is ook de verantwoordelijkheid van veel maatschappelijke partijen. De Inspectie van het Onderwijs geeft aan dat ook een gemeente een rol speelt, maar dat vooral schoolbesturen, maatschappelijke partners en anderen hieraan mee moeten werken. Daarom kan ik meegaan met het dictum waarin gevraagd wordt om die gesprekken te continueren. Vandaag hebben we gehoord dat de Inspectie van het Onderwijs Utrecht bij een pilot wil inzetten om informatie en data van Utrechtse leerlingen te gebruiken om te bekijken hoe we daar verder mee kunnen gaan werken. Dat gebeurt geanonimiseerd, zeg ik in de richting van mevrouw Schilderman. Ik kan dus goed met die motie leven. Ik zou haar kunnen overnemen. Ik kan me ook voorstellen dat GroenLinks haar in stemming wil brengen. Daarom reageer ik op deze manier op de motie.

Het CDA heeft een motie ingediend over stages. Er is een uitgebreide brief van het college in voorbereiding naar aanleiding van de eerste motie. Die heb ik gisteren of vandaag opgestuurd. Die is wel ver. De inzet die hier wordt gevraagd helpt zeker om de problematiek verder aan te pakken. De heer Van Waveren praat over een tekort aan stageplaatsen. Je zou kunnen redeneren dat dat op macroniveau niet zo is, maar dat er juist op sommige plekken fricties zijn. De ene opleiding is wel een probleem, de andere juist helemaal niet. Dat heeft ook iets te maken met beroepskeuzevraagstukken. Hebben we wel scherp waar werk is? Dat betekent namelijk ook vaak dat er een stageplek is. Dat vraagt dus een brede aanpak. De dekking die hier staat begrijp ik. Puur financieel gezien valt dit vrij bij de Voorjaarsnota, dus ik kan het toezeggen tot en met het ter hand nemen ervan. In die vrijheid van middelen kan ik nu niet meegaan. Daarover moet besluitvorming plaatsvinden bij de Voorjaarsnota. De wens van de raad is duidelijk, ook met de eerder aangenomen motie. We zullen een voorstel gaan ontwikkelen. Daarover kan ik nu geen toezegging doen. Ik kan ook niet zeggen of dat richting dat bedrag van € 450.000 gaat. Daarom heb ik

deze reactie op de motie. Met die nuancering zou ik haar kunnen overnemen. Dat laat ik aan de indiener, de heer Van Waveren.

De fractie van D66 vroeg naar digitalisering en burgerschapsvaardigheden voor leerkrachten en leerlingen. Er werd gevraagd of ik wil toezeggen de financiële behoefte in kaart te brengen. Ik heb de neiging om daar ja op te zeggen, maar toch ga ik nee zeggen. Ik vind dit namelijk ten principale een verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. Die zijn verantwoordelijk voor de opleiding en de loopbaanontwikkeling van leerkrachten. Er is de afgelopen jaren extra geld beschikbaar gesteld voor het onderwijs. De PO-raad en de VO-raad hebben daar middelen voor, zeker uit de agenda 2032. In het Herfstakkoord is er extra geld voor het onderwijs beschikbaar gekomen in het lumpsum. De fractie van D66 noemt dat altijd de Pechtoldgelden. Ik vind ten principale dat de gemeente daar geen financiële rol in moet spelen. Die toezegging kan ik dus niet doen.

De heer Gilissen vroeg naar het tekort voor het MPOHV. We hebben een wettelijke taak om voldoende onderwijshuisvesting te hebben voor Utrechtse kinderen en dat tekort ontstaat doordat de stad hard groeit. We zien dat de stad nog harder groeit dan we een jaar geleden dachten. Voor de enkele kijkers zeg ik dat MPOHV betekent: meerjarenperspectief onderwijshuisvesting. Als onderdeel van het MPOHV hebben we aangegeven dat we dat gaan koppelen aan de groei van de stad. We gaan kijken waar de groei zit. Een van de maatstaven is gewoon het aantal kindjes. Daar krijg je gewoon middelen voor. Er is puur ingezet op de wettelijke taak die we sowieso hebben. Volgens mij komen we hier nog verder over te spreken.

Ik kom bij mijn portefeuille Economie. Mevrouw Haage vroeg of het college bereid is om, wanneer er in een winkelcentrum meer dan 10% leegstand is, met de eigenaar in gesprek te gaan om daar kansen te vergroten, verloedering tegen te gaan en dergelijke. Daartoe zijn we bereid. Ik zou willen beweren dat dat al staand beleid is, want wij zetten juist in op al die winkelcentra. Ik denk dat deze oproep een aanmoediging is voor Economische Zaken om hieraan met alle partijen te gaan werken. We kunnen niet zelf al die problemen oplossen, want we hebben gewoon een aantal vraagstukken in een aantal wijken. Dit vinden wij onderdeel van onze taak.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Als de wethouder een beetje lef heeft, dan ontraadt hij deze motie gewoon, omdat het staand beleid is. Dat doet hij bij mijn moties, dus dat moet hij dan ook bij die andere moties doen als het staand beleid is en er een steuntje in de rug nodig is.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Mevrouw Haage heeft geen motie ingediend. Dus ik vertel in de richting van mevrouw Haage en anderen wat mijn beleid is en dat ik het als aansporing zie om daarmee door te gaan. Ik reageer dus op een vraag.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): U hebt helemaal gelijk, wethouder. Mocht ze alsnog een motie indienden, dan ontraadt u die motie!

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Op de "cursus wethouder" heb ik geleerd om niet in te gaan op als-dan-redeneringen. Dat doe ik nu ook niet.

In de motie van mevrouw Bouazani, mevrouw Uringa en mevrouw Van Gemert over het Lokaal Economisch Fonds wordt gevraagd of het college inzichtelijk wil maken in welke sectoren er kansen liggen voor mensen met een kleine dan wel grote afstand tot de arbeidsmarkt. Daar ben ik graag toe bereid. Wij zien dat het Lokaal Economisch Fonds succesvol is. Ondernemers weten het steeds beter te vinden. We hebben er een forse communicatiecampagne op gezet. We hebben ook aan ondernemers duidelijk gemaakt wat we verwachten qua inspanning voor het mogelijk maken van banen voor mensen met een

wat grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Vanaf volgend jaar gaan we samen met de collega van Werk en Inkomen en het werkgeversservicepunt heel nadrukkelijk kijken welke sectoren kansrijk zijn. Ik hoor vaak de horeca en de beveiliging genoemd worden. We gaan dan heel gericht naar de ondernemers waar zij de kansen van het LEF kunnen gebruiken om structurele banen te creëren. Als mevrouw Haage dat goed vindt, zou ik deze motie willen overnemen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Ik heb een punt van orde. Ik heb hier een klein telefoonboek aan moties liggen. Het zou helpen als de wethouder het nummer erbij noemt. Dan heb ik mijn administratie op orde.

De **VOORZITTER**: Ik stel voor dat punt van orde over te nemen. Dat was eigenlijk al gebruik.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): De laatste motie was motie 180. Mijn excuses aan de heer Schipper.

Ik kom op de door de heer Schipper gevraagde toezegging over het inzichtelijk maken van het aantal structurele banen. Daar hebben we het eerder over gehad. Wethouder Everhardt en ik willen dit zeker gaan inlossen bij de verantwoording van LEF, OfU, Economic Board, Social Return en Actieplan Jeugdwerkloosheid. Dan willen we dit inzichtelijk maken. Volgens mij vergeet ik er eentje. Bij de verantwoording zullen we dit groeperen en het zo inzichtelijk maken. Het college vindt het niet wenselijk om dit in kwartaalrapportages bij te houden. Die worden al door collega's opgesteld. We zullen dat bij de verantwoording doen. Anders is het wel heel veel werk om elke keer die cijfers bij elkaar te vergaren. De fractie van de SP heeft gelijk. We hebben eerder de toezegging gedaan en die zullen we inlossen.

Ik kom op de horeca- en terrasverordening. In de commissie heb ik toegezegd voor het einde van het jaar een brief naar de raad te sturen waarin het college, gehoord het stadsgesprek, gehoord de gesprekken met ondernemers, gehoord de wijkraden, eraan denkt om veranderingen voor te stellen in het ontwikkelkader horeca. Waarom doen we dat per brief? Dat is omdat ik ook met de raad in gesprek wil om vanuit de raad te horen waaraan wordt gedacht in het horecakader. Dat gaan we al op zeer korte termijn doen. Begin volgend jaar gaan we dat netjes in een kader verwerken.

Dan is er alleen nog motie 223. Die is van de Partij voor de Dieren en gaat over de terrasverwarmers. Ik zeg bij dezen toe dat ik met de Koninklijke Horeca Nederland dit onderwerp zal adresseren. Ik zal aangeven dat de raad en anderen vragen hebben bij de energiezuinigheid van terrasverwarmers en vooral de vraag of er alternatieven zijn. Ik zie al heel veel horecagelegenheden waar dekentjes worden gebruikt. In mijn eerste gesprek na mijn aantreden als wethouder Economie met de Horeca Nederland heb ik toegezegd dat ik niet openlijk of in de media zal roepen dat ik tegen terrasverwarmers ben. Dat zal ik hier dus ook niet doen. Ik wil het wel adresseren bij de Koninklijke Horeca Nederland, want ik zie ook veel alternatieven in de stad. Utrechters hebben dan de keuzevrijheid om hun eigen terras te kiezen.

Daarmee rond ik mijn beantwoording af.

De heer **SCHIPPER** (SP): Ontraadt de wethouder de motie, of vindt hij haar het overnemen waard?

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Ik wil toezeggen dat ik het bespreekbaar zal maken. Maar een plan van aanpak en dergelijke maak ik niet. Dus ik ontraad daarom de motie.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! Ik start met mijn portefeuille Werk en Inkomen. Amendement 45 gaat over het actieplan Jeugdwerkloosheid. Over de dekking heeft mijn collega al iets gezegd. Het gaat hier om een plan bovenop onze structurele aanpak, ook voor jongeren. Het is een plan

dat extra gefinancierd is. Dat is in het verleden gefinancierd en zal ook in de toekomst gefinancierd worden. Daar hoeft op dit moment niet nog een extra structurele bijdrage bij en zeker niet met de voorgestelde dekking.

De heer **POST** (PvdA): Het verschil is dat de gemeente bij de vorige twee actieplannen ook nog middelen bij legde. De laatste twee jaar weliswaar maar een ton, maar toch waren het gemeentelijke middelen, naast Rijksmiddelen en Europese middelen. Nu zegt het college dat het wel een aanvraag indient in Brussel en dat het mooi is als dat lukt, maar dat het er zelf geen extra geld voor over heeft. Dat is wel een verschil. Daar zit, denk ik, ook ons verschil van mening. Waarom kiezen we er niet voor om hier ook eigen middelen bij te leggen?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Er zijn in het verleden natuurlijk incidentele middelen geweest. We hebben een structurele aanpak, ook voor jongeren. Die zit in onze begroting. Het actieplan is altijd een extra inzet geweest. Dat wordt op dit moment alleen op deze manier gefinancierd.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Wij hebben eerder over het Actieplan Jeugdwerkloosheid gesproken. Toen hebben we de wethouder gevraagd om instrumenten die effect hebben daaruit mee te nemen. Ik neem aan dat die gewoon met het normale beleid mee gaan.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Ja, het past in onze goede cyclus om juist van dit soort extra inzet te leren en dat te bekijken wat je in de structurele aanpak overneemt om weer andere zaken te laten vallen die je dan niet meer kan doen.

Ik stap over naar amendement 46, dat gaat over het beschut werk. Het is helder wat de inzet van de PvdA-fractie op dit moment is. De raad heeft een duidelijke uitspraak gedaan hoe we beschut werk invullen. We zetten dat door. Daar zijn goede resultaten mee behaald. Ik zie in ieder geval dat de PvdA dat nu ondersteunt en zegt dat we daarmee door moeten gaan. Wij vinden dat dat een gecombineerde aanpak is. Daarom doen wij deze investering.

Ten slotte, op het onderwerp Werk en Inkomen, kom ik op motie 200. Daar is al iets langer over gesproken. Vanuit mijn inzet kan ik zeggen dat het een verdeelmodel is. Er is opnieuw een aanpassing gekomen. Die heeft een licht verbeterd resultaat voor Utrecht laten zien. Dat betekent dat we van een inktzwart scenario naar een diepzwart scenario zijn gegaan. We hebben nog steeds een miljoenentekort. We moeten vol in het vangnet. Dat zeg ik ook tegen de PvdA-fractie. Dus elke steun aan ons als stad om er bij de staatssecretaris nogmaals op aan te dringen dat dit verdeelmodel echt niet deugt, kunnen wij van harte gebruiken. We zitten nog in de juridische procedure. De rechtbank heeft ons de vorige keer al gelijk gegeven. Ook hiertegen gaan wij weer protest aantekenen. Wij zullen dit gewoon voortzetten en zien dat steeds meer gemeentes dat ook vinden.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): "Vol in het vangnet" zegt mij helemaal niks. We hebben juist een vangnet om mogelijke gaten op te vangen. We gaan er overheen, neem ik aan. Daarnaast was de uitspraak in dat hoger beroep heel simpel. SZW moest een nieuwe berekening aanbieden. Die heeft de wethouder gekregen. Als hij daartegen weer in beroep of cassatie gaat, dan is dat een heel andere procedure dan hij gevoerd heeft. Dit is dus een beetje geklets in de ruimte.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Dat werp ik verre van mij. We zitten gewoon in een juridische procedure waarin we bij het vorige verdeelmodel protest hebben aangetekend. Daar heeft de rechtbank ons erkenning in gegeven. Het Rijk gaat daartegen in beroep en wij niet. Wij gaan mee in beroep omdat

we nog een aantal andere punten willen bereiken. Het tweede punt is dat we een nieuwe casus hebben, namelijk het nieuwe verdeelmodel. Dat is geen antwoord dat de rechter heeft gevraagd aan de staatssecretaris. Dat is een zelfstandige zaak. Daartegen gaan we weer in beroep, omdat we ervan overtuigd zijn dat de rechter ons opnieuw gelijk gaat geven. Ik werp de interpretatie van de heer Bos verre van mij.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Dan ben ik om te beginnen benieuwd wat deze wethouder vindt van de betrouwbaarheid van de Rijksoverheid. Mijn tweede vraag is de volgende. Als de wethouder deze inschatting zo doet, dan betekent dat dus dat hij ervan uitgaat dat de budgetten van volgend jaar voldoende zijn, dat hij die rechtszaak gaat winnen en dat het nu dus niet geregeld hoeft te worden.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Op dit moment is er een voorziening getroffen voor 2017. Het feitelijke tekort kunnen we pas in oktober 2017 vaststellen, want dan zien we dat pas. Daar is een voorziening voor. Die is deugdelijk. Dat heeft ook mijn collega van Financiën aangegeven. Wij zijn van mening dat het nieuwe verdeelmodel, zoals dat nu is voorgesteld, nog steeds niet functioneert. Wij gaan daar opnieuw tegen in beroep. We zullen dat weer moeten afwachten. Ik heb daar vertrouwen in. Als de volgende stappen zijn gezet, dan zullen wij de raad weer informeren.

Ik stap over naar mijn portefeuille Jeugd. Er was een vraag van de PvdA-fractie over jongerenoverlast. Daarover is ook in de commissie over gewisseld. We zien dat in bepaalde delen van onze stad, bijvoorbeeld Oost, jongerenoverlast inderdaad toeneemt. Daar zetten we dan ook extra menskracht vanuit de stichting JoU op in. De wijken Lombok en Overkapel werden ook genoemd. Dat hebben we nagevraagd bij onze veiligheidsafdeling. Die ziet daar geen toename. De stichting JoU heeft wel altijd de mogelijkheid om te schuiven in formatie en inzet als dat nodig is. We zullen dat zeer nauwgezet volgen. Bij vragen die de raad daarover heeft, kan contact worden opgenomen.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Het is toch wel vreemd dat ik van de burgemeester hoor dat er extra veiligheid wordt ingezet in Lombok-Oost. Ik zie hem knikken. Nu vertelt de wethouder dat hij van Veiligheid gehoord heeft dat er geen verhoogde inzet nodig is. De wethouder heeft ons al beloofd dat er extra wordt ingezet op de overlast die bewoners daar ervaren. Dat zien we ook op het Twitteraccount van de wijkagent in Lombok. Er klopt dus iets niet.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Over het punt dat u aan de burgemeester adresseert hoor ik net dat het om Overvecht gaat. Klopt dat, voorzitter?

De **VOORZITTER**: De wethouder sprak net over Overvecht. Hij heeft het niet over Lombok gehad.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Het gaat erom dat we signalen serieus nemen als daar extra inzet nodig is. Daar kan vanuit de veiligheidskant op gereageerd worden. Er kan ook vanuit de preventieve kant, vanuit stichting JoU, op gereageerd worden. Dat doen wij dan ook.

Amendement 48 gaat over de Kinderombudsman. Dat is voor de derde keer. Dat werd ook aangekondigd door de PvdA. Driemaal is scheepsrecht. Het college blijft bij de mening dat wij een goede structuur hebben. Wij bieden jeugdhulp aan. Daarnaast kunnen cliënten en hun ouders zelf hun klachten kwijt bij de organisatie en de gemeente. Natuurlijk hebben we ook nog het Advies en Klachtenbureau Jeugdzorg, het AKJ. Dat speelt daar ook nog steeds een heel belangrijke rol in. Wij zien daar op dit moment geen toegevoegde waarde in. Ik kan ook verwijzen naar mijn collega, wethouder Diepeveen, die een brede discussie gaat starten met de raad over een mogelijkheid en de meerwaarde van een

ombudsman. Daarover wordt u geïnformeerd.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Als ik hier ooit weg ben, ziet de wethouder het licht misschien een keer.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Motie 187 gaat over meer keuzevrijheid door inzet van het pgb. Ook wethouder Diepeveen heeft hier natuurlijk een heel belangrijke rol in. Wij kunnen deze motie zeker overnemen. De portee daarvan is enorm belangrijk. Zij sturen wij het inderdaad ook aan. We zien dit als een ondersteuning van beleid, waarbij de professionals in de buurtteams dat op een goede manier moeten inbrengen. Dat zeg ik tegen de indieners. Ik ben ervan overtuigd dat zij er ook zo in staan. Dat is precies de portee die zij hier aangeven. Dat zullen we dus zeker doen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Ik ben natuurlijk erg blij dat de wethouder het wil overnemen. Hij ging echter net iets te kort door de bocht toen hij zei dat het ondersteuning van bestaand beleid is. Wij kregen nou net de signalen dat dat niet gebeurde. Daarom hebben we juist deze actie om extra onder de aandacht te brengen bij de buurtteams dat zij mensen erop wijzen dat ze een aanvraag voor een persoonsgebonden budget kunnen doen.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Dat klopt, maar we zitten natuurlijk in een fase waarin we de zaken opbouwen. Professionals moeten hun weg vinden in hoe ze dat nou precies met elkaar gaan vormgeven. Dat waren duidelijke signalen. Dat is ook in de commissie met elkaar gewisseld. Dat neemt niet weg dat wij vinden dat daar goed op gewezen moet worden, omdat het pgb gewoon een belangrijke toegevoegde waarde kan zijn. Daarmee is het ondersteuning van beleid.

Ik stap over naar mijn portefeuille Volksgezondheid. Er zijn twee moties. Motie 207 ontraadt het college. Dat doen we niet omdat de constatering of de overweging fout zouden zijn. Die zijn namelijk recht in de roos, zou ik haast willen zeggen. Ook het tweede punt van het dictum is de inzet die we vanuit Volksgezondheid doen, maar de lead van dit onderwerp ligt nu eenmaal bij Sport en Beweging. In november dit jaar komt er een nota naar de raad, waarin al deze activiteiten worden vermeld en ook de inzet wordt vermeld. Om een voorbeeld te geven: de JGZ, de Jeugdgezondheidszorg, stuurt hier actief op aan en sluit hier ook actief bij aan. Zo zijn er nog meer voorbeelden te noemen.

Ik kom op motie 208. Die is interessant en gaat over een onderwerp dat vanuit Volksgezondheid natuurlijk heel belangrijk is. Jongeren en roken, dat moeten we zien te voorkomen. De informatie die mij is toegereikt is dat tot 2020 schoolpleinen rookvrij zouden moeten zijn. Dat is een mooie aanleiding om die discussie bij schoolbesturen verder te brengen. Zij gaan er uiteindelijk zelf over. Dat geldt ook voor de sportvereniging. Er is ook altijd een vraagstuk over handhaving. Wat helpt als je als bestuur met deze bestuurders in overleg gaat, is dat je ten eerste in ieder geval steun hebt vanuit de raad. Daarom wil ik de motie graag in stemming laten brengen. Ten tweede doet goed voorbeeld goed volgen. Als de raad dit zo'n belangrijk onderwerp vindt, zou ik het volgende willen aanraden. Het helpt als ik of iemand anders van het college bij een sportvereniging kan zeggen: we hebben het gemeentehuis ook rookvrij gemaakt. Dan is het een stuk makkelijker praten op bestuurlijk niveau, want dan heb je niet de jij-bak: u kunt het wel aan mij vragen, maar wat doet u er zelf precies aan? Dat wil ik als overweging aan de raad mee terug geven.

De heer **SCHIPPER** (SP): Ik vroeg me af of het college met één mond spreekt in dezen.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Ja.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): De heer Schipper vraagt iets aan mij als wethouder Volksgezondheid namens het college. Ik word er terecht op aangesproken om dit onderwerp ter hand te nemen. Ik geef de raad mijn ervaring mee. Als je dit soort zaken bespreekbaar wilt maken op bestuurlijk niveau, dan krijg je heel vaak de jij-bak terug. Dan is de uitspraak van de raad en de opdracht die aan het college meegegeven wordt veel sterker als dat wordt vergezeld met de mededeling dat de raad daar zelf ook een stap in heeft gezet, omdat de raad zich daarover heeft uitgesproken, dat heel belangrijk vindt en daar zelf een stap in heeft gezet. Dat helpt enorm in de discussie.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Ik had bij deze motie al iets gezegd over het Stadhuisplein. Ik vroeg me af of de wethouder de raad verzoekt om een subamendement in te dienen op deze motie. Is dat het geval?

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Ik geef aan dat het, als je met verenigingen en schoolbesturen om de tafel gaat zitten, in eerste instantie kansrijker en makkelijker is als je ook iets kunt zeggen als: wij staan er ook voor en wij hebben vanuit deze raad de stap gezet. Zij gaan daar over hun eigen terrein, hebben echt serieuze vraagstukken over handhaving. De wil is er wel echt. Het is aan de raad om te beoordelen hoe hij dat verwoordt. Nogmaals, ik wil de motie ook echt aan de raad laten om daar een eenduidig antwoord op te geven.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik vind het op zich een heel goed idee van de wethouder, maar ik neem toch aan dat het geen voorwaarde is om deze motie aan te nemen, wat deze wethouder betreft.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Nee, ik laat de motie ook echt aan de raad. Ik ga graag over dit onderwerp met de pet in de hand naar die bestuurder toe om die discussie daar te starten. Ik geef alleen aan dat het een makkelijker gesprek is als dat met meer kracht, niet alleen namens de hele raad, maar ook met een duidelijk gebaar, gedaan wordt.

Ik kom aan het einde van mijn betoog. Over het onderwerp Stationsgebied is bij mijn weten geen vraag gesteld.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik begin met de moties en de vragen over mobiliteit, te beginnen met motie 219 van Student & Starter. Daarin staat een vraag over effectindicatoren. Ik geloof dat het in het kleine debatje dat zich ontspon het ook al even ging over de motie van de heer Te Ronde bij Slimme Routes, Slim Regelen, Slim Bestemmen. In dat kader maken wij nu een monitorings- en evaluatieplan met als doel om bij het MPB 2017 daarvan de eerste rapportage te laten zien. Ik begrijp dat mevrouw Freytag de resultaten daarvan ook in de cyclusedocumenten een plek wil geven. Mij lijkt het een prima idee om te bekijken wat daar de belangrijkste in zijn om die ook in de Voorjaarsnota en de begroting op te nemen.

(De heer Van Zanen draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan mevrouw Ferket.)

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): De motie wordt dus overgenomen?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ja, ik kan de motie dan wel overnemen. Ik had haar positief geadviseerd, maar kan haar net zo goed overnemen.

Ik kom op het Utrecht Science Park, Utrecht-Oost. Daar hebben D66 en VVD aandacht voor gevraagd.

De **VOORZITTER**: Wethouder, kunt u het nummer vermelden?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Er is geen nummer, want het zijn vragen. Ik heb aandacht besteed aan wat er nu loopt in de brief van 14 oktober. Op Rijksniveaus wordt er gewerkt aan een Toekomstbeeld OV. Alle decentrale overheden zijn daarbij betrokken. In dat traject zijn drie scenario's uitgezocht. Wij hebben er vanuit de regio voor geijverd dat er een scenario tussen zit waarin het tweede station is opgenomen en dat er een scenario ligt waarin er ingezet wordt op meer lightrail-achtige varianten. We weten dat die scenario's doorgerekend zijn, bekeken zijn en dat de staatssecretaris naar verwachting in december met haar bevindingen komt. Ik zal zorgen dat de raad daar zo snel mogelijk over geïnformeerd wordt. Verder heb ik eerder al aangegeven –ik denk in de commissie– dat naar aanleiding van de conclusies in het BO MIRT Rijk en regio met elkaar gaan kijken naar een plan van aanpak, hoe we tot het ultieme pakket van maatregelen komen. We hebben afgesproken om samen in een programma te gaan werken. Dat plan van aanpak moet er rond de jaarwisseling liggen. Ik heb eerder gezegd dat ik dat graag deel met de raad. Een van de dingen die daar zeker in moet zitten is een onderzoeksagenda. Ik heb eerder aangegeven dat ik graag de raad erin wil betrekken door haar mee te laten reflecteren of daar de goede dingen in zitten. Die onderzoeksagenda moet er uiteindelijk toe leiden, natuurlijk samen met het werk dat al gedaan is, dat er helderheid komt over de haalbaarheid van de verschillende oplossingen. Voor dit alles geldt natuurlijk dat het in samenwerking met de provincie moet gebeuren. Dat hoorde ik zowel de Gilissen als de heer Verschuure zeggen. It takes at least three to tango, in dit geval. We willen ook het Rijk erbij betrokken hebben, nog even los van alle stekels in het Science Park, maar ook in andere delen van de stad. Kortom, er gebeurt een hele hoop. Het Toekomstbeeld OV gaat snel inzicht geven en aan de andere komt er, samen met de provincie, snel een onderzoeksagenda. Die moet natuurlijk leiden tot echt onderbouwde oplossingen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Bij ons is er een gevoel van urgentie. De kabinetsformatie staat bij wijze van spreken voor de deur. Een van de momenten dat er financiële inzet voor deze regio, voor dit gebied, te regelen is, is wel dan. Dan is het heel belangrijk dat we met een kristalhelder verhaal naar Den Haag toe kunnen gaan. We moeten een pleidooi, een lobby houden om ervoor te zorgen dat Utrecht bereikbaar blijft. Je moet die plannen nu al gaan maken om ervoor te zorgen dat er in 2030, 2040 dingen tot stand gaan komen, dat er een nieuwe OV-visie is et cetera, dat dit soort verbindingen er is. Ik zie dat de wethouder hard werkt. Ik zie ook dat het er nog niet is, in ieder geval niet voldoende naar de smaak van D66. Wij hebben wel echt de behoefte dat het er komt.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik vraag me dan toch een beetje af wat de heer Verschuure meer wil. Ik hoor dat er door Utrecht is ingezet op twee scenario's. Een daarvan heeft een extra station, meer ov aan die kant en een andere met meer lightrail-varianten. Dat wordt nu doorgerekend. Straks hebben we dus een beeld van wat het kost en wat de voor- en nadelen zijn. Is dat dan niet het moment waar we op gaan inzetten en waarvoor we er vol tegenaan voor gaan?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Dan is mijn vraag aan de wethouder: wanneer krijgen we dat kristalheldere beeld waarop we moeten gaan inzetten? Is dat dan nog ruim voldoende voor dit moment om bij een komend kabinet dit pleidooi te kunnen doen?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): We zijn ons van dat belangrijke moment maar al te zeer bewust. Ik kan me zo voorstellen dat een aantal mensen uit deze raad ons kan helpen om dat moment te

benutten. Kortom, dat hebben we voor ogen. We hebben altijd gezegd dat het niet zo veel zin heeft als wij als stad in ons eentje ergens voor gaan pleiten. We proberen dat in samenwerking te doen, op z'n minst met de provincie en het liefst met nog allerlei andere steunzenders. Dat is soms een procesje. Ik geloof dat een oud Zuid-Afrikaans spreekwoord is: alleen ga je sneller, samen kom je verder. Dat is hierop van toepassing. De heer Verschuure kan van mij aannemen dat ongeduld een van mijn slechte eigenschappen is. In die zin deel ik dat helemaal. Ik heb tegelijkertijd het gevoel dat we nu op de goede weg zitten. Ik denk dat het traject van staatssecretaris Dijkzema niet voor niets in december eindigt. Dat is met een doel gedaan. Ook dat zal input vormen voor de coalitieonderhandelingen in Den Haag.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Ik deel die eigenschap die soms als negatief bestempeld wordt. Ook ik ben ongeduldig. In dezen denk ik dat het belangrijk is voor de stad. We zijn erg nieuwsgierig waar de wethouder in december samen mee kan komen. We hopen dat die ons nauw aangehaakt raakt. Dan zullen wij onze counterparten in Den Haag in elk geval ook proberen te overtuigen.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): We hebben een afspraak met iedereen in deze raad die wil komen op 1 december. Dan kunnen we al meer vertellen over wat we op dat moment weten. We kunnen natuurlijk ook nog samen momenten creëren onderweg naar maart en daarna.

Ik was bij de Kanaalstraat aangekomen. Mevrouw De Boer had daarover een vraag gesteld. Ook deze heeft geen nummer. Ik herhaal maar even wat ik in de commissie heb gezegd. Er loopt nu een proces om samen tot een visie te komen. Daar moet natuurlijk ook een wat meer concreter plannetje volgen. We hebben gezegd dat we gezien hebben dat daar al een aantal ontwikkelingen openbare ruimte gaan plaatsvinden in de sfeer van riolering, afvalbakken en bomen. We kunnen dus in ieder geval werk met werk maken. Dat is ook de aanleiding en de timing van dit hele project geweest. Dan zullen we in het voorjaar leren wat voor plannetje er ligt en wat daarvoor nodig is. Dat moet ons dan inzicht geven. Het heeft niet zo heel veel zin als ik nu al verder vooruitloop.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Dat was ook niet de bedoeling. De bedoeling was wel dat we in het voorjaar zo'n plannetje hebben en ook weten wat voor financiële paragraaf daar eventueel bij zit.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Het is de inzet dat het er dan ligt, met het enige kleine voorbehoud dat het een proces is dat ook daar in de buurt moet plaatsvinden. Het zou nog kunnen gebeuren dat dat net iets meer tijd nodig heeft. Het is wel degelijk de bedoeling om in het voorjaar iets te hebben liggen.

Ik wilde nog even ingaan op een opmerking van de heer Gilissen over de 't Goylaan. Hij kondigde ook een expertmeeting over verkeersmanagement aan. Dat is voor mij aanleiding om te zeggen dat er, naar aanleiding van een toezegging aan de heer Van Schie, bij Slimme Routes, Slim Regelen, Slim Bestemmen, een plan aankomt voor verkeersmanagement in de eerste helft van 2017. Bij de 't Goylaan wordt juist al met een nieuwe generatie techniek gewerkt. Het is misschien aardig om dat toe te lichten in die expertmeeting, mocht daar belangstelling voor zijn.

Motie 197 gaat over het Stadhuisplein, dat onder die naam niet bestaat, maar we weten allemaal waar we het over hebben. De raad weet dat er een project loopt rondom de positie van de voetganger in de binnenstad. Daar hebben we een stadsgesprek over gevoerd. Alle stakeholders zijn daarbij betrokken. Er is een klankbordgroep gevormd. Ik zie deze motie als een aanmoediging om juist ook in dit gebied nog wat extra met bewoners en ondernemers te spreken om te bekijken wat hier nog nodig is. Verder is het voor mij nu moeilijk om op de inhoud vooruit te lopen. Als we onze bevindingen op een rijtje zetten, dan komen we als college met een voorstel aan de raad. Dan zal ik natuurlijk deze motie meenemen als een

extra aanmoediging om goed te bekijken wat verstandig en nodig is.

De heer **EGGERMONT** (SP): Wordt daarbij ook meegenomen wat de gevolgen zijn voor de verkeerscirculatie als de Korte Minrebroederstraat wordt afgesloten voor autoverkeer?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Uiteraard gebeurt dat. We zouden geen knip voor de neus waard zijn als we dat soort aspecten niet mee zouden nemen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Deelt de wethouder de analyse van de fractie van GroenLinks dat het een kwestie is van twee paaltjes neerzetten en dat je dan, ook financieel gezien, wel klaar bent? Of kan de wethouder duiden wat zij een redelijke kostenschatting vindt van zo'n soort project?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Dat hangt er een beetje vanaf welke variant er uiteindelijk ligt. Als het echt over het Stadhuisplein –zo noem ik het maar weer even– zou gaan, dan is dat wel waar, want er ligt geen enorme rijbaan die je weg moet halen. Dat is op zich een prima ingericht plein waar je niet zo veel aan hoeft te doen. Het Oudkerkhof is al een project, dus daar is financiering voor geregeld. Dan zou het er vooral van afhangen of het project nog groter wordt dan dat. Dan zou je inderdaad eventueel tot extra investeringen komen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): De motie zegt letterlijk "Korte Minrebroederstraat en de aangrenzende straten (Minrebroederstraat, Annastraat en Oudkerkhof)". Er zitten dus twee straten die nog niet gedekt zijn, waar ook geld voor nodig is. Kan de wethouder een inschatting geven van wat voor geld GroenLinks hier probeert uit te geven?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik lees de motie niet alsof dit nu al een dekking heeft. Volgens mij staat er dat ik iets mee moet nemen in een traject. De Annastraat zal ook wel meevallen, denk ik. Dan heb je het misschien over de Minrebroederstraat. We lopen hier nu mijlenver op de zaken vooruit. Ik kom hierop terug wanneer het college een voorstel doet over de positie van de voetganger in de binnenstad.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Omdat het hier over een participatietraject, schetst het MPB randvoorwaarden. Staan die helder op het netvlies bij de wethouder in dit proces?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Dat is wel een heel vage vraag. Ik houd me natuurlijk altijd aan randvoorwaarden die we zelf hebben gesteld.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): In het MPB staan natuurlijk duidelijke richtlijnen over draagvlak, over alternatieve parkeervoorzieningen voor bewoners en bezoekers, over het dekken van de kosten en over het garanderen van de bereikbaarheid. Dat zijn aspecten die de VVD heel belangrijk vindt bij het realiseren van voetgangersgebied. De wethouder weet dat wij een warm voorstander waren en zijn van een nieuwe parkeergarage aan de rand van het centrum, het gebied aan de oostzijde, misschien zelfs wel twee. Dat zijn randvoorwaarden waarvan wij denken: dat zou het heel eenvoudig maken om de wens van GroenLinks te realiseren. Ik hoor graag een reflectie van de wethouder daarop.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Mijn reflectie is vooral dat er in pandig nog heel veel leegstaat. Volgens mij gaan we nu een debat heropenen dat bij de Voorjaarsnota heeft plaatsgevonden. Ik

denk dat de heer Van Schie duidt op het feit dat we toen geld hebben vrijgemaakt om in ieder geval 100 plekken in de binnenstad op te heffen. Daar hebben we wat afspraken gemaakt, die gewoon binnen de nota Stallen en Parkeren vallen. Dat gaan we doen. Daar houden we ons uiteraard aan. De raad kan nog een voorstel over tarieven verwachten, want dat hebben we toen ook afgesproken.

Ik ben nu bij de motie “slimme routes, toegankelijke routes”. Ik neem gelijk het voorstel van het CDA mee. Dat was een soortgelijk voorstel, specifiek over ouderen. Ik had zelf tenminste het gevoel dat het een beetje in lijn lag met elkaar. We zijn op dit moment goed in overleg met het Solgu vanuit het voetgangersprogramma om het voetgangersklimaat in Utrecht te verbeteren. Daar hoort natuurlijk ook bij dat het beter wordt voor mindervaliden, of het nou rolstoelgebruikers zijn of blinden of slechtzienden. We weten dat het Solgu bezig is om te inventariseren wat er nodig is om een aantal routes te verbeteren. Dat wisselen we dus met elkaar uit. Wij proberen die kennis in ieder geval in te brengen in bestaande herinrichtingsprojecten die we uitvoeren. Dat zijn er best een aantal, zeker hier rond de binnenstad. We hebben twee specifieke pilots, rond Vaartsche Rijn en in Overvecht, om ook wat gebieden onder de loep te nemen. Daarin nemen we het mee. Als ik het zo mag begrijpen, kan ik de motie overnemen. Dat was overigens motie 195.

(Mevrouw Ferket draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan de heer Van Zanen.)

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik was even benieuwd over welke motie het precies ging. De vraag in de motie is niet alleen om dingen mee te nemen, maar ook juist om meer inzicht te geven aan mensen met bijvoorbeeld een rolstoel welke route zij kunnen nemen. Is de wethouder bereid om ook dat deel van de motie over te nemen?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik begrijp dat het Solgu knelpunten in beeld brengt. We kunnen natuurlijk altijd een linkje op de site zetten naar het Solgu. Ik wijs er wel op dat we, met de manier waarop we dit kunnen doen, dus in bestaande projecten meenemen, we daarmee nog niet volledig toegankelijke routes creëren. Het wordt lastig om daarover met trompetgeschal te communiceren.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): De motie gaat voor een deel over communicatie. Er is een al dan niet geslaagde poging gedaan om de Herenroute aan te geven. Dat zou een goede alternatieve fietsroute kunnen zijn. Zo zou je ook een slimme route, met de minste hobbels, kunnen aangeven voor mensen met een rolstoel. Het is meer in die richting bedoeld.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik begrijp dat het Solgu dat soort informatie op een rijtje zet. Wij kunnen natuurlijk doorlinken naar wat het Solgu daarover te zeggen heeft.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): De wethouder heeft het over gebieden en het meenemen van de bestaande aanpak. Dat is mooi. Mijn vraag ging over specifiek in beeld brengen van een aantal routes, die door verschillende gebieden heen gaan. Wij hebben zelf een aantal van die routes gelopen. Onze indruk is dat het deels een kwestie is van dingen echt goed recht leggen en ervoor zorgen dat de logische route opgeknapt is, ook voor bijvoorbeeld mensen in verzorgingshuizen. Dat hoor ik nog niet helemaal in het antwoord van de wethouder. Volgens mij hoeft dat niet heel groot of duur te zijn, maar moeten die routes goed in beeld gebracht worden. Dat is net iets anders dan wat we nu aan het doen zijn. Ik hoor daar toch nog graag een toezegging over.

De heer **VERSCHUURE** (D66): De voorzitter vraagt de hele tijd om het ronddraaiteken. Ik heb

inmiddels last van mijn arm gekregen.

De **VOORZITTER**: U hebt een mixerarm gekregen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Zoals de wethouder het nu zegt, lijkt het alsof je de hindernissen onderweg weg zou moeten halen. Ik zoek het meer naar analogie van doorfietsroutes. Maak er doorrolroutes van. Maak favoriete routes toegankelijk en expliciet. Dan gaat het niet alleen om een paaltje weghalen, maar gaan we daar letterlijk kijken of je er makkelijk kunt lopen en kunt rollen. Zie het op die manier.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Dan hebben we het wel over een heel ander verhaal. Dan mis ik wel een beetje de dekking. Dan hebben we het niet over het wegleggen van een paar tegels. Als je serieus tegen mensen wilt zeggen dat het helemaal perfect is, dan hebben we het over een heel ander verhaal. Dan had het een amendement met een dekking moeten zijn en dan hadden we een heel ander gesprek gehad. Ik kan wel heel erg delen dat dit goed en belangrijk is, maar daarmee hebben we het nog niet gefinancierd. Dan hebben we dus een ander gesprek.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Wij zijn niet de eerste indiener van de motie, maar het gaat ons erom dat het eerst eens in kaart wordt gebracht. Dan wordt het een "work in progress". Vervolgens kun je langzamerhand die zaken weghalen en weet je wat de favoriete routes kunnen gaan zijn.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Nu zegt de heer Verschuure in andere woorden precies hetzelfde als ik.

De **VOORZITTER**: Wethouder, ik geef u het woord. Dat is althans de theorie. Anders krijgen we straks weer die mixerhandjes.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Misschien moet ik in tweede termijn de motie indienen. Ik wilde het eerst met een vraag proberen, maar het dictum van de motie vraagt erom in beeld te brengen welke maatregelen er nodig zijn om zo'n route goed te laten lopen of rollen. Ik zal de motie in de tweede termijn indienen. Dan kunnen we het erover hebben of het te doen is.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Dat laatste wordt nu gedaan met het Solgu. Daar werken we mee samen. Dat gebeurt dus. Verder willen we het uitvoeren op precies de manier zoals de heer Verschuure het zei. We nemen het stukje bij beetje mee in projecten. Dat heb ik al een aantal keer proberen te zeggen. Zo werkt het. Geleidelijk moet het dan beter worden. Dat is precies het idee.

Ik ben bij motie 211. Die is van de VVD en gaat over de laadpalen. Volgens mij was de achtergrond van de vraag hoe we de markt in de laadpalenbusiness zijn werk konden laten doen. Zo heb ik de motie begrepen. We hebben tot nu toe gezien dat die laadpalen niet vanaf het begin een sluitende businesscase hadden. We hebben in de eerste jaren, zeker in het stedelijk gebied, waar we dat belangrijk vinden voor schone lucht, gestimuleerd als overheid om die ontwikkeling sneller op gang te brengen. Dat was wel met een expliciet oogmerk dat de markt dat op een gegeven moment zelf moest kunnen doen. Er is al heel lang het beeld dat dat ongeveer in 2018 zo zou moeten zijn. Grappig genoeg lijkt dit nog uit te komen ook. We zien de laatste jaren dat die palen 30% goedkoper zijn geworden. We zien dat ze 70% meer gebruikt worden. De kostendekking van laadpalen wordt dus steeds beter. We verwachten echt dat dit in financiële zin zonder extra overheidskontje kan. Dan zal de bemoeienis vanuit de overheid meer zijn om

de openbare ruimte een beetje ordelijk te houden. Ik doe het nu een beetje voor de vuist weg. Misschien is het wel aardig dat we precies opschrijven wat wij daar zien gebeuren en wat we er als gemeente aan kunnen doen om dat maximaal te stimuleren. Dan zijn de heer Van Schie en de VVD-fractie maximaal geïnformeerd.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Ik krijg de indruk dat het zeldzame moment zich voordoet dat wethouder Van Hooijdonk en ik precies hetzelfde willen. Ik dank haar daarvoor. Wij trekken de motie in.

De **VOORZITTER**: Motie 211 is ingetrokken en maakt geen deel meer uit van de beraadslaging. Volg het goede voorbeeld.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Dan kom ik op motie 209, "parkeer de garages bij de markt". Dat is nog een marktkwestie. Ik vrees dat ik hier toch moet ontraden en er net wat anders in zit. Er is wat mij betreft wel een heel goede reden voor. Het is niet omdat het beheer van garages een doel op zich is, maar wel omdat het nodig is om een aantal andere beleidsdoelen van de gemeente te halen. Ik noem wat belangrijke voorbeelden. In binnenstedelijke gebiedsontwikkelingen lukt het ons vaak de parkeerbehoefte, die volgt uit ons eigen parkeerbeleid, een plek te geven in onze eigen publieke garages, waar de private garages er niet aan mee willen werken. Dat zijn manieren om bijvoorbeeld het Noord- en Zuidgebouw tot stand te brengen en onlangs het postkantoor. Dat zijn toch wel heel belangrijke ontwikkelingen die je zo mogelijk probeert te maken. Ook het onderwerp waar we het net over hadden, dat je het parkeren op straat, ook in de binnenstad, inpandig probeert te brengen. Ook daarvoor is de inzet van gemeentelijke garages heel belangrijk. Het is geen doel op zich, maar wel nodig om een aantal andere belangrijke dingen mogelijk te maken.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Als we gemeentelijke beleidsdoelen proberen te realiseren, dan krijgen we inzichtelijk welke gemeentelijke doelen dat zijn en hoe ze gefinancierd worden. Op deze manier wordt het voor ons ondoorzichtig. In de motie wordt gevraagd om helder te maken waar de draaiknoppen zitten, waar de markt het werk kan doen en waar de overheid een doel heeft. Dat vraag ik van de wethouder als toezegging.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): In het volgende MPB wordt natuurlijk weer de parkeerexploitatie besproken. Ik kan best een paragraaf wijden aan het belang van de gemeentelijke garages die nu in ons beheer zijn. Ik begrijp de heer Van Schie zo dat je een heroverweging kunt maken, als we denken dat dat bij een garage niet meer zo is. Dat lijkt me prima om te doen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Ik dank de wethouder en trek de motie in.

De **VOORZITTER**: Motie 209 is ingetrokken.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik kom op motie 210. Ik heb de naam niet bij de hand. De motie gaat over een procedure om betaald parkeren weer op te heffen. Helaas moet ik ook die motie ontraden. Dat zal geen verrassing zijn. Om te beginnen past ze niet in de bestaande nota Stallen en Parkeren. We hebben ons voorgenomen ons daaraan te houden. Dat is een procesmatig antwoord. Ik vind het ook inhoudelijk onverstandig. Betaald parkeren is geen doel op zich. Dat doe je om de drukte in de openbare ruimte te reguleren en leefbaarheid te stimuleren. Als je betaald parkeren opheft, dan zal je zien dat er een aanzuigende werking ontstaat, misschien wel uit de wijde omtrek. Het zou kunnen dat je in

zo'n gebied het parkeren weer naar je toe zuigt. Dan creëer je dus problematiek, zeker omdat we weten dat het steeds drukken en voller wordt in de stad. Zeker bij ruimtelijke ontwikkelingen verandert de parkeernorm in gebieden met betaald parkeren, dus dan vraag je aan ontwikkelaars ook minder parkeerareaal te creëren. Als je dat af zou schaffen in de omgeving, dan heb je een verkeerde parkeercapaciteit ontwikkeld. Het lijkt me in de praktijk tot onwenselijke resultaten leiden. Deze motie moet ik dus ontraden.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Ik ben benieuwd of ook de mailbox van de wethouder steeds vol zit met verzoeken om betaald parkeren op te heffen. Dat is bij mij nog nooit gebeurd. Ik ben benieuwd hoeveel signalen de wethouder heeft gekregen.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik heb het voorstel niet bedacht, dus ik heb die nog niet gekregen. Misschien hebben mensen het idee dat dat niet heel erg in de rede ligt. Ik waarschuw de raad maar weer even voor de problemen die kunnen ontstaan wanneer je het opheft. Het lijkt mensen misschien een goed idee aan de voorkant, maar aan de achterkant zullen ze misschien wat spijt hebben.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Is de wethouder dan met mij van eens dat het er toch een beetje naar riekt dat dit voorstel gedaan wordt omdat de verkiezingen voor de deur staan? Daarom wordt dit ideeetje van de VVD geplugd. Ik heb namelijk nog geen enkel signaal in de vorm van een draagvlakmeter gekregen dat mensen betaald parkeren opgeheven willen hebben.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik begrijp dat die opmerking misschien aan een ander adres gericht was. Ik heb in ieder geval de motie ontraden.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Ik wil de heer Verschuure toch wel even meegeven dat er een aantal mensen in Tuindorp-Oost is dat het een tijdje geleden graag had willen doen. Het CDA heeft het, ruim voor er nieuwe verkiezingen aan kwamen, voorgesteld toen we een nieuwe procedure invoerden. Ik ben in ieder geval heel blij dat de VVD dat ook inziet.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Wij zien in randgemeenten rondom Utrecht echt een trend dat betaald parkeren op sommige plekken op verzoek van ondernemers en bewoners wordt opgeheven. Het is helemaal geen gekke gedachte. Bovendien ken de wethouder als iemand die het autobezit wil ontmoedigen. Als de modal split zich doorzet zoals de wethouder wenst, hebben we straks allemaal fietsen in deze stad en helemaal geen betaald parkeren meer nodig. Ik zou juist denken dat je in de toekomstvisie van de wethouder dit instrument zou moeten willen. Ik geef de heer Verschuure mee dat het misschien inderdaad een beetje een theoretisch instrument is. Maar als we D66 elk theoretisch instrument zouden moeten ontnemen, dan hadden we heel veel vrije tijd in deze raad. Ik zou toch wel aan de wethouder willen vragen om serieus na te denken over de toekomst en ook mee te denken over hoe betaald parkeren weer kan worden opgeheven. Wij houden de motie gewoon in stand en willen haar in stemming brengen.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Ik kan het toekomstbeeld van de heer Van Schie goed volgen, maar vraag me af of het niet handiger is om een proces in te stellen dat niet het betaald parkeren opheft, maar überhaupt het parkeren op straat.

De heer **VERSCHUURE** (D66): D66 werd aangesproken. We zouden een heleboel tijd over hebben als

D66 een aantal theoretische mogelijkheden niet zou hebben. Ik ben benieuwd welke dat zijn. Het voelt als een luchtballonnetje en we hebben ervaring met ballonnetjes en de heer Van Schie. Dat lijkt me geen goed idee.

De **VOORZITTER**: De wethouder zet haar betoog voort.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Dat voelt als een aansporing om nergens meer op te reageren. Motie 193 gaat over blauwe zones. Het zal niet verrassend zijn dat ik ook die motie ontraad. Uit welke film kwamen we ook alweer? In de nota Stallen en Parkeren staat dat we niet aan blauwe zones doen zolang we dat moeten financieren uit de eigen begroting. De raad heeft toen een motie ingediend om te onderzoeken of we het de ondernemers zelf kunnen laten financieren. Dat hebben we gedaan en blijkt juridisch niet te kunnen. Nu ligt er een motie om het dan toch maar uit eigen middelen te dekken. Dat gaat dus tegen de nota Stallen en Parkeren in. Dan is er ook nog een dekking die ik echt af moet raden. De parkeerexploitatie heeft een reserve om risico's en tegenvallers op te vangen. Incidentele extra meevallers die daar niet voor nodig zijn, zijn eerder al ingezet voor bijvoorbeeld de aanloopverliezen bij de Jaarbeurspleingarage en de Berlijnpleingarage, voor de exercitie in de binnenstad en voor verbetering van P+R's. Ze zijn overigens ook gebruikt in beide tegenbegrotingen. Ik zie, kortom, geen extra financiële ruimte om daar nog van af te romen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Dit is misschien een aardig moment om het even te hebben over de techniek van die reserve. Die riep namelijk nogal wat vragen op in de voorbereiding. Ik zie in het meerjarig verloop in 2020 nog 3,4 miljoen. Er zit dus ruim geld in, ook om dit soort investeringen te doen. Het college heeft die voornemens ook gehad. Als je kijkt naar wat het college allemaal nog van plan is te doen met die reserve, dan kom je opeens op - 1,5 miljoen in 2020. Heeft het college de mening dat die reserve te benutten zoals die nu in het meerjarig verloop in de begroting zit en die ruimte te gebruiken zoals het college bij de Voorjaarsnota heeft gedaan of zegt het college dat hij niet onder nul mag komen in de meerjarige raming? Dan kan het ook niet zoals het college het gedaan heeft in de Voorjaarsnota.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): De cijfertjes moet ik in de pauze even tot me nemen. Dan kan ik daar in de tweede termijn op terugkomen. We hebben de reserves nodig voor tegenvallers. Bij het in exploitatie nemen van nieuwe garages kan het vanaf dag 1 niet stormlopen of het kan tegenvallen. Dat proberen we binnen de exploitatie op te lossen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Als dat de redenering zou zijn, dan is het raar dat het college bij het Meerjarig Perspectief Bereikbaarheid bij de Voorjaarsnota heeft voorgesteld om er twee keer 0,7 miljoen van af te romen voor andere tekorten in het meerjarenperspectief. Ik hoor daar graag aan het einde van de eerste termijn nog een antwoord op de vraag hoe dat precies werkt en hoe het college die reserve wil inzetten. Dan kan ik daar in de tweede termijn op terugkomen.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik moet het dus even voor de vuist weg doen. Op de precieze cijfers moet ik terugkomen. Het mechanisme was dat hij extra gevuld was, omdat de inkomsten gestegen waren door de tweede scanauto en de verhoogde handhaving. Misschien komt het ook nog door economische groei. Dat is nooit precies te achterhalen. In ieder geval zijn de inkomsten gestegen. We hebben gezien dat het verantwoord was om er nog wat van af te halen. Er zitten inderdaad wat plussen en minnen in, die misschien niet op het eerste gezicht helder zijn. Er blijft wel een reserve over om

tegenvallers op te vangen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Ik herhaal mijn verzoek om daar aan het einde van de eerste termijn helderheid over te krijgen. Mag de reserve meerjarig onder nul eindigen of moet hij daarboven blijven? Als hij daarboven moet blijven, hoe zit het dan met het voorstel van het college bij de Voorjaarsnota dat door de meerderheid van de raad is aangenomen?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik zal zorgen dat ik zo de cijfers paraat heb. Tot slot kom ik op motie 222, "Doe de deur dicht", van de Partij voor de Dieren. Die gaat over handhaving op winkeldeuren. Daar hebben we het in de commissie ook over gehad. We hebben toen gezegd dat die open deuren niet de maatregelenlijst hebben gehaald in Den Haag. Dat komt doordat er heel vaak geen sprake is van een terugverdientijd minder dan vijf jaar. Daarmee is het onmogelijk om te handhaven. Dat maakt dit specifieke punt lastig. We voeren in Utrecht natuurlijk wel een heel actief handhavingsbeleid. Daar zetten we fors op in. We proberen daarbij wel de meest impactvolle bedrijven als eerste te doen. Dat zijn over het algemeen de grootverbruikers, bijvoorbeeld zorginstellingen en kantoren. Wij bepalen de prioriteit in het handhavingsprogramma op basis van impact. De komende tijd zullen we dat ook doen op basis van de nieuw geïmplementeerde Europese Energy Directive. Er zijn ook wat kleinverbruikers die we handhaven. Daar hebben we dus een andere reden voor. Kortom, we kijken zeker naar winkels. We bieden die in het kader van de Klimaatroute bijvoorbeeld ledverlichting en dat soort dingen. Bij de keuze welke bedrijven we handhaven, kijken we echter naar impact. Ik heb eerder wel op suggestie van de Partij voor de Dieren gezegd dat het natuurlijk altijd een goed idee is om met het mkb in gesprek te gaan. Dat doen we in de volle breedte, niet alleen over deuren, maar ook over andere zaken. Wat kun je doen en hoe kunnen wij helpen om aan energiebesparing te doen?

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Ik dank de wethouder voor haar beantwoording. Wij snappen op zich die prioriteitenlijst wat betreft impact en dat grotere winkels en grotere zorgcentra eventueel eerst komen. Bij dit onderwerp en die 200 winkels is het echter juist interessant dat de impact verder gaat dan alleen maar de deur van die winkel. Het is duidelijk aangegeven dat mensen ook thuis sneller energie gaan besparen als ze door de stad lopen en de deuren van winkels dicht zijn. Dat geeft een extra stimulans voor mensen thuis om te denken: als die winkel het doet, dan doe ik het ook en als die winkel het niet doet, dan doe ik het ook niet. Ik ben benieuwd in hoeverre de wethouder toch nog mogelijkheden ziet om deze 200 winkels alsnog ergens op zo'n prioriteitenlijstje terug te laten komen. Dat is misschien niet in de top 3 van hoge prioriteiten.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik herhaal dat handhaven hierop toch wel heel erg ingewikkeld is. Het zal niet vaak voorkomen dat het een rendabele maatregel blijft. Dan kunnen we er ook niet op handhaven. Dat blijft een beetje ingewikkeld. Ik denk in die zin dat het praten en het helpen en adviseren vanuit de Klimaatroute toch de meest effectieve weg is.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Dat snappen wij. Wij hebben ons behoorlijk in dit onderwerp verdiept en kwamen uiteindelijk tot de conclusie dat er alsnog 200 winkels binnen dat activiteitenbesluit vallen en daar dus wel degelijk handhaving op mogelijk is. Dan vraag ik me af of er te weinig budget voor handhaving is om ook deze winkels aan te pakken. Dat horen wij dan ook graag. Dan zouden wij nu nog snel een motie wat betreft handhaving en extra budget moeten maken of we zouden die bij de Voorjaarsnota moeten indienen. Waarom zouden we deze 200 specifieke winkels, die wel onder het handhavingsbesluit vallen, niet aanpakken?

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik zeg niet dat die winkels niet onder de Wet milieubeheer vallen, want dat doen ze soms wel. Ik zeg dat we daarbinnen niet kunnen handhaven op open deuren, als die specifieke maatregel niet onder de Wet milieubeheer valt. Dan kunnen we misschien wel handhaven op bijvoorbeeld koeling of verlichting, maar niet op de deur. We moeten kiezen welke bedrijven we handhaven en welke niet. Dat is een kwestie van prioriteit. We hebben inmiddels 800 bedrijven gehad in de handhaving. Er zijn er ongeveer 9.000. Om die orde van grootte gaat het. We doen er een paar honderd per jaar. Je kiest steeds waar je de meeste impact haalt. Dat zijn dan toch vaak de grotere jongens.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Ik dank de raad voor de vragen en de moties en amendementen. Ik begin bij motie 179 van mevrouw Haage. Daarin wordt gevraagd om bij de gemeente extra banen te realiseren uit de extra middelen voor Kanaleneiland Overvecht. Dat is geld voor werk in de openbare ruimte. Dat besteden wij altijd aan of ook wel uit. Daarbij vragen wij altijd standaard minimaal 5% social return. Aanbieders van werkzaamheden met een hoger percentage maken dan ook meer kans om dat werk te krijgen. Er ontstaan dus geen banen bij de gemeente zelf. Tegen die achtergrond moet ik de motie ontraden. Het systeem werkt anders en in onze uitvraag nemen wij altijd de social return mee.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik weet van die 5%, maar juist omdat dit extra geld is en in buurten besteed wordt waar een grote werkloosheid is en ook veel jongeren werkloos zijn, willen wij toch vragen of de wethouder bereid is te onderzoeken of daar extra mensen aan het werk kunnen worden geholpen. Je zou dus niet die 5% moeten uitvragen, maar in gesprek moeten gaan met degene die het project gaat doen over de vraag op welke wijze er meer mensen uit de wijk aan de slag geholpen kunnen worden.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Ik heb dezelfde vraag als mevrouw De Boer. Ik verzoek de wethouder om niet te willen uitleggen hoe het nu werkt, maar om op de motie in te gaan.

De heer **GELDOF** (wethouder): Ik ben op de motie ingegaan en heb die ontraden. Wat mevrouw De Boer vraagt, is om bij het moment van aanbesteding de eisen van social return mee te nemen, maar ook te kijken of er mensen kunnen werken uit de omgeving waar het werk gedaan wordt. Ik wil onderzoeken of ik dat als kwalitatieve vereiste kan meenemen in de aanbestedingsuitvraag en of, als men daar mogelijkheden toe ziet, dat punten kan opleveren. Dat wil ik doen. Of dat een uitkomst oplevert, hangt natuurlijk van de inschrijvers af. Ik ben bereid om die vraag in de eisen te stellen.

Ik kom bij amendement 47 van de PvdA-fractie. Collega Kreijkamp is al op de dekking ingegaan en die kan ook niet. Ik herinner de raad er nogmaals aan dat het een bezuiniging is waartoe de raad eerder besloten heeft en die als achtergrond had dat de reiskostenregeling nogal uitgebreid was in vergelijking met andere steden. Ik weet dat wij ons ook na het doorvoeren van die bezuiniging nog keurig kunnen meten met grote steden en daar goed bij afsteken. Ik ontraad ook op inhoudelijke gronden dit amendement.

Motie 183 gaat over maatwerk voor mensen met beperkingen bij het uitrollen van het nieuwe inzamelen. Dat is een sympathieke motie, die ik kan overnemen. Ik maak één kanttekening. Ik heb toegezegd eind van het jaar een brief over het nieuwe inzamelen toe te sturen met alle maatregelen die wij hebben genomen, ook naar aanleiding van de signalen van bewoners. Wij zeggen altijd "Utrecht maken wij samen". Als mensen met een beperking met hun afval of met de container niet goed naar de afvalpunten kunnen, gaan wij ervan uit dat mensen eerst kijken of er afspraken over te maken zijn met de bureaus. Als dat niet lukt, heb je natuurlijk altijd nog de gemeente. Ik kan de motie overnemen met de

kanttekening dat “Utrecht maken wij samen” daarbij een belangrijk aandachtspunt is en blijft.

De heer **IŞIK** (PvdA): Dank voor de beantwoording. Het enige wat ik wil, is dat de overheid mensen die gehandicapt of ouder zijn en het niet zelfstandig voor elkaar krijgen de helpende hand biedt. Ik trek de motie in.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat motie 183 is ingetrokken.

De heer **VERSCHUURE** (D66): D66 heeft hiervoor al eerder aandacht gevraagd. Volgens mij gaat het ook hier om communicatie, net als bij een aantal andere vragen die ik heb gesteld over afvalinzameling. Kan de wethouder toezeggen dat het een onderdeel van de aanpak moet zijn om de communicatie naar de inwoners met een beperking over dit onderwerp te verbeteren? Hij moet hen erop wijzen dat maatwerk mogelijk is. Volgens mij komt dat bericht niet door. Dan is een deel van het probleem al opgelost.

De heer **GELDOP** (wethouder): Wij zullen daar zeker met het Solgu over spreken. Ik kom ook bij de vragen die de heer Verschuure daarover in eerste termijn heeft gesteld. De communicatie over het uitrollen van het nieuwe inzamelen gaat natuurlijk per brief naar huishoudens. Wij zullen dan zeker aandacht aan dit punt besteden, ook in de zin van kijken wat met de burens kan, maar ook dat men aan de gemeente de vraag kan stellen hoe het kan worden geregeld. De gemeente moet er immers zijn voor mensen met een beperking, ook bij onze wettelijke taak voor het inzamelen van afval. Wij zullen met Solgu bekijken hoe dat het beste in te kleden is en of men daar wijsheid heeft die wij niet hebben. Die gebruiken wij dan graag.

De heer Verschuure heeft ook vragen gesteld over het nieuwe inzamelen. Ik heb in de commissie al gezegd dat de standaardbrief die wij een aantal keren hebben verstuurd niet altijd toegesneden was op de huishoudens waar die uiteindelijk aankwam. Het was niet verstandig om huizen zonder achterom of zonder voordeur over klinkers te schrijven. Dat heb ik indertijd ook gezegd. Wij zijn op dit moment met allerlei dingen bezig. De brieven worden allemaal opnieuw geredigeerd. Wij zullen het bij het uitrollen in volgende wijken anders aanpakken en zorgen dat de informatie is toegesneden is op de ontvangers. Wij passen de folders aan. Ik heb toegezegd aan het eind van het jaar in een brief uiteen te zetten wat wij allemaal doen bij de nieuwe uitrol. Ik ga komende week langs in de Vogelenbuurt. Daar zijn de bezwaren meer gericht op de restafvalcontainers en de vraag of die nu wel moeten. Dat is een besluit van de raad geweest, maar ik ga zelf kijken waar die dingen zijn bedacht en hoe verstandig dat is. Ik wil dat zelf allemaal zien. Ik zit er bovenop. Juist de constatering over vertrouwen en het resultaat dat wij beogen met het scheiden van afval en het inzamelen van grondstoffen, zijn de doelstellingen die wij willen waarmaken. Bij “Utrecht maken wij samen” heb je bewoners nodig, met de vraag waar elk soort afval heen gaat. Daar zitten wij bovenop. Wij hebben dagelijkse controles op de ondergrondse inzamel punten. Wij kijken continu hoe de ledigingsroutes beter kunnen. Wij gaan ook experimenteren met het openzetten van containers, zodat je op bepaalde plekken het pasje niet nodig hebt. Wij maken er heel veel werk van om te zorgen dat de verdere uitrol van het nieuwe inzamelen zo goed mogelijk landt.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Heel fijn om te horen dat de wethouder er bovenop zit. Het gaat ons niet alleen om de communicatie, maar juist ook om na te gaan wat er in een buurt wel of niet kan en daarbij creatief naar nieuwe mogelijkheden te zoeken. Dus niet de standaardcontainers of het zelf weg brengen, maar ook nagaan op welke manier je dat omgekeerd inzamelen kunt vormgeven in de wijken waar geen plek is voor containers, bijvoorbeeld door minicontainers of door zakken die ergens aangehaakt kunnen worden. Kan de wethouder dat serieus bekijken?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Ik dank de wethouder voor de beantwoording, maar wat wij echt heel graag van de wethouder willen weten, is wat hij leert van wat in Hoograven en de Vogelenbuurt is gebeurd. De situatie per wijk is anders en je wilt dus ook per wijk kijken wat het beste voor die wijk is. Het lijkt mij goed om de communicatie naar de mensen die er wonen te verbeteren, want dat is weer misgegaan.

De heer **GELDOP** (wethouder): Ik heb gezegd dat wij de communicatie strak onder de loep nemen en dat wij, terwijl wij in het verleden keken naar een hele wijk, nu juist kijken naar buurten. Per woning moet gespecificeerd worden welke informatie daar op de mat moet landen om het zo goed mogelijk te laten landen. Alle communicatie nemen wij strak onder de loep. Dat komt ook langs mijn bureau, want ik wil zelf als inwoner ook kijken of ik het bevat als er iets in mijn brievenbus belandt. Ik heb recent in een brief geschreven hoe je zou kunnen omgaan met plastic, blik en pak en of dat in aparte zakken kan die je dan ergens aan kunt haken. Wij kijken zeker naar al die alternatieven. Het gaat erom dat wij het nieuwe inzamelen zo goed mogelijk uitrollen, passend bij een buurt, en zo veel mogelijk grondstoffen inzamelen.

Dan kom ik bij motie 185, "Voorkom verloedering in Lunetten. Ik heb even navraag gedaan naar de gemeten bewonerswaardering in Lunetten als het gaat om groenonderhoud en de staat van de openbare ruimte. Die ligt iets boven het gemiddelde stadsbreed. Dat wil ik even gezegd hebben, omdat de titel van de motie doet vermoeden dat "de zaken in Lunetten minder zijn. In heel Utrecht hebben wij op bepaalde punten achterstallig onderhoud. Dat gaat via een stadsbreed prioriteringssysteem met de middelen die wij hebben, zodat wij die zo goed mogelijk kunnen inzetten. Ik ben het met de indiener van de motie eens dat je de bewoners goed moet betrekken om te zien wat er beter kan en om te zorgen dat je onderhoud goed pleegt en daarbij de inzichten van de bewoners meeneemt. Zo hebben wij indertijd Lunetten opgezet, met veel betrokkenheid bij de inrichting van de openbare ruimte. Het dictum van de motie roept op het proces van buurtbudgetten en monitoring voort te zetten. Dat is inderdaad wat wij doen. Voorts wordt gevraagd signalen over de openbare ruimte van Lunetten te betrekken. Dat zullen wij zeker doen in de pilot in Lunetten. In de brief over de pilot hebben wij al gezegd dat wij de raad over de voortgang zullen informeren. Gelet op het dictum kan ik de motie overnemen, maar met de kanttekening over de titel.

De heer **VERSCHUURE** (D66): In dat geval kunnen wij de motie intrekken.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat motie 185 is ingetrokken.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Ik vind dit een merkwaardig proces. Volgens mij zegt de wethouder: ofwel wij doen het al, of het is onnodig. Daarna zegt hij dat hij de motie overneemt. Dat verbaast mij enigszins.

De heer **GELDOP** (wethouder): Ik heb gekeken wat er in het dictum stond en heb daarop een toelichting gegeven. Ik zie dat als ondersteuning van beleid bij wat wij aan het doen zijn en kan daarmee de motie overnemen. Die zaken liepen immers al.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Een punt van orde. Dit gaat niet van mijn spreektijd af. Het is wel heel bijzonder. Dit college stelt dat het ondersteuning van beleid is ...

De **VOORZITTER**: En uw punt van orde is?

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Ik vind het bizar dat de motie overgenomen wordt. Die is gewoon overbodig.

De **VOORZITTER**: Wat is uw punt van orde?

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Ik wil daarop graag een reactie van de wethouder.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Ik heb als punt van orde dat deze inbreng alsnog van de spreektijd van de heer Bos afgaat, want het is geen punt van orde.

De **VOORZITTER**: Dat lijkt me niet verstandig, maar uw punt is duidelijk.

De heer **GELDOF** (wethouder): Wij leven in een diverse stad, dus af en toe kan de beleving van wat hetzelfde wordt gezegd anders zijn bij mensen. Daar wil ik het als commentaar op de heer Bos bij laten.

Ik kom bij de vraag van de CDA-fractie over het verenigingsdossier. Ik heb in de commissie al gezegd dat het Rijk bezig is om mijnoverheid.nl door te ontwikkelen met de zogeheten eID, een elektronische ID en een doorontwikkeling van DigiD. Daarmee wordt voor rechtspersonen, wat verenigingen zijn, de elektronische toegang tot de overheid een stuk beter. Daarin willen wij de verenigingen meenemen. Wij zijn bezig met de evaluatie van het ondernemingsdossier. Ik heb per brief al geïnformeerd over de doorontwikkeling naar mijnoverheid.nl voor bedrijven. Ik wil zorgen dat een goede digitale toegang voor verenigingen tot de gemeente gewaarborgd is in die ontwikkeling, want dan heb je één berichtenbox van de overheid en kan men heel goed bij de gemeente terecht.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Ik heb niet voor niets gevraagd om daar een termijn aan te hangen, want ICT-projecten en planningen bij de overheid kunnen wel even duren. Het lijkt mij mooi als de wethouder zegt dat wij hier binnen een aantal maanden op terug kunnen komen. Anders ben ik er voorstander van om te verkennen of wij zelfstandig iets kunnen ontwikkelen.

De heer **GELDOF** (wethouder): Laat ik u toezeggen dat ik dat meeneem in de brief die ik al heb toegezegd over de evaluatie van het verenigingsdossier. Dat zal ongeveer in januari 2017 zijn, zo schiet mij te binnen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Volgens ons is al eerder toegezegd dat die brief in het laatste kwartaal van 2016 zou komen.

De heer **GELDOF** (wethouder): Het schiet mij nog beter te binnen! De raad krijgt de brief in het laatste kwartaal 2016. Ik moet het even uit mijn hoofd doen. De raad krijgt de brief in december.

Dan kom ik bij de motie 196 "Gemeentelijk geheugen toegankelijkheid openbare ruimte" – hoe toepasselijk. Dat is een zeer sympathieke motie. Wij hebben net een nieuw meldingsstelsel, waar mensen vrij makkelijk kunnen aanwijzen waar iets mis is. Dat kan ook op een telefoon of iPad. Die meldingen bewaren wij en wij willen daar snel vervolg aan geven. Wij administreren die meldingen en gebruiken die bij een herinrichting. Wij kijken welke wijsheden wij daaruit hebben opgedaan en hoe wij die kunnen gebruiken bij een herinrichting. Dat kan ik toezeggen, zodat ik de motie kan overnemen.

Dan kom ik bij motie 214 "Versterk de sociale basis met Utrechtse ambtenaren". De motie gaat over vrijwilligerswerk. Hierover zijn ook mondelinge vragen gesteld. Ik heb toen al gezegd dat het woord

“vrijwilligerswerk” al aanduidt dat het dan gaat om mensen die vrijwilligerswerk doen. Nu wordt in deze motie gevraagd om er een soort regeling van te maken binnen de gemeente. Ik kan u vertellen dat gemeentelijke ambtenaren veelvuldig bij vrijwilligerswerk betrokken zijn, bijvoorbeeld bij NLDoe. Dat dragen wij een warm hart toe, maar om nu een aparte formele regeling met de Ondernemingsraad te maken, zoals in het dictum staat, gaat te ver. Ik zal zeker ook onze IRM'er, de integraal resultaatverantwoordelijke manager, op de hoogte stellen van uw wens, als er een uitje is en hen dat leuk lijkt. Ik wil de term “vrijwilligerswerk” geen geweld aandoen en moet daarom de motie ontraden. De sympathie voor het feit dat mensen dat doen, deel ik uiteraard met de indiener.

De heer **GILISSEN** (VVD): Ik vind IRM'er een vreselijke afkorting. Wil de wethouder toezeggen een andere benaming te kiezen voor de integraal resultaatverantwoordelijke managers?

De **VOORZITTER**: Dat zijn ze op het departement niet gewend!

De heer **GILISSEN** (VVD): Op het departement noemen ze dat gewoon directeur of hoofd. Is de wethouder bereid om een andere naam te zoeken?

De heer **GELDOF** (wethouder): Daar wil ik voorlopig niet aan. Wij hebben indertijd de reorganisatie gehad en daar zaten gedachten achter. Als iemand de term niet begrijpt, licht ik die altijd even toe. Dat heb ik daarnet ook gedaan.

Dan kom ik bij motie 216, de motie “Mag het licht uit? Aan de slag met lichthinder en lichtvervuiling”. Ik heb even goed naar het dictum gekeken. Recent is ook een burgerinitiatief ingediend. Dat moet getoetst worden, daar zijn tijden en procedures voor, maar op enig moment zal dat op de raadsagenda belanden. De motie vraagt uit te zoeken wat er gedaan is. De rapportage Mogelijkheden Lichtreductie dateert uit 2013, maar ik weet niet of die in de besluitvorming betrokken is. Ik wil daar best op ingaan. In de motie staat “voor het eind van 2016 te informeren”. Ik denk dat dat iets later zal worden, want ik moet een aantal zaken op een rij laten zetten. Januari/begin februari 2017 ligt er in ieder geval een brief over de stand van zaken. Dat kan dan ook goede achtergrondinformatie zijn als het burgerinitiatief aan de orde komt. Daar probeer ik op te mikken. Met die kanttekening kan ik de motie overnemen.

Dan kom ik bij motie 220 “Behoud bescherming Utrechtse soorten”. Daarover kan ik kort zijn. Ik draag de motie een warm hart toe en ik zou die kunnen overnemen, ware het niet dat de motie een uitspraak van de raad bevat en een verzoek aan het college. Als de raad deze uitspraak doet, zullen wij van harte ingaan op dat verzoek.

Tot slot de motie 221 “Utrecht, sluit je aan bij Operatie Steenbreek”. Daarin wordt gevraagd om deel te nemen in Steenbreek. Bij deze motie heb ik warme gedachten, maar wij hebben al een intentieverklaring Ruimtelijke adaptatie in het kader van Winnet met de gemeenten Houten, Nieuwegein, Bunnik, Woerden, Stichtse Vecht, het Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden, Intratuin, Tuinbranche Nederland en Amsterdam Rainproof om een regionale bewustwordingscampagne op te zetten over de functie van de tuin en de leefbaarheid van de stad. Die sluit aan bij de landelijke campagne “Natuurlijk! De watervriendelijke tuin!”. In samenhang daarmee gaan wij een campagne opzetten. Dan is het een beetje overbodig om dan ook nog voor € 5.000,00 aan te sluiten bij Steenbreek. De gedachte achter de motie kan ik delen, maar ik moet die qua dictum ontraden. Weet dat wij daarop in samenhang met anderen een campagne willen zetten, zodat mensen bewust zijn wat zij met hun tuin doen, zodat zij daarin zelf de juiste keuzes kunnen maken.

Daarmee ben ik aan het eind van mijn termijn gekomen.

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Ik zal in mijn termijn eerst ingaan op een vijftal moties, te weten de moties 188, 192, 198, 212 en 215 – ik weet hoezeer de heer Schippers er prijs op stelt dat de rugnummers worden bijgehouden – en daarna zal ik ingaan op een aantal opmerkingen en vragen van de PvdA, CDA en Stadsbelang Utrecht.

Ik kan alle vijf de moties overnemen, maar wel met enkele kanttekeningen. Als eerste motie 188 “Onderzoek scenario’s van Landhuis Oud Amelisweerd”. De motie verzoekt om, als museum Oud Amelisweerd onverhoopt mocht omvallen, te zorgen voor een passende andere bestemming, in lijn met de waarde van het pand, en te zorgen voor de openbaarheid. Daartoe ben ik bereid. Dat onderzoek is acceptabel en mogelijk. Het ligt voor de hand dat het programma Cultuur in de lead is om een oplossing te vinden, allereerst met een culturele bestemming. Daarbij is uiteraard wel relevant dat de culturele bestemming een huur kan betalen die in lijn is met wat het MOA nu betaalt. Mocht dat niet mogelijk zijn, dan gaan wij breder kijken. Het college vindt de openbaarheid ook heel belangrijk.

De heer **DE VRIES** (GroenLinks): Wat zegt de wethouder nu eigenlijk? Hij zegt dat hij de motie overneemt met wat kanttekeningen. Als ik die kanttekeningen op mij laat inwerken, blijft er niet heel veel van de motie over. Bovendien spreekt de motie uit dat er geen cultuursubsidie naar museum Oud Amelisweerd mag gaan en dat spreekt de wethouder nu tegen. Kan hij nog wat meer duidelijkheid verschaffen over deze belangrijke motie van mevrouw Knip?

De heer **JANSEN** (wethouder): Ik lees het dictum voor: “om samen met alle relevante betrokkenen bij het landgoed de mogelijkheden te onderzoeken naar een toekomstbestendige en realistische openstelling van het landhuis Oud Amelisweerd.” Daartoe is het college bereid. De tweede bullet luidt: “op basis hiervan verschillende scenario’s uit te werken en deze voor te leggen aan de gemeenteraad voor de behandeling van de Voorjaarsnota 2017”. Daartoe is het college ook bereid. De onduidelijkheid is dus opgeheven.

Dan kom ik bij de motie 192 “Afspraak = afspraak, ook bij middeldure huurwoningen”. Er komt een brief van het college naar de raad over dit onderwerp. Wij denken dat wij daarmee tegemoetkomen aan wat in de motie wordt gevraagd. Mijn inschatting is dat die brief de raad binnen twee weken zal bereiken. Wij nemen die motie dan ook over.

De motie 198 is getiteld “Maak van verbouwing stadhuis een voorbeeld voor de stad”. Wij zijn graag bereid om onze ervaringen met het restaureren van monumentale gebouwen en tegelijkertijd het verduurzamen van monumenten te delen met de stad. Dat doen wij volop met de succesvolle renovatie van de stadsschouwburg, die een enorme sprong heeft gemaakt op de duurzaamheidsladder. Als dat de intentie van de motie is, zijn wij daar bij het stadhuis ook graag toe bereid, zij het dat ik altijd een bescheiden broek aantrek zolang het nog niet klaar is. Wij moeten nog formeel het besluit nemen om te beginnen. Er is een koppeling gelegd tussen de binnenboel en de buitenboel. Kortom: eerst doen en daarna communiceren. Daartoe zijn wij graag bereid.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik begrijp dat er nog niets te vertellen valt als wij nog niet begonnen zijn, maar in de motie wordt ook gevraagd om de raad te zijner tijd te informeren hoe de stad geïnformeerd wordt. Ik neem aan dat de wethouder dat zal doen.

De heer **JANSEN** (wethouder): Zeker, maar dat is dan echt te zijner tijd. Bij de voorjaarsnota 2017 gaan wij het geld regelen voor de binnenboel. Het geld voor de buitenboel is geregeld. Dat komt van UVO, dat is geld voor groot onderhoud. Over de rest gaat de raad zelf. Daarna is er zicht op de termijn van

uitvoering.

De motie 212 is getiteld “Zicht op de torens” en gaat over de onverhuurde torens, dus torens waar geen huurinkomsten tegenover staan, zoals de Domtoren, maar ook een aantal andere monumentale torens. De motie verzoekt het college om meerjarig inzicht te verschaffen in de verwachte uitgaven en scenario’s voor te leggen voor de wijze waarop de verwachte uitgaven gedekt kunnen worden. Daartoe is het college graag bereid.

Ook de motie 215 “Geluidswerende maatregelen MotorCross op Lage Weide” neemt het college over. De essentie is dat het college wordt opgeroepen om te kijken of er privaatrechtelijk een mogelijkheid is om die geluidswal voor elkaar te krijgen. Daarover zijn wij al in gesprek met partijen. De zoekrichting is dat een strook grond wordt verkocht aan een bedrijf naast de motorcross en dat de opbrengsten daarvan ingezet worden. Dat moet geregeld worden bij de behandeling van de Voorjaarsnota. Grondopbrengsten gaan in principe naar de algemene middelen en kunnen daarna bestemd worden, maar dat kan bij de Voorjaarsnota. Het is wel zo dat de business case daarmee nog niet rond is. Er is nog meer geld nodig. De zoekrichting is dat dit door de club wordt betaald. Wij denken dat het niet verstandig is dat de gemeente de investering doet, maar dat de vereniging de investering moet doen. Wij hebben niet zo’n zin om die investering te doen – dat geldt overigens ook voor andere investeringen zoals een filmhuis – waarbij het verhuurrisico aan onze kant ligt. De gemeente doet die investering niet, maar geeft wel een garantie af via de SWS. Dat doen wij altijd, ook bij clubhuizen. Dat is in lijn met ons algemene beleid.

De heer **VAN EIJNDHOVEN** (VVD): Even voor de administratie: is motie 212 overgenomen door het college?

De heer **JANSEN** (wethouder): Zeker.

Dat waren de moties. Mevrouw Haage heeft erop gewezen dat volgend jaar de krachtwijkenaanpak stopt. Dat klopt, dat is het gevolg van kabinetsbeleid. Het kabinet-Rutte I is daarmee in december 2012 gestopt. Ik kan me niet herinneren dat het kabinet-Rutte II dat gerepareerd heeft. Wij investeren lokaal volop in de wijken. Recent heeft de raad daar bij de Voorjaarsnota nog een schepje bovenop gedaan voor Overvecht. Kortom: wij doen ons werk. Ik hoop dat de PvdA ook landelijk haar werk blijft doen of weer haar werk gaat doen.

Ik heb mij niet herkend in de stelling van mevrouw Haage dat deze wethouder en het college niet bereid zijn om aan te geven waar sociale huur gebouwd kan worden. Bij de behandeling van de Woonvisie heb ik gezegd dat wij voor het eind van 2016 met een groslijst van locaties komen. Ik verwacht dat die lijst op 23 november 2016 wordt vastgesteld in de update van de prestatieafspraken. Dan komen er namen achter te staan van corporaties en wordt vermeld wanneer dat productie gaat opleveren. Volgens mij doen wij keurig wat wij beloofd hebben.

Mevrouw Haage wil graag concretere aantallen hebben. De essentie is dat wij in de sociale huur van min 3.000 in het vorige college gaan naar plus 1.800 in dit college en dat de middeldure huur van 600 naar 4.400 gaat. Kortom: er is sprake van een stevige stijging. Recent heeft Cobouw een onderzoek gepubliceerd op basis van 150.000 bouwprojecten in heel Nederland over de ranking van gemeenten. Daaruit blijkt dat Utrecht in de periode 2002–2016 op de eerste plaats staat, vóór Amsterdam, Rotterdam en Den Haag.

De heer Van Waveren heeft erop gewezen dat het contract voor Vredenburg 40 met vier maanden vertraagd is. Dat is heel spijtig. Dat is het gevolg van het feit dat de raad eind juni gezegd heeft dat het pand niet vijf plus vijf jaar verhuurd moest worden, maar anders. Het contract lag ter tekening en door dit verzoek van de raad moesten wij opnieuw onderhandelen. Dat heeft vier maanden vertraging opgeleverd.

Dat heeft een paar centen gekost, maar het is gelukt. Ik begrijp dat de raad dat binnenkort wil bespreken en dat mag uiteraard.

De heer Bos van Stadsbelang Utrecht heeft als enige gesproken over de nieuwe ruimtelijke strategie. Ik denk dat de andere fracties er over enkele weken, op 8 december 2016, wat uitgebreider over zullen spreken. Hij heeft gevraagd waar het geld vandaan komt. Wij willen 50% van de extra middelen uit de groei van de stad inzetten voor investeringen ten behoeve van de groei van de stad. Dat lijkt mij juist in lijn met wat de heer Bos wil, namelijk een degelijke vorm van financiering. Valt de groei tegen, dan wordt er minder geïnvesteerd, en valt de groei mee, dan wordt er meer geïnvesteerd. Het ademt eigenlijk mee met het tempo van de groei.

Tot slot de claim van de heer Bos over het regelen van de sanering van de schulden van sportvereniging Nieuw Utrecht. Ik ben terughoudend geweest om daarover iets te zeggen, want voor mij is een deal pas een deal als ieders handtekening eronder staat. Dat is vanmiddag gebeurd. Ik kan melden dat er inderdaad afspraken zijn gemaakt met Nieuw Utrecht en dat zij iets meer tijd krijgt om af te lossen, in 24 maanden in plaats van in 17 maanden. Daar staat tegenover dat de vereniging afziet van een hoger beroep – dat is een pluspost, ook financieel – en dat zij vanaf volgend seizoen een extra veld gaat huren. Daarmee is het een goede deal voor beide partijen.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Ik zal aan de hand van de amendementen en moties ook ingaan op een aantal concrete vragen. Ik ga achtereenvolgens in op cultuur, welzijn en zorg en participatie.

Ten aanzien van cultuur is het duidelijk dat de raad breed het belang van de zeven instellingen voor de variatie en diversiteit van het culturele veld in Utrecht onderschrijft, de zeven instellingen die positief zijn geadviseerd door de commissie–Van Dockum, maar waarvoor nu onvoldoende geld is. Daarvan getuigen motie 189 en de amendementen 55 en 49. Daarvan getuigt overigens ook de inbreng van de heer Gilissen, die mij concreet heeft gevraagd of ik bereid ben nog eens serieus te kijken naar mogelijk overschietende middelen vanuit de reserve TivoliVredenburg. U weet allemaal dat voor de jaren 2014, 2015 en 2016 in een reservepot in totaal € 3,5 miljoen is neergelegd om tekorten over die jaren in de exploitatie van TivoliVredenburg af te dekken. Wij weten ook dat wij aan de hand van het financiële arrangement dat wij hebben getroffen na het verschijnen van het advies van de commissie–Gehrels bij de Voorjaarsnota hebben voorzien in een flinke dotatie, zodat de weerstand van TivoliVredenburg, passend in zijn groei naar het op eigen benen staan, voldoende zou moeten zijn. Ik wil er zeker naar kijken. Vanuit financieel–technisch oogpunt wijs ik erop dat formeel vrijvallende middelen uit de reserves allereerst toevloeien naar de algemene middelen. Ik kan mij echter in politieke zin voorstellen dat wij er goed naar kijken en dat wij dit straks betrekken bij de Voorjaarsnota. Ik zie het als uitgestoken hand van de VVD–fractie om bij te dragen aan een mogelijke oplossing. Het punt wordt met motie 189 duidelijk geadresseerd. Ik ben wel enigszins verbaasd dat de CDA–fractie de motie ondersteunt, gezien het feit dat in hun tegenbegroting geschoven wordt binnen de cultuurmiddelen, maar per saldo fors wordt bezuinigd. De ondertekening van de CDA–fractie wil ik opvatten als een lichte nuancering van de keuzes die zij maakt bij de tegenbegroting. Dat doet dan weer goed.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): De handtekening van de CDA–fractie heb ik vooral gezien als een heel merkwaardig voorstel van de coalitiepartijen–plus, namelijk dat het zo verschrikkelijk afgezwakt is dat zelfs de CDA–fractie er nog onder kan staan.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Zo zie je maar dat moties verschillend geduid kunnen worden.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Ik denk dat de waarheid in het midden ligt. Het is inderdaad een heel zwakke motie en daarom kunnen wij die ondersteunen. Wij vragen in beeld te brengen wat het betekent en hoe je er verder mee gaat. Wij vinden met de voorstellen die er liggen dat je die zeven op dit moment niet kunt laten bungelen. Je moet daar een antwoord op hebben en dat kan niet anders dan vanuit de raad komen. Hiermee geven we het college de opdracht om dat voor te bereiden. Dat is het wat ons betreft.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Het zal duidelijk zijn dat het college deze motie kan uitvoeren en kan overnemen.

Het amendement van de SP-fractie is een zoektocht naar het oplossen van het bekende probleem. Het zal duidelijk zijn dat wij het oordeel daarover aan de raad laten, omdat het gaat om een verschuiving van fractiebudgetten.

Dan kom ik bij amendement 49 "Regel nu meerjarige subsidie voor de club van 7". De dekking die daar gegeven wordt, komt terug op eerdere besluitvorming. Dat geldt voor de dekking onder 2. en onder 3., namelijk extra budget programmering TivoliVredenburg en het budget Utrecht Marketing. Daarover zijn besluiten genomen bij de Voorjaarsnota. Het zal duidelijk zijn dat het college het amendement ontraadt.

Mevrouw Haage heeft gevraagd of het geld voor de culturele voorziening Leidsche Rijn volledig zal worden ingezet voor cultuur in Leidsche Rijn. Ik kan zeggen dat het geld volledig wordt ingezet voor de culturele voorziening in Leidsche Rijn. Wij kiezen een opbouw om vanuit programmering toe te groeien naar gebouwde voorziening. Daar gaat niet een tonnetje vanaf, zeg maar, zoals wel in de dekking in amendement 49 het geval is. In 2017 willen wij de Metaal Kathedraal vanuit het flexibel budget geld toekennen. Dat betekent dat daar in de voorgestelde verschuiving een tonnetje af gaat.

De heer **POST** (PvdA): Wij regelen een structurele meerjarige subsidie voor deze clubs. Dat doet de wethouder niet en dat wordt helaas ook in de motie van de coalitie niet gedaan. Ik kom even terug op de culturele voorziening Leidsche Rijn. Die voorziening is er helaas nog niet. Daarover gaat het college nog jaren doen. Wij hebben specifiek gevraagd of bijvoorbeeld Rood Noot, in die mooie boerderij, dan ook de komende jaren gebruik kan maken van de programmering op het Berlijnplein.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Ja, Rood Noot wordt daarvoor uitgenodigd. De cultureel programmeur heeft laatst met Rood Noot gesproken. Er liggen zeker contacten met de programmering Leidsche Rijn centrum.

Dan kom ik bij motie 190 "Route naar een nieuwe Cultuurnota, onderzoek een Utrechtse BIS". Daarover hebben wij bij de nota Subsidievoorstellen gesproken. Er is alle aanleiding tot een gedegen evaluatie. Een van de punten die in de commissiebehandeling op 1 november 2016 duidelijk benoemd is en die je vandaag ook weer terugziet, is het niet aansluiten van de cyclus en het advies van de onafhankelijke adviescommissie op de P&C-cyclus, in het bijzonder op de Voorjaarsnota, waar het meerjarige geld gealloceerd wordt, of waar besluiten worden genomen over meerjarig geld. Het zal duidelijk zijn dat het college graag uitvoering geeft aan motie 190.

Datzelfde geldt voor motie 218. Daarin wordt verwezen naar voorbeelden uit Amsterdam en andere zaken, zoals jonge makers, een belangrijk gespreksthema dat wij hebben opgenomen voor de culturele toekomst van de stad. Deze motie "Creativiteit kent geen anciënniteit" gaat natuurlijk onderdeel uitmaken van de brede evaluatie van het Cultuurnotaproces.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Als motie 190 wordt overgenomen, kunnen wij die intrekken.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Als ook motie 218 wordt overgenomen, trekken wij die in.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat de moties 190 en 218 zijn ingetrokken.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Dan kom ik bij motie 201 "Laat cultureel ondernemers zelfstandig ondernemen". Daarin wordt een bijzondere, andere gang van zaken voorgesteld dan wij met elkaar hebben afgesproken toen wij startten met dit Cultuurnotaproces. Eens in de vier jaar vindt een toetsing plaats, ook van de instellingen die meerjarig subsidie ontvangen. Halverwege die periode vindt overigens ook nog een toetsing plaats. De criteria op basis waarvan getoetst wordt en op basis waarvan de adviescommissie haar adviezen vaststelt, geeft de raad natuurlijk zelf aan. Tot die criteria horen ook ondernemerschap en zelfverdienend vermogen. Het zal duidelijk zijn dat wij deze motie moeten ontraden, omdat die een inbreuk is op het gezamenlijk afgesproken Cultuurnotaproces.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): In de bespreking in de fractie hebben wij geconstateerd dat dit precies een onderschrijving is van het proces. De beoordeling die gevraagd wordt, gebeurt elke vier jaar door de commissie. Die kijkt elke keer of het nodig is om ermee door te gaan en, zo ja, voor hoeveel. Het antwoord is vaak "ja", maar kan ook "nee" zijn in theorie. Wij hadden eigenlijk "ja" verwacht van de wethouder. Als het "nee" is, zijn wij geneigd om de motie te steunen.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Dat is curieus. De motie draagt op om langdurige subsidierelaties met culturele ondernemers in kaart te brengen en te bezien of en onder welke condities deze relaties kunnen worden beëindigd. Daarvoor hebben wij de Cultuurnotaprocedure en de adviescommissie, die een advies geeft. Ook tussentijds hebben wij nog een visitatie van het hele culturele veld, die gedurende de vier jaar kijkt hoe het gaat en of men levert wat is afgesproken. Dat proces gaan wij straks evalueren en dan gaan wij toe naar een nieuwe periode.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): De wethouder spreekt over "nu", maar dat staat niet in de motie. Ik lees: 2021 of wanneer we weer aan de beurt zijn.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Dan is de motie volkomen overbodig. Overbodig leidt tot hetzelfde oordeel van ontraden, want op overbodigheid zitten wij natuurlijk niet te wachten.

Ik kom bij amendement 53. Ik herhaal wat ik in de commissievergadering van 1 november 2016 heb gezegd. Alle middelgrote gemeenten, in dit geval de gemeenten boven de 90.000 inwoners, subsidiëren een filmtheater in hun stad. De VNG-handreiking zegt dat zulks hoort bij de culturele taak van middelgrote gemeenten, voor zover wij die aansporing nodig hebben. Misschien heeft de heer Bos die aansporing nodig. Dat leidt er de facto toe dat er 38 gesubsidieerde grotere filmtheaters in ons land zijn, waarvan wij in Utrecht 't Hoogt hebben. Verder wijs ik op de educatieve taak. Die kan niet zonder subsidie. Wij subsidiëren voornamelijk 't Hoogt, maar wij leveren ook kleinschalige ondersteuning aan educatie-activiteiten, bijvoorbeeld van het Louis Hartlooper Complex, door middel van projectsubsidies. Het zal duidelijk zijn dat de programmering van de artistieke of bijzondere film, waar 't Hoogt in gespecialiseerd is, op die manier gewaarborgd is en dat het op prime time kan gebeuren en niet in de middaguren, waardoor er weinig kijkers zijn. Kortom: wij zullen het amendement om al deze redenen ontraden.

De SP-fractie heeft een vraag gesteld over de mogelijkheid die bij de commissievergadering aan de orde is geweest dat 't Hoogt mogelijk langer op zijn plek zou blijven zitten. De raad weet dat wij een aanvullende voorwaarde hebben gesteld, namelijk dat voorjaar 2017 't Hoogt komt met een aanvullend

inhoudelijk en financieel plan en dat wij dat dan zullen beoordelen. Het plan is tijdig beschikbaar voor de Voorjaarsnota. Ik ben daar optimistisch over, want ik weet dat 't Hoogt samen met het Nederlands Filmfestival bezig is aan het opzetten van een nieuw centrum voor beeldcultuur, waar ook gaming en animatie een plek kunnen krijgen. Men mikt dus niet op een verhuizing, maar veel meer op een vernieuwing. Dat zou een mooie bijdrage kunnen zijn aan het culturele veld in Utrecht. Ik heb begrepen dat, als er perspectief is op zo'n ontwikkeling en als 't Hoogt in die situatie nog een jaartje langer zou moeten blijven, men van de huisbaas die mogelijkheid in zo'n geval wel zou kunnen krijgen. Daarover gaan wij allemaal spreken als dat aanvullende plan er is, in het voorjaar van 2017.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Het is voor de VVD-fractie geen ramp als de nieuwe huisvesting van 't Hoogt een stuk goedkoper is dan waar het nu zit, zodat het minder subsidieafhankelijk kan zijn. Dat geef ik alvast maar mee voor het proces.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Met betrekking tot de VNG-voorschriften zeg ik: whatever. Er is een alternatief. Er is een andere partij die het gratis wil aanbieden. We zijn werkelijk gek als wij € 410.000,00 subsidie geven aan een partij terwijl een andere partij het gratis wil aanbieden. Dat is enigszins geshuffeld.

De **VOORZITTER**: Dat verstaan wij niet.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Ik hoop juist duidelijk gemaakt te hebben dat een andere partij dat niet wil en dat niet kan aanbieden, en dat de educatiekwaliteiten van 't Hoogt door de commissie-Van Dockum zeer gewaardeerd worden. De heer Van Schie val ik bij dat het college in zijn besluitvorming rond de nota Subsidievoorstellen heeft gezegd dat het primair moet gaan om de programmering en niet om de huisvesting. Wij weten dat de huisvestingslasten van 't Hoogt op dit moment een behoorlijk deel uitmaken van het totale plaatje. Ik moet amendement 53 dus ontraden.

Tegen mevrouw Haage zeg ik nog dat de brief die ik heb toegezegd over het prioritaire thema "Diversiteit in cultuur" dit jaar nog komt. Dan gaan wij echt een start maken. Afgelopen weekend hebben wij al een bescheiden start gemaakt met de Denkkraachtcentrale, maar wij gaan dat binnenkort ook met het hele culturele veld doen. De raad hoort daar binnenkort over.

(De heer Van Zanen draagt het voorzitterschap van de vergadering over aan mevrouw Ferket.)

Over het Podium Pauwstraat kan ik tegen mevrouw De Boer zeggen dat wij na besluitvorming hier vanavond direct morgen willen beginnen met gesprekken en onderzoek in het culturele veld naar andere gegadigden voor het podium. Dat doen wij in nauwe afstemming met de UVO.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Wij zouden het op prijs stellen als het onderzoek niet ten koste gaat van het flexibele budget dat al zo enorm is uitgekleeft. Graag een toezegging van de wethouder.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Dat kan ik de heer Van Schie ook nog toezeggen. Wij gaan dat vanuit de frictiebudgetten doen. Dat vinden wij geëigend, want het gaat over overgang en frictie, dus geen belasting van het flexibele budget.

Dat was het blokje cultuur.

De **VOORZITTER**: De burgemeester wil straks ook nog spreektijd. Mag ik u wat aansporen?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Ja, ik moet sneller. Ik hoop dat dit lukt. Ik ga het proberen. Ik kom bij motie 181 "Behoud extra capaciteit buurtteams sociaal en project vroegsignalering bij schulden". Het is altijd mooi om te zien dat de oppositie heel lovend is over een pilot, in dit geval de vroegsignalering bij schulden. Toch is het nog maar een pilot in twee buurten: Kanaleneiland-zuid en Overvecht-Spoorzoom. Wij willen dat evalueren voor de zomer van 2017. Wij hebben budget voor 2017 voor extra capaciteit bij buurtteams, bij U centraal en bij Werk en Inkomen en kunnen daarmee de projectleiding financieren die een voorbereiding kan maken voor een stedelijke aanpak, volgend op die evaluatie. Wij willen het in die volgorde doen. Dat lijkt ons verantwoord. Daarmee ontraden wij motie 181.

Dan kom ik bij motie 182 "Steun voor mantelzorgers". Mevrouw Haage loopt hard en ik heb in de commissie al gezegd dat ik haar voorstel sympathiek en goed vind. Wij hebben intussen ons licht opgestoken in Leeuwarden en hebben gezien dat de gemeente daar een bijdrage levert in faciliterende zin en dat het initiatief zeer gedragen wordt door zorgaanbieders. Die partijen hebben wij in Utrecht nog niet te pakken. Wij zijn dus nog niet zo ver dat wij het echt gaan doen. In Leeuwarden gaat het niet om veel gemeentelijk geld. Dat is geruststellend nieuws. Het gaat vooral over het proces en over faciliteren. Wij kunnen ons bestaand budget meer wijkgericht inzetten. Ik zie het dictum, om bij de Voorjaarsnota 2017 erop terug te komen, vooral als een bepaling van tijd en niet zozeer als een vaststelling dat wij nu al weten dat er geld bij moet. Ik laat het oordeel aan de raad.

Tegen mevrouw De Boer zeg ik over de ombudsachtige functie dat er nog deze maand een brief naar de raad komt en dat er in het eerste kwartaal van 2017 een gesprek met de stad zal plaatsvinden met deskundigen, cliëntvertegenwoordigers en anderen.

Dan kom ik bij motie 186 "Laat laaggeletterden niet links liggen". Ik wijs erop dat de richting die wij hebben ingeslagen na de rijksbezuiniging van 8% – in totaal gaat het om € 28.000,00 per 2018 – en volgend op een eigen gemeentebezuiniging die eerlijk gezegd nog een beetje groter is, de koers hebben ingeslagen om met het enorme vrijwilligerspotentieel en de vrijwilligersinzet met professionele begeleiding veel mensen te bereiken. In de motie staat terecht "1.000 taalvrijwilligers en 3.000 deelnemers als doelstelling voor dit jaar". In de begroting staat er nog niets over, maar in de brief die wij in april hebben gestuurd en die helaas niet is geagendeerd in de commissie hebben wij aangekondigd dat wij in december met die cijfers komen. Een van de dingen die wij doen, is dat "Taal doet meer" nu actief in gesprek is met al die taalvrijwilligers die zich het afgelopen jaar met de grote instroom van asielzoekers als nieuwe vrijwilligers hebben gemeld. De gemeente ondersteunt dat proces. Eet mee! is erbij betrokken, evenals Present en de Vrijwilligerscentrale Utrecht. Wij zijn optimistisch over het kunnen vasthouden van die vrijwilligers en wij willen die richting verder inslaan: vrijwilligersinzet gecombineerd met professionele ondersteuning. Volgens mij heeft collega Kreijkamp vanwege de dekking deze motie al ontraden.

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Ik heb toch een vraag over de cijfers. Wethouder Diepeveen zegt dat het om € 28.000,00 gaat. Wethouder Kreijkamp heeft uitgelegd dat van de € 5,7 miljoen die nu nog in passende aanvullende zorg staat € 2,9 miljoen voor andere dingen beschikbaar is gesteld. Dan vraag ik mij toch af wat het probleem van de dekking is. Ik zie dan bijna € 3 miljoen versus € 28.000,00.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Wij snappen het probleem ook niet. Wij vragen om een voorstel bij de Voorjaarsnota en een voorstel om het aan te vullen. Wij geven een zoekrichting mee waar het gevonden zou kunnen worden. Wij zien echt het probleem niet. Als het niet kan, zullen wij het voorstel op dat moment op zijn merites beoordelen en dan spreken wij elkaar bij de Voorjaarsnota opnieuw.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Ik zou graag zien dat wij elkaar de hand kunnen reiken. In

december komen wij met die rapportage. Dan weten we hoe het beeld is en of we onze doelen halen of niet. In de overwegingen worden de doelen aangehaald en er wordt gezegd dat wij niet weten of het goed gaat. Dat weten wij inderdaad nu niet, maar volgende maand wel. Als wij daaropvolgend nog eens goed met elkaar nagaan of het goed gaat en of wij extra dingen moeten doen, lijkt mij dat eerlijk gezegd de goede richting. Ik kan over het Wmo-budget nog heel veel zeggen, maar wij moeten één ding heel goed beseffen. Dit jaar hebben wij extra geld uitgetrokken voor HbH voor Overvecht. Volgend jaar hebben wij, zie de septembercirculaire, te maken met een korting van € 3 miljoen op de middelen die wij als Utrecht kunnen besteden en hebben wij ook € 2 miljoen extra voor de HbH. Het financiële kader van het Wmo-budget zal dus € 5 miljoen minder zijn. Het wordt dus krap.

Motie 213 gaat over de aanpak van eenzaamheid. Eenzaamheid komt binnen heel veel andere aanpakken aan de orde: dagbesteding, buurtteams, buurtnetwerken, sociaal makelaars, noem maar op. Er is weinig in het sociaal domein dat niet direct of indirect relateert aan eenzaamheid. Ik laat het aan de raad over of hij dit extra accent wil leggen.

Dan kom ik bij amendement 54 “Wachttijsten voor dak- en thuislozen verdienen meer aandacht”. Wij zijn samen met de instellingen bezig om doelstellingen te formuleren. In december zal een werkgroep een voorstel doen aan de NEMO-directeuren en aan mij als wethouder. De norm wordt zo veel mogelijk afgestemd op de situatie van de verschillende doelgroepen, die niet bij alle doelgroepen gelijk is. Opvang is bijvoorbeeld een heel andere kwestie, ook als het gaat om wachttijden, dan realistische wachttijden bij GGZ-klinieken of begeleid wonen. Het lijkt mij goed dat wij een voorstel doen voor een norm op basis van het advies van de werkgroep en nu nog niet een generieke norm met elkaar afspreken. Ik ontraad het amendement.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Wanneer krijgen wij het advies van de werkgroep?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): In december. Er gebeurt veel in december.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Dat is heel mooi. Kan dat dan wel als norm gelden voor volgend jaar? Bij de Voorjaarsnota kunnen wij zien hoe wij staan bij die norm. Dat is de achterliggende gedachte bij dit voorstel.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Misschien kunnen wij het nog meenemen in de voortgangsbrief in december. Anders komt het op een andere manier naar de raad. Dan moeten wij maar kijken of dat zich leent voor opname in de programmabegroting of niet. Dat is natuurlijk de vraag. Als je met een gedifferentieerde norm gaat werken, is het misschien niet de meest geschikte manier om dat in de programmabegroting te doen. Dat kun je dan veel beter in dashboards doen of andere dingen die wij in het sociaal domein aan het ontwikkelen zijn.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Ik trek het amendement in, na de toezegging dat wij voor december een voorstel of brief krijgen met het gedifferentieerde voorstel van de werkgroep.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): In december, niet vóór december. Dat is goed.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat amendement 54 is ingetrokken.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Dan kom ik bij de motie 184 “Participeren doen wij samen”. Dat is ook zo. Je kunt kennelijk heel verschillend kijken naar de resultaten van participatie, want tegenover de

lange lijst die de PvdA-fractie naar voren schuift met projecten waar participatie volgens haar mislukt is, kan ik een lijst stellen van projecten die volgens ons maar ook volgens de participanten succesvol zijn geweest. Uit de landelijke benchmark burgerparticipatie blijkt dat Utrecht het op het vlak van de participatie zeker niet slecht doet. Voor het eind van het jaar wordt de raad geïnformeerd over de wijze waarop het college de vernieuwing van de wijkparticipatie wil vormgeven, de beroemde motie 155 van mevrouw Scholten. Daarbij besteden wij ook aandacht aan kaders, aan de participatieladder en aan participatieniveaus.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): De motie waaraan de wethouder refereert, gaat niet zozeer over participatie an sich, maar over het bereiken van verschillende doelgroepen. Dat is eigenlijk iets anders. Natuurlijk gaan er dingen goed. De wethouder hoort ons niet zeggen dat er dingen niet goed gaan, maar het zijn wel 23 projecten en dat zijn er 23 te veel. Het enige wat wij in de motie vragen, is om van tevoren duidelijk te zijn naar bewoners waar zij wel en niet invloed op kunnen hebben. Ik zou niet weten waarom de wethouder daartegen zou zijn.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Ik zou er bijvoorbeeld tegen kunnen zijn omdat de motie dan overbodig is.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): De motie is niet overbodig, want het gaat nu niet goed in die 23 gevallen. Die lijst is nog veel langer. Het enige wat wij vragen is om te zorgen dat de gemeente in ieder geval bij een traject duidelijk is. Als dat traject niet goed gelopen is, en dat kan gebeuren, kun je er aan het eind nog eens een gesprek aan wijden en daarvan leren. Meer vraag ik niet.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Dat doen wij ook. Door zo'n litanie en zo'n lange lijst aan toe te voegen, maakt de PvdA-fractie het niet heel aantrekkelijk voor ons om de motie over te nemen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Dezelfde gedachte bekreep ons een beetje. Op basis van de tekst van de motie dachten wij: goed plan, wie kan daar nou tegen zijn? Maar naar onze mening staan er in de lijst ook projecten waarover van tevoren niet zozeer onduidelijkheid was over waar men invloed op had, maar waarin bewoners niet hebben gekregen wat zij graag zouden willen. Dat is iets anders. Mevrouw Haage zei al dat "nee" ook een antwoord is. Alleen accepteert niet iedereen dat.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Dat is precies het punt. Daar gaat het onder andere ook fout. Wees duidelijk en zeg gewoon "nee". Als we steeds maar over lijsten spreken, hebben wij het over de vorm terwijl wij het over de inhoud moeten hebben.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Dat ben ik helemaal met mevrouw Dibi eens. Ik denk dat wij dat aan het eind van het jaar heel goed kunnen doen bij de vernieuwde wijkparticipatie. Dan staat er heel veel op een rijtje, ook over succesvolle en minder succesvolle projecten. Dan kunnen wij er goed over spreken.

Ik kom bij de laatste motie, motie 206 "Participatie anno 2016 is ook online". Ik heb in de commissie toegezegd dat wij de raad voor 1 januari 2017 zullen informeren over Youmee.nl, een fenomeen in ontwikkeling. In deze motie wordt veel meer gevraagd en dat gaat best ver. Wij kunnen zeker uitzoeken wat technisch mogelijk is om verordeningen online ter beschikking te stellen met een optie van reageren, maar omdat de gemeente bij het publiceren van dit soort stukken ook gebruik maakt van landelijke websites als overheid.nl hebben wij tegelijkertijd niet overal invloed op. Misschien kunnen wij elkaar vinden als ik toezeg dat wij hier goed naar gaan kijken. Wij moeten ook goed bepalen hoe ver het

reikt. Als ik lees “verordeningen en eventuele andere stukken”, kan het breder of smaller opgevat worden. Het lijkt mij goed om daarover in commissieverband nog eens te spreken.

De heer **GILISSEN** (VVD): Volgens mij hebben wij daartoe een poging gedaan. De VVD-fractie en ook anderen willen graag dat een instrument als internetconsultatie wordt gebruikt. Het college is voornemens een verordening vast te stellen. Die legt men een aantal weken ter inzage en mensen kunnen dan via internet reageren. In dat stadium willen wij het instrument vooral gebruiken, dus niet zozeer als het klaar is. Het lijkt mij het beste om verder te praten op basis van een voorstel. Als de wethouder kan toezeggen dat hij de gedachten die het college daarover heeft verder uitwerkt en een brief naar de commissie stuurt, lijkt mij dat een prima aanknopingspunt voor een debat. Kan hij dat toezeggen?

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Dat zeg ik graag toe. Ik ben klaar met mijn beantwoording.

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Voorzitter! Mijn excuses dat ik traditiegetrouw in niet-bestaande tijd spreek.

Alle fracties die vandaag over gemeenschappelijkheden, verbinding en gebondenheid hebben gesproken, spreken naar mijn hart en naar het hart van het hele college. Mevrouw Haage, nog één zin over Overkapel. Ik ben ervan overtuigd dat u het eens bent met de inzet daar, maar het is niet alleen repressie, want dat zou zinloos zijn. Er gebeurt daar veel meer.

Dan kom ik bij motie 194. De raad stelt het Integraal Veiligheidsplan vast. Dat gaat nogal ver. Wij hebben daarin prioriteiten vastgesteld. Ieder halfjaar krijgen wij cijfers tot achter de komma. De laatste keer dat wij er in de commissie over spraken, heeft de heer De Vries naar aanleiding van een onderwerp gevraagd of het een beetje bijgesteld kon worden en of tijdens de wedstrijd de spelregels konden worden gewijzigd. In het eerste kwartaal 2017 komt de tussenevaluatie van het Integraal Veiligheidsplan. In de motie lijkt het alsof wij dat niet doen, maar dat vind ik onzin, want wij zijn daar heel scherp in en de raad zit wel degelijk aan het roer. Er is terecht iets gezegd over het handavingsprogramma. Ook daarover hebben wij in de laatste commissievergadering gesproken. Dat komt er snel aan. Ik nodig de raad uit om er, in tegenstelling tot de laatste twee jaar, nu echt even in samenhang over te spreken. De motie vind ik prima, maar ik wil niet de indruk wekken dat het college niet spreekt over integrale veiligheid. Dat doen wij zeer uitvoerig en soms tot vervelens toe, zo heb ik wel eens het idee.

De **VOORZITTER**: Dus u ontraadt de motie?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Ja, ik heb geen behoefte om de motie over te nemen. Dat vind ik onrecht doen aan het proces dat raad en college met elkaar lopen over dit onderwerp.

Dan kom ik bij de moties 203 en 204. Ook daarover hebben wij in de commissie tweemaal uitvoerig gesproken. Ik kan wel toezeggen om het te onderzoeken of nog een keer op een rijtje te zetten, maar dat ben ik niet van plan. Er is sprake van een volwaardig politiebureau in Leidsche Rijn, net zo goed als in de Kaap Hoorndreef en de Marco Pololaan. De politiezorg is adequaat. Noch in de cijfers noch in de dienstverlening helpt het ons iets. Het kost heel veel capaciteit om te openen en het maakt het niet veiliger. Ik ontraad de motie 203. Dat geldt ook voor motie 204. Als je kijkt naar de aard van het werk maakt de verhuizing van VTH naar het stadskantoor het juist mogelijk dat er snel en flexibel kan worden ingespeeld op wensen uit alle wijken. Dat leveren wij ook en daar zijn getallen van. Denk ook aan de inzet voor de Haarrijnse Plas. VTH is aanwezig in Leidsche Rijn en ook in Vleuten-De Meern. Wij hebben wijk-boa's ingesteld. Het levert niets op aan service en dienstverlening om daar een dependance te vestigen.

Over amendement 50 heeft men de wethouder Financiën gehoord. Technisch kan het. Het is

eenmalig geld, maar dat is op zich te organiseren. We hebben vooroverleg gehad en er is ook technisch overleg geweest. De CDA-fractie was eerst nog van plan om ook voor 2018 € 300.000,00 af te romen. Dat staat nu niet in het voorstel. Dat vind ik heel verstandig. Het succes van Utrecht heeft nu als nadeel dat wij straks met de ijkpuntscores slecht scoren en dus meer moeten gaan bijdragen: grote aantallen wooneenheden erbij en ook in de sfeer van de zorg veel eenheden. Het gaat ons een hoop geld kosten. Dat geld heb ik dus hard nodig. Technisch kan ik het amendement niet ontraden en van het college hoefde ik ook niet te zeggen dat ik het helemaal niks vind dat u er een beetje bij doet bij het toezicht, want dat krijg ik niet zo makkelijk uit mijn mond. Ik laat het oordeel aan de raad, maar wij hebben dit geld straks hard nodig om zonder al te veel gedoe aan de ijkpuntscores te voldoen. Verder zijn de overwegingen die gegeven zijn buitengewoon interessant.

De heer **EGGERMONT** (SP): Vindt de burgemeester de keuzes die worden gemaakt om de € 600.000,00 te alloceren de meest noodzakelijke keuzes? Of kan hij ook nog wel andere dingen verzinnen voor die € 600.000,00?

De heer **VAN ZANEN** (burgemeester): Nu ga ik bijna te ver. Het is oordeel raad. Mocht de raad dit amendement aannemen, dan vind ik dat er het afgelopen jaar wel meer dingen langs zijn gekomen en dat experimenteel de middelen integraal bij het handhavingsprogramma kunnen worden ingezet. Ik wil daar echter niet op vooruitlopen. Ik heb gezegd dat het vanuit de positie van openbare orde en veiligheid niet verstandig is dat deze meevaller zo maar weggegeven wordt. Volgend jaar heb ik die immers weer veel te hard nodig.

Dan kom ik tot slot bij de autobranden, waarover de heer Gilissen heeft gesproken en eerder in de commissie mevrouw Rajkowski. Er is sprake van grote urgentie. Zie de aanpak rond de jaarwisseling. Het lek is niet boven, want anders zou de vraag niet gesteld worden. Dat vind ik vreselijk, maar wij zitten er bovenop. Wij hebben de best practices met Ede en Alkmaar besproken. In december kom ik met een brief over het thema autobranden, maar het lek is nog niet boven en de urgentie is er. Het gegeven oordeel neem ik niet voor mijn rekening, maar ik vind het laf en levensgevaarlijk, omdat die autobranden soms leiden tot situaties in de nabije omgeving die levensbedreigend zijn.

De **VOORZITTER**: Wij zouden nog even terugkomen bij mevrouw Van Hooijdonk.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Ik moet zeggen dat dit enigszins onverrichterzake is. Het is ons niet gelukt om in deze periode op een rijtje te krijgen hoe de stromen in de parkeerexploitatie precies lopen. Ik denk dat de heer Van Waveren de vinger op de zere plek heeft gelegd. Het moet of de notatie zijn die niet helemaal volledig is of er stroken dingen niet met elkaar in technische zin. Het is in deze korte tijd niet gelukt om dat helder te krijgen. De heer Van Waveren heeft concreet gevraagd of een reserve in het rood kan komen. Dat is niet het geval. Bij de Voorjaarsnota hebben wij een hele exercitie gedaan om de reserve Bereikbaarheid niet in het rood te laten komen. Dat is ook in dit geval zo. Veel verder dan dit kom ik nu niet. Ik zal de raad later informeren.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Ik constateer uit de cijfers die ik bij de voorbereiding van dit debat van de ambtelijke organisatie heb gekregen dat het aan het eind van deze periode met alle verplichtingen die het college erop heeft gelegd of heeft voorgesteld, uiteindelijk in het rood loopt, maar dat er de komende jaren nog heel veel ruimte is. De vraag is dus wanneer je gaat bijsturen. Ik constateer dat het dekkingsvoorstel in de motie van de CDA-fractie gezien de orde van het bedrag absoluut niet gekker is dan het voorstel van het college bij de Voorjaarsnota om € 1,4 miljoen uit te trekken. De dekking is wat

Middag- en avondvergadering van 10 november 2016

129

mij betreft solide. Inhoudelijk zullen wij het niet eens worden over de blauwe zone. Misschien lukt dat volgende week. Ik zou graag op korte termijn een memo hierover ontvangen.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Dat laatste heb ik al toegezegd. Ergens gaat er iets niet helemaal goed: ofwel de notatie ofwel inhoudelijk. Dat moeten wij natuurlijk met elkaar delen. Als er inhoudelijk iets mis gaat, moeten wij dat oplossen.

De **VOORZITTER**: Ik wil graag inventariseren of er nog amendementen of moties worden ingetrokken.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Op dit moment nog niet; ik heb met mijn fractie een schorsing nodig om een aantal zaken te bespreken.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Motie 219 is overgenomen, dus die kan ik intrekken.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Ik was van plan het in tweede termijn te doen, maar het kan ook nu. Motie 196 is overgenomen en wij trekken die in. Hetzelfde geldt voor motie 198.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Ik breng alle moties en amendementen in stemming, behalve motie 200. Die trek ik in. Ik zal bij de Voorjaarsnota zien of ik die nogmaals indien.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat de moties 196, 198, 200 en 219 zijn ingetrokken. Er is een schorsing gevraagd.

De heer **GILISSEN** (VVD): Ik wil graag inventariseren of er behoefte is aan een schorsing na de tweede termijn van de raad. Ik hoor nu dat wij dat nog wel zien. In dat geval stel ik voor nu een kwartier te schorsen.

De **VOORZITTER**: Wij gaan proberen het in een kwartier te doen.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

(Bij heropening van de vergadering heeft mevrouw Ferket het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan de heer Van Zanen.)

Na heropening van de vergadering spreekt de **VOORZITTER** als volgt:

Dames en heren! Wij zijn toegekomen aan de tweede termijn van de raad. Met enige ootmoed doe ik een beroep op uw geduld, maar ik wijs ook op de spreektijden.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik dank het college hartelijk voor de beantwoording.

In feite hebben wij geen reactie gekregen op motie 179. Ons plan gaat over additionele arbeid, dus geen verdringing, maar aanvullend extra werk. Er zijn vele klachten over de openbare ruimte, dus wij hebben bedacht dat dit het kan zijn. Het kan ook veel breder op allerlei andere werkzaamheden in de stad. Ik heb ook het onderwijs genoemd. Nu kwam er een reactie over hoe het werkt bij het groen. Ik denk niet dat dit helemaal recht doet aan het plan wat achter onze motie zit.

Motie 180 trekken wij in. Het is fijn dat ook in het Lokaal Economisch Fonds nu aandacht komt voor

mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Na drie keer is het dan toch gelukt.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat motie 180 is ingetrokken.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Motie 181 zien wij graag in stemming gebracht. Wij vinden het belangrijk dat de capaciteit bij de buurtteams ook echt gecontinueerd wordt, zodat de mensen niet blijven bungelen. Wij willen niet de onderzoeken afwachten en tot die tijd de capaciteit maar een beetje bij elkaar schrapen.

Motie 182 over de mantelzorgers is bijna overgenomen. Ik vind de interpretatie van de wethouder prima. Hij liep misschien wel harder dan ik, want hij is al in Leeuwarden geweest en ik nog niet. Top! Wij laten het oordeel over de motie aan de raad. Op de dag van de mantelzorg zou het mooi zijn als onze raad een steuntje in de rug geeft en dat wij bij de behandeling van de Voorjaarsnota bekijken wat er in onze stad mogelijk is.

Wij hebben het ook gehad over voorzieningen voor jongeren. Het is soms lastig als je een motie nog niet hebt ingediend in de eerste termijn, want dan heb je misschien net niet het goede gesprek erover. Ik dien de motie daarom alsnog in, samen met de D66-fractie. De motie luidt als volgt.

"Motie 224.

Voldoende voorzieningen voor jongeren

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op donderdag 10 november 2016, ter bespreking van de ontwerp-programmabegroting 2017,

Constaterende dat:

- Er in de afgelopen jaren veel minder jongerenvoorzieningen zoals buurthuizen, jeugdhonken, activiteiten etc. zijn;
- Er op diverse plekken in onze stad (zoals Lombok Oost en Overkapel) veel overlast ondervonden wordt door groepen jongeren;
- Er naast repressie meer ingezet moet worden op preventie van overlast.

Overwegende dat:

- Zowel jongeren, als bewoners en ondernemers aangeven dat er te weinig jongerenvoorzieningen in bepaalde buurten zijn;
- Jongeren graag iets voor hun wijk willen betekenen en hierover in gesprek willen;
- Oplopende spanningen kunnen gaan escaleren omdat problemen niet aangepakt worden;
- Met meer inzet op jongerenwerk (bijvoorbeeld jeugdhonken) kan de overlast worden teruggedrongen en toekomstig overlast worden voorkomen.

Draagt het college op:

- Om in samenspraak met jongerenorganisaties, (school) jongerenwerk en jongeren te onderzoeken welke jongerenvoorzieningen nodig zijn in de wijken waar overlast wordt veroorzaakt door jongeren;
- De raad uiterlijk bij de Voorjaarsnota 2017 te informeren over de uitkomsten en concrete acties hiervan.

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Dibi en mevrouw Podt.

Ten slotte een compliment voor het overnemen van motie inzake de tweedeling in het onderwijs. Misschien hadden wij de verkiezing van Trump ervoor nodig, zei ik al gekscherend, maar ik zie dingen veranderen hier in de raad en dat is mooi en positief.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Ik vraag me af of de PvdA-fractie de wethouder van Financiën heeft gehoord. Ook vraag ik mij af of de PvdA-fractie amendement 44 intrekt, aangezien haar tegenbegroting niet op deze manier naar de provincie gestuurd kan worden. Het laatste jaar eindigt immers met een min van ruim € 1,5 miljoen.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Ik heb alle kritiekpunten van de wethouder goed gehoord. Wij hebben het met Financiën overlegd. Dit kritiekpunt hebben wij toen niet gezien. Wij staan vooral voor de inhoud van de tegenbegroting. In die zin blijven wij achter al de daarin genoemde voorstellen staan. Een volgende keer zullen wij daar zeker secuurder naar kijken.

De heer **EGGERMONT** (SP): Dat vind ik toch wel vreemd, want nu blijft er iets staan waar wij niet voor kunnen stemmen. Is de PvdA-fractie in ieder geval bereid om de volgende keer bij het opstellen van haar tegenbegroting als voorbeeld te kijken naar de tegenbegrotingen die de SP-fractie in het verleden heeft ingediend?

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Ik ben blij dat de SP-fractie overwogen heeft om met onze tegenbegroting in te stemmen. Top! Zoals ik net zei, zullen wij in het vervolg secuurder kijken naar het advies van de ambtenaren – ook dat hebben wij ingewilligd en op een heel aantal punten gevolgd, maar dit punt is ertussendoor geglipt. Dat zullen wij de volgende keer gewoon beter doen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik begin met de door ons ingediende motie 187 over het persoonsgebonden budget. Wij willen graag dat het college onderkent dat de inzet van het PGB een volwaardig alternatief kan zijn voor zorg in natura. Wij zijn ervan overtuigd dat het college voldoende zorg inkoopt en ingekocht heeft en een voldoende divers aanbod biedt, maar het oordeel daarover is natuurlijk aan de cliënt. Wij willen graag dat als een cliënt van mening is dat het aanbod via de gemeente of zorg in natura niet helemaal passend is, die cliënt er dan over wordt geïnformeerd dat het PGB een alternatief kan zijn. Dat is in feite de toezegging die wij in onze motie vragen. Wij hebben die toezegging nog niet zo hard gehoord vanuit het college. Daarom handhaven wij motie 187 vooralsnog.

Wij zijn blij dat motie 185 over de openbare ruimte in Lunetten is overgenomen. Daarom hebben wij deze motie ingetrokken.

Wij hebben een motie inzake laaggeletterdheid ingediend, motie 186. Naar aanleiding daarvan heeft de wethouder gezegd dat hij in december zal komen met een onderzoek. Ik weet dat de griffier dit geen mooie vorm vindt, maar wij willen de motie graag aanhouden. Wij willen de motie dus niet intrekken of in stemming brengen. Laat de wethouder eerst maar eens komen met zijn rapport in december en dan kunnen wij bekijken hoe de vlag ervoor staat. Zo nodig kunnen wij de motie dan alsnog in stemming laten brengen.

De heer **VOORZITTER**: De heer Bos heeft vanmiddag gezegd: ik wil de motie eigenlijk niet intrekken, maar aanhouden, dus ik doe net alsof ik de motie aanhoud, maar voor vandaag trek ik haar in. Ook de heer Verschuure zou iets dergelijks kunnen doen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! In dat geval dienen wij de motie in december, als wij het hierover gaan hebben, gewoon nog een keer in.

De heer **VOORZITTER**: Prima.

De heer **VERSCHUURE** (D66): En wij hebben ook nog twee keer in de maand de gelegenheid om een actuele motie in te dienen.

De heer **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat motie 186 is ingetrokken.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Vervolgens een opmerking over de moties over de culturele instellingen. Onze motie 190 over de Cultuurnota en de evaluatie daarvan hebben wij ingetrokken omdat die is overgenomen. Ook motie 188 over Oud Amelisweerd is door de wethouder overgenomen, maar toch vinden wij het van groot belang om een signaal naar het Museum Oud Amelisweerd af te geven. Om die reden zien wij motie 188 graag in stemming gebracht.

Hetzelfde geldt voor motie 189 inzake de zeven instellingen. Wij hebben de wethouder heel goed gehoord. Desalniettemin vinden wij het belangrijk om in de richting van de instellingen het signaal te geven dat wij er heel graag voor willen zorgen dat er bij de behandeling van de Voorjaarsnota een passende oplossing komt. Ook die motie zien wij dus graag in stemming gebracht.

Wij zijn blij met het lobbytraject van mevrouw Van Hooijdonk in de richting van Den Haag voor een station op het Science Park. Wij zijn heel benieuwd wat daar uitkomt. In de komende weken of maanden helpen wij graag mee om dat te verbeteren, als dat nodig mocht zijn.

Ik dien nog een motie in over digitaal burgerschap. De wethouder van Onderwijs adviseerde niet positief op onze opmerkingen daarover en wilde geen toezegging doen. Bij dezen dien ik de motie toch in.

"Motie 225

Motie 101 Plus, digitaal burgerschap

De gemeenteraad van Utrecht in vergadering bijeen op 10 november 2016 ter bespreking van de Programmabegroting 2017;

Constateernde dat:

- Motie M 2015/101 het College vraagt binnen de programma's onderwijs, bibliotheek en volwasseneducatie, welzijn en zorg en Werk en Inkomen expliciet aandacht te besteden aan de digitale vaardigheden van Utrechters;
- Vrijwel geen aandacht is besteed aan kinderen en Jongeren, waardoor er ten dele uitvoering is gegeven aan deze opdracht;
- Een van de doelstellingen van de Utrechtse Onderwijs Agenda 2014 – 2018 is om kinderen zoveel mogelijk bagage mee te geven om hun kansen op een betekenisvolle toekomst te vergroten en een goede start op de arbeidsmarkt te maken;
- Dat in de Programmabegroting 2017 met 'burgerschap' niet altijd 'digitaal burgerschap' wordt bedoeld;

Overwegende dat:

- In het advies van het Platform Onderwijs 2032 wordt geconstateerd dat werken en leren in de digitale wereld, met nieuwe technologieën en mediawijsheid tot de kern van het toekomstgericht onderwijs behoren;
- Digitale vaardigheden en mediawijsheid steeds belangrijker worden om kinderen en jongeren weerbaar te maken in de digitale wereld;
- Er steeds meer vraag is van ouders naar media opvoedingsvoorlichting, maar dat de financiële middelen daarvoor ontoereikend zijn;

Spreekt als zijn wens uit:

- Binnen de programmaonderdelen Onderwijs, Maatschappelijke Ondersteuning, Jeugd,

Volksgezondheid en Veiligheid als onderdeel van het lopende beleid expliciet aandacht te besteden aan digitaal burgerschap, digitale vaardigheden en mediawijsheid van jongeren;

Draagt het college op:

- Digitaal burgerschap, digitale vaardigheden van jongeren en mediaopvoeding integraal onderdeel uit te laten maken van de bestaande inzet binnen deze programma's;
- In samenwerking met de maatschappelijke partners, de VO-raad en PO-Raad en de schoolbesturen een voorstel uit te werken om scholen in staat te stellen digitaal burgerschap en digitale vaardigheden een plek te geven in het onderwijs;
- Bij de voorjaarnota 2017 te rapporteren over bovenstaande inzet en aan te geven of, en zo ja op welke wijze, een (structurele) verruiming van het budget voor digitaal burgerschap, digitale vaardigheden van jongeren en mediawijsheid binnen de genoemde programmaonderdelen benodigd is;

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Baş, mevrouw Dibi, mevrouw Freytag en de heer Oost.

Graag hoor ik nog van de wethouder Economische Zaken wanneer wij het horecakader en het terrassenbeleid toegestuurd krijgen. Hij heeft gezegd dat er een brief komt, maar het was niet heel helder wanneer dat gebeurt. Vooral over het terrassenbeleid hebben wij al heel vaak, ook aan de burgemeester, gevraagd wanneer wij daar een update van krijgen. Volgens mij ben ik daar in de raad al sinds 2012 mee bezig. Het terrassenbeleid stamt uit 2003. Een beetje spoed zou fijn zijn.

Ik heb een antwoord gemist. Eerst dacht ik dat de wethouder Onderwijs er misschien antwoord op zou geven, later dacht ik dat de wethouder Ruimtelijke Ordening dat wellicht zou doen. Wij hebben gevraagd of het college de raad een lijst zou kunnen geven met alle voor- en nadelen van de verschillende alternatieven die er zijn voor de internationale school. Wij hebben van de zomer al een eerste lijstje gekregen, maar wij zijn nu weer een aantal maanden verder. D66 vindt het heel belangrijk dat wij op dit punt zo snel mogelijk een keer stappen kunnen zetten en richting besluitvorming kunnen gaan. Is het college bereid om voor het eind van het jaar – of eigenlijk binnen een paar weken, het liefst zo snel mogelijk – die lijst te verstrekken, zodat wij daarover in deze raad het gesprek kunnen aangaan, eerst in de commissie en desnoods later in de raad? Wij hebben behoefte aan politieke besluitvorming. Daarvoor is wel nodig dat wij de voor- en nadelen van de verschillende alternatieven op een rijtje hebben. Zou het college die lijst alstublieft naar ons kunnen toesturen?

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Hoort daar wat de heer Verschuure betreft ook bij dat het college aangeeft welk scenario de voorkeur heeft?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Dat zou hartstikke fijn zijn. Mocht dat niet mogelijk zijn, dan kan de raad alsnog een voorkeursscenario of voorkeursvariant kiezen. Dat zou kunnen; ik weet het niet. Laat het college eerst maar eens met de scenario's komen.

Mevrouw **De BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ten eerste wil ik graag het pleidooi van de heer Verschuure ondersteunen. Ook wij hebben behoefte om daar snel iets van te vinden en een beslissing te nemen. Vooral echter hebben wij er behoefte aan om hierover snel met elkaar en met de stad het gesprek

aan te gaan. Het zou ons alleen wel een lief ding waard zijn als er daadwerkelijk een voorstel komt, dus niet alleen de scenario's, maar ook de richting die het college denkt in te slaan.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik heb de toezeggingen van de wethouder over het nieuwe inzamelen goed gehoord. Er wordt geleerd en het nieuwe inzamelen wordt breder uitgerold in andere wijken. Daarin wordt passendheid en maatwerk voor de wijkbewoners in het algemeen en voor de mensen met een beperking meegenomen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik dank het college voor de beantwoording van de door ons gestelde vragen en de reactie op de door ons ingediende moties.

Wij trekken motie 192 in, onder dank aan wethouder Jansen voor de heldere toezegging over de middeldure huur.

Ook motie 194, inzake de prioriteiten politie-inzet, trekken wij in. Dit doen wij niet omdat wij heel erg tevreden zijn over de beantwoording. Wij hebben even snel opgezocht wat er precies staat in het IVP en wij zien dat dit wel heel erg op hoofdlijnen is. Wij willen daar specifiek over praten. Bij de behandeling van het IVP en het handhavingsprogramma zullen wij daar zeker de momenten voor aangrijpen. Dan kan men zich daar alvast op voorbereiden.

Amendement 50, "Investeren in veiligheid", trekken wij in. Wij dienen een gewijzigde versie in, nu ook ondertekend door de heer Kleuver en mevrouw Uringa. De wijziging houdt in dat de vierde besteding binnen het programma Werk en Inkomen geschrapt is en het bijbehorende budget is verschoven naar het onderdeel Schoon en Heel. Het nieuwe amendement luidt als volgt.

"Amendement 56

Investeren in veiligheid.

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016, ter vaststelling van de begroting 2017, Constaterende dat:

1. In de begroting 2017 een bedrag is opgenomen voor de gemeentelijke bijdrage aan de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) dat €600.000 hoger is dan in de vastgestelde begroting van de VRU is opgenomen,
2. Het aantal uren inzet op toezicht en handhaving de afgelopen jaren is afgenomen,
 - Op het onderdeel 'veiligheid' van 108.000 uur in 2013 naar 81.000 in 2016,
 - Op het onderdeel 'Schoon en heel' van 46.296 uur in 2013 naar 38.302 in 2016,
 - Op het onderdeel 'Huisvesting' van 15.270 uur in 2013 naar 11.573 in 2016,

Overwegende dat:

1. Een wijziging van de VRU begroting altijd via de raad gaat voor een zienswijze en daarna besluitvorming in het AB behoeft,
2. Het onwenselijk is om vooraf reserves aan te houden voor mogelijke begrotingswijzigingen,
3. Risico's, ook in GR'en, als ze er zijn in het risicomodel behoren te worden opgenomen,
4. Er in het risicomodel voldoende ruimte is om tegenvallers bij de VRU, wanneer ze niet binnen die Organisatie kunnen worden opgevangen, af te dekken,
5. Juist in deze onderdelen van het handhavingsprogramma belangrijk werk wordt gedaan in buurten met veel overlast, om vervuiling tegen te gaan en om huisjesmelkers aan te pakken,

Besluit:

1. In de begroting 2017 het bedrag van €600.000 dat niet nodig is om de begrote bijdrage aan de Veiligheidsregio Utrecht te betalen in te zetten
 - in het handhavingsprogramma openbare ruimte en bebouwde omgeving 2017 voor:

- o €300.000 op het onderdeel 'Veiligheid'
 - o €200.000 op het onderdeel 'Schoon en heel'
 - o €100.000 op het onderdeel 'Huisvesting'
2. Eventuele risico's op een hogere bijdrage aan de VRU, zoals gebruikelijk, in het gemeentelijk risicomodel op te nemen en de begroting 2017 hierop aan te passen
- En gaat over tot de orde van de dag."

Dit amendement is ondertekend door de heer Kleuver, mevrouw Uringa en mijzelf.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat de moties 192 en 194 en amendement 50 zijn ingetrokken.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik had al een motie aangekondigd over de veilige looproutes. Volgens mij zitten wij, gelet op de inbreng van een aantal fracties, waaronder GroenLinks, en de inbreng van de wethouder, niet ver uit elkaar. Toch willen wij het punt maken om ook in de buurten te kijken. Wij hebben in de motie een aantal voorbeelden genoemd. Het gaat vaak om vrij korte looproutes, die echter ontzettend bepalend zijn voor mensen om de deur uit te kunnen naar het winkelcentrum. Ik verwijs ook naar het mooie filmpje op ons Twitteraccount dat onze fractiemedewerkers hebben gemaakt. Overigens zijn wij blij dat wij geld hebben voor de fractiemedewerkers die dit mooie werk kunnen doen, zeg ik tegen de heer Schipper.

Onze motie luidt als volgt.

"Motie 226

Veilige looproutes voor ouderen

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016, ter vaststelling van de begroting 2017

Constaterende dat:

- 1 . Het aantal ouderen in Utrecht toeneemt;
2. Er in 2040 twee maal zoveel ouderen in de stad wonen dan nu;
3. Ouderen steeds langer zelfstandig blijven wonen;
4. Op veel logische routes van zorgcentra naar winkelcentra een aantal ongemakkelijke oversteekplekken en stoepafritten heeft;

Overwegende dat:

- 1 . Ouderen, ook met een rollator of scootmobiel, zich gemakkelijk en veilig moeten kunnen begeven naar het winkelcentrum voor hun dagelijkse boodschappen;
2. Op sommige routes nog wel wat hindernissen zijn, zoals het ontbreken van zebrapaden en rollatorvriendelijke afritten;
3. Bijvoorbeeld de route van zorghuis Zuylenstede, Huis aan de Vecht en zorgcentrum Rosendael naar winkelcentrum De Klop; de route van woonzorgcentra De Bijkershoek, Transwijk en Voorhoeve naar winkelcentrum Kanaleneiland en de route van woonzorgcentrum De Rijnhoven naar winkelcentrum Mereveldplein;

Draagt het college op om:

1. Om als proef de knelpunten van een aantal concrete routes die veel door ouderen en anderen die slecht ter been zijn gebruikt worden in beeld te brengen;
 2. Uitvoerbare maatregelen te presenteren die betreffende routes kunnen verbeteren.
- En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Scally en mijzelf.

Tot slot een opmerking over motie 191 inzake de aanpak van het tekort aan stageplaatsen. Ik dank wethouder Kreijkamp voor zijn reactie. Ik zie zijn positieve insteek daarbij, maar ik vind het heel erg lastig. De motie bij de Voorjaarsnota riep op om bij de begrotingsbehandeling zichtbaar te maken waar wij naartoe zouden gaan. Nu komt er wel een brief, maar wij weten niet of er wel een dekking is voor het beleid of de voorstellen die in die brief staan. Ik ben dus geneigd om de motie in stemming te laten brengen. Wij vinden het belangrijk dat die stap gezet wordt. De middelen zijn op deze manier beschikbaar. Het is zonde om die een jaar, vanaf de jaarrekening 2015 tot volgend jaar zomer, op de plank te laten liggen terwijl er zo'n grote nood in de stad is.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Ik begin met motie 199, "Gelijke kansen voor alle Utrechtse leerlingen". De wethouder leek in de commissie niet heel erg enthousiast, maar heeft nu de motie van harte omarmd. Aan de andere kant heeft hij ook gezegd dat hij zich kan voorstellen dat wij de motie toch in stemming willen laten brengen. Dat zullen wij daarom ook doen.

Toegezegd is dat de visie Kanaalstraat zal leiden tot een plannetje met een financiële paragraaf. Daar komen wij verder in het voorjaar over te spreken. Wij zullen daar geen motie over indienen.

Motie 197, "Stadhuisplein autovrij", is niet echt overgenomen, maar ook niet echt ontraden. Wij zien de motie als een aanmoediging voor de wethouder om daar hard mee aan de slag te gaan. Ook deze motie zien wij daarom graag in stemming gebracht.

Motie 195, "Slimme routes, toegankelijke routes", is overgenomen, maar toch lijkt er nog wat licht te zitten tussen hoe wij de motie hebben bedoeld en hoe de wethouder haar interpreteert. Ook deze motie willen wij dus graag in stemming laten komen.

Wij zijn blij met de toezegging van de wethouder om bij aanbestedingen in de openbare ruimte in Kanaleneiland en Overvecht in elk geval de ondernemers te vragen of zij extra mensen uit de wijk aan het werk kunnen helpen, bovenop de eisen van social return. Ook als de motie het niet zou halen, nemen wij aan dat de wethouder deze toezegging zal uitvoeren. Daar zijn wij blij mee.

De wethouder Cultuur heeft nogmaals toegezegd dat hij snel in gesprek zal gaan over Podium RASA in de Pauwstraat – sterker nog, hij heeft gezegd dat hij morgen al in gesprek zal gaan. Daar zijn wij blij mee.

Verder hebben wij gehoord dat wij al begin 2017 met de stad in gesprek kunnen over de ombudsfunctie. Dat vinden wij erg belangrijk. Wij kijken uit naar de brief en de uitnodiging voor dat gesprek.

Ten slotte merk ik op dat wij blij zijn met het overnemen van de door de CDA-fractie ingediende motie 192 inzake middeldure huur. Wij verwachten dat het op dit punt in Utrecht nog mooier wordt.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Een van de regels met betrekking tot de verkoop van gemeentelijke gebouwen is dat als Utrecht een gebouw wil verkopen, dit meer dan 25 keer de nettohuur moet opleveren. Deze som staat direct in relatie tot de huidige gemeentelijke rentevoet van 4% – opbrengst gedeeld door 4% is een factor 25. Deze 4% interne rentevoet wordt gerekend tussen de diverse onderdelen van de gemeenten en concern, de afdeling Treasury. Een gedeelte van de opbrengst wordt gebruikt om het jaarlijkse huurverlies van de afdeling Vastgoed te kunnen dekken. Stadsbelang Utrecht wil van deze factor af, want op deze manier maken wij de verkoop van gebouwen wel erg lastig. Stadsbelang Utrecht wil af van de interne rentevoetbepaling, want als deze naar bijvoorbeeld 3% wordt bijgesteld, kunnen wij gebouwen pas verkopen als die 33 keer de nettohuur opleveren. Dat willen wij niet. Daarom dienen wij de volgende motie in.

"Motie 227

Vastgoed verkopen tegen marktwaarde

De gemeenteraad van Utrecht, bijeen op 10 november 2016, ter bespreking van de programmabegroting 2017;

Constaterende dat;

- een van de voorgeschreven regels betreffende de verkoop van gemeentelijk vastgoed is dat onder invloed van de interne rentevoet (huidige 4%), het te verkopen vastgoed 25 keer de netto huur dient op te leveren, wil de keuze tot verkoop a priori positief uit vallen;
- een gedeelte van de opbrengst wordt gebruikt om de jaarlijkse exploitatiebijdrage van het verkochte te kunnen opvangen.

Overwegende dat;

- als onder invloed van marktontwikkelingen of voorschriften, deze interne rentevoet verlaagd wordt deze factor en dus de verkoopprijs wordt aangepast naar boven;
- op deze wijze het weleens erg moeilijk zal kunnen worden om de verkoop van dit gemeentelijk vastgoed tegen normale verkoopprijs te kunnen realiseren.

Draagt het college op:

- te onderzoeken of en hoe de gemeente afscheid zou kunnen nemen van deze interne rekenmethode en het vastgoed tegen marktprijzen zal kunnen verkopen.
- De raad over de uitkomsten te informeren voorafgaand aan de behandeling van de voorjaarsnota 2017.

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mijzelf.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ik loop onze moties even langs. Ik begin bij motie 205, inzake de kostendekkendheid van leges. Gehoord het antwoord van het college, hebben wij de motie aangepast. De dekking is daarin gewijzigd. In motie 205 wordt verwezen naar een dekking uit de overgenomen motie 2016/124 van ChristenUnie en CDA. Ik begreep van de wethouder dat hij alleen een deel van het dictum had overgenomen en dat het niet ging over het feit dat de leges voor de categorie "prostitutie en gokken" zouden moeten worden verhoogd. De VVD wil niet dat die leges toenemen. Voor de dekking van het voorstel zelf is € 8.000,00 nodig. Binnen de legesverordening is er voldoende ruimte om dat bedrag te kunnen opvangen. Misschien moet de wethouder daar zelf een oordeel over geven, maar wij denken niet dat er een expliciet onderbouwing nodig is voor de dekking van dit voorstel. Onze nieuwe motie luidt als volgt.

"Motie 228

Kostendekkendheid leges maximaal 100 procent

De raad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op donderdag 10 november 2016, ter bespreking van de Programmabegroting 2017 c.a.

Constaterende dat:

- Het vernieuwde BBV (Besluit Begroten en Verantwoorden) van gemeenten verlangt dat zij inzichtelijk maken hoe de kostendekkendheid van leges is opgebouwd;
- Uit het raadsvoorstel Begrotingswijziging BBV blijkt dat op het niveau van legesgroep niet overal sprake is van een maximale kostendekkendheid van 100 %;

Overwegende dat:

- Het innen van leges geen melkkoe hoort te zijn;

- de gemeente dient te streven naar een kostendekkendheid van maximaal 100 procent voor elke legesgroep zoals opgenomen in de (vernieuwde) paragraaf lokale heffingen;

Draagt het college op:

- Toe te werken naar een kostendekkendheid van maximaal 100 procent per legesgroep waarbij rekening wordt gehouden met jaarlijkse fluctuaties door het aantal aangevraagde vergunningen; En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mijzelf.

Wij danken het college voor de reactie op motie 206, "Participatie anno 2016 is ook online". Wij zouden het op prijs stellen als de wethouder nog iets duidelijker zou kunnen zeggen of hij concreet met het voorstel aan de slag wil gaan. Wij zijn niet per definitie vormvast, maar de VVD zou het met de mede-indieners prettig vinden als het college werk maakt van het online kunnen participeren bij het maken van beleid in Utrecht. Volgens mij heeft de wethouder daar goede ideeën over. Wij zijn benieuwd hoe de wethouder dit wil oppakken. Kan de wethouder zeggen of hij hier werk van wil maken?

Motie 207, "Sport en beweging kernthema Utrechtse volksgezondheid", willen wij in stemming laten brengen. Hetzelfde geldt voor motie 208, "Rookvrij op en langs de sportvelden".

Motie 209, "Parkeer de garages bij de markt", zullen wij intrekken.

Ook motie 210, "Procedure opheffing betaald parkeren", zullen wij in stemming laten brengen.

Motie 211, "Laat de palen laden", trekken wij in, aangezien wij op dit punt een voldoende toezegging hebben ontvangen van het college.

Motie 212, "Zicht op de torens", is overgenomen door het college, waarvoor dank. Voor ons is dit reden om de motie in te trekken.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat de moties 205, 209, 211 en 212 zijn ingetrokken.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! In de eerste termijn had ik een interessant debatje met de heer Verschuure over de kwaliteit van het onderhoud van de openbare ruimte in Lunetten. De VVD – maar niet alleen de VVD – vindt het belangrijk dat er ook aandacht is voor de verloedering in de hele stad. Ik dien daarom een motie in waarvan ik het dictum niet zal voorlezen – als de motie wordt verspreid, zal men zien waarom. Deze motie is medeondertekend door de heren Van Waveren, Işik, Eggermont, Bos en Sienot, mevrouw Uringa en mevrouw Freytag.

"Motie 229

Motie Voorkom verloedering in de hele stad

De raad van de gemeente Utrecht, in vergadering bijeen op 10 november,
Constaterende dat:

- In de Ruimtelijke Strategie Utrecht veel, maar nog niet genoeg, aandacht is voor openbare ruimte en groen om de stad leefbaar en gezond te houden;
- De onderhoudsstaat van de openbare ruimte in de hele stad erg wisselend is, een verloederde indruk maakt en bewoners de gemeente regelmatig benaderen met kritische vragen om de buitenruimte te verbeteren;
- Deze klachten betreffen onder andere veel hondenpoep in speeltuintjes, slecht geveegde straat en verwilderde stukjes niemandsland.

Overwegende dat:

- Een openbare ruimte die schoon, heel en veilig is bijdraagt aan een groter gevoel van veiligheid van inwoners;

- De groei van de stad extra aandacht vraagt voor de kwaliteit van openbare ruimte en groen in nieuwe en bestaande wijken;
- Bewoners zelf het beste weten welke plekken het eerst moeten worden aangepakt in hun wijk.

Roept het college op:

- Het proces van buurtbudgetten en monitoring voort te zetten;
- Samen met de bewoners en andere belanghebbenden in 1e Daalsebuurt, 2e Daalsebuurt, Abstede, Achter 't Spoor, Adenauerlaan, Alenvelt, Amazonedreef, De Balije, Prinses Beatrixlaan, Bedrijfsgebied Cartesiusweg, Bedrijfsgebied De Wetering, Bedrijfsgebied Kanaleneiland-zuid, Bedrijfsgebied Lage Weide, Bedrijfsgebied Oudenrijn, Bedrijfsgebied Overvecht, Bedrijfsgebied Papendorp, Bedrijfsgebied Strijkviertel, Bernadottelaan, Prins Bernhardplein, Bijkershoeklaan, Bilderdijkstraat, Binnenstad city- en winkelgebied, Binnenstad winkelgebied, Binnenstad woongebied, Bleekstraat, Bokkenbuurt, Bomenbuurt, Hooch Boulandt, Brilledreef-west, Breedstraat, Brennerbaan, Buiten Wittevrouwen, Cambridgelaan, Hoog Catharijne, Centraal station, Centrum Leidsche Rijn, Coenstraat, J.P., De Balije, De Binnenhof, De Boomgaarden, De Driehoek, De Erven, De Hagen, De Hoven, De Meern, De Meern Noord, De Meern Oost, De Meern West, De Meern Zuid, De Rietvelden, De Tol, De Tuinlanden, De Uithof, De Wetering, De Woerd, Demkagebied, Den Hommel, Den Oudenlaan-oost, Dichterswijk, Diergeneeskunde, Domplein, Donaudreef, Donaudreef, Wolgadreef, Karel Doormanlaan, De Driehoek, Edisonstraat, Eerste Daalsebuurt, Egelantierstraat, Elinkwijk, Lange Elisabethstraat, Energiecentrale, Nieuw Engeland, Esdoornstraat, Europalaan, Fermiweg, Fockema Andreaelaan, Fruitbuurt, Furkabaan, Galgenwaard, Vasco da Gamalaan, Gansstraat, Geertebuurt, Geuzenwijk, Grauwaard, Groeneweg, Haarrijn, Haarzicht, Haarzuilens, Halve Maan, Harpstraat, Havengebied, Hengeveldstraat, Herenweg, Het Zand, Hinderstein, Hoge Weide, Hooch Boulandt, Hoog Catharijne, Hoograven, Hoogstraat, Kaap Hoorndreef, Huizingalaan, Huizingalaan, Karel Doormanlaan, Isotopenweg, J.P. Coenstraat, Jaarbeurs, Janskerkhof, Johan Uitenbogaertstraat, Julianapark, Kaap Hoorndreef, Kaatstraat, Kanaleneiland, Woonboulevard Kanaleneiland, Bedrijfsgebied Kanaleneiland-zuid, Kantoreengebied Kanaleneiland-zuid, Karel Doormanlaan, Th. à Kempisplantsoen, Klopvaart, Kobaltweg, Kwangodreef, Bedrijfsgebied Lage Weide, Lange Elisabethstraat, Lange Nieuwstraat, Langerak Lauwerecht, Leeuwesteyn, Leidsche Rijn centrum, Leidseveer, Leidseweg, Leuvenlaan, Van Lieflandlaan, Lodewijk Napoleonplantsoen, Lombok, Lunetten, Maarschalkerweerd, Majellapark, Marco Pololaan, Mariaplaats, Mariendaalstraat, Maximapark, Mereveld, Mesdagstraat, Lodewijk Napoleonplantsoen, Neckardreef, Neude, Nieuw Engeland, Nieuw Hoograven, Nieuw Welgelegen, Nieuwe Vaart, Nieuwegracht, Lange Nieuwstraat, Nijenoord, Nijeveld, Nijldreef, Nobelstraat, Noordse Park, Odenvelt, Olympus, Ondiep, Oog in Al, Oud Hoograven, Overste den Oudenlaan-oost, Bedrijfsgebied Oudenrijn, Oudwijk, Bedrijfsgebied Overvecht, Paddestoelenbuurt, Bedrijfsgebied Papendorp, Park Noord, Park Transwijk, Park Zuid, Parkrand De Meern, Parkweg, Parkwijk, Pijlsweerd, Plompetorengracht, Poldergebied Overvecht, Marco Pololaan, Prins Bernhardplein, Prinses Beatrixlaan, Queekhovenplein, Reijerscop, De Rietvelden, Rijnenburg, Rijnsweerd, Rijnvliet, Rivierenwijk, Rotsoord, Rubenslaan, Rubicondreef, Savannahweg, Schaakbuurt, Schaepmanplein, Schepenbuurt, Schildersbuurt, Simplonbaan, Sophialaan, Spinozaplantsoen, Springweg, Staatsliedenbuurt, Stadshaven, Sterrebaan, Sterrenwijk, Bedrijfsgebied Strijkviertel, 't Weer, Taagdreef, Terwijde, Tigrisdreef, Tolsteeg, Tolsteegsingel, Transwijk, Tuindorp, De Tuinlanden, Tuinwijk, Tweede Daalsebuurt, Johan Uitenbogaertstraat, UMC, Nieuwe Vaart, Van Bijkershoeklaan, Vasco da Gamalaan, Vechtzoom, Veldhuizen, Veldhuizen Noord, Veldhuizen Zuid, Vleuten, Vleuterweide, Vleuterweide Centrum, Vogelenbuurt, Voordorp, Voorveldsepolder, Votulast, Wageningseberg,

Watervogelbuurt, 't Weer, Welgelegen, Westraven, Wijk C, Wilhelminapark, Wittevrouwen, De Woerd, Wolgadreef, Woonboulevard Kanaleneiland, Zambesidreef, Zamenhofdreef, Zeeheldenbuurt, Zonnebaan en Zuilen een plan te maken met prioriteiten voor het aanpakken van de openbare ruimte;

- Daarbij inzicht te verschaffen welke middelen beschikbaar zijn voor deze gebieden;
- Samen met bewoners de komende vijf jaar te werken aan de uitvoering van de plannen en de raad over de voortgang van de uitvoering te informeren.

En gaat over tot de orde van de dag."

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik snap heel goed waarom het dictum niet wordt voorgelezen, want dan zou de heer Gillissen niet alleen door zijn eigen spreektijd heen zijn, maar ook door die van de hele raad. Los daarvan staat in het eerste punt van het dictum dat wordt doorgegaan met het proces van buurtbudgetten. Tot nu toe was dat alleen in Lunetten het geval. Dat is nu typisch een D66-punt, namelijk participatie en met de wijk in gesprek gaan over de manier waarop de openbare ruimte onderhouden wordt. Ik vind het fantastisch dat de VVD zo ver is dat zij dit wil uitrollen over alle buurten in Utrecht. Daarom ook staat onze naam onder deze motie. Hear hear!

De heer **GILISSEN** (VVD): In de motie staat dat het proces van buurtbudgetten wordt voortgezet. Laten wij alles op zijn merites beoordelen. Ik ben benieuwd naar de uitkomsten van de pilot. Lombok was volgens mij niet zo geslaagd, Lunetten loopt wel aardig, maar daar hebben de mensen ook meer controle over de manier waarop de uitgaven gedaan worden. De VVD vindt buurtbudgetten een mooi experiment. Er kan nooit sprake zijn van buurtbegrotingen, want de bewoners kunnen niet de inkomsten bepalen. Wij hebben hart voor de openbare ruimte. Daarvoor moet overal aandacht zijn. Motie 185 van D66 tenderde er een beetje naar dat Lunetten een status aparte heeft, maar het is fijn dat de heer Verschuure en zijn fractie aan boord zijn.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Overigens zijn de buurtbudgetten door GroenLinks ingesteld, maar dit geheel terzijde. In de motie worden heel veel buurten opgenoemd waarmee in gesprek moet worden gegaan. Daarnaast moet binnen vijf jaar een plan worden gemaakt. Dat klinkt natuurlijk hartstikke mooi, maar ik vraag mij wel af waar de capaciteit vandaan moet komen om dat te doen. Heeft de heer Gilissen daarover nagedacht? Waar moet volgens hem het geld vandaan komen om al die plannen uit te voeren?

De heer **GILISSEN** (VVD): Ik hoop in elk geval niet, zeg ik tegen twee coalitiegenoten, dat de buurtbudgetten volgend jaar staan op het lijstje dat de PvdA vandaag presenteerde. Laten wij daar in ieder geval hard aan werken. Ik denk dat er al heel veel is. Onze wijkregisseur en al de medewerkers van de gemeente Utrecht weten al heel goed waar de schoen wringt als het gaat om de kwaliteit van de openbare ruimte. Ik denk dus niet dat het zo'n gigantische opgave zal worden. Het is een heel indrukwekkende lijst, maar wij hebben ook een grote stad. Wij hebben ook heel veel ambtenaren, die heel goed in kaart weten te brengen waar het schuurt. In elk geval kan men voor de problemen in Lunetten te rade gaan bij de D66-fractie; dat scheelt weer ambtelijke capaciteit.

Mevrouw De Boer heeft een terecht punt als zij een opmerking maakt over het geld. Er is achterstallig onderhoud in de gemeente Utrecht. Onze ambitie is hoog als het gaat om de openbare ruimte, en onze ambitie is ook groen. Wij hebben daar een heel goed debat over gevoerd bij de behandeling van de ruimtelijke strategie. Daar zal meer geld voor nodig zijn. Wat ons betreft ligt er een begin van een oplossing – daar hebben wij begin december een debat over. Ik begrijp dat ook de fractie

van mevrouw De Boer daar oren naar heeft. Laten wij er dus voor zorgen dat wij onze ambities op het vlak van groen en openbare ruimte op dat moment een concreet kontje kunnen geven. Dat zal ook de heer Verschuure moeten aanspreken.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Naar aanleiding van de lijst van mevrouw Haage hebben wij hier ook gezegd dat wij bij de mensen vooral geen verwachtingen mogen wekken die wij niet kunnen waarmaken. Die waarschuwing wil ik toch geven. Wij moeten niet met alle buurten mooie gesprekken hebben, waarbij mensen met mooie plannen komen over wat er beter moet, terwijl wij straks uiteindelijk moeten concluderen: leuk bedacht, maar daar hebben wij geen geld voor.

De heer **GILISSEN** (VVD): Die woorden zijn mij uit het hart gegrepen. Volgens mij geeft dit ook concrete invulling aan de oproep van de PvdA. Ik denk dat wij daar eerlijk over moeten zijn. De gemeente gaat niet alle problemen in de stad oplossen, ook al zouden wij dat willen. Er is altijd een beperkte hoeveelheid tijd en een beperkte hoeveelheid geld. Wij moeten echter wel de ambitie hebben om problemen op te lossen. Dat zal ook mevrouw De Boer, die verandering en hoop als belangrijke leidraad heeft, zeer moeten aanspreken.

Ik sluit af. Ik dank het college voor de beantwoording in de eerste termijn. Wij zullen bij de stemmingen aangeven wat ons oordeel over de verschillende moties is.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Wij hebben een heel dankbare toezegging gekregen op onze motie 216 over lichthinder. Wij trekken deze motie derhalve in.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat motie 216 is ingetrokken.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): De wethouder heeft een puike reactie gegeven op motie 215, maar hij heeft zelf al aangegeven hoe lang het dossier al loopt. Wij handhaven motie 215 alleen al daarom.

Amendement 54, over de wachtlijsten beschermd wonen, heb ik al ingetrokken. Wij wachten het voorstel van het college graag af.

Gezien de discussie met wethouder Everhardt over de rookvrije sportvelden en schoolpleinen, dienen wij nog een motie in. Deze motie is grotendeels gelijk aan motie 208, alleen hebben wij er een wens aan toegevoegd, namelijk dat er overleg wordt gevoerd met de gebruikers van het stadhuis om ook het stadhuis, eventueel vanaf de verbouwing, rookvrij te maken. De motie luidt als volgt.

"Motie 230

Motie Rookvrij op en langs de sportvelden en schoolpleinen

De raad van de gemeente Utrecht bijeen in vergadering op 10 november 2016 ter behandeling van de Programmabegroting 2017:

Constaterende dat:

- 'Gezondheid' in de begroting wordt benoemd als een belangrijke maatschappelijke waarde;
- Gezondheid gebaat is bij een gezonde leefstijl in een gezonde leefomgeving;
- De Gemeente Utrecht zich heeft verbonden aan het FC Utrechtprogramma 'Rookvrije Generatie' (geïnitieerd door de Hartstichting);

Overwegende dat:

- Een rookvrije Utrechtse generatie begint met het rookvrij maken van plaatsen waar veel jongeren een groot deel van hun tijd verblijven, zoals schoolpleinen en sportverenigingen

- Er relatief weinig Utrechtse schoolpleinen en sportvelden rookvrij zijn

Spreekt als zijn wens uit:

- In overleg met de gebruikers ook het stadhuis (eventueel vanaf de verbouwing) rookvrij te maken

En roept het college op:

- Zich integraal (Volksgezondheid, Onderwijs en Sport) in te spannen om met de besturen van scholen en sportverenigingen zo snel mogelijk zoveel mogelijk schoolpleinen en sportvelden rookvrij te krijgen
- Bij de Voorjaarsnota 2017 te rapporteren over zowel inzet als resultaat

En gaat over tot de orde van de dag."

Deze motie is ondertekend door mevrouw Tielen, mevrouw Metaal-Froon, mevrouw Dibi, mevrouw Scally, mevrouw Van Esch en mijzelf.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Wij hadden een motie boven de markt hangen over het inzicht in de structurele banen die alle werkgelegenheidsinitiatieven opleveren en over de daaraan verbonden kosten. Wij hebben nu voor de tweede keer een toezegging gekregen, dus ik zal er geen motie over indienen. Wij zien bij de Verantwoording waar het college mee komt en eventueel kunnen wij de motie dan alsnog indienen; wij hoeven er dan alleen een andere datum boven te zetten.

Motie 197 gaat over het autovrij maken van de Korte Minrebroederstraat. Wij hoorden in de reactie van de wethouder op de motie een ondersteuning van het beleid. In dat geval vinden wij de motie overbodig. Als er echter meer mee bedoeld wordt, krijgen wij een probleem met de dekking. Graag hoor ik dus nog een keer een extra toelichting van de wethouder op de motie. Wij zijn benieuwd hoe zij een en ander leest, zodat wij kunnen bepalen hoe wij over de motie zullen stemmen.

De CDA-motie 192, "Afspraak is afspraak ook bij middeldure huurwoningen", heb ik over het hoofd gezien in de aanloop naar dit debat. De motie is nu ingetrokken. Dat is jammer, want als ik de motie gezien had, had ik haar heel graag medeondertekend. Dit merk ik nog even op voor de notulen.

Ik vind het bijzonder om te horen dat nu gezegd wordt dat de verhuizing van 't Hoogt eventueel een jaar zou kunnen opschuiven. Ik kan mij herinneren dat het tijdens de vele debatten over de bieb++ als een cruciaal punt werd genoemd om de boel door te drukken. Wij zien dus nogmaals wat dat destijds waard was. Over amendement 53 van de heer Bos over 't Hoogt zal ik straks een stemverklaring afleggen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Wij willen het college bedanken voor de toezeggingen die vanavond zijn gedaan. Wij kunnen motie 223 over terrasverwarming dan ook intrekken, mits de wethouder ons op de hoogte kan houden van de uitkomsten van de gesprekken en ons voor de behandeling van de Voorjaarsnota daarover kan informeren. Het plan van aanpak waarover in onze motie wordt gesproken, kunnen wij altijd een andere keer opnieuw indienen.

Wij danken wethouder Van Hooijdonk voor haar toezegging om met het mkb te gaan praten over het sluiten van winkeldeuren. Wij vragen ons af of zij die toezegging ook kan doen als het gaat om de Utrechtse ondernemersverenigingen, zoals wij in onze bijdrage specifiek vroegen. Wij kunnen onze motie 222 over de winkeldeuren op dit moment intrekken. Wij zullen bezien of er voor de handhaving meer budget nodig is. Bij de behandeling van de Voorjaarsnota zullen wij daarop terugkomen.

Wij danken de wethouder voor zijn warme woorden over motie 220, "Behoud bescherming Utrechtse soorten". Aangezien wij een uitspraak van de raad vragen, zullen wij de motie in stemming laten brengen. Wij danken de wethouder voor zijn reactie op motie 221, "Utrecht, sluit je aan bij Operatie Steenbreek". Hij ging in op Winnet, wat toch echt iets anders is dan Operatie Steenbreek. Wij vinden

Operatie Steenbreek te essentieel om te laten varen. Wij zien de motie dan ook graag in stemming gebracht.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat de moties 222 en 223 zijn ingetrokken. Dit was de tweede termijn van de raad. Ik stel vast dat het college meteen kan antwoorden.

De heer **KREIJKAMP** (wethouder): Voorzitter! De D66-fractie heeft in tweede termijn motie 225 inzake digitaal burgerschap ingediend. In eerste termijn heb ik al gezegd dat ik vind dat dit een verantwoordelijkheid van de scholen is. Zij hebben daar onlangs ook meer geld voor gekregen. Op grond van dat argument ontraad ik de motie. Daarmee zeg ik niet dat ik het niet belangrijk vind dat er gewerkt wordt aan digitale vaardigheden – 21st century skills, om het in mooi Engels te zeggen – maar ik vind niet dat wij bij de behandeling van de Voorjaarsnota moeten gaan praten over verruiming van de budgetten. Ook de onderwijsinspectie heeft onlangs nog gezegd dat er voldoende geld bij de scholen is na alle investeringen in de laatste jaren. Dat hebben ook de sectorraden gezegd. Op grond van dat argument ontraad ik motie 225.

In motie 228 van de heer Gilissen wordt uitgesproken om toe te werken naar een kostendekkendheid van 100%. Ik vind dat de raad over deze zaak een uitspraak moet doen. Als de raad het eens is met het gestelde in de motie, zullen wij dat verwerken in de legesverordening die zeer binnenkort naar de raad toe zal komen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Technisch en qua dekking is de motie dus oké wat het college betreft.

De heer **KREIJKAMP** (wethouder): Ja, deze motie is uitvoerbaar.

Als wethouder Financiën zal ik ingaan op amendement 56, "Investeren in veiligheid". In eerste termijn heb ik gezegd dat het amendement technisch mogelijk is. De middelen zijn in 2017 niet benodigd voor het doel dat in de begroting staat. Wel zien wij de komende jaren financiële vraagstukken op ons af komen. Kortom, het amendement is technisch mogelijk, maar het oordeel van het college blijft om het amendement te ontraden. Uit oogpunt van behoedzaamheid willen wij dit geld nu niet inzetten voor het in het amendement genoemde doel.

Over het horecabeleid en het terrassenbeleid heb ik in eerste termijn gezegd dat ik nog dit jaar kom met een brief over het horecabeleid. In die brief zal ik ingaan op de wijzigingen die wij interessant vinden om voor te leggen aan de raad. Ik wil daarover met de raad in gesprek. Het terrassenreglement is een coproductie van wethouder Jansen, burgemeester van Zanen en mijzelf. Dat komt begin volgend jaar. Ik zal er niet zomaar vanuit gaan dat wij in de APV, waar de terrassenverordening in is opgenomen, alle wijzigingen moeten doorvoeren, want misschien kunnen wij ook met de huidige reglementen voldoen aan de vraag uit de stad. Daarover zullen wij het gesprek aangaan.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Dat vind ik op zich wel goed. Ik weet echter dat ik al bij het vorige ontwikkelkader horeca samen met collega Dijk een toezegging heb gekregen van de toenmalige burgemeester over de actualisatie van die verordening. Het is nu wel een beetje tijd. In de terrassenverordening staan zaken waarvan wij vinden dat die echt wel een update verdienen. Wij vinden dat er meer gebruik moet worden gemaakt van de mogelijkheden die de verordening biedt. Dat gebeurt nu niet, dus wij willen daar graag zo snel mogelijk met de wethouder over spreken. Vandaar onze wens om dat zo snel mogelijk een keer te doen.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Daar ben ik het mee eens. Ik ben ook blij met de opmerking van de heer Verschuure dat er misschien al heel veel mogelijk is en dat wij het juist daarover moeten gaan hebben met de verschillende portefeuillehouders. Daar zijn wij gedrieën zeer toe bereid.

Wij zijn het zeer eens met de heer Verschuure dat het punt van de internationale school in de raad of de commissie moet worden besproken. Onlangs hebben wethouder Jansen en ik op verzoek van de raad een technische briefing georganiseerd, voorgezeten door de heer Işik. Daarover zijn stukken verschenen die naar de raadsleden zijn gestuurd, waarin onder meer een lijst met mogelijke locaties, inclusief voor- en nadelen. Eerder, voor de zomer, is er ook een brief over gestuurd. Wethouder Jansen en ik kunnen dus toezeggen dat wij op zeer korte termijn komen met een brief waarin de locaties worden benoemd en waarin ook tot uiting komt in welke richting het college wil gaan. Volgens mij hebben wij ook tijdens de raadsinformatiebijeenkomst besproken waar de kansen en de knelpunten liggen. Wij zijn er nu druk mee bezig. Ik hoor de duidelijke wens van de raad om de definitieve huisvesting te laten landen in de stad Utrecht. Zelf heb ik die wens ook. Vandaar ook de zoektocht die wij volop aan het inzetten zijn. Nogmaals, die stukken gaan komen, maar in de raadsinformatiebijeenkomst hebben wij al heel veel alternatieven, met voor- en nadelen, besproken. Dat zou overigens ook geagendeerd kunnen worden, maar wij willen ook graag stappen verder zetten om met een locatie te komen.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Dat is fijn, want ook wij willen graag stappen verder zetten. Mijn vraag is dan ook hoe kort die zeer korte termijn is.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Dat ligt eraan hoe snel wij een alternatief vinden. Als wij een heel gemakkelijk alternatief hadden gevonden, was de school al drie keer geopend geweest; laten wij ook dat constateren. Ik ga ervan uit dat wij binnen twee maanden met een brief komen waarin locaties genoemd worden en ook de richting waaraan het college denkt. Nogmaals, het is niet iets wat het college alleen beslist. Ook de schoolbesturen hebben in dezen een rol, want die betalen fors mee. Het is dus een gezamenlijke inspanning van ons en de schoolbesturen.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Als de wethouder spreekt over een brief met een richting, bedoelt hij dan ook dat het college komt met een voorstel aan de raad?

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Ik weet nog niet of de brief al de vorm van een raadsvoorstel zal hebben. Het type raadsbesluit dat wij vragen, is ook afhankelijk van het bestemmingsplan en de financiën. Volgens mij heeft de raad er veel behoefte aan om snel duidelijkheid te krijgen over wat er mogelijk is en waarover wij met elkaar in gesprek kunnen gaan. Ik denk dus niet meteen aan een raadsvoorstel over een definitieve locatie.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Als al die informatie al beschikbaar is en al tijdens de RIA is besproken, zou dat toch veel sneller naar ons toe moeten kunnen komen? Dat hoeft toch niet nog twee maanden te duren? Wij kunnen dat dan toch gewoon binnenkort in de commissie met elkaar bespreken en dat vervolgens in de raad brengen?

De heer **KREJKAMP** (wethouder): De heer Verschuure kan gewoon de stukken agenderen. Daar ligt het probleem niet. In de raadsinformatiebijeenkomst is door het college, bij monde van wethouder Jansen en mijzelf, gezegd dat wij doorwerken met een drietal locaties en dat wij daarvoor meer informatie op een rij moeten zetten. Daar heeft de raad ook behoefte aan. Daaraan wordt nu keihard gewerkt door een dedicated projectteam. Het lijkt mij verstandig om die informatie mee te wegen in het vervolg. Het is

helder waar het college staat voor wat betreft de locaties waartegen het college voor de zomer nee heeft gezegd. Ook de locaties die nu worden onderzocht, zijn helder. Daar kunnen wij het over hebben, maar ik heb ook begrepen dat de raad behoefte heeft aan een stapje verder: waar liggen de kansen en waar denkt het college aan? Wethouder Jansen en ik zijn echter bereid om op elk moment met de commissie over deze zaak in gesprek te gaan. Daar zijn wij zeer toe bereid.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Twee maanden duurt ons gewoon echt te lang. Wij willen het voor de kerst hebben. Die toezegging willen wij graag hebben. Anders komen wij volgende maand wel met een actuele motie over deze zaak.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! In dezen steun ik de heer Kreijkamp. Hoewel ook wij vinden dat er snel iets moet gebeuren, omdat ook wij de problemen zien, lijkt het ons niet zo zinvol om nu in de openbaarheid over hetzelfde te gaan spreken als wij al tijdens de technische RIA hebben gedaan. Onze voorkeur gaat uit naar een wat meer uitgewerkt voorstel van het college, waarover wij ook echt een goed besluit kunnen nemen. Wij voelen er niet voor om het college nog een keer weg te sturen met de onderzoeksopdracht om opnieuw nadere informatie op te vragen, want op die manier zijn wij waarschijnlijk meer tijd kwijt dan dat wij tijd winnen.

De heer **ISIK** (PvdA): Voorzitter! Wij hebben de RIA gehad. Daar hebben wij op basis van het verzoek van de PvdA ambtelijke ondersteuning gevraagd om de voor- en nadelen van enkele locaties aan te scherpen en het aangescherpte stuk naar de raad te sturen. Dat is gebeurd. Eigenlijk zou de volgende stap moeten zijn dat de politiek-inhoudelijke discussie plaatsvindt in de commissie. Op basis daarvan moeten de standpunten worden bepaald. Verder niets. Ik heb tegen mijn collega van de VVD gezegd dat ook de reeds opgestuurde stukken geagendeerd moeten worden voor een commissievergadering. Als dat gebeurd is, kan de politiek-inhoudelijke discussie plaatsvinden en een besluit worden genomen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Ook voor ons is het een begaanbare weg om het op die manier te doen. Dat kunnen wij nog voor de kerst doen.

De heer **KREIJKAMP** (wethouder): Voorzitter! Ik heb een vraag voor de griffier: wanneer is de eerstvolgende commissievergadering? Wij zorgen dan dat wij er zijn. Dan hebben wij de stukken en dan gaan wij het er gewoon over hebben. Wij zijn daartoe bereid.

Ik wilde het volgende punt maken. Als de raad van mij en wethouder Jansen verwacht dat wij komen met een voorstel inzake een haalbare definitieve locatie in onze stad, dan is mijn reactie dat ik er geen uitspraak over kan doen wanneer ons dat lukt. Sterker nog, misschien lukt ons dat helemaal niet in drie maanden en moeten wij constateren dat het niet zo eenvoudig is om een school met 1.200 leerlingen – primair onderwijs, voortgezet onderwijs en kinderopvang, met een behoefte aan sportvelden – zomaar in onze verdichte drukbevolkte stad te plaatsen. Dat is ingewikkeld. Vandaar ook dat het lang duurt. In elk geval zijn de locaties die nu door ons worden onderzocht, bekend. Daar wordt momenteel vervolgonderzoek naar gedaan. Ik verwacht dat wij snel met meer informatie komen. Ik hoor heel duidelijk de wens dat wij daarmee voor de kerst naar de raad moeten komen. Ik kan alleen niet toezeggen dat wij er op dat moment definitief uit zijn, maar dat hoor ik ook niemand vragen. Wij maken op dit punt dus vaart.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Kan de voorzitter een termijn geven voor het gesprek dat hij gaat voeren over terrasverwarmers? Wanneer horen wij daar iets over? Anders moet ik weer de hele tijd

bellen om te vragen hoe het ermee staat – de wethouder kent de Partij voor de Dieren.

De heer **KREJKAMP** (wethouder): Ja, dat weet ik; wij kennen alle nummers van de fantastische medewerkers van de Partij voor de Dieren. Ik ga de komende weken zeker in gesprek met Koninklijke Horeca Nederland, ook over de mogelijke aanpassing van het horecakader. In de brief die ik daarover zal sturen, zal ik melden hoe het gesprek over de terrasverwarmers is verlopen. Dat is dezelfde toezegging die ik al eerder heb gedaan, namelijk dat wij voor het eind van dit jaar met informatie zullen komen.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Voorzitter! In de in tweede termijn ingediende motie 224 "Voldoende voorzieningen voor jongeren" kan het college zich goed vinden. Ik wil wel één puntje nader specificeren. Wij kunnen de motie overnemen, met dien verstande, dat "te onderzoeken welke jongerenvoorzieningen nodig zijn" wordt gewijzigd in: "te onderzoeken of en, zo ja, welke jongerenvoorzieningen nodig zijn". Het zou namelijk kunnen zijn dat het vraagstuk niet bij de voorzieningen ligt, maar ergens anders. Als ik de motie zo mag interpreteren, kan ik de motie overnemen.

Mevrouw **DIBI** (PvdA): Voorzitter! Nu de wethouder de motie overneemt, trekken wij haar bij dezen terug.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat motie 224 is ingetrokken.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): Ik heb de motie overgenomen, met de interpretatie die ik erbij gegeven heb.

Dan motie 187, "Meer keuzevrijheid door inzet PGB". Vanzelfsprekend is het PGB een volwaardig alternatief, zoals de D66-fractie stelt. Er moet daar ook voldoende inkoop zijn. De kern is natuurlijk dat de cliënt daarbij centraal staat en dat daarmee gevolg gegeven kan worden aan zijn eigen wensen. Het is aan de indieners om de motie in stemming te brengen. Ik kan de motie ook overnemen.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Dit was wat onze fractie graag wilde horen. Derhalve kunnen wij de motie intrekken.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat motie 187 is ingetrokken.

De heer **EVERHARDT** (wethouder): De laatste motie waarop ik een reactie moet geven, is motie 230 "Rookvrij op en langs de sportvelden en schoolpleinen". In de motie wordt de wens uitgesproken om met de gebruikers van het stadhuis in overleg te treden over het rookvrij maken van het stadhuis. Wij willen dat graag doen. Graag zie ik dat de motie in stemming wordt gebracht, want op die manier hebben wij al een groot deel van de mensen die van het stadhuis gebruik maken gesproken. Dat scheelt ons weer werk. Het is aan de raad om dit besluit te nemen. Als de raad de motie aanneemt, zijn er een paar stappen vooruit gezet.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik heb nog drie dingen op mijn lijstje staan. De SP-fractie vroeg hoe ik naar motie 197 over het Stadhuisplein kijk. De indruk van de heer Schipper was dat ik de motie kwalificeerde als ondersteuning van beleid. Volgens mij heb ik dat niet gezegd. Ik heb gezegd dat wij bezig zijn met een project om ons te beraden op de positie van de voetganger. Dat weet de raad ook; daar hebben wij het eerder over gehad. Ik heb gesuggereerd dat ik de aanbevelingen die in de motie staan meeneem in dat proces en dat ik, als het college met een voorstel komt, verantwoording

zal afleggen over wat wij met de aanbevelingen hebben gedaan en wat er wel en niet mogelijk is. Dit is wat ik heb bedoeld te zeggen. Ik weet niet wat daar voor de heer Schipper nog onduidelijk aan is. Als ik de motie op deze wijze kan interpreteren, kan ik haar overnemen. De indieners kunnen de motie ook aanhouden. In dat geval komt de motie later terug.

De heer **SCHIPPER** (SP): Wij zullen intern nog even bespreken hoe wij over motie 197 zullen stemmen. Ik vind het wel interessant om te horen dat ook het belang van de voetganger wordt meegewogen. In dat kader kan misschien ook eens gekeken worden naar de informele fietsenstalling die hier voor de deur is ontstaan.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Mevrouw Van Esch heeft een vraag gesteld die ik niet goed kon verstaan. Ik meen dat zij vroeg of ik ook met de ondernemersverenigingen wil praten. Volgens mij zijn dat er heel veel. Ik praat met allerlei bedrijven over energie. Ik kan moeilijk toezeggen dat ik met alle ondernemersverenigingen in Utrecht ga praten. Ik praat met het bedrijfsleven volgens de systematiek waarover ik daarstraks al iets heb gezegd. Wij kijken naar impact en naar de grote gebruikers, want dat zijn de interessante gesprekspartners. Dat is wat ik doe. Sowieso is er in het Energieprogramma een hele aanpak van bedrijventerreinen waar wij samenwerken met de bedrijfsverenigingen die daar actief zijn. Dat kan men terugvinden in het Energieprogramma.

Ten slotte een opmerking over de CDA-motie 226, "Veilige looproutes voor ouderen". Die motie heeft best een lastig dictum. Ik herhaal maar even wat ik eerder vandaag heb gezegd: wij werken samen met Solgu om te identificeren waar het beter wordt met de toegankelijkheid, of het nu gaat om ouderen of om mensen die om een andere reden slecht ter been zijn. Wij brengen die inzichten zo veel mogelijk in de reguliere werkzaamheden en projecten onder. In dat licht vind ik de opdracht aan het college om "uitvoerbare maatregelen te presenteren" lastig. Verwacht het CDA dat ik die maatregelen op een rijtje zet, of verwacht het CDA dat wij die maatregelen ook uit kunnen voeren en dat de kosten daarvan gedekt zijn? Ik kan uiteraard niets uitvoeren als er geen dekking is. Ik wil niet suggereren dat de in de motie genoemde zaken gratis zijn.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Geenzins. Maar als de wethouder met een lijstje komt, gaan wij wel kijken naar de dekking.

Mevrouw **VAN HOOIJDONK** (wethouder): Voorzitter! Ik kan presenteren wat er uit het overleg met Solgu komt. Wij hebben er vanavond veel over gezegd, dus misschien dat dit voldoende stof voor discussie oplevert.

De heer **GELDOF** (wethouder): Voorzitter! Mevrouw Haage heeft een opmerking gemaakt over motie 179. Zij sprak over de gedachte achter de motie, maar ik heb uiteraard gewoon het dictum, gelezen. Daarin staan dingen die niet uitvoerbaar zijn. Werkzaamheden in de openbare ruimte besteden wij aan. In de motie wordt gerept over additionele banen in de Utrechtse publieke sector. Ik blijf de motie derhalve ontraden.

Vervolgens een opmerking over motie 229, "Voorkom verloedering in de hele stad", die ik maar als "Noem het buurtje bij de naam 2.0" betitel. In de motie worden wel heel veel namen genoemd. In het dictum van de motie wordt het college opgeroepen om het proces van buurtbudgetten en monitoring voort te zetten. De pilot buurtbudgetten loopt in Lunetten en over Lombok heeft de raad een brief ontvangen. Vervolgens wordt het college opgeroepen om in heel veel buurten en wijken samen met bewoners "een plan te maken met prioriteiten voor het aanpakken van de openbare ruimte", waarbij

inzicht moet worden verschaft in de middelen die beschikbaar zijn voor de desbetreffende gebieden. Dat is een zeer uitgebreide klus. Wij doen al veel zaken in de openbare ruimte, waaronder het organiseren van buurtschouwen. Ook hebben wij nu de meldingenkaart op de website van de gemeente. Daarnaast is er de quickscan die de raad heeft aangetroffen als bijlage bij de kadernota openbare ruimte die wij binnenkort zullen bespreken. Verder zijn er de Utrecht Monitor, de tevredenheidsmetingen die wij doen op het vlak van schoon en groen en de kwaliteitsmeting die wij zelf doen volgens de CROW-systematiek. Verder hebben wij de wijkambities, waarbij het wijkbureau samen met bewoners zaken in beeld brengt. Zoals bekend hebben ook wij de stadsbrede prioritering voor het groot onderhoud van de openbare ruimte. Als men op al deze zaken doelt in het dictum van de motie en men de motie dus bedoelt als ondersteuning van hetgeen wij doen om de stad er zo goed mogelijk bij te laten liggen, kan ik de motie zien als ondersteuning van beleid en kan ik mij in de motie vinden. Als men echter allerlei aparte plannen en aparte overzichten wil hebben, wordt het ingewikkelder en denk ik dat het betere de vijand wordt van het goede. In dat geval moet ik die aanpak en dus de motie ontraden. Uiteraard is het een sympathieke motie. Ik heb al bij de bespreking van de eerdere motie gezegd dat wij altijd goed naar de bewoners moeten luisteren, omdat die hun omgeving het beste kennen. Als wij die wijsheden van de bewoners kunnen verwerven, zullen wij dat niet nalaten.

De **VOORZITTER**: Wij horen straks bij de stemverklaringen wel wat dit betekent.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wat mij betreft horen wij dat helemaal niet pas bij de stemverklaringen, want ik wil graag van de indieners van de motie weten of zij akkoord gaan met de wijze waarop de wethouder de motie interpreteert. Als zij met die interpretatie niet akkoord gaan, wil ik graag van de wethouder horen hoe hij aankijkt tegen de haalbaarheid van de motie en de kosten aan de uitvoering van de motie. Wekken wij met de motie bij de mensen geen verwachtingen die wij straks niet kunnen waarmaken?

De **VOORZITTER**: Ik zie mijnheer Gilissen nu zwaaien, maar hij heeft geen zendtijd meer. Bij wijze van uitzondering geef ik hem het woord.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De wethouder heeft heel veel woorden gebruikt, maar ik denk dat hij goed heeft aangevoeld hoe hij de motie zou moeten lezen. Ik zou de mede-indieners van de motie willen voorstellen om de duiding van de wethouder te accepteren, zodat het college de motie kan overnemen. In dat geval zal ik de motie intrekken. Ik zie de mede-indieners nu knikken, dus ik zal de motie intrekken, als de wethouder kan bevestigen dat hij de motie overneemt, met de bijbehorende lezing.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Het wordt ons nu wel wat vaag. Ik verzoek de wethouder nog even te zeggen hoe hij de motie precies duidt. Anders weten wij het ook niet.

De heer **GELDOLF** (wethouder): Voorzitter! Ik heb gezegd dat wij in Lunetten een pilot buurtbudgetten hebben. Die is zoals die is. Die pilot loopt, maar dat gaan wij niet voor al die buurten ook op die manier doen.

Ik heb ook gezegd dat wij al een heleboel doen, zoals de buurtschouw en alle andere zaken die ik heb opgenoemd. Als men de motie als zodanig bedoelt als een ondersteuning van die zaken, omdat men het belangrijk vindt dat wij dit samen met bewoners goed moeten blijven doen, ook als bewoners met opmerkingen komen, dan kan ik mij daarin vinden. Ik heb echter ook het volgende gezegd. Als wij voor al

de genoemde buurten een apart plan moeten maken, met prioriteiten en een inzicht in de beschikbare middelen, dan wordt dat een veel te ingewikkeld feestje. Dat ontraad ik, omdat dit heel lastig – in feite niet – uitvoerbaar is. Wij zullen dan heel veel capaciteit moeten investeren in heel veel overleg, terwijl wij dat beter in de inhoud kunnen stoppen. Op die manier heb ik de motie geduid.

Wij doen veel zaken. Wat wij in beeld kunnen brengen met bewoners, doen wij altijd graag. Tegelijkertijd echter moeten wij er ook voor zorgen dat er af en toe een schop de grond in gaat. Ik zou niet willen dat dit belet wordt door motie 229. Als de motie letterlijk zo wordt bedoeld, ontraad ik haar ten zeerste. Als men de motie echter bedoelt zoals ik haar heb geduid, kan ik haar overnemen, met die context.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Mij was dit al volkomen duidelijk, de VVD volgens mij ook. D66 was het misschien niet duidelijk, of zij is niet tevreden, maar dat is niet aan mij.

De heer **JANSEN** (wethouder): Voorzitter! Ik meen dat collega Kreijkamp voldoende is ingegaan op de vragen over de internationale school.

De heer Bos heeft motie 227 "Vastgoed verkopen tegen marktwaarde" ingediend. Wij waren al bezig om daarnaar te kijken. Volgens de leer van de heer Bos zou ik dan moeten zeggen dat de motie overbodig is, maar gezien zijn vasthoudendheid zal ik de motie overnemen.

De heer **ROODENBURG** (D66): Voorzitter! Dat is toch een beetje vreemd. Het lijkt op een toezegging die met name D66 al eerder heeft gevraagd. Ik zou zeggen: de toezegging is al gedaan, dus is de motie overbodig.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Het is hartstikke fraai dat de wethouder de motie overneemt. Ik dank hem daarvoor en zal de motie intrekken.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat motie 227 is ingetrokken.

De heer **DIEPEVEEN** (wethouder): Voorzitter! Ik begrijp dat de oproep van mevrouw Haage in motie 182 vooral bedoeld is voor de collega-raadsleden en niet zozeer voor het college.

De heer Gilissen heeft zojuist motie 206, "Participatie anno 2016 is ook online" nader geduid. Ik kan toezeggen dat ik graag aan de gang ga met het zoeken naar nieuwe manieren of nieuwe proeven om online participatie bij het maken van beleid mogelijk te maken. Ik kom daar graag op terug.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Met die toezegging kunnen wij de motie intrekken.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat motie 206 is ingetrokken.

Wij zijn gekomen aan het eind van de tweede termijn van het college. Kunnen wij overgaan tot de stemmingen?

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Er zijn toch weer wat nieuwe moties en een amendement ingediend. Wij verzoeken u om de vergadering tien minuten te schorsen.

De voorzitter schorst daarop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering spreekt de **VOORZITTER** als volgt.

Dames en heren! Wij zijn toegekomen aan de besluitvorming.

Aan de orde is de stemming over amendement 44 (Tegengaan van tweedeling, op naar een onverdeelde stad).

Amendement 44 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de PvdA-fractie ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 45 (Gemeentelijke bijdrage actieplan jeugdwerkloosheid).

Amendement 45 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdA, PvdD en ChristenUnie ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 46 (Participatiebudget reserveren voor echt beschut werk).

Amendement 46 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdA en PvdD ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 47 (Geef Utrechtse ambtenaren hun secundaire arbeidsvoorwaarden terug).

Amendement 47 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdA en PvdD ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 48 (Kinderombudsman hard nodig in Utrecht!).

De heer **MEIJER** (D66): Voorzitter! D66 snapt de zorgen die er soms zijn. Iedereen wil de allerbeste zorg voor zijn of haar kind en wil ook dat zijn of haar eventuele klacht serieus wordt genomen. Wij blijven alert op waar het systeem niet loopt. Als het niet loopt zoals het zou moeten, veranderen wij dat, zoals via ons voorstel inzake de OMO. Dit amendement kunnen wij echter niet steunen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Extra aandacht voor jongeren, ook op deze manier, verdient onze steun. Wij zullen voor het amendement stemmen.

Amendement 48 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdA, PvdD en ChristenUnie ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 51 (De samenleving voorop – Tegenbegroting CDA).

Amendement 51 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fractie van CDA ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 52 (De Utrechtse schuldenberg beperken).

Amendement 52 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fractie van Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 53 (Stop subsidie–infuus filmhuis 't Hoogt).

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Als wij niet het onverstandige advies van de meerderheid van de raad hadden gevolgd en een goede sectoranalyse hadden gemaakt, hadden wij iets kunnen vinden over 't Hoogt. Nu is dat lastiger. In het verleden hebben wij natuurlijk gezegd dat wij vinden dat ...

De **VOORZITTER**: Een stemverklaring, mijnheer Van Schie.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): In het verleden hebben wij gezegd dat wij vinden dat er geen subsidie zou moeten gaan naar marktbedervende activiteiten. De wethouder heeft toegezegd dat dit niet zou gebeuren. Wij zullen dus niet instemmen met dit sympathieke amendement.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! In eerste termijn heb ik over dit amendement gezegd wat ik erover zeggen wilde. Daarop wil ik het volgende aanvullen. Wij hebben nu een motie ingediend waarin wij de zaak een stukje vooruitschuiven naar de integrale benadering bij de Voorjaarsnota. Ik adviseer de heer Bos het amendement nog niet weg te gooien; misschien hoeft er straks alleen een andere datum op gezet te worden. Wij stemmen op dit moment tegen het amendement.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Wij vinden 't Hoogt een uniek geval. Er is een partij die zegt het op dezelfde manier te kunnen vormgeven. De andere activiteiten kunnen op een andere manier worden belegd. Wij willen het advies van de adviescommissie integraal overnemen, maar voor dit punt willen wij een uitzondering maken. Wij zullen derhalve voor het amendement stemmen.

Amendement 53 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Stadsbelang Utrecht en ChristenUnie ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 55 (In eigen vlees voor cultuur).

Amendement 55 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fractie van SP ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement 56 (Investeren in veiligheid).

De heer **KLEUVER** (D66): Voorzitter! Met dank voor de creativiteit van de heer Van Waveren steunen wij dit amendement, omdat wij vinden dat de financiering van gemeenschappelijke regelingen kraakhelder moet zijn en omdat wij blij zijn dat wij iets kunnen investeren in de veiligheid van de stad.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ook de PvdA zal instemmen met dit amendement. Het is mooi om te kunnen experimenteren op allerlei gebieden met de handhaving. Wij zien de plannen graag tegemoet.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de stemverklaring van D66.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Volgens mij was dit het amendement waarbij de wethouder het vrij moeilijk had – dat is ook goed om te zien. Wij kunnen volmondig met het amendement

instemmen.

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! Wij hadden liever gezien dat deze gelden zouden zijn verdeeld bij de integrale behandeling van het handhavingsprogramma. Daarom zullen wij tegen dit amendement stemmen.

Amendement 56 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, PvdD, CDA, PvdA, VVD, Stadsbelang Utrecht en D66 ervoor stemmen en de leden van de fracties van GroenLinks en SP ertegen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Programmabegroting 2017 (laargang 2016, nr. 101), met inachtneming van de daarin bij amendement aangebrachte wijziging.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! In deze begroting staan een heleboel goede en verstandige dingen, maar, zoals ik in mijn bijdrage heb gezegd, had de begroting net een stukje beter gekund. Wij hebben een kleine verbetering kunnen doorvoeren, maar de grote verbetering, verwoord in onze tegenbegroting, heeft het helaas net niet gehaald. Volgend jaar nieuwe ronde, nieuwe kansen.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ook voor ons geldt dat wij niet tegen alles zijn wat in de begroting staat, maar wel tegen een aantal keuzes. Uit principe stemmen wij daarom tegen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Er zijn vanavond een aantal mooie punten bereikt voor de PvdD, maar wij vinden dat de Programmabegroting toch nog te veel gericht is op het kortetermijnbelang van de mens. Het is voor ons niet voldoende om voor de begroting te kunnen stemmen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Bij de behandeling van de Voorjaarsnota zijn enkele keuzes gemaakt die wij niet delen of anders hadden willen zien. Dit is de uitwerking daarvan in de begroting en daarom stemmen wij tegen.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter Ik kan mij aansluiten bij de stemverklaring van mevrouw Haage.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! De begroting is een zeer wankel en risicovol evenwicht. Onze conclusie is dat wij lenen, lenen en lenen, en dat wij vervolgens nog een keer lenen. Dat trekken wij niet. Wij zullen dus niet instemmen met de begroting.

Het geamendeerde voorstel wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van GroenLinks, VVD, SP en D66 ervoor stemmen en de leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, PvdD, PvdA, CDA en Stadsbelang Utrecht ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 179 (Meer banen en leefbaardere wijken).

Motie 179 wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, PvdD, PvdA, GroenLinks, Stadsbelang Utrecht en SP ervoor stemmen en de leden van de fracties van CDA, VVD en D66 ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 181 (Behoud extra capaciteit buurtteams sociaal en project vroegsignalering bij schulden).

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij zijn erg graag voor het doel dat in de motie genoemd wordt. Wij willen graag dat in ieder geval voorlopig de vroegsignalering bij schulden wordt gehandhaafd. Alleen vinden wij de door de wethouder aangegeven volgorde – eerst de evaluatie afwachten – de meest logische. Daarom stemmen wij nu tegen deze motie.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Deze motie is op zich goed, alleen wat prematuur. Daarom stemmen wij ertegen.

Motie 181 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de PvdA-fractie ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 182 (Steun voor Mantelzorgers).

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Wij hebben de verklaring van de wethouder gehoord en hadden gehoopt dat de motie daarna zou worden ingetrokken. Ik hoorde de wethouder immers zeggen dat hij de zorgorganisaties erbij wil betrekken, wat ook wij graag willen. Wij zullen tegen de motie stemmen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! De gemeente heeft eerder aangegeven dat de doelstelling voor de komende vier jaar is om het percentage overbelaste mantelzorgers op 15 te houden. Oftewel, de gemeente vindt het acceptabel dat 15% van de mantelzorgers overbelast is. Wij steunen de motie, met de gedachte dat daarin slechts enkele van de mogelijkheden genoemd worden om het percentage overbelaste mantelzorgers naar 0% te brengen. Wij gaan er verder van uit dat de gemeente serieus aandacht besteedt aan dit onderwerp en daarmee ook kijkt naar alternatieven om overbelasting van mantelzorgers tegen te gaan.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! In het staartje van de dag van de mantelzorg zullen wij de motie steunen, in het vertrouwen dat de wethouder heeft gezegd dat hij er graag andere bedrijven en dergelijke bij wil betrekken. Dat steunen wij.

Motie 182 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de VVD-fractie ertegen stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 184 (Participeren doen we samen).

Motie 184 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fractie van PvdA ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 188 (Onderzoek scenario's voor Landhuis Oud Amelisweerd).

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Volgens mij is de opdracht aan de raad duidelijk. Wat ons betreft kan er breed worden gekeken, ook voor de gemeentelijke bijdrage, ook naar cultuur. Het gaat ons erom dat er een culturele functie in het huis blijft, liefst met MOA en eventueel in combinatie met anderen. Wij

gaan ervan uit dat het college zich hiervoor wil inspannen en stemmen voor de motie.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Wij stemmen voor deze motie, maar vinden wel dat er bij de uitwerking van de scenario's bij voorkeur moet worden bekeken of MOA in het landhuis een plek kan houden. Anders zal er sprake zijn van kapitaalvernietiging van MOA.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ik heb een punt van orde. Volgens mij hoort deze motie behandeld te worden bij een ander agendapunt.

De **VOORZITTER**: Ook ik heb daar even over getwijfeld, maar boven de motie staat wel: De raad bijeen ter bespreking van de Programmabegroting. Amendement 49 wordt wel afgehandeld bij de stemming over de Cultuurnota, omdat daarin sprake is van een wijziging van het voorstel inzake de Cultuurnota. Motie 188 kan echter ook in het kader van de Programmabegroting afgehandeld worden.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Wij hebben er geen principieel bewaar tegen dat de moties die de Cultuurnota betreffen nu worden meegenomen. Mocht een andere partij daar wel bezwaar tegen hebben, dan willen wij die moties doorschuiven naar de stemming over de Cultuurnota.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Wij zullen instemmen met motie 188, met dien verstande dat er wat ons betreft geen stuiver extra gemeentegeld in gaat.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Deze motie is een gevolg van een grote fout in het verleden. Er is veel in Oud Amelisweerd geïnvesteerd, dus als het op de een of andere manier open kan blijven, dan zou dat een goede zaak zijn. Wat ons betreft hoeft het pand niet per se met het MOA ingevuld te worden. Wij zullen zien wat de scenario's brengen.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Wij sluiten ons aan bij de stemverklaring van de SP, met aanvullend de oproep om goed te zoeken naar de mogelijkheden om het vrijwilligersnetwerk en de investeringen in de infrastructuur te behouden, ook als er een andere exploitant komt.

Motie 188 wordt hierna bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 189 (Perspectief voor de zeven).

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Nu gaat het wel fout, want het bij de stemming over de Cultuurnota af te handelen amendement 49, dat over het zelfde onderwerp handelt, is verstrekkender, terwijl wij daar later over stemmen. Dat wordt een beetje ingewikkeld. Als wij eerst over de motie stemmen en die wordt aangenomen, dan is het heel raar om daarna nog over het amendement te stemmen. Sorry dat ik even doorneuzel ...

De **VOORZITTER**: Dat is helemaal niet erg.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): ... maar anders gaat het misschien mis.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! In principe stemmen wij altijd eerst over de amendementen, vervolgens over het voorstel zelf en daarna pas over de moties. Wat dat betreft kan een motie nooit

verstrekken dan een amendement. Ik ben het dus niet met mevrouw Haage eens.

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Ik ben het eens met mevrouw Haage. Zij heeft een terecht punt. Normaal gesproken behandelen wij eerst de amendementen, dan het raadsvoorstel en ten slotte de moties. Motie 189 komt nu toevallig hier langs, maar moet naar mijn mening worden aangehouden tot wij de Cultuurnota afhandelen.

De **VOORZITTER**: Laten wij dat maar doen. De stemming over motie 189 zal plaatsvinden in het kader van de afhandeling van de Cultuurnota.

Aan de orde is de stemming over motie 191 (Pak tekort stageplaatsen aan 2).

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks) Voorzitter! Wij zijn erg voor het in de motie verwoorde doel, alleen is de voorgestelde dekking tegen de spelregels waaraan wij ons gecommitteerd hebben. Om die reden zullen wij tegenstemmen.

Mevrouw **BAŞ** (D66): Voorzitter! Onze stemverklaring heeft dezelfde strekking. Stagelopen is een verplicht onderdeel en ook een belangrijk onderdeel. Natuurlijk moeten wij hier als gemeente iets aan doen, maar de dekking van motie 191 is niet solide. Daarom zullen wij de motie niet steunen.

Motie 191 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties Stadsbelang Utrecht, PvdA, CDA, PvdD, ChristenUnie en Student & Starter ervoor stemmen en de leden van de fracties van GroenLinks, VVD, SP en D66 ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 193 (Genoeg getreuzeld met die blauwe zone op de woonboulevard).

Motie 193 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA en PvdA ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 195 (Slimme routes, toegankelijke routes).

Motie 195 wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 197 (Stadhuisplein autovrij).

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Het vergroten van het voetgangersgebied staat ook in ons verkiezingsprogramma. Wij willen dat eigenlijk nog veel breder zien en betrekken daar ook graag onder meer het Janskerkhof en de Oudegracht bij. Wij vinden deze motie heel beperkt. Er komt nog een verhaal van de wethouder. Desondanks zullen wij met de motie instemmen, omdat wij die zien als steun bij de gesprekken die gevoerd zullen worden. Later komen wij graag terug op de bredere discussie.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Een beetje à contrecœur zullen wij toch instemmen met deze motie. De randvoorwaarden moeten heel helder zijn, er moet draagvlak zijn, er moet ook draagvlak zijn in de omliggende straten, de bereikbaarheid moet gewaarborgd zijn en de financiën moeten aanwezig zijn. De wethouder heeft dat toegezegd, dus wij kunnen met de motie instemmen.

De heer **SCHIPPER** (SP): Wij stemmen in met hetgeen de heer Van Schie heeft gezegd.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik vond dat de heer Schipper het goed verwoordde in het debat: de motie is ongedekt, of ze is staand beleid. Wij zijn er sowieso niet voor, dus wij stemmen tegen de motie.

Motie 197 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Stadsbelang Utrecht en CDA ertegen stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 199 (Gelijke kansen voor alle Utrechtse leerlingen).

Motie 199 wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 201 (Laat cultureel ondernemers zelfstandig ondernemen).

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Wij hebben hier een debatje over gevoerd. Ik deel de mening van de wethouder dat de motie eigenlijk overbodig is, omdat het gevraagde in de motie in 2020 of 2021 gewoon weer gebeurt.

Motie 201 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fractie van Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 202 (Toets subsidieaanvragen op toelatingscriteria).

Motie 202 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, SP en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 203 (24 uur bezetting politiepost Leidsche Rijn).

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Deze motie gaat heel duidelijk in op het onderzoeken of het in de motie gevraagde een interessante optie zou zijn. Dat vinden wij een heel goed idee. Laat dat onderzoek plaatsvinden. Wij stemmen voor de motie.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! De discussie komt heel vaak terug. Laten wij het maar eens onderzoeken, dan hebben wij een antwoord en kunnen wij daar voor eens en altijd een punt achter zetten, linksom of rechtsom. Wij zijn voor de motie.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Wij gunnen Leidsche Rijn alle goeds. In het verleden hadden wij ook op andere plekken bemande politiekantoren; dat zouden wij in het onderzoek graag willen meenemen. In die zin is de motie te smal en stemmen wij ertegen.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Ook de PvdA vindt het slim om het gevraagde onderzoek te doen. Laten wij daar vooral bij betrekken hoe men het in Rotterdam doet – digitaal, dus op een slimme manier.

Middag- en avondvergadering van 10 november 2016

157

Motie 203 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van D66, Stadsbelang Utrecht, CDA, PvdD en PvdA ervoor stemmen en de leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, GroenLinks, VVD en SP ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 204 (Breng VTH terug in Leidsche Rijn).

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Voor deze motie geldt hetzelfde: laten wij het maar onderzoeken, dan weten wij het. Anders blijft de heer Bos elk jaar een motie indienen.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik heb dezelfde stemverklaring. Laten wij dit onderzoeken, want het is interessant om er meer over te weten.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Bij VTH kun je geen aangifte doen. Op dit punt zien wij dus minder de noodzaak van het hanteren van een avondopenstelling. Daarom stemmen wij tegen de motie.

De heer **KLEUVER** (D66): Voorzitter! Om de verschillen met de vorige motie duidelijk te maken, sluiten wij ons aan bij de stemverklaring van mevrouw Haage.

Motie 204 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD, CDA en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 207 (Sport en bewegen kernthema Utrechtse Volksgezondheid).

Motie 207 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van VVD, SP, Stadsbelang Utrecht en PvdD ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 208 (Rookvrij op en langs de sportvelden en schoolpleinen).

Motie 208 wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over motie 210 (Procedure opheffen betaald parkeren).

Motie 210 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van VVD, SP, Stadsbelang Utrecht en CDA ervoor stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 213 (Eenzaamheid aanpakken).

Motie 213 wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, PvdD, PvdA, CDA, GroenLinks, SP en Stadsbelang Utrecht ervoor stemmen en de leden van de fracties van Student & Starter, VVD en D66 ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 214 (Versterk de sociale basis met Utrechtse ambtenaren).

Motie 214 wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van SP, GroenLinks, CDA, PvdD en ChristenUnie ervoor stemmen en de leden van de fracties van D66, Stadsbelang Utrecht, VVD, PvdA en Student & Starter ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 215 (Geluidswerende maatregelen MotorCross op Lage Weide aanpakken).

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik vond de reactie van de wethouder helder. De wethouder zei dat hij met de zaak bezig is. Wat ons betreft is de motie dus overbodig. Daarbij vinden wij dat in het dictum alle belangen genoemd zijn, behalve die van de motorcrossclub zelf. Wij gaan ervan uit dat de wethouder die belangen wel meeneemt. Wij zullen de motie niet steunen.

De heer **IŞIK** (PvdA): Voorzitter! De PvdA zal deze motie wel steunen. Wij willen graag dat de wethouder proactief aan het werk gaat om de patstelling te doorbreken en een oplossing voor het probleem te vinden.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de stemverklaring van de heer Van Waveren.

Motie 215 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD, ChristenUnie, PvdA, GroenLinks en D66 ervoor stemmen en de leden van de fracties van CDA, VVD, SP, Stadsbelang Utrecht en Student & Starter ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 217 (Kappen met gratis maaltijden voor de raadsleden).

De heer **VERSCHUURE** (D66): Voorzitter! Wij hebben geen enkel probleem met het betalen voor de maaltijden die wij hier krijgen. Daarom werken wij graag mee aan het uitvoeren van de motie. Wel hebben wij een probleem met de toon van de motie. Ik heb daar eerder al iets over gezegd. Wij kunnen ons niet vinden in het beeld dat er sprake zou zijn van een riant vergoeding voor het raadslidmaatschap. Wij gaan niet akkoord met de toon en de sfeer die de motie ademt. Daarom stemmen wij tegen de motie.

Mevrouw **FREYTAG** (Student & Starter): Voorzitter! Wij begrijpen dat de kosten snel kunnen oplopen, maar wij zien ook de meerwaarde van een gezamenlijke maaltijd. Wij stellen dan ook voor dat van nu af aan voorafgaande aan elke raadsvergadering een van de fracties kookt. Wij trappen graag af met een studentikoze pasta pesto.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Wij zijn het eens met D66 over de toon van de motie. Het gaat echter om het dictum. Wij willen graag betalen voor ons eigen eten. Dat noemen wij geen voer.

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij zijn het eens met de opmerkingen over de toon van de motie. Die had volgens ons anders gekund. Wij vinden echter de strijd tegen verspilling belangrijker dan de toon van de motie. Wij zullen dus voorstemmen.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Toen ik dit in het presidium voorstelde, was daar geen meerderheid voor. Nu is die meerderheid er wel. De VVD vindt het een goed idee. Wij gaan gewoon lekker betalen voor ons eten.

Motie 217 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fractie van D66 ertegen stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 220 (Behoud bescherming Utrechtse soorten).

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Ik heb oprecht geen idee wat verstandig is in dezen, want ik heb er veel te weinig verstand van. Ik moet dus maar afgaan op de aanbeveling van de wethouder. Als wethouder Geldof en de Partij voor de Dieren het eens zijn, kan het geen heel slecht voorstel zijn. Wij zullen dus voorstemmen.

De heer **VAN EIJDHOVEN** (VVD): Voorzitter! Onzes inziens is de provincie goed in staat om zelf zicht op deze zaak te houden. De VVD is dus tegen de motie. Wij willen echter best de postzegel leveren voor het briefje.

Motie 220 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fractie van VVD ertegen stemmen.

(De heer Van Schie overhandigt daarop mevrouw Van Esch een postzegel.)

De **VOORZITTER**: De ballonnenman!

Aan de orde is de stemming over motie 221 (Utrecht, sluit je aan bij Operatie Steenbreek).

Motie 221 wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, PvdD, PvdA, CDA, GroenLinks, Stadsbelang Utrecht en SP ervoor stemmen en de leden van de fracties van D66 en VVD ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 225 (Motie 101 Plus, digitaal burgerschap).

Mevrouw **DE BOER** (GroenLinks): Voorzitter! Wij zijn erg voor het in de motie genoemde doel. Alleen vragen wij ons ten eerste af of het budget het probleem is en ten tweede vragen wij ons af of wij het curriculum van de scholen op deze manier moeten beïnvloeden. Wij zullen dus tegenstemmen, maar willen wel het signaal meegeven dat niet alle scholieren het in de motie gevraagde op dit moment in voldoende mate krijgen. Een gesprek hierover kan nooit kwaad.

Mevrouw **RAJKOWSKI** (VVD): Voorzitter! Daar wil ik mij bij aansluiten.

Mevrouw **METAAL-FROON** (CDA): Voorzitter! Ook het CDA sluit zich daarbij aan.

Motie 225 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, Student & Starter, PvdD, PvdA, Stadsbelang Utrecht en D66 ervoor stemmen en de leden van de fracties van GroenLinks, VVD, CDA en SP ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 226 (Veilige looproutes voor ouderen).

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Een punt van orde. Onze spreektijd in de tweede termijn was wat kort. Ik heb de wethouder gehoord. Hij zei dat Solgu met deze zaak bezig is. Ik doe de oproep aan de wethouder om de strekking van de motie bij Solgu onder de aandacht te brengen als er een inventarisatie gemaakt wordt en trek de motie in.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat motie 226 is ingetrokken.

Aan de orde is de stemming over motie 228 (Kostendekkendheid leges maximaal 100 procent).

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Wij zijn voor het zo veel mogelijk kostendekkend maken van zaken, maar op enkele terreinen kan het een keer voorkomen dat dat wij daar anders over willen besluiten. Als wij de motie in die geest zouden kunnen lezen, stemmen wij er graag mee in.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! De ChristenUnie is altijd heel actief op dit thema. Wij vinden kruissubsidiëring een prima instrument, alleen moet je het wel op de juiste zaken toepassen en bijvoorbeeld niet op prostitutie, want daar heb je geen subsidie voor nodig. Hetzelfde geldt voor gokken. Wij stemmen dus tegen.

Motie 228 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van PvdD, Student & Starter en de ChristenUnie ertegen stemmen.

Aan de orde is de stemming over motie 229 (Voorkom verloedering in de hele stad).

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! Ook ik heb een punt van orde. Met de lezing van de wethouder over de interpretatie op basis waarvan hij de motie kan overnemen, kunnen de VVD-fractie en de andere indieners instemmen. Wij kunnen de motie intrekken.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Ik stel vast dat motie 229 is ingetrokken.

Aan de orde is de stemming over motie 230 (Rookvrij op en langs de sportvelden en schoolpleinen. Voorkom verloedering in de hele stad).

Mevrouw **TIELEN** (VVD): Voorzitter! Aan de oorspronkelijke motie is iets toegevoegd. Op schoolpleinen en sportvelden zien wij veel jongeren, maar die zie ik niet elke dag in het stadhuis. Ik begrijp echter dat de wethouder zegt dat het voor hem gemakkelijker is om te onderhandelen als ook het stadhuis rookvrij is. Daarom zullen wij voor de motie stemmen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! In de eerste plaats merk ik op dat wij het niet heel chic vinden dat de suggestie wordt gewekt dat mevrouw Metaal haar naam onder de motie weggehaald heeft, aangezien haar naam nooit onder de motie heeft gestaan.

Inhoudelijk zijn wij het niet eens met de motie. Als gastvrij stadhuis moeten wij ook enige keuze kunnen bieden. Wij hebben vanavond ook gesproken over een beetje tolerantie naar de mensen die er anders in zitten. In het stadhuis hebben wij dat volgens mij prima geregeld. Wij vinden de motie te ver gaan en zullen ertegen stemmen.

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! De PvdA stemt graag voor deze motie, juist ook vanwege de voorbeeldfunctie. Twee van onze vijf raadsleden zijn gestopt met roken, dus veel succes aan de andere fracties! Dank aan de ChristenUnie voor het neerzetten van dit goede voorbeeld.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! In de motie wordt opgeroepen om het stadhuis "in overleg met

de gebruikers" rookvrij te maken. Ik acht mijzelf een gebruiker van het stadhuis, maar naast de gemeenteraad zijn er natuurlijk nog veel andere gebruikers van het stadhuis. Ik ben zeer benieuwd wat die vinden. Wij stemmen wel voor de motie, met deze kanttekening.

Mevrouw **PODT** (D66): Voorzitter! Het is mooi dat de ChristenUnie met deze motie kwam. Het leverde een leuke conversatie op in onze fractie. Wij vonden eigenlijk dat de heer Roodenburg deze stemverklaring had moeten afgeven, maar het feit dat hij niet bij stem is, geeft in feite al aan dat deze motie een heel goed idee is.

Motie 230 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fractie van CDA, alsmede de heer Bos ertegen stemmen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de tweede Bestuursrapportage 2016 (Jaargang 2016, nr. 100).

Mevrouw **HAAGE** (PvdA): Voorzitter! Mijn stemverklaring betreft alle voorstellen, behalve het voorstel tot vaststelling van de Nota subsidievoorstellen Cultuurnota 2017–2020. Met uitzondering van het laatstgenoemde voorstel kunnen wij met deze voorstellen instemmen.

Het voorstel wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA en Stadsbelang Utrecht ertegen stemmen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2017, inclusief de daarbij behorende tarieventabel 2017 (Jaargang 2016, nr. 89).

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De Partij voor de Dieren zal tegenstemmen. Wij hebben een geheel andere visie op parkeren en het heffen van parkeerbelasting in Utrecht. Daarom kunnen wij niet met het voorstel instemmen.

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Wij hebben weer een geheel andere visie op parkeerbelasting dan de Partij voor de Dieren, maar ook een heel andere visie dan het college. Wij zullen bij de stemming over de voorstellen uitgaan van onze tegenbegroting en afwegen of het desbetreffende voorstel daarin past. Wij zijn tegen dit voorstel.

Het voorstel wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van CDA, Stadsbelang Utrecht en PvdD ertegen stemmen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van precariobelasting 2017, inclusief de daarbij behorende tarieventabel 2017 (Jaargang 2016, nr. 90).

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De Partij voor de Dieren stemt dit jaar nog wel voor de Verordening op de heffing en invordering van precariobelasting 2017, maar vindt dat de verduurzaming van deze belastingvorm aankomend jaar zal moeten plaatsvinden. Het is mogelijk om via deze vorm van belasting de stad een stukje duurzamer te maken. Wij hopen dat dit in 2018 ook daadwerkelijk het geval

Middag- en avondvergadering van 10 november 2016

162

zal zijn.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De VVD stemt in met deze verordening, al hopen wij wel dat het dit jaar de laatste keer is. College, doe uw best!

Het voorstel wordt hierna bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing 2017 (Jaargang 2016, nr. 91).

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Volgens mij is de visie van de Partij van de Dieren op de afvalstoffenheffing al bekend. Wij herhalen die elk jaar, dus dit jaar nogmaals. Het gedifferentieerde afvalstoffenheffingstarief is nog steeds niet ingevoerd. Daarom blijven wij tegen.

Het voorstel wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat het lid van de PvdD-fractie ertegen stemt.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van de brug-, schut- en havengelden 2017, inclusief de daarbij behorende tarieventabellen 2017 (Jaargang 2016, nr. 92).

Dit voorstel wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van hondenbelasting 2017 (Jaargang 2016, nr. 93).

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Ik val in herhaling, maar ik zal mijn stemverklaring toch nogmaals afleggen. Wij zijn voor het afschaffen van de hondenbelasting en stemmen dan ook tegen het voorstel.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ook wij zijn tegen hondenbelasting en zullen dus niet met het voorstel instemmen. Dat komt niet omdat ik een klein hondje heb; wij zijn gewoon principieel tegen.

Het voorstel wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, PvdA, GroenLinks, VVD, SP, D66 en Student & Starter ervoor stemmen en de leden van de PvdD, CDA en Stadsbelang Utrecht ertegen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van marktgelden 2017 (Jaargang 2016, nr. 95).

Dit voorstel wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2017 (Jaargang 2016, nr. 96).

De heer **EGGERMONT** (SP): Voorzitter! De SP is blij dat expliciet in beslispunt 2 de kapitaallasten eerlijk worden verdeeld tussen de kleinverbruikers en de grootverbruikers, in tegenstelling tot in het oorspronkelijke plan Watertaken het geval was. Daarmee kan het tarief voor beide groepen worden verlaagd. Daarom kunnen wij instemmen met de verordening.

De heer **GILISSEN** (VVD): Voorzitter! De lasten gaan omlaag voor Utrecht. Dat is een goede start. Daarom zijn wij het volmondig eens met dit voorstel.

Het voorstel wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fractie van Stadsbelang Utrecht ertegen stemmen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van rechten begraafplaatsen 2017, inclusief de daarbij behorende tarieventabel 2017 (Jaargang 2016, nr. 98).

Dit voorstel wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de Toeristenbelasting 2017 (Jaargang 2016, nr. 98).

Dit voorstel wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement 49 (Regel nu meerjarige subsidie voor "de club van 7").

De heer **VAN WAVEREN** (CDA): Voorzitter! Zoals bekend zijn wij geen voorstander van het verder opheffen van het cultuurbudget. Wij zijn het ook niets eens met de voorgestelde bezuiniging. Wij stemmen derhalve tegen.

Amendement 49 wordt hierna bij handopsteken verworpen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van ChristenUnie, PvdD en PvdA ervoor zijn, en de leden van de fracties van Student & Starter, CDA, GroenLinks, VVD, Stadsbelang Utrecht, SP en D66 ertegen.

Aan de orde is de stemming over het Voorstel tot vaststelling van de Nota subsidievoorstellen Cultuurnota 2017-2020 (Jaargang 2016, nr. 99).

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Het is erg jammer dat het voorstel om de club van zeven meer subsidie te geven het niet gehaald heeft, ondanks een positief advies van de commissie. Wij maken ons ernstig zorgen over het niet meegroeien van het cultuurbudget met de groei van de stad. Alles afwegende, zullen wij tegen het voorstel stemmen.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Voorzitter! Ik vind de hele gang van zaken, met de commissie, het subsidiabel achten van bepaalde partijen die nu in feite de kous op de kop krijgen en ook nog eens het MOA-verhaaltje, werkelijk van de zotte. Er is hier echt iets niet goed gegaan. Het kan gewoon niet!

De **VOORZITTER**: Een stemverklaring.

De heer **BOS** (Stadsbelang Utrecht): Daarnaast willen wij graag 't Hoogt schrappen. Wij stemmen dus niet in met het voorstel.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! De Partij voor de Dieren is blij met de toezegging van de wethouder om te komen met een brief waarin zal worden ingegaan op de inzet op duurzaamheid bij de cultuursubsidieaanvragen. Wij zullen vanavond wel voorstemmen, maar betreuren dat het mede door ons ingediende amendement van de PvdA niet is aangenomen. De belangrijke keuzes voor subsidies hadden vanavond al gemaakt kunnen worden. Wij betreuren zeer dat dit niet is gebeurd. Wij schuiven nu een heel deel gewoon door naar de Voorjaarsnota.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik kan mij aansluiten bij de stemverklaring van de Partij voor de Dieren.

De heer **VAN SCHIE** (VVD): Voorzitter! Het proces is niet gegaan zoals de VVD zich dat had voorgesteld. Gelukkig hebben wij nu waarborgen dat wij een beter proces kunnen inrichten, zowel tussentijds als voor een volgende nota, waardoor heldere politieke keuzes mogelijk zijn. Op dit moment sluiten wij ons aan bij de keuzes die gemaakt zijn en stemmen wij in met het voorstel.

De heer **SCHIPPER** (SP): Voorzitter! Met de kwalificatie die ik er vanmiddag in eerste termijn aan heb gegeven, kan ik mij aansluiten bij de stemverklaring van de VVD.

Het voorstel wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de fracties van Student & Starter, ChristenUnie, PvdD, GroenLinks, VVD, SP en D66 ervoor stemmen en de leden van de PvdA, CDA en Stadsbelang Utrecht ertegen.

Aan de orde is de stemming over motie 189 (Perspectief voor de zeven).

De heer **POST** (PvdA): Voorzitter! Deze motie is boterzacht. In de motie wordt gezegd dat de huidige begrotingssystematiek het niet toelaat om bij de begrotingsbehandeling tot een integrale afweging te komen. Dat is echt onzin. De meerderheid van de raad heeft namelijk net de subsidies vastgesteld. Daar gaat het nu dus over. De zeven instellingen hebben het recht om te weten waar zij aan toe zijn. Bij het aannemen van de motie blijft de onzekerheid voortduren. Daar worden de instellingen helemaal niets wijzer van. Daarom stemmen wij tegen de motie.

Mevrouw **VAN ESCH** (PvdD): Voorzitter! Het amendement van de PvdA was veel en veel beter dan deze motie. Deze motie is second best. Wij zullen daar toch mee instemmen.

De heer **VAN OOIJEN** (ChristenUnie): Voorzitter! Ik sluit mij opnieuw aan bij de stemverklaring van de Partij voor de Dieren.

Motie 189 wordt hierna bij handopsteken aangenomen, waarbij de voorzitter constateert dat de leden van de PvdA-fractie ertegen stemmen.

Aan de orde is de stemming over de Begrotingswijziging BBV (jaargang 2016, nr. 102).

Dit voorstel wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

De **VOORZITTER**: Dames en heren! Hiermee zijn wij gekomen aan het eind van de behandeling van de Programmabegroting 2017. Ik bedank iedereen die voor en achter de schermen heeft bijgedragen aan de voorbereiding van deze begroting.

Ik wens u allen wel thuis.

De voorzitter sluit hierna, aangezien niets meer aan de orde is, de vergadering.

INHOUD:

Opening van de vergadering	Pag. 1
Agenda vaststellen	Pag. 1
Ingekomen stukken	Pag. 1
Notulen van het vragenuur en raadsvergadering van 27 oktober 2016	Pag. 2
Slotdebat programmabegroting 2015 c.a.	pag. 2
1. Voorstel tot vaststelling van de Programmabegroting 2017 (Jaargang 2016, nr. 101)	Pag. 2
2. Voorstel tot vaststelling van de tweede Bestuursrapportage 2016 (Jaargang 2016, nr. 100)	Pag. 2
3. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van parkeerbelastingen 2017, inclusief de daarbij behorende tarieventabel 2017 (Jaargang 2016, nr. 89)	Pag. 2
4. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van precariobelasting 2017, inclusief de daarbij behorende tarieventabel 2017 (Jaargang 2016, nr. 90)	Pag. 2
5. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van afvalstoffenheffing 2017 (Jaargang 2016, nr. 91)	Pag. 2
6. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van de brug-, schut- en havengelden 2017, inclusief de daarbij behorende tarieventabellen 2017 (Jaargang 2016, nr. 92)	Pag. 2
7. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van hondenbelasting 2017 (Jaargang 2016, nr. 93)	Pag. 2.
8. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van marktelden 2017 (Jaargang 2016, nr. 95)	Pag. 2
9. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2017 (Jaargang 2016, nr. 96)	Pag. 2
10. Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de heffing en invordering van rechten begraafplaatsen 2017, inclusief de daarbij behorende tarieventabel 2017 (Jaargang 2016, nr. 98)	Pag. 2

Middag- en avondvergadering van 10 november 2016

167

11.	Voorstel tot vaststelling van de Verordening op de Toeristenbelasting 2017
(Jaargang 2016, nr. 98)	Pag. 2
12.	Voorstel tot vaststelling van de Nota subsidievoorstellen Cultuurnota
2017-2020 (Jaargang 2016, nr. 99)	Pag. 2
13.	Begrotingswijziging BBV (Jaargang 2016, nr. 102)	Pag. 2